

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND
GRØNLANDS SELVSTYRE

NUNATTA
KARSIATA
NAATSORSUUTAI

2024

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat 2025

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik

Ilioqqarnera: iCICERO, grafisk produktion, Nuuk

Naqiterneqarfia: Nuuk Offset

Eqqumiitsuliortoq: Ivinguak Stork Høegh

Naatsorsuutit 2024

Imaasa nalunaarsorsimaffiat

ATUARNISSAMUT ILITSERSUUT	4
NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAASA AKUERSISSUTIGINEQARNERAT.....	5
AQUTSISUT ATSIORNERI	6
KUKKUNERSIUISUT SUMULLUUNNIIT ATTAVEQANNGITSUT UPPERNARSAASIINERAT	7
2024 PILLUGU NALUNAARUT	10
ISERTITASSATUT ANINGAASALIISSUTIT	12
INGERLATSINERMUT ANINGAASALIISSUTIT	13
ANINGAASALIISSUTIT INATSISITIGUT PISUSSAAFFIGISAT	14
TAPIISSUTITUT ANINGAASALIISSUTIT	15
SANAARTORNERMUT ANINGAASALIISSUTIT	16
NALUNAARUTIT NAALAKKERSUIISOQARFINNEERSUT.....	17
NAALAKKERSUISUT SIULITTAASUATA NAALAKKERSUIISOQARFIA	17
ANINGAASAQARNERMUT AKILERAARTARNERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	23
NAALAGAAFFINNGORNISSAMUT NUNANULLU ALLANUT NAALAKKERSUIISOQARFIK	27
ISUMAGINNINNERMUT, ILAQUTARIINNUT, SULIFFEQARNERMUT NUNAMULLU NAMMINERMUT NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	32
PEQQISSUTSIMUT NAALAKKERSUIISOQARFIK	38
ILINNIARTITAANERMUT, KULTUREQARNERMUT, TIMERSORNERMUT ILAGEEQARNERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	48
AALISARNERMUT PINIARNERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	52
INUUSSUTISSARSIORNERMUT, NIUERNERMUT, AATSITASSANUT, INATSISINIK ATUUTSITSINERMUT NALIGIISSITAANERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK	57
INEQARNERMUT ATTAVEQAQATIGIINNERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	63
NUNALERINERMUT, IMMINUT PILERSORNERMUT, NUKISSIUUTEQARNERMUT AVATANGIISUNULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	69
MEEQQANUT INUUSUTTUNULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK.....	78
ANINGAASALIISSUTIT NAATSORSUUTAAT 2024-MUT ANINGAASANUT INATSIMMI ANINGAASALIISSUTIT NAATSORSUUTAANNUT AGGUATAARLUGIT	87
2024-MI ANINGAASALIISSUTINI ANGUSAT SIUNERTANUT AGGUATAARLUGIT	88
ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERI, 2024.....	90
KILLIFFINNUT OQIMAAQATIGIISSITSINEQ, 31. DEC. 2024 KILLIFFIA	92
AKILIISINNAASSUTSIMIK NAATSORSUINERIT, 2022-24	94
NALUNAARSUKKAT.....	95
PISUSSAAFFIORATARSINNAASUT	103
NAATSORSUUSERINERMI SULERIAASEQ ATORNEQARTOQ	104

ATUARNISSAMUT ILITSERSUUT

TUNNGAVIUSUMIK NAATSORSUUTIT

Tunngaviusumik naatsorsuutini nalunaarut pingaarneq kiisalu Naalakkersuisunut oqartussaaffiit naalakkersuisoqarfiillu immikkut nalunaarutaat ilaapput.

Nalunaarummi pingaarnermi nassuiaatigineqarput aningaasanut inatsimmut ilassutitullu aningaasaliissutitut sannillullugit nikingassutit pingaaruteqarnerpaat, naalakkersuisoqarfinniilli nalunaarummi ilisimatitsissutigineqarlutik namminneq oqartussaaffigalugit akisussaaffigisaminni anguniagassanik naammassinnissimanerit. Tamakku qaavisigut nalunaarutip imarai ukiuni kingullerni pingasuni Namminersorlutik Oqartussani aningaasaqarniarnikkut ineriartorneq pillugu pingaarnertigut paasissutissat.

Tunngaviusumik naatsorsuutit aamma naatsorsuutitik makkuninnga imaqarput:

- Aningaasaliissutitut naatsorsuutit aningaasanut inatsimmi kontunut agguataarneqartut
- Siunertat malillugit aningaasaliissutini angusat agguataarnerat
- Suunerinut agguataarlugit angusat naatsorsornerat
- Killiffiusunik oqimaaqatigiitsitsineq
- Akiliisinnaassutsimik naatsorsuineq

Suunerinut agguataarlugit angusanik naatsorsuisimaneq ingerlatseqatigiiffiit namminersortut angusaminnik naatsorsuisimanerannut naapertuuppoq. Angusanut naatsorsuutaasimasooq taamaalilluni tamatuminnga ilaneqarpoq, malittarisassallu 1992-imi eqqunneqartut malillugit sulii naatsorsuiffigineqassalluni. Matumani angusarineqartut Namminersorlutik Oqartussani isertitani, ingerlatsinermut aningaasartuutini, sanaartornermut aningaasartuutini aamma taarsigassarsititsinerni angusat tamarmiusut aallaavigalugit naatsorsorneqassapput. Taakkulu taagorneqartarput IST-mi naatsorsuutitik. Naatsorsuutitut pingaarnerni naatsorsuutitut allakkiat aamma inissinneqarsimapput. Taakku naatsorsuutini allanneqarsimasunut ataasiakkaanut itisiliissutaasunik aamma immikkoortiternernik tunniussipput naatsorsuutit paasineqarnissaannut pisariaqartutut isigineqartumik annertussusilinnik.

ILANNGUSSAQ

Nunatta Karsiata naatsorsuutaanut ilanngussaq immikkoortortanik pingasunik imaqarpoq:

- Atuarnissaamut ilitersuut
- Konto pingaarnerni aningaasaliissutitut naatsorsuutit
- Ukiuni pingasuni kingullerni konto pingaarnerni aningaasaliissuteqartarnermi angusat

NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAASA AKUERSISSUTIGINEQARNERAT

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaanni nr. 26, 28. november 2016-imeersumi aalajangersagaavoq kingusinnerpaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingullermi nunatta karsiata naatsorsuutai kukkunersiukkat saqqummiunneqartassasut.

Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa kukkunersiorneqartarnissaannut kukkunersiuisunik naalagaaffimmit akuerisaasunik Inatsisartut toqqaasimapput. Kukkunersiuisut naatsorsuutitut uppersaallutik atsiortussaapput. Tamanna naatsorsuutini takuneqarsinnaavoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup naalakkersuisut sinnerlugit naatsorsuutit Inatsisartunut saqqummiutissavai. Inatsisartut naatsorsuutit Nunatta Karsiata Naatsorsuutaasa Kukkunersiorneqartarnerannut Ataatsimiititaliamut, Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamik taaneqartartumut, nassiutissavaat. Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliap kukkunersiuisut nalunaarutaat pissarsiarissavaa Naalakkersuisullu qinnuigalugit kukkunersiuisut nalunaarutaanni inassuteqaatinut oqaaseqatinullu akissuteqarnissamut allaganngorlugu nassuiaasiussasut.

Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliap aningaasartuutaasimasut isertitaasimasullu aningaasaliissutigineqarsimasunut naapertuuttumik atorineqarsimanersut, aningaasaliissutaasimasut aningaasaliissutissat akuersissutigineqarneranni naatsorsuutigisanut naapertuunnersut aamma Namminersorlutik Oqartussat naleqartitaat aningaasatigit illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarsimanersut nalilersussavai.

Tamakkua saniatigit kukkunersiuisut naalagaaffimmit akuerisaasut nalunaarutaannut aamma nalunaarummut Naalakkersuisut akissutaannut Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliap isummissaaq.

Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliap isumaliutissiisummik tunniussissaaq, isumaliutissiisut ataatsimiititaliap naatsorsuutitut isummerfigisaanik imaqassaaq. Isumaliutissiisut taanna Inatsisartut nunatta karsiata naatsorsuutaanik suliarinninnerannut ilaassaaq.

AQUTSISUT ATSIORNERI

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 20 januar 2022-meersoq naapertorlugit naatsorsuusiortoqarpoq. Malittarisassat taakku tunngavigalugit 2024-mut ukiumoortumik nalunaarusiaq isumarput naapertorlugu sutigut tamatigut eqqortuusutut isigaarput.

Matumuuna uppersarparput:

- ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqortuusooq – tassa imaappooq, ukiumoortumik nalunaarusiaq pingaarutilinnik minitaqanngitsoq imaluunniit kukkusunik paasisutissiinngitsoq, uunga ilanngullugu ukiumoortumik nalunaarusiami anguniakkanik inissitsiterinerit aamma anguniakkanik nalunaarusiortarnerit tamakkiisuullutik.
- aningaasanik atuineq naatsorsiornermi pineqartoq aningaasaliissutitut nalunaarutigineqarsimasunut, inatsisinut malittarisassanullu allanut aammalu isumaqatigiissutaasimasunut periaaserineqartunullu naapertuunner-soq,
- suleriaasissanik pilersitsisoqarsimasooq, taakkulu naapertorlugit ukiumoortumik nalunaarusiami aningaasat ilanngunneqarsimasut immikkoortullu pissusissamisoortumik ingerlanneqarneri qulakkeerneqarlutik.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Inatsisartuni suliarineqassasooq inassutigineqarpoq.

Nuuk, ulloq 30. april 2025

Múte B. Egede
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Naalakkersuisoqarfik

Nikolai Sten Christensen
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq

KUKKUNERSIUISUT SUMULLUUNNIIT ATTAVEQANNGITSUT UPPERNARSAASIINERAT

INATSIARTUNUT

Kukkunersiuisut ukiumoortumik naatsorsuutitut oqaaseqaataat

Ukiumut naatsorsuiffiusumut 1. januar - 31. december 2024-mut Nunatta Karsianut ukiumoortumik naatsorsuutit kukkunersiorpavut, taakkunanilu angusanut naatsorsuutit, oqimaaqatigiitsinerit, aningaasat tigoriaannaat nalunaarsorneqarneri allakkiallu ilaapput, matumani naatsorsueriaaseq quppernerni 90-107-imi allasserineqartoq atorineqarpoq.

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut nalunaarut nr. 6, 20 januar 2022-meersoq naapertorlugit ukiumut naatsorsuutit suliarineqarput.

Uagut paasinninnerput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinni tamani eqqortumik isikkoqarput, ima paasillugu Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu allannguutitalit kiisalu Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 20. januar 2022-meersoq naapertorlugit suliarineqarput.

Inerniliinnermut tunngaviusoq

Nunani tamalaani tunngaviusumik najoqqutassiat, Kalaallit Nunaanni piumasaqaatit allat kiisalu pisortat kukkunersiuiinnermi tunngavii naapertorlugit kukkunersiuiuvugut, tassami Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut nalunaarut nr. 6, 20 januar 2022-meersoq naapertorlugit kukkunersiuisoqarmat. Najoqqutassat piumasaqaatillu tamakku malillugit akisussaanerput kukkunersiuisup atsiugaani immikkoortumi "Ukiumoortumik naatsorsuutit kukkunersiornissaannut kukkunersiuisup akisussaanera"-mi sukumiinerusumik nassuiarneqarput. Kukkunersiuisut ileqqorissaarnissamut malittarisassai (IESBA Code) nunani tamalaani International Ethics Standards Board for Accountants-it iluini kiisalu Kalaallit Nunaanni ileqqorissaarnissamut piumasaqaatit allat, piumasaqaatinut taakkununga aamma IESBA Code-mut piumasaqaatit allat naapertuuttut uagut ileqqorissaarnissatsinnik pisussaaffiliisut Namminersorlutik Oqartussanut attuumassuteqarata eqquutsippavut. Isumaqarpugut kukkunersiuiinnermi angusat uppernassusiat naammaginartoq aamma uagut inerniliussatsinnut tunngavissatut naleqquttuusut.

Pissutsit kukkunersiuiinnermut attuumassutillit erseqqissarneri

Aningaasaliissutitut naatsorsuutitut takussutissani missingersuutit pillugit paasissutissat aningaasanut inatsimmi kontunut siunertanullu agguataarlugit Naalakkersuisut ilanngussisimapput. Sanilliusilluni kisitsisit taakku kukkunersiuiinnermi tunngavigineqanngillat.

Ukiumut naatsorsuutitut Naalakkersuisut akisussaaffiat

Ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinni tamani eqqortumik isikkoqartut, ima paasillugu Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26 28. november 2016-imeersoq, inatsisartut inatsisaat nr. 13, 1. december 2021-meersoq aamma Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13, 20. januar 2022-meersoq naapertorlugit suliarineqarsimanissaat Naalakkersuisut akisussaaffigaat. Naalakkersuisut suliffeqarfiup iluani nakkutiginninnissartik aamma akisussaaffigaat, peqquserlunnermik kukkunermilluunniit peqquteqarneri apeqqutaatinngagit naatsorsuutit malunnaatilimmik kukkusumik paasissutissartaqannginnissaat Naalakkersuisut suliarissallugu pisariaqartutut isigalugu ukiumut naatsorsuusiussapput.

Naalakkersuisut ukiumut naatsorsuusiornermi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinermi nangitsisinaanersut nalilissallugu akisussaaffigaat; pissutsit ingerlatsinnermut attuumassuteqartut pillugit nangitsinissamik ilisimatitsinissaq, kiisalu naatsorsuuserinnermi najoqqutassat ingerlatsinermik nangitsinissamut tunngasut aallaavigalugit ukiumut naatsorsuusiorneq, tamanna pissaaq Inatsisartut siullertut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersorusunnaat imaluunniit ingerlatsineq unitsikkusunnaat imaluunniit allatut iliorluni pivusorsioortumik periarfissaqannginnamik taamaaliorusunnersut.

Kukkunersiuisup akisussaaffia

Naatsorsuutit tamarmiusut pingaarutilimmik kukkusumik paasissutissartaqannginnissaannik uagut qulakkeerininnissarput anguniarparput, peqquserlunnermik imaluunniit kukkuneramik taakkua peqquteqarnerisut apeqqutaanngilaq, aamma kukkunersiuisut uppernarsaanerini inernertalimmik tunniussineq anguniarparput. Pitsaasumik

qulakkeerinninnissaq assut pingaartinneqarpoq taamaattoorli nunani tamalaani kukkunersiuinermit tunngaviusumik malittarisassat aamma Kalaallit Nunaanni piumasaqaatit atuuttut naapertorlugit kukkunersiuisoqarnera qulak-kiivillugu oqaatigineqarsinnaanngilaq taamaattoorli malunnaatilimmik kukkusoqarsimatillugu tamatigut qulaajarneqartartussaapput. Peqquserlunnerup imaluunniit kukkusoqarnerata kingunerisaanik kukkusumik paasisutissiisoqarsinnaasarpoq aamma aningaasaqarneq pillugu aalajangiinernut taakkua ataasiakkaarlutik ataatsimoorlutilluunniit sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaapput, naatsorsuutininmi atuisut naatsorsuutit aallaavigalugit aalajangertarmata.

Kukkunersiuinermit ilaasumik nunani tamalaani najoqqutassat aamma Kalaallit Nunaanni kukkunersiuinermit piumasaqaatit allat kiisalu pisortat kukkunersiuineranni najoqqutassat malinneqarput, tassami Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingusinnerusukkut allanngortinneqartoq malillugu kukkunersiuisoqarpoq. ilaalu ilanngullugit Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6 20. januar 2022-meersoq naapertorlugu suliat aallaavigalugit naliliisarpugut kukkunersiuinerullu nalaani sulisutut apeqquusiinnaajuartarluta. Tamakku saniatigut:

- Naatsorsuutini kukkunermit malunnaatilimmik ilisimatitsineq suussusersigutsigu aamma nalilerutsigu, peqquserlunneq kukkunerluunniit tamatumunnga apeqquataatinngu, peratarsinnaasut taakkua qisuariarfigalugit kukkunersiuisutut ilusilersuillutalu suliarinnissaagut kiisalu uagut inerniliinerput tunngavigalugu naammaginaratumik tulluurtumillu kukkunersiuisutut uppersarsaassalluta. Malunnaatilimmik kukkunerit paasisutissiisutiginerarnik takunngitsuuinerit peqquserlunnerujussuarmik peqquteqarnerusinnaasarpugut kukkunerminngarnit, tassami isumaqatigiilluni peqquserluttoqartarmat, uppersarsaatinik eqqunngitsumik suliaqartoqartarmat, piaaralunilu nalunaarsuinngitsoortoqartarmat, allamut saasaarisoqartarmat imaluunniit suliffeqarfiup iluani nakkutilliinngitsoortoqartarmat.
- Pissutsit naapertorlugit kukkunersiuinermit iliuusissanik isumaliuteqarnissatsinnut kukkunersiuinermit attuumassutilinnik nammeneq nakkutilliinernut tunngasunik paasiniaasarpugut, tamatumanili Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik nakkutilliinerisa sunniuteqarnerat pillugu inerniliissuteqarneq ajorpugut.
- Aqutsisut suleriaasiat naatsorsuutini missiliussat paasisutissallu attuumassuteqartut aqutsisut suliarisimasaat naammaginarutut naleqquttuunersullu isummersorfigisarpavut.
- Naalakkersuisut naatsorsuutini najoqqutassiat aallaavigalugit ukiumut naatsorsuusiornarat ingerlatsinermit naammaginaruusoq kiisalu pisunut imaluunniit pissutsinut attuumassutilinnik malunnaatilimmik kukkunersiuisutut uppersarsaatit inernerit tunngavigalugit malunnaatilimmik qularnartoqartoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsisinnaanerannut qularnanngitsumik nalorninermik pilersitsisinnaasoq inerniliussinnaasarpugut. Naatsorsuutit paasisutissartaat imaluunniit paasisutissat naammaginangissorigutsigit kukkunersiuisutut uppersarsaanitsinni inerniliinitsinnut tamanna uparuassavarput imaluunniit malunnaatilimmik nalornissuteqarneri nalimmassartariaqassavut. Ullormi kukkunersiuisutut uppersarsaaffitsinni kukkunersiuisutut uppersarsaatit tunngavigalugit inerniliivugut. Siunissami pisussat pissutsilluunniit atuutilersussat kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsisinnaajunnaarnerannik kinguneqartitsisinnaapput.

Ilaatigut kukkunersiuinerup qanoq annertutiginnissaa piffissalernissaalu kiisalu kukkunersiuinikkut malunnartumik paasisat pillugit Naalakkersuisunik oqaloqateqartarpugut, soorlu suliffeqarfiup iluani kontuni amigaataasinnaasut kukkunersiuinerup nalaani naammattoortakkagut.

Ukiumoortumik naatsorsuutit saniatigut paasisutissat allat taakkunungalu kukkunersiuisup nalunaaruteqarnera

Naalakkersuisut paasisutissanut allanut akisussaapput. "Nunatta Karsiata Naatsorsuutai 2024"-mi paasisutissat allat ilanngussanut takussutissaq ilanngullugu ilaapput, takkua kukkunersiuinitsinnut tamannalu pillugu uppersarsaasiinitsinnut ilaangillat, immikkoortoq inerniliussineq siulianiittoq takuuk.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit uagut inerniliinerput paasisutissanik allanik ilanngussiffiunngilaq aamma taakku pillugit qularnaatsumik inerniliussamik oqaaseqaateqanngilagut.

Paasisutissat allat ukiumoortumik naatsorsuutinin kukkunersiuinitsinnut attuumassutilit atuarnissaat uagut akisussaaffigaarput aamma atuarnitsinni paasisutissat allat ukiumut naatsorsuutinin malunnaatilimmik naapertuutinneginersut imaluunniit uagut kukkunersiuinitsinni ilisimalikkavut imaluunniit allatigut malunnaatilimmik kukkusumik paasisutissanik imaqqarnersut nalilersussallugit akisussaaffigaarput.

Taakkua saniatigut Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu kingusinnerusukkut allanngortinneqartoq kiisalu Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 20 januar 2022-meersoq naapertorlugit aqutsisut nalunaarutaanni paasisutissat piumasaqaatigineqartut ilanngunneqarsimanersut eqqarsaatersuutigis-

sallugit akisussaaffigaavut.

Suliarineqartut tunngavigalugit uagut isumarput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutini aqutsisut nalunaarutaat naapertuupput aamma Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisaat nr. 26 28.november 2016-meersumi aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu kingusinnerusukkut allanngorneqartut kiisalu Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 20 januar 2022-meersumi piumasaaqaatit naapertorlugit suliarineqarsimapput.

Tassunga atatillugu nalunaarutissaqanngilagut.

INATSISINUT ALLANUT TUNNGATILLUGU NALUNAARUT MALITTARISASSIORNERILLU ALLAT

Inatsisit isornartorsiorlugit kukkunersiuineq aamma ingerlatsinerup kukkunersiorneqarnerat pillugit oqaaseqaatit

Naatsorsuutit saqqummiunneqarnerini immikkut ittumik akuersissutit, aningaasaliissutissatut nalunaarutigineqareersunut, inatsisinut malittarisassanullu allanut kiisalu isumaqatigiissutaasunut nalinginnaasumillu suleriaatsimut naapertuuttuunersut Naalakkersuisut akisussaaffigaat. Aningaasat aqunneqarneranni aammalu ingerlatsinermit ukiumoortumik naatsorsuutini ilaasumi aningaasatigut taartissat isiginiarneqartarnissaannut Naalakkersuisut aamma akisussaapput. Naalakkersuisut tassunga atatillugu atortussanik suleriaasissanillu pilersitsinissamut akisussaapput, taakkulu ileqqaarsinnaanermut, sanaartorsinnaanermut sunniuteqarluarnissamullu tapersersuissapput.

Ukiumut naatsorsuutit kukkunersiornerini inatsisit-isornartorsiuineq aallaavigalugit kukkunersiuinissarput aamma pisortat kukkunersiuinerini najoqqutassiat naapertorlugit qulequttat toqqartukkat ingerlatsinermut kukkunersiuineq uagut akisussaaffigaavut. Taakkua ima ima qarput, naatsorsuutit saqqummiunneqarnerini aningaasaliissutit immikkut akuerineqartut malunnaatilimmik malittarisassanik unioqqutitsilluni peratarsimasinnaanersut imaluunniit aqutsisut pilersissisimasaanni atortuni suleriutsinilu ingerlatsinermit malunnaatilimmik amigaateqaratarnersut nalilersortarpavut. Ajutoorfiusinnaasunik nalilersuinerit tunngavigalugit sammisat killillit aalajangiuppagut, taakku inatsisit tunngavigalugit isornartorsiuilluta kukkunersiuissaagut imaluunniit ingerlatsivimmi kukkunersuisaagut.

Inatsisit tunngavigalugit isornartorsiuilluta kukkunersiuinitsinni qulequttat toqqakkat naatsorsuutit saqqummiunneqarnerini ilanngussat isumannaatsuunersut misilerartarpagut, taamaaliornitsinni aningaasaliissutinut, inatsisinut allatullu malittarisassanut kiisalu akueralugu isumaqatigiissutigineqarsimasunut nalinginnaasumillu periuserineqartunut aningaasaliissutit pillugit aalajangersakkat naapertuuttuunersut misissuisarpugut. Ingerlatsinerup kukkunersiorneqarnerani isumannaatsuuneq nalilersortarpagut; atortut, suleriutsit imaluunniit immikkut aningaasaliissutit qulequttamut toqqarneqartumut ilaasut, ukiumoortumik naatsorsuutit iluini Naalakkersuisut aningaasanik aqutsinerini aamma suliat ingerlanneqarneri aningaasatigut naapertuuttuunersut nalilersuisarpugut.

Sammisanik toqqartukkanik kukkunersiuinitsinni siunertaraarput kukkunersiuinermit uppersaatinik naammattunik naleqquttunillu pissarsissalluta pineqartut pillugit qularnaatsumik inerniliinissamut tunngavissisussanik. Kukkunersiuinermit malittarisassanik unioqqutitsinerit ingerlatsinermit iluunniit amigaataasut tamakkivillugit paasineqarsinnaanerat qularnaarneqarsinnaanngilaq. Taamaallaat sammisani toqqakkani inatsisinik aallaaveqarluta kukkunersiuineqqissaarsimagatta ingerlatsinermit iluunniit kukkunersiuisimagatta sammisat toqqakkat avataanni annertuunik malittarisassanik unioqqutitsisoqarsimannginnersoq imaluunniit ingerlatsineq amigaateqannginnersoq qulanngivilluta oqaatigisnaanngilarput.

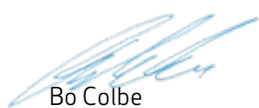
Suliat inernerini malunnaatilimmik isornartoqartitsigutta oqaaseqaatini ukunani tamanna nalunaarutigissavarput.

Malunnaatilimmik isornartunik oqaaseqaatigisnaasatsinnik tassunga atatillugu nalunaarutissaqanngilagut.

Nuuk, ulloq 30. april 2025

Deloitte

Kukkunersiuinermit Ingerlatseqatigiiffik Naalagaaffimmit akuerisaq

Bo Colbe
Kukkunersuiisoq Naalagaaffimmit akuerisaq
MNE nr. 24634

Lars Hillebrand
Kukkunersuiisoq Naalagaaffimmit akuerisaq
MNE nr. 26712

2024 PILLUGU NALUNAARUT

UKIUMI ANGUSAT

Ukiumi angusarineqartut naatsorsuutini takussutissiani marlunni assigiinngitsuni qulaajaaffigalugit Nunatta Karsiata naatsorsuutaani takutinneqarput. Taakku marluullutik angusanut Namminersorlutik Oqartussat angusarisi-masaannut qulaajaaffiupput, kisiannili immikkut suliarineqarsimallutik.

Naatsorsuutiniq saqqummiinermi siullertut ukiumoortumik naatsorsuutit pineqarput.

Ukiumoortumik naatsorsuutitigit nassuiarneqartarput Namminersorlutik Oqartussat ukiumi isertitaat aningaasar-tuutaallu (angusat naatsorsorneqarneri) – taakkulu killiffimmi oqimaaqatigiitsitsinertut isigineqassapput, taakku-nanilu Namminersorlutik Oqartussat ukiup naatsorsuiffiusup naalernerani aningaasaqarnikkut inissisimanerat aki-liisinnaassutsimullu naatsorsuinerit ukiumi aningaasat ingerlannerannik takutitsiffiusut nassuiarneqarput.

Angusanik naatsorsuineri siulliullugu **ukiumi ingerlatsineri angusat** suliffeqarfiup nalinginnaasup ingerlatsi-nermi angusaanut assersuunneqarsinnaasut naatsorsorneqassapput, takuuk naatsorsuineri periuq ator-ne-qartoq pillugu immikkoortoq.

Ingerlatsineri angusat tamatuma kingorna suliffeqarfinni taarsigassarsiat aningaasaliissutillu nikingassutaannut iluarsineqassapput, taamaalluni **IST-mi angusat (ingerlatsineq, sanaartorneq aamma taarsigassarsititsineq)** ta-kuneqarsinnaalissapput. Naggasiullugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut, suliffeqarfin-nut namminersortitanut kiisalu kommuninut taarsigassarsiat iluarsineqassapput, taamaalluni Nunatta Karsiata IS-imi (ingerlatsineq aamma sanaartorneq) angusai takuneqarsinnaalissapput.

Suunerinut agguataarlugit ingerlatsineri angusat

Mio. kr.	2022	2023	2024
Isertinneqartut	-7.957	-8.310	-8.360
Ingerlatsineri aningaasartuutit	7.579	7.650	8.061
Sanaartorneri aningaasaliinerillu	182	-38	149
Ukiumi ingerlatsineri angusat	-196	-698	-150
Taarsigassarsititsineri nikinganerit	-51	-46	-100
Suliffeqarfinni aningaasaliinerit	124	313	500
IST-mi angusat	-123	-431	250
Ilanngaaseereerluni taarsigassarsititsinerit	10	10	7
IS-imi angusat	-113	-421	257

- (minus) tassaapput isertitat akiliutigineqartullu, kisitsisit minusitaqanngitsut tassaallutik aningaasartuutit tun-niunneqarsimasullu.

Angusat suunerinut agguataarlugit 2024-mi naatsorsornerisa takutippaat ingerlatsineri 150 mio. kr.-inik sinne-qartoortoqartoq, taakkulu 2023-mut sanilliullugit 548 mio. kr.-inik amerlanerupput.

Isertitat tamarmiusut 50 mio. kr.-inik 2023-mut sanilliullugu amerleriarput, amerleriaatit taakkua Danmarkimit ta-piissutit tamarmiusut amerlineqarnerinik annerusumik peqquteqarpoq.

Ingerlatsineri aningaasartuutit tamarmiusut 2023-mut sanilliullugit 411 mio. kr.-inik amerleriarput. Amerleriaat pingaarnertut sulisunut taartaasunullu aningaasartuutit amerleriarnerannik kiisalu peqatigiiffinnut suliffeqarfin-nullu amerlanerusunik tapiissuteqartarnermik peqquteqarput.

Sanaartorneri aningaasaliinermullu aningaasartuutit 187 mio. kr.-inik 2023-mut sanilliullugu ikileriarput, tama-tumunnga KNI A/S-ip aamma Royal Greenlandip 2024-mi iluanaarutiniq tunniussisimannginnerinik annerusumik peqquteqarpoq, kiisalu 2024-mi sanaartugassanut amerlanerusunik aningaasaliissuteqarneq peqqutaqaqaalluni.

Naatsorsuutit saqqummiunneqartut tullii tassaapput aningaasaliissutitut naatsorsuutit.

Aningaasaliissutitut naatsorsuutit nassuiarneqartarput aningaasaliissutitut (missingersuutit) naalakkersuinikkut aalajangerneqarsimasunut tunngatillugu ukiumi atuinerit. Taamaalilluni aningaasaliissutitut naatsorsuutitigut takutinneqarpoq aningaasaliissutit malinneqarsimasut – taamalu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnermik aqutsinerminni eqqortumik ingerlatsisut oqaatigineqarsinnaalluni.

Isertitat aningaasartuutillu soorunami ukiumoortumik naatsorsuutit assigivaat, ukiumoortumik naatsorsuutitigut ersersinneqarput isertitat aningaasartuutillu akornanni pissutsit aningaasaliissutitullu naatsorsuutitigut ersersinneqarlutik atuinerup aningaasaliissutillu akornanni pissutsit. Takussutissami tullinnguuttumi takutinneqarpoq aningaasaliissutitut naatsorsuutit aningaasaliissutit suussusiinut immikkoortiterneqarsimaneri.

Aningaasaliissutitut naatsorsuutit

	2022	2023	2024	2024	2024
Mio. kr.	Naatsorsuutit	Naatsorsuutit	Naatsorsuutit	Missingersuutit	Nikingassut
Isertitassatut aningaasaliissutit	-7.628	-7.982	-8.087	-8.170	82
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit	3.103	3.149	3.305	3.269	36
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat	1.153	1.182	1.265	1.247	18
Tapiissutitut aningaasaliissutit	2.727	2.753	3.227	3.245	-18
Sanaartornermut aningaasaliissutit	522	467	540	533	7
IST-mi angusat	-123	-431	250	125	125
IS-imi angusat	-113	-421	257	132	125

- (minus) Naatsorsuutit missingersuutitiluu isertitat takutinneqarput Nikingassutit takuneqarsinnaapput missingersuutitut sanilliullugu aningaasartuutikinneruffiit isertitaqarneruffiilluunniit aningaasartaat.

IST-mi 2024-mi angusat 250 mio. kr.-nik amigartoorfiupput, ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit angusat 125 mio. kr.-ninik missingersuusiarteqartunut sanilliullugit 125 mio. kr.-inik ajorseriaataasunik amerlanerupput.

Immikkoortut tullii aningaasaliissutit suussusii ataasiakkaarlugit erseqqinnerusumik nassuiarneqarput. Missingersuutitut sanilliussilluni malunnaatilimmik nikingassutit nassuiarneqarneri sammeneqassapput.

ISERTITASSATUT ANINGAASALIISSUTIT

Isertitassatut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasortaq akisussaasoq piginnaatinneqarpoq inatsisitigut pisussaaffigisanik taamatullu inatsisitigut pisussaaffiginngisanik isertitaqartarnissamut. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut danskit naalagaaffiata ataatsimoortumik tapiissutai kiisalu akileraarutit akitsuutillu isertitassatut aningaasaliissutitut naatsorsuusiorneqassapput.

Isertitassatut aningaasaliissutit

Mio. kr.	2024 Naatsor- suutit	2024 Missinger- suutit	2024 Nikingas- sut
Akileraarutit akitsuutillu	-2.980	-2.986	6
Pisortat oqartussaaffeqarfiinit nuussinerit	-4.755	-4.783	28
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	-11	-10	-1
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	-99	-177	79
Pilersuineq	-242	-213	-29
Allaffissorneq	0	0	0
Isertitassatut aningaasaliissutit katillugit	-8.087	-8.170	82

Isertitat aningaasaliissutaasa naatsorsuutai aningaasanut inatsimmi kingusinnerusukkullu ilassutitut aningaasaliissutini naatsorsuutigineqartumit 82 mio. kr.-nik ikinnuerupput, tamannalu missingersuutaasunut sanilliullugu 1,0 %-imik nikinganeruvoq (isertitakinneruneq).

Namminersorlutik Oqartussat 2024-mi isertitaasa 58 pct.-iisa missaanniittut imaluunniit 4.416 mio. kr.-nit naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit, EU-mi isertitat aamma isumaqatigiissutigalugit isertitat allat aqqutigalugit pisortani oqartussat nuussinerannit pisuupput.

Pisortani oqartussanit nuussinerit isertitakinneruffiuneri pingaarnertut EU-lu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut aqqutigalugu aningaasanik ikinnerusunik Aningaasanut inatsisisip tigusaqarneranik peqquteqarpoq.

Inuussutissarsiutinik ineriartortinneqarnerinit isertitakinneruneq pingaarnertut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa iluanaarutaannit naatsorsuutigineqartumit ikinnerusunik Aningaasanut inatsimmut tunniussisimane-
rinik peqquteqarpoq.

Pilersuinermit isertitaqarnerunermut pingaarnertut taarsigassarsianik siusinaartumik akiliinerit, Namminersorlutik Oqartussat sanaartornernut nutaanut, piginneqatigiinnikkut inissianut kiisalu iluarsaassinernut atatillugu tunnius-
simasaat pissutaapput.

INGERLATSINERMUT ANINGAASALIISSUTIT

Ingerlatsinermut aningaasaliissutit suliffeqarfinnut allaffissornikkullu immikkoortunut ilanngaaseereerluni aningaasartuutit akilernissaannut killiliussatut aningaasaliissutitut tunniunneqartarput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit siunertanut agguataarlugit

Mio. kr.	2024 Naatsor- suutit	2024 Missinger- suutit	2024 Nikingas- sut
Akileraarutit akitsuutillu	86	87	-1
Naalakkersuisoqarneq tamallu oqartussaaqataanerat	105	105	0
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	465	479	-13
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	77	76	1
Isumaginninnermi siunertat	121	150	-29
Peqqinneq	1.713	1.671	42
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusionermullu tunngasut	114	99	15
Sunngiffik, kulturi upperisarl.	104	96	8
Attaveqaasersuutit	23	27	-4
Pilersuineq	14	1	13
Upalungaarsimaneq pinerluttunullu isumaginnittoqarfik	1	1	0
Nunanut allanut sullissiveqarfik/nunani tamalaani ingerlatat	42	45	-3
Allaffissorneq	440	432	8
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit katillugit	3.305	3.269	36

2024-mi ingerlatsinermut aningaasartuutit ataatsimut isigalugit aningaasaliissutaasunit 36 mio. kr.-nik amerlane-
rupput, taakkualu missingersuutitut sanilliullugit 0,1 %-imik (atuineruneq) nikinganerupput.

Taamaammat, ukiut siuliinisut nikingassutit ilarpassui atuinerup missingersuutaasunit siunertanut allamut nalu-
naarsorsimanerannik pissuteqarsinnaapput. Ineriartortitsinnermi ilinniartitaanermilu, isumaginninnikkut siunertani,
teknikkimi, avatangiisini pilersaarutinilu kiisalu allaffissornermi nikingassutit taamatut pisoqarneranut pingaar-
nertut peqqutaasinnaapput.

Peqqinnissami atuinerunermut pingaarnertut nunani allani katsorsartinnernut aamma Dronning Ingridip Nappar-
simavissuanut immikkut ittumik aningaasartuuteqarnerit, peqqissutsimut tunngasutigut sulisunik sulisussarsior-
tarnerit sulisullu sulisorinniinnarnissaannik sulisunamminartoqartarneri peqqutaasinnaapput.

ANINGAASALIISSUTIT INATSISITIGUT PISUSSAAFFIGISAT

Inatsisitigut pisussaaffigalugit aningaasaliissutit tunniunneqassapput immikkut inatsisitigut aalajangersaasoqarsimatillugu, tiguisussat aalajangersimasut pisassanut aalajangersimasunut piginnaatitaaffeqartut aamma tunniussassat annertussusissaat imaluunniit naatsorsorneqarnerinut tunngavissat immikkut inatsisitigut aalajangersarneqarsimatillugit.

Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat siunertanut agguataarneqarput

	2024	2024	2024
Mio. kr.	Naatsorsuutit	Missingersuutit	Nikingasut
Akileraarutit akitsuutillu	94	87	7
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	416	437	-20
Isumaginninnermi siunertat	684	660	24
Peqqinneq	57	54	3
Allaffissorneq	12	11	2
Siunertat allat	2	0	2
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat katillugit	1.265	1.247	18

Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat 2024-mi aningaasaliissutaasunit 18 mio. kr.-inik katillutik amerlanerupput, tamannalu missingersuutaasunut sanilliullugu 1,4 %-imik (atuineruneq) nikinganeruvoq.

Ineriartortitsinissamut ilinniartitaanermullu siunertani atuinikinnerunermut pingaarnertut 2024-mi ilinnialertut naatsorsuutigisamit ikinnerunerinik kiisalu ilinniarfiit ilaanni atuartitsinikinnerunermik peqquteqarsinnaapput.

Isumaginninnermi siunertanut atuineruneq pingaarnertut pisortat akiligaannik utoqqalinersiallit amerlanerusunik aningaasartuuteqarfiusimanerinik peqquteqarsinnaapput.

TAPIISSUTITUT ANINGAASALIISSUTIT

Tapiissutitut aningaasaliissutini Naalakkersuisup akisussaasuusup aningaasartuutinin inatsisitigut pisussaaffiungitsutut isikkulinnik aningaasartuuteqarsinnaanera piginnaatitsissutaavoq. Aningaasartuutit tapiissutitut isikkoqarsinnaapput, suliffeqarfinnulli aningaasanik aningaasaliissutaasinnaallutik, ernianut aningaasartuutaasinnaallutik, ernianut tapiissutaasinnaallutik, inuussutissarsiutinut tapersiissutaasinnaallutik, isumakkeerinerusinnaallutik taarsigassarsiarititaasinnaallutillu.

Tapiissutitut aningaasartuutit siunertanut agguataarlugit

Mio. kr.	2024 Naatsorsuutit	2024 Missingersuutit	2024 Nikingasuutit
Pisortat oqartussaaffiisa akornanni nuussinerit	1.771	1.771	0
Naalakkersuisoqarneq tamallu oqartussaaqataanerat	32	30	2
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	74	76	-2
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	649	660	-11
Isumaginninnermi siunertat	113	125	-12
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusiornermullu tunngasut	30	21	9
Sunngiffik, kulturi upperisarluk	192	193	-1
Attaveqaasersuutit	78	81	-3
Pilersuineq	269	265	4
Nunanut allanut sullissiveqarfik/nunani tamalaani ingerlatat	7	8	-1
Allaffissorneq	12	14	-2
Siunertat allat	0	0	0
Tapiissutitut aningaasaliissutit katillugit	3.227	3.245	-18

Tapiissutitut aningaasartuutit 2023-mi aningaasaliissutaasunit ataatsimut isigalugit 18 mio. kr.-nik ikinnerupput, tamannalu missingersuutaasunut sanilliullugu 0,6 %-imik nikinganermut (atuinikinnerunermut) naapertuuppoq.

Siunertani assigiinngitsuni nikingassutaasutit ilarpassuunut missingersuutinut sanilliullugit siunertanut allanut atuinerit nalunaarsuisoqarsimanera pissutaatinneqarsinnaavoq.

SANAARTORNERMUT ANINGAASALIISSUTIT

Sanaartugassanut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasortaq akisussaasoq piginnaatinneqarpoq pigisarnik aalaakkaasunik pisinnermut, sanaartornermut, sanaartukkanut taarsigassarsitsinnermut, sanaartukkanut taarsigassarsitsinnermut, iluarsaassinnermut allanullu atatillugu aningaasartuuteqarnissaanut.

Sanaartornermut aningaasartuutit siunertanut agguataarlugit

Mio. kr.	2024 Naatsorsuutit	2024 Missingersuutit	2024 Nikingassut
Akilerarutit akitsuutillu	14	14	0
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	134	133	1
Isumaginninnermi siunertat	61	63	-2
Peqqinneq	36	34	3
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusiornermullu tunngasut	-4	-1	-4
Sunngiffik, kulturi upperisarlut	0	0	0
Attaveqaasersuutit	30	34	-5
Pilersuineq	230	230	0
Siunertat allat	41	27	14
Sanaartornermut aningaasaliissutit katillugit	540	533	7

Sanaartugassanut aningaasaliissutinit 2024-mi atuinerit ukiumut aningaasaliissutaasunit ataatsimut isigalugit 7 mio. kr.-nik amerlanerupput, taakkua missingersuutaasunut sanilliullugit 1,3 %-imik (atuinerunerit) nikingapput.

Nikingassutaasut tamarmiusut ilanngaattit peereerlugit suliniutini 2024-mi naatsorsuuserinikkut naammassineqartuni atuisimanerunerimik peqquteqarsinnaapput.

Siunertani assigiinngitsuni nikinganerit 7 mio. kr.-nik atuinerusunerit minillugit atuneq missingersuutini siunertanut allanut nalunaarsorneqarput.

Sanaartugassanut iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi missingersuusioriaaseq ukioq 2000-miit pilersinneqarpoq, tassunga ukiumoortumik suliniutigineqartunut ataasiakkaanut sanaartornermut aningaasaliissutit akuersissutigineqartut nuunneqartarlutik. Taamaalluni ukiuni ataasiakkaani sanaartornissamut aningaasaliissutissat akuersissutigineqartut aningaasartuutissat naatsorsuusiorneqartarput. Sanaartukkat naammassiortorneqarneqat ilutigalugu aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit ilanngaattigineqartassapput.

Sanaartugassanik suliniutissat aalajangersimasut 2024-mut ukiunullu siusinnerusunut aningaasaliissutitut inatsisini ilanngunneqartut suliarineqarnissaannut inaarsarneqarnissaannullu Sanaartugassanut iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasat immikkoortinneqarput. Sanaartugassanut iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pillugu nassuiaat Nunatta Karsiata naatsorsuutaanut ilanngussatut ilanngunneqarpoq.

Sanaartugassanut iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasat uninngasuutigineqartut 2023-p naanerani katillugit 611 mio. kr.-upput, taakkua 2023-mut sanilliullugu 191 mio. kr.-inik ikileriarput.

NALUNAARUTIT NAALAKKERSUISOQARFINNEERSUT

NAALAKKERSUISUT SIULITTAASUATA NAALAKKERSUISOQARFIA

Siunertaq

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia Naalakkersuisut Siulittaasuannut allattoqarfiullunilu Naalakkersuisut sulinerannik aqutsinermik ikiuuttarfiuvoq. Taamaalluni Naalakkersuisoqarfimmi pisortap suliaassat Naalakkersuisut aamma Qitiusumik Allaffeqarfimmi ingerlaavartumik suliat isumagisarpai.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia politikikkut siunnerfeqarluartunik allaffissornikkullu suliniutit, inatsisinut tunngasut, illup iluani avataanilu attaveqatigiittarnerit aamma aqqissuussaannut tunngasut Qitiusumik Allaffeqarfimmi tamarmi qitiusumik ataqtigiissariffiullunilu aqutsisoqarfiuvoq.

Naalakkersuisoqarfiup aqqissuussaannerani immikkoortortat makku ilaapput:

- Aqutsisinut allattoqarfik, tassunga ilanngullugu Naalakkersuisup allattai, aatsisartut oqarasuaatinillu nuutsisarfik
- Inatsilerinermut immikkoortortaq
- Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfik
- Sulisunik Ineriartortitsinermut Immikkoortortaqarfik
- Attaveqatigiinnermut immikkoortortaq

Pingaarnertut suliaassat

Aqutsisinut allattoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuannik, Naalakkersuisunik ataatsimut aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pisortaq sullinneqarput. Allattoqarfiup Naalakkersuisuni aamma Qitiusumik Allaffeqarfimmi naalakkersuinermik suliallit periusissiai immikkut ittumik inerisarlugillu aqunneqarnissaat aamma periusissionissaq akisussaaffigai. Allattoqarfik politikikkut ineriartornernut tunniussaqaqtartpoq aamma siunissami politikikkut suliaassat pingaarnerpaat siuarsarnissaannut qulakkeerinittarluni.

Allattoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuani, Naalakkersuisunit aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pisortamit suliaassat ataqtigiissarneqartarput aqunneqarlutillu. Allattoqarfiup suliffeqarfimmi tamarmi politikikkut suliniutit suliallu anginerusut isumagineqarnissaannut tunngavissittarpai tunniussaqaqtarlunilu.

Aqutsisinut allattoqarfik aamma illup iluani aningaasaqarnermut, pisiortornernut, betjentinut aamma saaffiginittarfimmik/oqarasuaatinik nuutsisarfimmik akisussaasuvoq.

Inatsilerinermut immikkoortortaqarfiup Inatsisartut inatsisaattut siunnersuutit, Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutit, kommunit ileqqoreqqusat Inatsisartut inatsisaannik tunngaveqartut aamma kaajallaasitat suliaqarfinni assigiinngitsuni tamani atuuttut imaasa inatsilerinikkut pitsaassusai qulakkeerniarlugit suliarisarpai. Inatsilerinermut immikkoortortaqarfiup internetimi nittartakkap nalunaarutit.gl-ip, malittarisassat ilitersuutillu paasisutissanik katersugaataatut aamma atorveqartarput, inatsisitigut malittarisassat tamanut saqqummiunneqarneri suliarisarpai.

Inatsilerinermut immikkoortortaqarfiup malittarisassat Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiata ataaniittut ingerlaavartumik nutartertarpai aamma Naalakkersuisut, naalakkersuisoqarfiit aqutsisoqarfiillu inatsisitigut apeqquutit pillugit kiisalu naalagaffiup ingerlatsisussaataitanermullu il.il. tunngasut pillugit siunnersortarpai. Taakkua saniatigut Inatsilerinermut immikkoortortaqarfik Naalakkersuisut allaffeqarfimmilu atorfillit Inatsilerinermut immikkoortortaqarfiup akisussaaffiata iluani qulequttanik akuttunngitsumik pikkorissartarpai.

Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfiup piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut piginnittut allaffissorpeq suliarisarpai. Ulloq 1. januar 2024 Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffinnut 13-inut piginnittuuvoq.

Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiinneq suliffeqarfiuvoq immikkut ittumik katitigaq ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmut aamma ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsimmi maleruagassaqaartinneqartoq. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik tassaavoq ingerlatseqatigiiffik inuussutissarsiuteqartoq ingerlatseqatigiiffimmilu peqataa-

sut (piginneqataasut) aningaasaliissumminnit iluanaaruteqarnerunissaq naatsorsuutigissanngilaat. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat aktianik piginneqatigiiffii Pisortat namminersortullu susassa qarfiisa akornanni immikkoortumi inissisimapput. Tamatuma kingunerisaanik Naalakkersuisut piginnittuunerat ingerlatseqatigiiffiul- lu pisussaaffii erseqarlussinnaapput. Allaffissornermik aqutsinermut uppersaasatip siunertaa tassaavoq pigin- neqatigiiffiup suliarinnissinnaanerani aamma piginnittut (Naalakkersuisut) ingerlatseqatigiiffinni ataasiakkaani aqutsisut ingerlatsinissaannik naatsorsuutaasa erseqqissarnissaat aamma paasisutissiissutiginnissaat. Nammi- nersorlutik Oqartussat piginneqatigiissuteqarluni ingerlatseqatigiiffiutai uppersaasatinit 2010-mi aamma 2011- mi atuutilersinneqartut tunngavigalugit aqunneqarput.

Aqutsinissamik uppersaasatit taakkua pisoqalisimasutut pissusissamisoorunnaarsimasutullu isigineqartarput. Taamaattumik Naalakkersuisut Inatsisartuni partiit isumaqatiginninniarfigalugit aallartippaat aamma arlaleriarluni ataatsimiittoqareersoq, Naalakkersuisut siammasissumik marts 2023-mi isumaqatigiissusiortut nutaamik aqut- sinissamik uppersaasiortoqassasoq, taannalu tunngavinnik nutartikkani immikkullu ittunik imaqassaaq. Inger- latseqatigiiffinnut allattoqarfiup Naalakkersuisut aqutsinermut uppersaasiorneranni ikiorpai, taanna oktober 2024-mi tamanut saqqummiunneqarpoq. Taassuma saniatigut ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfiup Naalakker- suisut ingerlatseqatigiiffinniit sinneqartoorutit tunniunneqartarneri pillugit piginnittuunermut malittarisassat in- nuttaasut iluaqutaasumik akinik akikilliliisarneq aqqutigalugu atorineqarsinnaasoq suliarineqarmat ikiorpai. Taa- maattumik KNI ingerlatseqatigiiffiup oqaluttuarisaanerani siullerpaamik sinneqartoorutiminik tunniussingilaq. Sinneqartoorutit ikummatissanut akigitatit akikilliliivigineqarneranut atorineqarput.

Sulisunik Ineriartortitsinermut Immikkoortortaqarfiup qitiusumik allaffeqarfimmi piginnaasanik ineriartortitsineq aamma aqutsisut ineriartortinneqarneri tamaasa suliarisarpai. Sulisunik Ineriartortitsinermut Immikkoortortaqar- fiup sulilersitsiniaasarneq aamma sulisunik sulisorinniarnissamik suliat tamaasa suliarisarpai kiisalu (Danmark- imi) kalaallinik sulisussarsiornermi Kalaallilu Nunaanni ilinniartitaaneq pillugu paasititsiniaalluni angalanermi pe- qataasarluni.

Sulisut 2024-p naanerani amerlassusaat

Aqutsiveqarfik	Sulisut amerlassusaat (aqutsisut ilanngullugit)
Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfik	3
Inatsilerinermut immikkoortortaqarfik	2
Attaveqaqatigiinnermut immikkoortortaq	2
Aqutsisunut allattoqarfik	6
Aatsisartut nuutsisarfillu	11
Sulisunik Ineriartortitsinermut Immikkoortortaqarfik	9
Inussuk IT	16
Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfik	27

Anguniakkanik naammassinnineq

Aqutsisunut allattoqarfiup Naalakkersuisut 2024-mi 87-eriarlutik ataatsimiinnerini ikiuppoq, taakkunungaku atsumik oqaluuserisassanut ilassutit 35-t aamma siulittaasup aalajangiinissaanut 57-inut suliaralugit. Tamatuma saniatigut naalakkersuisoqarfinni pisortat sapaatip akunneranut ataatsimiisinneqartarput aamma naalakkersui- soqarfinni pisortat ukiumut ataasiarlutik isumasioqatigiisinneqartarlutik.

Inatsilerinermut immikkoortortaqarfiup, inatsisit tunngavigalugit teknikkikkut pitsaassutsip qulakkeerinissu- taanit immikkut ittumik akuersissut nalunaarutigineqarsimatinnagu, allaffissornermik suliallit Inatsisartut inatsi- sissaattut, Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut suliaqarfinnilu assigiinngitsunik kaajallaasitassatut siunnersuusiat tamaasa kiisalu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu kommunini ileqqoreqqusaliat inatsisit tun- ngavigalugit pitsaassusaannik 2024-mi qulakkeerinneffigisarpai. Tamatuma saniatigut inatsilerinikkut siunner- suinissaq, pingaartumik inatsisit qanoq paasineqarnissaannut tunngasunik allatigullu inatsilerinikkut naliliinernik Naalakkersuisuniit allaffimmiillu saaffiginnissutinik arlalinnik Inatsilerinermut immikkoortortaqarfik tigusaqar- simavoq.

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiata ataani allaffissornermik suliallit 2024-mi makkunannga malittarisassiorput:

- Aasaanerani nalunaaqutaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15 27. marts 2024-imeersoq
- Digitalimik Akiligassiisarneq pillugu Naalakkersuisut nalunaarutaat nr. 44, 11. november 2024-meersoq
- Ruslandimut allanullu killilersuilluni iliuusissat, Europæiske Union-imit (EU) akuerineqartut, Namminersorlu- tik Oqartussat ilaaffigilissagaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 47 20.november 2024-meersoq

- Naalakkersuisoqarfiit pisortaqatigiivini suleriaasissaq pillugu kaajallaasitaq nr. 6 26. januar 2024-meersoq.
- Suliffimmut atatillugu biilnik pisisarnek pillugu kaajallaasitaq 3. maj 2024-meersoq.
- Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiutaanni akissarsiaqartitsisarnermut politikkiat pillugu kaajallaasitaq nr. 25 9. maj 2024-meersoq.
- Ataqtatigiisaaernerimut ataatsimiititaliat aamma ataqtatigiisaaernermi suleqatigiit pillugit kaajallaasitaq nr. 41 27. september 2024-meersoq.
- Naalakkersuisuugallartut sulineranni najoqqutassat 5. december 2024-meersut.

Suliassanut ilinniartunik atorfinitsitsineq ineriartortitsinerlu suliaavoq pingaarutilik aamma Sulisunik Ineriartortitsinerimut Immikkoortortaqarfik qitiusumik allaffeqarfimmi ilinniartut suliassanullu ilinniartunik 30-nik 2023-mi ataqtatigiisaaerrinnilluni oqaloqatigiinnilluni oqilisaasarpog. Taakkua saniatigut Sulisunik Ineriartortitsinerimut Immikkoortortaqarfiup suliassanik ilinniartut ilinniartullu ilitersuisussaannik ilinniartitsinissamik inerisaanissamilu aamma neqerooruteqarpog, taamaalluni suliassanik ilinniartut ilinniartullu akornanni sapinngisamik pitsaanerpaamik atugarissaarnek kajumissuseqarnerlu anguneqartarput. Ilinniartut/ suliassanik ilinniartut marloriarlutik ullup qeqqasioqatigiillutik ataatsimiinneri aamma aqqissuunneqartarput.

Sulisunik Ineriartortitsinerimut Immikkoortortaqarfiup pingaarnertut Sulisut tunngavissaannik 2024-mi upernaakut nammassineqartumik suli inerisaavoq atuutilersitsillunilu aamma atuutilersitsineq Inussivimmi suliamik aallartitsilluni 500-nik peqataaffigineqartumi aallarnerneqarpog. Taassuma kingorna Sulisunik Inerisaanermut Immikkoortortaqarfik sulisunik 655-inik isumasioqatigiisitsivoq, taakkua immikkoortortaqarfinnut 29-nut agguataaq-qapput, Kalaallit Nunaanni illoqarfinni allani aamma Københavnimi. Qitiusumik allaffeqarfimmi, ukiumoortumik aqutsisut nalilersorneqartarneri anguniagaammat, pisortat aqutsisullu tamarmik aqutsisutut nalilersorneqarput.

Sulisunik Inerisaanermut Immikkoortortaqarfik 2024-mi piginaangorsaalluni 52-eriarluni pikkorissaavoq 632-nik pikkorissartunik peqataaffigineqartunik. Pikkorissartut 1-imiit 5-imut uuttuut atorlugu nalilersuititaagamik pikkorissarnerit agguataqatigiisillugit 4,1-imik nalilerpaat, tamannalu naammaginarujussuurtut isigineqartariaqarpog.

Sullivinni avatangiisit assut pingaaruteqarput, taakkua qitiusumik allaffeqarfimmit pingaartinneqarput aamma Sulisunik Inerisaanermut Immikkoortortaqarfik eqimattarujussuarnik marloriarluni ataatsimiisitsivoq, taakkunani sulisut sinniisaat ataatsimiinnerup aappata aallartinginnerani ataatsimiisinneqarput. Taamaaliortoqarpog sulisut tungaanniit pissutsit pillugit oqaasertalersuinissaannut periarfissinniarlugit aamma suliniutaaratarsinnaasunik siunnersuittinniarlugit, sulisut sinniisaasa tamanna pisariaqartissimallugu oqaasertalersuipput.

Digitalinngortitsinerimut Aqutsisoqarfik

Aqqissuussaaneq eqqarsaatigalugu Digitalinngortitsinerimut Aqutsisoqarfik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani inissisimavoq aamma aqutsisoqarfiup ingerlanneqarnera aningaasanut inatsimmi kontomi pingaarnertup, 10.98.01-p, Digitalinngortitsinerimut Aqutsisoqarfik-up (Ingerlatsinerimut aningaasaliissutit) ataaniiqqog.

Digitalinngortitsinerimut Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutit 2024-mi 54,120 mio. kr.-upput.

Aqutsisoqarfiup inuiaqatigiit kalaallit digitalikkut aqqiissutinik tunngaviusumik atuillernissaannut ikaarsaartinissaat inerisaaffigineqarnissaallu qulakkiissallugit siuttuuffigalugit anguniagarai.

Aningaasaliissutinut killiliussat iluanni Digitaliseeriinerimut Aqutsisoqarfiup suliassaqrarfiit pingaarnertut tulluuttut qulingiluat akisussaaffigai:

- 1) Qitiusumik allattoqarfiup IT-qarfia taassumunngalu suliat attuumassutillit tamaasa ilanngullugit; pisiortornerit, ingerlatsineq/ ataatsimoorullugu atortunik akuersissutilersuinerit/ atuisunik sullissineq/ ineriartortitsineq, ataatsimoorumik ilusilersuineq aamma kiffartuussinerit ilusilersorneqarneri. Taamatuttaaq qarasaasiaqarnermut qarasaasiaqarnerlu pillugit inatsisinut, politikinut najoqqutassanullu tapersiisoqartarpoq. Aqutsisoqarfiup aamma IT-qarnikkut isumannaallisaaneq isumagisaraa.
- 2) Qitiusumik allaffeqarfimmi immikkoortortanik siunnersuinerit ikiunnerillu.
  - a) Telemut paasissutissanullu attaveqaatit kiisalu internetimut telephoneqarnermullu akisussaaneq, taakkununga ilanngullugu oqarasuaateqarfiup (normu pingaarneq 34 50 00) ingerlanneqarnera.
  - b) Qitiusumik allaffeqarfiup isumaqatigiisutinik akuersissutinillu aqutsinera kiisalu IT-mut, telemut digitalinngortitsinerimullu suliaqarfittaa pillugu isumaqatigiinniarniarnerit isumaqatigiissuteqarnerlu. Aqutsisoqarfik kalerrinneqarsimatinnagu IT-nik digitaliseeriinerimullu suliniutinik pisisoqarsinnaananilu aallartit-sisoqarsinnaanngilaq.
  - c) Qitiusumik allattoqarfiup digitalinngortitsiniarluni suliniutai kiisalu Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu digitalinngorsaanerimik periusissaanik inerisaaneq atuuttunngortitsinerlu.

- 3) Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup IT-qarnermut attaveqaataasa ingerlanneri, ikiorteqarneri tapersorsornerilu, taakkununga ilanngullugu serverinik ingerlataqarneq.
- a) Namminersorlutik Oqartussat pisortallu ataatsimoorussamik IT-qarnerinik, isumannaallisaanerinik aamma digitaalinningsaallutik periusissiaannik inerisaaneq atuutilersitsinerlu.
- b) Nuna tamakkerlugu IT-mut digitaliseeriinermullu tunngasuni najoqqutassanik, periutsinik ilusissanillu ineriartortitsineq.
- c) Ataatsimoorussamik attaveqaatinik atortunik piginnittuuneq, matumani ESDH-it, mailit, aalasuliat atorlugit attaveqaqatigiinnerit, Suliniutinut suliaqarfinnulu atortut ilanngullugit
- d) Isumaqaatigiissutit pillugit nittartagaq il.il.. matumani aqqiissuussamik piginnittut suliffeqarfiata ataatsip atuutilersinneqarnera aamma piginnittut attaveqaqatigiinnerinik ingerlatsineq ilanngullugit.
- 4) Namminersorlutik Oqartussat immikkoortuini kommuninilu suliasat attuumassutillit tamaasa ilanngullugit sullissivik.gl-imik ingerlatsineq ineriartortitsinerlu, imarisanik atortussanngortitsineq aamma najoqqutassat atuuttut malinnissaat.
- 5) Namminersorlutik Oqartussani CMS-imut aqqiissutissanik ingerlatsineq, CMS-imi nittartakkanik nutaanik inerisaaneq aamma tassunga nittartakkanut teknikikkut ikiorteqarneq.
- 6) Namminersorlutik Oqartussat Qarasaasiaqarnikkut paasissutissiisarnikkullu isumannaatsuunissaat, taakkununga ilanngullugu periutsini, ilisimasanik paasititsiniaanernillu inerisaaneq.

Siuliani allaaserisat aallaavigalugit Digitalinnngortitsinermut Aqutsisoqarfik 2024-mi ilaatigut makkuninnga suliaqarpoq:

- Qitiusumik allattoqarfimmi najoqqutassanik malittarisassanillu atuuttunngortitsilluni qarasaasiatigut paasissutissiisarnermillu isumannaatsuunissamik pitsanngorsaanerit. Qarasaasiatigut paasissutissiisarnermillu isumannaatsuuneq pillugit inummut namminermut paasissutissanik pissarsiniartarnerit eqqumaffigineqarnissaannik paasititsiniaanerit aamma nalinginnaasumik taakkua pillugit siunnersuinerit, suleqatigisartakkanik suleqatigiinneq pillugu oqaasertalersuinerit, soorlu Nittartakkatigut isumannaallivik/ Inuiaqatigiit isumannaatsuunissaannut Aqutsisoqarfik.
- Nuna tamakkerlugu digitalinnngortitsinermik suliniutinik ingerlatsinerit: tunngaviusumik paasissutissanik pilersaarut, ISO 27001, digitalinnngorsaaneermi peqataatitsiniarluni aallarniutigalugu misissueqqissaanerit, Ataatsimoorussamik pisortat digitalimik ilusilersuinerat aamma Sullissivik.gl-imi uanga quppernera.

Qitiusumik allaffeqarfimmi immikkoortut nittartartagaasa inerisarneqarneri. Nittartakkat nutaat 2024-mi arlalitsigut atorneqarsinnaasunngortillugit aqqiivigineqarnissaannik inerisaanerit:

- Puiguttorneq
- Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfik
- Peqqik
- Namminersorneq
- ExpeditionsGreenland
- Digitalimik nutaaq

Nittartakkat pioreersut arlalitsigut atorneqarsinnaasunngortillugit aqqiivigineqarlutik 2024-mi ilusilersoqqinneqarneri:

- Allorfik
- Iserasuaat - suliarineqarpoq
- Tunngaviusumik paasissutissat pilersaarutaata suliariumannittussarsiuunneqarnera, Sullissivik.gl-imut tunioraneq, nittartakkatigut malittarisassat atuutilersinneqarnissaannut sulisoqarneq.

Suliassat sulisoqarnikkut 2024-mi ima agguataarneqarput

Aqutsiveqarfik	Sulisut amerlassusaat
Atorfilittat Aqutsisoqarfimmi pisortaq, inatsisilerituut pingasut	4
Digitalikkut kiffartuussineq Immikkoortortaqarfimmi pisortaq, nittartakkat pillugit siunnersortit marluk, attaveqatigiinermut siunnersortit marluk aamma paasissutissiisarnermik sulisoq ataaseq	6
Qarasaasiaqarnermut immikkoortortaqarfik Immikkoortortaqarfimmi pisortaq ataaseq, IT-i aallaavigalugu siunnersortit arfinillit aamma ESDH-mik piginnittoq ataaseq, allannguisarnermut ikuuttartaq ataaseq	9
Suliniutinut immikkoortortaqarfik Immikkoortortaqarfimmi pisortaq ataaseq, suliniutinik aqutsisoq ataaseq aamma suliniutinik suliaqartartut marluk	6
Internetimik paasissutissanillu isumannaallisaanermit immikkoortortaq Immikkoortortaqarfimmi pisortaq ataaseq, AC'-it marluk	3

Inussuk IT

Inussuk IT – Kalaallit Nunaanni Pisortat Ataatsimoorlutik Qarasaasiaqarfiata Naalakkersuisut inuiaqatigiinni kalaallini digitalimik atuinerup, IT-mik digitalimillu atuinerulerneq aqutugalugu, inerisarneqarnissaanik angunia-gaannik siuarsaanissaq siunertaraa, matumani pisortat allaffissornerinik eqaallisaaneq ilanngullugu. Inussuk IT kommuninit Namminersorlutillu Oqartussanit katitigaasunik siulersunit aqunneqarpoq. Sulisut Namminersorlutik Oqartussani atorfeqarput. Inussuk IT atorfinnut 16-inut inuttaqartussatut aalajangiiffigineqarnikuuvog, aqutsisut ilanngullugit.

Inussuk IT ukuninga immikkoortortaqarpoq: **ERP-allaffik**, AX Prisme-mik ingerlatsisoq, nutarterisartoq aamma inerisaasartoq. **ERP-allaffik**, kommunini ingerlatsivinni tamani atortumik ESDH-mik GetOrganized-imik inerisaas-q, atuutliersitsisoq aamma ingerlatsisoq. **Pitsanngorsaanermit allaffik** nammineq ingerlasussanngortitsiner-mik, suliat ingerlanissaannik, aqqissuussinerup sananeqaataanik, aqutsinermik maleruagassanillu suliaqartoq.

Suliniutit allat

Sulisunik aqutsinermut atortunik inerisaaneq piviusunngortitsiniarnerlu unitsinneqarsimapput pilersuinissamul-lu isumaqatigiissut taamaatinneqarsimalluni. Inussuk IT-p isumaa malillugu pisiniarfigineqartartup isumaqatigiis-summi allassimasut naammassisinnaangilai aamma suliaq isumaqatigiissitsiniartarfimmi aalajangiiffigineqassa-soq naatsorsuutigineqarpoq.

ERP-allaffik

2024-mi angusat aalajangersimasut:

- Suliassaqarfik pitsaanerpaq naapertorlugu suliassat akisussaaffiillu aqqissugaaqqissaarneqartarput.
- Naatsorsuutinik suliallit qaninnerusumik oqaloqatigineqartarneri, sapaatip akunnikkaartumik suliat pillugit ataatsimiinnerit aqutugalugit

2025-mi anguniakkat pingaarnarpaat

- AX Prisme-p nittarsaannerata pitsanngorsaqqinneqarnera
- Suliat aqunneqarneranut pitsanngorsaajuarneq
- Akisussaasunut tamanut attaveqarnermik pitsanngorsaaneq
- UI-mik pitsanngorsaaneq
- Atuisunik ilinniartitsineq

ESDH-allaffik

2024-mi angusat aalajangersimasut

- Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit aamma Pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsisinut sulianik suliarinninnermi aqqissuussaananeranut ineriartortitsineq Atuisut aqqissuussamik atuinermik ilinniartitsineq.

2025-mi anguniakkat pingaarnarpaat

- ESDH-p ataani suliniutinik qanganitseritunik matooqqaaneq, taamaalilluta siulersuisut anguniagaat apeqqu-taatillugit alloriarnermut tullermut piareersassaagut.

Pitsanngorsaannermut allaffik

2024-mi angusat aalajangersimasut

- Immikkoortortaqarfinni arlalinni X-flow-ip atorineqarneranik atorluaaneruneq
- Atortumik ISMS-imik atuutilersitsineq, isumannaallisaalluta sulinitinni tapertaasussamik.
- Aqutsineq pillugu uagut ISO27001-erput ingerlaavartumik isumannaallisaalluni suliaqartarpoq.

2025-mi anguniakkat pingaarnerpaat

- Digitalimik siunnersortimik atorfinitsitsineq, taannalu systeminut ikiorsiissutinut tamanut piginnittuussaaq, ineriartortinneqarnissaa pitsaanerpaamillu atorineqarsinnaanissaa siunertaralugu.
- X-Flow-ip Gluu-llu pikkorissaassutigineqarneri arlallit, taamaalilluni atortut pitsaanerpaamik atorluarneqarsinnaalersinneqarput.
- Atortumit ISMS-imit nalunaarutiginnittartumik aallartitsineq, isumannaallisaanerup qaffasissusia eqqarsaatigalugu.

2024-mut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit katillugit 23,3 mio. kr.-upput, taakkunannga 18,3 mio. kr.-t immikkoortortap ingerlanneqarneranut immikkoortinneqarlutik, akissarsiat kiisalu AX Prisme-p akissarsialerissutillu ingerlanneqarnissaanut taakkua immikkoortinneqarput. Taakkunani akissarsialerissutip ingerlatsinermut 4,5 mio. kr.-t aamma pigaartut pilersaarutaata ingerlanneqarneranut 0,45 mio. kr.-t.

ANINGAASAQARNERMUT AKILERAARTARNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup politikik-kut kiffartuunneqarnissaanut akisussaavoq, ilagalugit aningaasaqarnermut akileraartarnermullu politiki, aningaasaqarnikkut aqqissuusseqqinneq, kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliineq, nuna tamakkerlugu illuutitigut pilersaarusiorneq kiisalu suliniutit assigiinngitsunit peqataaffigineqartut arlallit ikorfartorneri, soorlu isumalioqatigiissitani sulinerit.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfik pingasunik immikkoortortaqaqpoq siunnersuisoqatigiinni pingasuni allatseqarfittut isumaginnittartunik.

Pingaarnertut suliassat

Naalakkersuisoqarfik makkunaannga immikkoortortaqaqfeqarpoq: Aqutsisoqarnermi Allatseqarfik, Aningaasaqarnikkut Pilersaarusiortarfik, Inatsileriffik Nunalu tamakkerlugu Pilersaarusiortarfik.

Immikkoortortaqaqfiit allat akissaaffigisat tassaapput Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik kiisalu Naatsorsueqqissaartarfik. Naatsorsueqqissaartarfik namminerisaminik siulersuisoqarpoq, kisiannili naalakkersuisoqarfimmut atasumik aqqissugaanikkut inissisimalluni.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit, Akileraartarnermullu Siunnersuisoqatigiit kiisalu Missingersuusiortarnermut Naatsorsuutillu pillugit Siunnersuisoqatigiit allaffeqarfeqarnerat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartarpoq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit ataani sukumiinerusumik nassuiarneqarput.

Naalakkersuisoqarfiup immikkoortortaqaqfiisalu pingaarnertut suliassaraat:

Aqutsisunut allattoqarfik tassaavoq Naalakkersuisumut aamma naalakkersuisoqarfimmi pisortamut sullissisoq. Aqutsisoqarnermut Allattoqarfik ulluinnarni naalakkersuisumik aqutsisunillu kiffartuussisuuvoq ilaatigullu ullorsiutinik aqutsinerimut, ataatsimiinnissat piareersarnerinut, sulisoqarnikkut sulianik suliassanullu tunngasunik isumaginnittuulluni.

Aningaasaqarnikkut Pilersaarusiorneq Immikkoortortaqaqfiup Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut pilersaarusiortarnerat isumagisaraa, tassunga ilanngullugit aningaasaqarnermut politikkip ataqtigisarneqarnera, soorlu siunissamut ungasinnerusumut atasinnaasumik aningaasaqarnerup ineriikartorneranik aqqissuussineq, missingersuutit pillugit inatsisit aqqissuunneri, aningaasaqarnermut malittarisassat aamma aningaasaqarnermut politikki naapertorlugit suliassat, ataatsimoortumik tapiissutit pillugit kommuninik isumaqatiginninniarnit, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut naalagaaffimmut atassuteqarnerat, taarsigasarsisarnerit kiisalu aningaasaqarnermik aqqissuussaannermillu nalinginnaasumik nalilersuisarnerit, akileraartarneq pillugu naalakkersuinerimik suliallit suliareqqusaat aamma aningaasaqarnikkut aqqissuusseqqinnerit.

Tamakkua saniatigut kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliisarneq kiisalu pisortat ingerlataqaqfiini pitsaannerusumik aningaasaqarnermik aqutsinissaq pillugu suliniutit akisussaaffigai. Kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliineq Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfik suleqatigalugu ingerlanneqarpoq, taanna isumaginninnermut, ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup ataaniilluni.

Aamma Aningaasaqarnermut Pilersaarusiortarfik EU-mik aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit isumaqatiginninniutiginissaanut, EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummut, Ruslandimik, Norgemik Savallimmiunillu nunat marluk aalisarnermut isumaqatigiissutissaannut kiisalu Tuluut Nunaannik killeqanngitsumik isumaqatigiissusioratarsinnaanerit kalaallit aallartitaannut ilaasortaavoq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfik Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnermut aqutsissutaata, PFM pillugu isumaqatigiissumik taaneqartup, atorsinnaassusaata ineriartortinneqarnera pillugu immikkut isumaqatigiissutaasoq aqutugalugu EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut aallaavigalugu pingaarutilimmik suliassaqaqpoq¹.

Inatsilerinerimut Nunalu tamakkerlugu Pilersaarusiortarfik pingaarnertut akileraarutit akitsuutit, missingersuusiort-

---

1 PFM-reform Action Plan-imi Pisortani Aningaasaqarnermut Aqutsissummi Iliuusissatut Pilersaarut pineqarpoq. Taaguusersuummi tuluit naalisagaat pineqartoq tassaavoq: Public Financial Management.

tarnernut naatsorsuusiortarnermullu inatsisit kiisalu pilersaarusiortarnermut inatsisit iluini inatsisissatut siunner-suusiortarnermik aamma immikkut malittarisassanik allanik suliaqartarpoq. Nunani tamalaani akileraarusersuisarnerup iluini inerisaanermut atasumik suliassat aamma suliarineqartarput. Aammattaaq immikkoortortaarfik Akileraarusiortarnermik Aalajangiisartut allattoqarfeqarnikkut sullissinerannut ikiuuttarpoq. Aammattaaq naammagittaalliutit suliarinerinut tunngasunik suliassanik, akileraartarnermi akitsuutillu pillugit inatsisilik unioqqutitsiner-mut tunngasunik kiisalu sulianik aalajangersimasunik allanik isumagisaqarpoq.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut immikkoortortaarfip pilersaarusiortarnerissaq nunaminertamillu atu-nissaq pillugit Namminersorlutik Oqartussat suliassat isumagisarpai, matumani tunngaviummik paasisutissat aamma immikkoortunut pilersaarutigineqartut ataqatigiissaarneqarnissaat ilanngullugit. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermi pineqarput nunaminertamik atuinnissamut pitsaasunik atugassaqtitsinissaq aamma nuna tamakkerlugu nunaminertatigut inissisimaneq pillugu erseqqissaanissaq, assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlataqarfinni pilersaarusiortarnerat kommunini pilersaarusiortarnermut ataqatigiissaarneqassalluni.

Taakku saniatigut immikkoortortaarfik nunap assiliortarnermut aamma nunap sannaa pillugu paasisutissanik inerisaanermut 2024-mi akisussaaffeqarluni assiliortutut oqartussaaffeqalerpoq. Suliaq tamanna lneqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfimmut (Asiaq) januar 2025 aallarnerfigalugu tunniunneqarpoq.

Immikkoortortaarfik NP-ip Nunarsuaq tamakkerlugu anguniagai (SDG-2030) aallaavigalugit Namminersorlutik Oqartussat suliniutaat pillugit ilisimasanik katersuisarpoq aamma immikkut ittumik nakkutillisarpoq, suliner-mut tassnga nukissaqartitsigaangami.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit

Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut politikkip arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik nalilersorneqar-tarnissaa qulakkeerniarlugu missingersuusiortarnermi naatsorsuusiortarnermilu inatsisit naapertorlugit Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisimapput. Akit aningaasaqarnikkullu pissutsit allanngorarnernannik ani-ngaasaqarnikkullu politikkip attanneqarsinnaanera Siunnersuisoqatigiit naliliiffigissavaat, taamatullu aamma atu-garissaarnikkut sullississutitut aningaasalersuineq nalilersussallugu. Siunnersuisoqatigiit misissueqqissaarnertik kaammattuutitillu pillugit minnerpaamik ukiumoortumik nalunaarusiortarput Naalakkersuisuniillu qinnuigineqarnermik aningaasaqarnermut tunngasunik pingaarutilinnik siunnersuisinnaallutik.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit siulittaasoqarfeqarput 6-nik ilaasortalinnik, taakkulu Naalakkersuisunit toqqagaasarpur. Tamatuma saniatigut siunnersooqatigiit 14-it tikillugit ilaasortaqarpoq, taakkualu Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 3, 25. januar 2024-meer-soq naapertorlugu toqqarneqarput. Siunnersuisoqatigiit allattoqarnerat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermul-lu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarpoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik akileraarutinnik, akitsuutinnik akiliisitsiniarnermillu ingerlatsiner-mut, akiliisitsi-niarnermut kiisalu pinngitsoorani soraarnerussutisianut akisussaaffeqarpoq. Suliassaqarfiup iluani suliat tassaap-put suliassanik suliarinninnerit aamma innuttaasunik suliffeqarfinnillu aqutissiuussinerit. Tamatuma saniatigut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup inatsisit atuuttut malinneqarnissaat nakkutigissallugu qulakkiigassarivaa aamma akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsisip il.il. ineriartortinneqarnissaanut aamma ikorfartuissar-luni.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA) tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat allaffissor-nikkut ataatsimoortumik immikkoortortaarfia. ASA-p Namminersorlutik Oqartussani atorfillit akissarsiaasa tun-niunneqartarnerinik aamma suliassat sulisunut attuumassutillit suliarisarpai. Tamatuma saniatigut ASA allaffis-sornikkut suliassanik ataatsimoorussanik arlalinnik suliaqartarpoq, matumani utaqqiisaasumik najugaqartitsisar-neq Namminersorlutik Oqartussat nutserisoqarfiat, illunik ingerlatsineq sullissinerlu, ataatsimoorluni pisiniarne-rit, Naalakkersuisut kukkunersuiisui kiisalu aningaasanik aqutsineq naatsorsuutinillu allattuineq ilanngullugit sulia-risarlugit. ASA-p pisortaqarfinni akissarsianik isumaqatigiissutit isumaqatiginninniutigineri tamaasa suliarisarpai.

Naatsorsueqqissaartarfik

Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik kisitsisitigut paasisutissiiner-mi qitiusumik oqartussaavoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuiaqatigiit tungaasigut ineriartornerup misissoqqissaarnissaanut, naalakkersuinikkut aqutsiner-milu aalajangiinernut kiisalu pilersaarusiortarnermut tunngavigineqartartut qulakkeer-neqarnissaat anguniagarai. Naatsorsueqqissaartarfiup pingaarnertigut akisussaaffigineqarnera siulersuisunit isumagineqarpoq, taakkulu inuiaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik tallimanik ilaasortaqarput. Kisitsisitigut paasisutissiineq pillugu inatsit naapertorlugu siulersuisut suliffeqarfiup ingerlatsinera pillugu ukiumut ataasiar-lutik Naalakkersuisunut nalunaaruteqartarput. Nalunaarut Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqassaaq.

Sulisut amerlassusaat

Ukiup naanerani sulisut imatut amerlassuseqarsimapput:

Naalakkersuisoqarfik: Sulisut 26-t

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik: 127 sulisut qimmillu 6

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik: Sulisut 116, ilinniartut 11 ilanngullugit.

Naatsorsueqqissaartarfik: Sulisut 13

Anguniakkanik naammassisaqarnermik naliliineq

Naalakkersuisoqarfiup tassumalu ataani aqutsisoqarfiit anguniakkat arlallit naammassiniarlugit 2024-mi nakkutigivai. Anguniakkat taakku tullinguuttumi allattorsimapput.

Naalakkersuisoqarfik Suliniutinik annerumaanik pingaarnertut makkunannga suliaqarpoq:

- Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarut 2024-p suliarineqarnera, Inatsisartut 2024-mi upernaakkut ataatsimiinneranni tamanut taanna saqqummiunneqarpoq.
- 2025-mut aningaasanut inatsisiliorneq 2024-mullu ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisiliorneq.
- Aningaasanut inatsimmik Inatsisartut suliarinninnerannut atatillugu 2025-mut aningaasanut inatsisip Inatsisartunit suliarineqarnera.
- Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu pilersaarut II malitseqartitsineq killiffissiornerlu.
- Kalaallit Nunaata EU-mik suleqateqarnerata ilaattut Namminersorlutik Oqartussat PFM-imut iliuusissatut pilersaarutaanik suliaqarneq.
- Pinngitsoorani soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussineq pillugu inatsisip allaffissornertaatalu nalilersornera.
- Europa Kommissionen-imik suleqatiginninnissamik nutaamik isumaqatigiissutit ataqatigiissarneqarnera akuerineqarneralu. Isumaqatigiissut piffissami 2023-2027 atuuttussatut isumaqatigiissutigineqarpoq 'Mingutsitsinngitsumik Ineriartorneq'-rmik taallugu qulequtaqassalluni. Qulequtaq taanna Naalakkersuisoqarfinni arlallinni angusaqarluarusussuseqarnermik imaqarpoq aamma isumaqatigiissut nunap aningaasaqarnerata assigiinngissitaartuuneranum ataatsimut isigalugu tapertaassaaq.
- Inatsisilioriaatsinik ineriartortitsineq, iluarsaaneq nutarterinerlu.
- Attanneqarsinnaasumik ingerlatseriaatsip ineriartortinnera, iluarsaannera nutarterneqarneralu.
- Aningaasanut inatsisip allannguutaasa atuutillerneqarneranni arlalinnik aalajangiussassatut siunnersuusiorneq, matumani pinerluttuliorluni aningaasarsianik malunnarunnaarsaanermik suliaqarfik ilanngullugu.
- Pasinapiluttunik kalerriisartut pillugit inatsisissatut siunnersuusiorneq.
- Eqqussuinerimi akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuusiorneq.
- Unnuinerimi akitsuutit pillugu inatsisiliorinissamut siunnersuusiorneq.
- Aningaasarsianit akilerarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata, akileraruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma sulisoqarnermut akitsuut pillugu (Akileraruserinermi iluarsaaqqinnerup piviusunngortinneqarnera il.il.) allanngorneqarnissaannut siunnersuusiorneq.
- Akileraruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutinik suliaqarneq.
- Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisissaanik siunnersuusiorneq.
- Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmik allanngortitsinissamut aalajangiiffigisassatut siunnersuusiorneq.
- 2025-imut Aningaasanut inatsisissap akuersissutigineqarnissaata aamma nuna tamakkerlugu akilerarutit procentiata aalajangersarnera kiisalu Nuna tamakkerlugu 2025-mut immikkut akilerarutissap aalajangiiffiginissaasa kinguartinneqarnissaannut siunnersuusiorneq.
- Kalaallit Nunaata Tuluillu Nunaata akornanni killeqanngitsumik niueqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqartarsinnaanermi isumaqatigiinniarnermi peqataaneq.
- Kalaallit Nunaata Ruslandillu, Norgep Savallimmiullu akornanni nunat marluk pisassiissutitik paarlaasseqatigiinnissamut isumaqatigiissutitik isumaqatiginninniarnermi peqataaneq.

- Isumaqatigiissutitut isumalioqatigiissitap innersuussutaasa atuutilersinneqarneri.
- Naalakkersuisoqarfik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnermi suliniutitut sunniuteqartussanut aalajangersimasumik tusarniaaffigineqartarpoq tamatumunngalu attuumassuteqartunut arlaqartunut akis-suteqaateqartarpoq.

Naalakkersuisoqarfiup missingersuutit eqqortissimavai.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraartarnermi akitsuusiisarnermilu suliassat Namminersorlutik Oqartussat akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsisaat malillugit ingerlatsineri allaffissornikkut pingaartumik suliqaarnikuuvoq. Tassunga Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussineriut peqataasussaataaneq pillugu inatsisit ilaassaaq. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup pisortanut akiligassanik kinguaattoorutiniq akileeqqusitsinernik kiisalu akitsuuserineri suliassaqaqfimmi suliassat aamma suliarisarpai.

Aqutsisoqarfiup missingersuutit eqqortissimavai.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup malittarisassat politikkillu atuuttut naapertorlugit ingerlatsineri suliassat suliarai. ASA-p palasinut, kigutit nakorsaannut, tusagassiisartunut, AK-mut, kiisalu SIK -TL-imut isumaqatigiissutit 2024-mi isumaqatiginninniutigai. Isumaqatigiissutitut isumalioqatigiissitap pisariillisaa-nissamut innersuussutai isumaqatiginniarnerni tamani isiginiarneqartarsimapput.

Siunissami sukkanerusumik sullissisarnissaq anguniarlugu suliassaqaqfiit assigiinngitsut suleriaasiissa digitalin-gortinneqarnissaat tamakkiinerusumik sammineqarpoq.

Aqutsisoqarfiup missingersuutit eqqortissimavai.

Naatsorsueqqissaartarfik

Naatsorsueqqissaartarfik kisitsisitigut paasissutissiisarneq pillugu inatsit naapertorlugu immikkut ukiumut nalunaarusiortarpoq:

§ 6. Siulersuisut pisortat kisitsisitigut paasissutissaataasa ataqatigiissaarneqarnissaannut siunner-suusiussapput kiisalu Naatsorsueqqissaartarfiup siunertamut aalajangersakkat naapertorlugit suli-nera nakkutigissallugu.

Imm. 2. Siulersuisut Naatsorsueqqissaartarfiup suliniuteqarfissamisut siumut pilersaarutaannik kiisalu ukiumut pilersaarutaanik akuersisassapput.

Imm. 3. Siulersuisut suliffeqarfiup ingerlatsinera pillugit ukiumoortumik naalakkersuisunut nalunaaruteqartassapput.

Imm. 4. Siulersuisut siunnersuisartussanik ataatsimiititaliorsinnaapput.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaanut inissinneqartarpoq.

Immikkoortortap missingersuutini eqqortissimavai.

NAALAGAAFFINNGORNISSAMUT NUNANULLU ALLANUT NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq

Naalakkersuisut nunanut allanut politikkiannik Naalakkersuisoqarfik isumaginnittarpoq aamma nunanut allanut sil-
limaniarnikkullu politikikkut pissutsinik kiisalu nalinginnaasumik nunani tamalaani pissutsinik Naalakkersuisut
naalakkersuisoqarfinnullu allanut siunnersuisarluni. Naalakkersuisoqarfik aamma nunani tamalaani ingerlataqartu-
nik attaveqarnermut akisussaavoq imaluunniit akisussaaqataavoq. Taakkua saniatigut Naalakkersuisoqarfik nam-
minersorneq pillugu missingiut aamma namminiilivinneq pillugu inunnit piginneqataaffigineqarnissaannik oqallinis-
saannillu qulakkeerinnittussatut suliaqartarpoq. Suliassaq pingaarutilik tassunga tunngasoq tassaavoq, pissutsit
arlallit namminersornerup anguneqarnissaanut attuumassuteqartut erseqqissaassutiginnissaat, matumani tamanna
pillugu siunissami aalajangiinissamut tunngaviusup paasisutissiiffiginerata qulakkeerneqarnera ilanngullugu.

Kingullertut naalakkersuisoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat ilisimatusarnermi politikikkut anguniagaat nu-
kittorsarniarlugit, Kalaallit Nunaata Issittumilu ilisimatusarnermi suliniuteqarnerup suleqatigiissutigineqarneranik
nukittorsaanermik, ilisimatusarnermut inatsisip ineriartortinneranik sulinermik aamma ilisimatuussartut, oqartus-
sat nunallu avataani ilisimatusarnermik suliaqartartut akornanni isumasioqatigiisitsisararluni, ataatsimiinnernilu pe-
qataasararluni attaveqatigiinnerup atajunaannarnissaanik suliarisarpai.

Pingaarnertut suliassat

Nunanut allanut politikkip Kalaallit Nunaata, nunani allani nunanilu tamalaani inuiaqatigiinni soqutigisai, kiisalu
Nunat allat Kalaallit Nunaannut Issittumilu soqutiginninnerat, Kalaallit Nunaata kalaallillu inuussutissarsiortuisa
politikikkut aningaasarsiornikkullu periarfissaqarnerulernissaasa qulakkiissavai. Imminut napatittumik aningasa-
qarnermik suliaqarnermi niuernermik aamma nunanik allanik aningaasaqarnikkut suleqateqarnerup nalinginnaasu-
mik sinaakkutissaasa piumasaqaatinik Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik ilaatigut suliaqartarpoq. Tamatuma
saniatigut nunani tamalaani isumaqatigiissutit assigiinngitsut ataanni pingaartumik inuit pisinnaatitaaffiit tun-
ngasuni nunap pisussaaffii naapertorlugit Kalaallit Nunaata nalunaarusiortarnissamut assigiinngitsunik pisussaaf-
filernerata isumaginissaanut imaluunniit peqataaneranut Naalakkersuisoqarfik akisussaavoq.

Kalaallit Nunaata nunataata innuttaasalu Nunanut allanut pissuserissaartumik illersorneqarnerat, kalaallit nipaasa,
isiginnittariaasiisa namminnerlu assigiinngitsut pillugit nunat marluk akornanni imaluunniit nunani tamalaani isu-
masioqatigiinnerni aalajangiisinnatitaanerisa tusarneqartarnissaat ataqqqineqartarnissaallu qulakkiisallugit
pingaarnertut tunngaviusumik suliassat ilagaat.

Nunani allani aallartitaqarfiit Kalaallit Nunaat sinnerlugu sillimaniarnikkut illersornissamillu politikkit iluini sulias-
saqarfinnut aamma akisussaaffeqarput.

Sulisut amerlassusaat

Ukiup naanerani sulisut ima amerlatigipput (suliffimmik misiliisut ilinniartullu ikiortii ilanngunnagit):

Naalakkersuisoqarfik: Sulisut 25-t ima agguataarsimasut:

- Nunanut allanut suliassaqaarfiup immikkoortortaqaarfia: 9
- Namminersornermut Immikkoortortaqaarfik: 3
- Ilisimatusarnermi Immikkoortortaqaarfik: 2
- Sinniisoqarfiit: 11

Naalakkersuisoqarfik ukiup annerpaartaani inuttaqarniarnermigut amigaateqarpoq. Naalakkersuisoqarfimmi su-
liassat angisuut peqqutaallutik sulisut sulaissaat amerlasimapput, tamatumalu kingunerisaanik uippakajaarnerup
malitsigisaanik napparsimanernit amerlasuut naalakkersuisoqarfik aamma eqqungaasimavoq. Atorfiit inuttaqan-
ngitsut ilaasa inuttalorsorneqarniarnerni aningaasanik isumaqatiginninniarnernujussuarnik aamma sulianik kingu-
neqartarput, taakkualu naalakkersuisoqarfiup suliarisariaqartarsimavai.

Anguniakkanik naammassisaqarnermik naliliineq

Kalaallit Nunaata, 2024-mit 2033-mut, nunanut allanut, sillimaniarnermut illersornissamullu naalakkersuisutigoor-
lugu periusissiaa "Nunarput Nunarsuarmi Pineqartilluta ilaasaagut" anguniagai naalakkersuisoqarfimmit pimoorul-
lugit suliarineqarput. Ataatsimut oqaatigalugu Naalakkersuisoqarfiup suliassat anguniakkallu arlallit ataani allas-
simasut naammassillugit suliarai:

Nunanut allanut tunngasut

- Tuluit Nunaallu killilersugaanngitsumik niuernissamut isumaqatigiissut pillugu 2022-imi aallartinneqartoq isumaqatigiinninniutaavoq.
- Canadap Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni imaani killeqarfiliinissamik 2022-mi isumaqatigiissutaat.
- Issittumi piginnaasanik annertusaaneq pillugu isumaqatigiissut aamma illersornissakkut isumaqatigiissutisamat peqataatitsinissaq pillugu isumaqatigiissut - 2022-mi marluullutik isumaqatigiissutigineqarput.
- Nunavut-Kalaallit Nunaat Memorandum of Understanding 2022-mi atsiorneqarpoq.
- Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni "Declaration of Cooperation"-ip 2022-mi isumaqatiginninniutigineqarnera atsiorneqarneralu.
- Kalaallit Nunaata Beijingimi aallartitaqarfia pisortatigoortumik 2023-mi ammaanersiorneqarpoq kiisalu takornariaqarnikkut aalisarnikkullu nittarsaasisoqarluni.
- Nunat Namminersortitalu imarpiup akianiittut Kattuffiannut (OCTA) siulittaasuuffik 2023-2024-mi tiguneqarpoq.
- Nunanut allanut, sillimaniarnermut illersornissamullu periusissiaa "Nunarput nunarsuarmi - Pineqartilluta ilaasaagut" 2024-mi isumaqatigiissutigineqarpoq.
- Kalaallit Nunaanni EU-p allaffissaanik ammaanissamut tunngavissanik isumaqatiginninniarneq, 2023-2024.
- Naalakkersuisut Kunngearfiup Issittumut Ambassadørianik toqqaanissaanik 2025-2027-milu Kunngearfimi Issittumi Siunnersuisooqatigiinni siulittaasuunissamik isumaqatigiissuteqarput.
- Issittumi Atlantikullu Avannaani 2024-2033-mi illersornissamut isumaqatigiissut 14,6 mia. kr.-ninik nalillip immikkoortuata siulliup isumaqatigiissutiginera.
- Arlariinnik suleqatigiiffeqarnissamut "Programme of Implementation", siornatigut eqqaaneqarsimasumut Declaration of Cooperation malitsigisaanik Islandimut isumaqatigiissuteqarneq.
- Kalaallit Nunaata Nunani Avannarlarni Ministerit Siunnersuisooqatigiivini ilaaneranut nalilersuisoqarpoq.
- Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinik nalilersuisoqarpoq.
- Ottawami Kalaallit Nunaata 2028-mi Sinniisoqarfeqalernissaanik aalajangerneq

Namminiilivinnermut immikkoortortaq.

- Namminiilivinnermut immikkoortortamik pilersitsineq.
- Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat isumaliutissiissutaat 2023-mi tiguneqarpoq.
- Illoqarfinni arfineq-marlunni inoqarfimmilu ataatsimi minnerusumi innuttaasunik ataatsimiisitsinerit.
- § 21 pillugu isumalioqatigiissitap pilersinneqarneranut nalunaarusiaq.
- § 21 pillugu isumalioqatigiissitaq pilersinniarneqarpoq.

Ilisimatusarnermut tunngasut:

- Kalaallit ilisimatusarnermik suliaqartut siunissami Kalaallit Nunaanni ilisimatusarneq pillugu inatsisiliornissamut pisariaqartinneqartut ilanngussassallu pillugit nerrivik kaajallallugu marloriarluni ataatsimeeqatigineqarput.
- Kalaallit Nunaanni Ilisimatusarnermik Siunnersuisooqatigiinnik nutaanik toqqaaneq.
- Arctic Hubimi kalaallit siulersuisuisa affaasa kalaallinit inuttalersoneqarnissaannik nutaanik toqqartuineq.
- Oqaluttuarisaanermi qulaajaaneq suliarineqaleruttorpoq.

Ukiumut nalunaarusiaq anguniakkanik ataasiakkaanik ataani sukumiinerusumik nassuiaateqafigineqarpoq:

Issittumi Siunnersuisooqatigiit: Issittumi Siunnersuisooqatigiinnut siulittaasoqarfik Kunngearfiup Danmarkip, Danmark, Kalaallit Nunaat Savalimmiullu ilanngullugit, majimi tigussavaa. Siulittaasuuneq ukiuni marlunnik 2025 maajimit 2027 maajimut sivilissuseqassaaq. Issittumi Siunnersuisooqatigiinnut siulittaasuuffimmik tigusinissamut ukioq 2024 piareersarnermut atorneqarpoq, Norgemiillu maajimi tunniunneqassalluni. Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni immikkut isumaqatiginninniartoqarpoq, aammali Savalimmiullu Kunngearfiup siulittaasuutitaqarnerani akisussaaffiit inissisimaffiillu pillugit agguataarinninnerit isumaqatiginninniutigineqarlutik. Tamatum kingorna Naalakkersuisut Kunngearfimi issittumi ambassadøriisanik toqqaasasoq aalajangertoqarpoq, tamanalu Nunanut Allanut politikkitsinnut oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarlunnartutu isigineqarpoq.

Illersornissaq pillugu isumaqatigiissut: Illersornissamut sillimaniarnikkullu politikkit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartuni Namminersorlutik Oqartussat peqataasarput, matumani illersornissamut isumaqatigiinniarnert

peqataaneq ilanngullugu. Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq Vivian Motzfeldt aamma Illersornissamut ministeri Morten Bødskov, Issittumi piginnaasanik annertusisaanissamut isumaqatigiissummi 2021-meersumi tunngavissat pillugit maj 2022-mi isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissut nangillugu Naalakkersuisoq Illersornissamullu ministeri Kalaallit Nunaata Kunngaqarfiup illersornissamut isumaqatigiissutaanut 2024-2033-mut atuuttussamut ilanngunneqarnissaanik august 2022-mi isumaqatigiipput. Tamanna Issittumi Atlantikullu Avannaani illersornissamut sillimaniarnermullu politikimi Kunngaqarfiup qanimut suleqatiginerunissaanik siunertaqarpoq, taannalu Naalakkersuisut Nunanut allanut, sillimaniarnikkut illersornissakkullu politikikkut periusissiaannut aamma Kunngaqarfiup illersornissamut isumaqatigiissutaanut peqataanissamik anguniagaqarnermut, nunarsuarmi Issittumilu pisunut illersornissamut politikki ataatsimut isigalugu akisussaaqataanissamut qulakkeerinneqataassaaq.

Illersornissamut isumaqatiginninniarni Issittumi Atlantikullu Avannaani illersornissamut piginnaasat pillugit 2024-p naalernerata tungaanut oqallittoqarpoq, partiillu illersornissamut isumaqatiginninniarnut tunuliaqutaasut Naalakkersuisut qanimut suleqatigalugit isumaqatigiipput, Issittumi aamma Atlantikup Avannaani Illersornissamut isumaqatigiissutip immikkoortua siulleq illersornissamut isumaqatigiissutip ataaniittoq, Illersornissamut ministerimit Naalakkersuisumillu saqqummiunneqassasoq kiisalu 2025-p aallartinnerani isumaqatiginninniarni peqataasunut saqqummiunneqarumaarluni.

Imaani pisinnaatitaaffiit aamma nunaviup toqqavia pillugu suliniut: Imaq imaanilu pisinnaatitaaffiit NP-ip Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaanit aalajangersarneqarpoq - United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), Naalagaaffinngornissamut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik arlalinnik UNCLOS-imut attuumassutilinnik suliaasaqarpoq. Nunanit tamalaanit imaq aamma immap naqqa periarfissaqarluartoq assut sammineqarput, matumani immap naqqanut piginnittuujumanissamik periarfissat kiisalu avatangiisinut, aalisarnermut, itisuumi aatitassarsiornermut, killeqarfinnik annertusaanernut, nunanik allanik killiliisunik isumaqatigiissuteqarnerit ilanngullugit sammineqartarlutik. Aamma ukiut tamaasa Arctic Ocean Workshopeqartoqartarpoq taamatullu issittumi naalagaaffiit sineriiallit tallimat (A5), Ruslandip Ukrainemut tiguaanerata kingorna A4-nngortut, atorfillittatigoortumik ataatsimeeqatigiittarlutik. Taakkunani nunat oqariutuutaasa qanoq issusii assigiinngitsut oqariutuutiginneqartunullu piumasaqaatit inatsisitaasa nunamilu sumiiffinnut tunngasortaasa qanoq paasineqarnissat saqqummiunneqartarput. Arctic Ocean Workshopertitsineq kingulseq 13-issaallu, Naalagaaffinngornissamut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmiillu peqataaffigitumik, Nuummi 26.-28. april 2024 pivoq.

Nunanik allanik niueqateqarnermi politikki: Nunanik allanik niueqateqarnermi politikki nunamik soqutigisaanillu ingerlatsinerimik suliffeqarfiinik, aningaasaqarneranillu illersuinissamik siunertaqartorujussuuvog - ukiunilu kingulerni illersornissamut politikkimut ilaatinneqarnissaanik pisariaqartitsineq sakkortusiartorujussuarnikuulluni. Suliaasaqarfik taamaalilluni nunanut allanut suliaasaqarfimmi pingaaruteqarpoq.

Tuluit Nunaata (UK) Kalaallit Nunaanit niueqatigineqarnera attatiinassallugu niuernermilu ineriartortitsinissaq pingaaruteqartorujussuuvog. Oqallinnermi uani kalaallinit niuernermi piumasaqaatit UK-p BREXIT-iata siornatigut ingerlasimanermit kissaateqarnermit tunngaveqarput, kingornami akileraarutilersuippat kalaallilu tunisarsiornermut ingerlatsinerinut millionilikkaanik eqquisunermit akitsuusiussanut aningaasartuuteqartarlutik. Oqallinneq suleqatigiinnerusumik peqatigiinnerunissamillu oqallinnermut, matumanilu niuernermut tunngasumut ineriartorpoq.

Bruxellesimi Sinniisoqarfik

Europa-Kommissionen Nuummi allaffimmik ammaassaaq. Allaffimmik pilersitsinissaq pillugu maj 2022-milli isumaqatigiinninniartoqalerpoq. Nunami allaffeqarfiusussami isumaqatigiissummik taaneqartoq pillugu januar 2024-mi isumaqatigiittoqarpoq. Nunami allaffeqarfiusussami isumaqatigiissummiippat Nuummi allaffeqarfeqarnikkut najuunnissamut inatsisitigut tunngaviit aamma EU-Kommissionimi atorfillit sulineranut atatillugu pisinnaatitaaffii illersugaanerilu qulakkeerneqarlutik.

EU Allaffeqarfiata isumaqatigiissutaa ammaanersiorneralu Kommissionimi siulittaasup, Ursula von der Leyens Nuummi 15. marts 2024 tikeraaneratigut pivoq. Tikeraartoqarneranut atatillugu Naalakkersuisut Siulittaasuut Naalakkersuisullu allat peqatigalugit EU-mik suleqateqarneq siunissamilu suleqatigiinnerup ineriartortinneqarnissaa ilaatigut aatitassarsiornikkut piujuartitsillunilu nukissiornermi, eqqartorneqarput. Tikeraartoqarnerup kingorna Nunani tamalaani Suleqatigiinnermut EU-p Kommissærianut Jutta Urpilainen OLT aqqqissuussamut allaffimilu suliaasanut akisussaaq tikeraarpoq.

Allaffiup ilinniartitaanermi suleqatigiiffiit pioreersut pitsanngorsassavai soorlu aamma suleqatigiiffissat nutaat soorlu nukissuuteqarnermut, silaannaap pissusaanut aatitassarsiornermut suliaasaqarfinnullu allanut tunngasut pitsanngorsarnissaanut periarfissiisalluni.

Kalaallit Nunaata OLT-itut inissisimanera. Kalaallit Nunaata Europæiske Fællesskabiusimasumit 1985-imi peernera sioqqullugu OLT-Nunatat inissisimasunnussasoq aalajangerneqarpoq. OLT-imik aqqiissuteqarneq tassavog EU-p ineriartortitsinermi tapiissuteqarnermut politikkiata ilaa. Taanna tamatuma kingorna Kalaallit Nunaata

EU-llu attaveqatigiinnerat ineriartungaatiarnikuuvoq. Maannamut aaqqiissut piffissami 2021-2027-mut atuutis-saaq aaqqiissullu aqutigalugu Nunatta karsia 225 mio. euro-nik tassa 1,7 mia. koruuninik ukiuni arfineq marlun-ni tunniunneqartussanik aaqqiissuteqarfigineqarluni. Aningaasat tamarmik ilinniartitaanermut ukiuni arlaqartuni atorneqartarput, aaqqiissuterli massakut atorneqartoq siammarlugu aningaasat 10 %-ii piujunartitsilluni ineriartortitsinermut suliaqarfimmi aatsitassanut, ilisimatusarnermut, piujuartumik nukissiuuteqarnermut, uumasut assi-giingissitaarnerinut aamma silaannaap allannngoriartorneranut atorneqartalissallutik.

Aatitassarsiornerup iluani aamma piujunartitsilluni nukissiuuteqarnerup iluani ilaatigut soqutigisaqatigiittoqar-poq tamatumalu kinguneraa EU-miit inuussutissarsiornermut pilerisaarineq siullermeertumik ulluni 30. septemberi-miit - 4. oktoberimut 2024-mi pimmat, Kalaallinit Nunanit allaneersuniillu suliffeqarfinnit soqutigineqarlualuni pe-qataaffigineqarpoq suliaasaqarfinniillu marlunnit taakkunanit suleriaatsimut inerisaasutut isigineqassalluni.

Kalaallit Nunaata OLT-it (OCTA) kattuffianni siulittaasuuneq november 2022-mi tiguaa, Bruxellesimilu EU - OLT Forumeqartitsinerani siulittaasuunini ullormi 28. februar 2024-mi naggaserlugu.

2023-2024-mi isumaqatigiissutit takussutissartaat

- EU-mit aatsitassat naleqartuartinneqarnissaannut ineriartortitsinissamik siunnerfeqarluni suleqatigiinnissaq pillugu MoU-mik isumaqatigiissuteqarnek, ulloq 30. november 2023 (Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassaqarnermut, Inatsisit atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik).
- EU-p aalisarneq pillugu isumaqatigiissummut tapiliussamik nutaamik 2025-2030-mut atuuttussamik isumaqa-tigiissuteqarfiginera (Naalakkersuisoqarfik akisussaasoq: Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik).
- Nuummi EU-p Allaffissaanik isumaqatigiissut aamma ammaanersiorneq.

Reykjavíkimi Sinniisoqarfik

Kalaallit Nunaata Reykjavíkimi Sinniisoqarfiata Naalakkersuisut Siulittaasuata Múte B. Egedep Islandillu Stats-ministeriata Katrín Jakobsdóttirip Suleqatigiinnissamik nalunaarutaata (Declaration of Cooperation) oktober 2022-meersup atuutsilernissaanut pilersaarummik isumaqatigiissutiginninnissaq ukiumi qaangiuttumi sulissuti-gisimavaa.

Atuutilernissaanut pilersaarut (Programme of Implementation) arfineq-marlunnik sammisassanik imartuunik imaqarpoq: niuerneq, aalisarneq, aningaasaqarnikkut suleqatigiinneq, naligiisitaaneq, uumasooqatigiit assigiinngi-sitaarneri aamma silannaap; ilinniartitaaneq aamma ilisimatusarneq; aamma kulturikkut suleqatigiinneq. Atuuti-lernissaanut suliniuteqarneq Islandip Kalaallit Nunaatalu suleqatigiinnissamik illuatungeriinit kissaatigineqarlual-neranit allaaveqarpoq. Islandip Kalaallit Nunaatalu qanimut suleqatigiinnissamut kissaateqarnerat Islandip præ-sidentianit Halla Tómasdóttirimit naqissuseqarneqaaqqippooq, Arctic Circle Assembly-eqarnerata nalaani præsi-dentip Naalakkersuisoq Vivian Motzfeldt Bessastadirimi angerlarsimaffimminut 2024-mi oktobarip qaammataani qaaqqummagu.

Sinniisoqarfiup kalaallinit ingerlatsisunit Islandimi suleqatissarsiornermut isumassarsiornermullu tapersersuiner-mik suliaqarnermini Islandimik suleqateqarnissamik soqutiginnikkiartornerup sakkortusiartornera suli maluginiarpaat. Inatsisartut ataatsimiittitalaasa, kommunit namminersortullu soqutigisaqartut tikeraarnissaannut aaqqiissuusi-nissamut aqutsissiuussineq Sinniisoqarfiup suliaasa ilagaat. 2024-mi tikeraartut assersuutigineqarsinnaasut ilagaat Inatsisartut Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiittitaliaa kiisalu Kommune Kujallup Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiittitaliaa. Naalakkersuisut tikeraarnermik isumassarsior-luni agalanermik pilersaarusiortuarsimasumik aaqqiissuussinerit Islandip Kalaallit Nunaatalu attaveqatigiinnerinut piffissamut qanittuinnaangittumut ungasissumullu pitsanngorsaataaneri qularinngilluinnarpaat.

Kalaallit Nunaata Islandimi sinniisoqarfia Naalakkersuisut ukiumoortumik Arctic Circle Assembly (ACA) ukiat ta-maasa Reykjavíkimi pisartumi peqataanissaannut piareersarlunarnissamut ataqatigiissaarilluarnissamullu suliniu-teqarlualtarput, nunanillu tamalaanit 2500 missiliorlugit issittumi ingerlataqarusullutik soqutiginnittunut kalaallit oqariartuutaasa nittarsaaneqarnissaat suliarisarpaat.

Washington D.C.-mi Sinniisoqarfiup

Sinniisoqarfiup Kalaallit Nunaata, USA-p Canadallu akornanni immikkoortuni arlalinni nunat marluk attaveqarne-ri ineriartortitsiffiunissaat kiisalu kalaallit soqutigisaasa ilisarittarnissaat, illersornissaat siuarsaaffiginissaal-lu pingaarnertut suliaasarai. USA-p Joint Committee suleqatigineratigut taakkua pisassapput, ataqatigiissaarnis-saallu Nuummi Nunanut Allanut immikkoortortaqarfik qanimut suleqatigalugu pisassapput. Joint Committee su-leqateqarneq peqqutaalluni Kalaallit Nunaani USA-milu business-to-business atorlugu 2024-mi ataatsimiittoqar-poq, pingaartumik takornariaqarnermi aningaasaliisussanillu pilerisutsitsilerneq siunertaralugit, soorlu aamma USA-mi Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfianit aalisakkanik qaleralinnik takornariaqarnermi inuussutissarsiornermi siuarsaaniarluni New Yorkimi 2024 novemberimi aaqqiissuussimasooq. Taakkua saniatigut niuerneq, attaveqaaser-suutit, ilinniartitaaneq, ilisimatusarneq, aatsitassat qitiutillugit USA-mi Canadamilu ataatsimeersuarnerit pisullu allat ingerlaavartumik sinniisoqarfimmit peqataaffigineqartarput, matumani ukiumoortumik pisartut soorlu An-

chorage-mi Arctic Encounters, Arctic360, Torontomi aatsitassat pillugit nittarsaassineq PDAC kiisalu Amerikami Avannarlermi Bostonimi Seafood Expo North immikkut eqqaaneqarsinnaapput.

Beijingimi Sinniisoqarfik

Kina Kalaallit Nunaata **aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik** avammut Asiami niuerneranut pingaarnerpaavoq annerpaallunilu. Taamatuttaaq Japan tunitsiviuvoq pingaarutilik. Royal Greenland Tokyomi 1989-imili Qingdaomilu 2002-miilli niuertarfiup allaffianik allaffeqarpoq. Polar Seafood Asiamut niuerneq aallartimmalli aamma taamatut peqataavoq. Kalaallit Nunaat suliffeqarfivullu Kunngeqarfimmi Kinamut aalisakkanik qaleralinnillu nunanut allanut niuertut annersaraat. Aningaasat 2,6 mia. dkk-t missarluinnaaniipput. Artit pingaarnerit tassaapput raajat uutat qalipaajakkallu, raajat qaleruallit, qalerallit, saarullit aamma saattuat.

Sinniisoqarfik Beijingimi nunanut allanut niuernernullu ministerinik ataatsimeeqateqarnermi arlaleriarluni peqataasarpoq, kiisalu pisortat aqqissuussinerini oqartussanit ingerlanneqartuni peqataasarluni taamaattumik erseqqinnerulernermik pilersitsivoq suliffeqarfinnillu ingerlataqarfinnillu arlalinnik suleqateqarnerit pilersinneqarlutik. Suleqatigiinnerup ineriartortinneqarnerata 2025-p ingerlanerani sakkortusarneqarnissaa pisortatigoortunngornissaalu naatsorsuutigineqarpoq.

Niuernermut suliassaqarfimmi Naalagaaffinngornissamut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq kiniserit niuerner-mut ministereqarfianit kiniserit niuerner-mut ministeriata tullersortaanik qaffasissumik inissisimasumik marloriarluni ataatsimeeqateqarpoq. Kinap Kalaalli Nunaata akornanni killilersugaanngitsumik niueqatigiinnermut isumaqatigiissut pillugu isumaqatiginninniarnit aallartinnissaannut pisortatigut killiliussanik pilersitsinissamut kiniserit oqartussaannik malitseqartitsinissaq sakkortuumik sulissutigineqarpoq. Aalisarnermik suliffeqarfitsinnut inuiaqatigiinnitsinnullu pitsaasupilussuarmik tamatuma kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Takornariaqarnermut suliassaqarfimmi nunamut isersinnaanermut malittarisassat ajornannginnerulernissaannut naggataatigullu Kalaallit Nunaannut takornariatut tikeraarnissamut qinnuteqartarnerit ajornannginnerulernissaannut atorfillittani arlaleriarluni ingerlaavartumik ataatsimiisitsisoqartarpoq. Kinap siornatigut aallannginnermi qinnuteqartitsisarunnaarluni Kunngeqarfimmi Danmarkimi innuttaasusilinnut tamanut nunamut isersinnaanermut akuersissuteqarani ullut 30-t tikillugit tikeraarsinnaanngorsitsilluni aqqiisoqarsimasoq 2024-p naajartulernerani nalunaarutigaa.

Amerleriaatillit aappaattut inissisimagallartoq tassaavoq Kinamiut Kalaallit Nunaanut takornariarumallutik nunamut isissutissamik 2024-mi qinnuteqartut 114 pct.-iusut, (2023-imut tamarmut sanilliullugu) amerleriaate-qarput. Nunamut isissutissaminnik qinnuteqartarfik Kalaallit Nunaannut isissutissanik 3.200-inik amerlanerusunik 2024-mi tunniussivoq.

Aningaasaqarneq:

Naalakkersuisoqarfik 1.349 t. koruuninik atuinerusimavoq. Tamanna periusissap "Uagut peqataatinnata uagut pil-luta eqqartuisoqassanngilaq"-p malitseqartitsinerata annerusumik kinguneraa, illersornissaq pillugu isumaqatigiis-susiorniarnermi immikkut ittumik angalasarnerit unnuinerillu aningaasartuuteqarfiunerunerannik kiisalu Issittumi Siunnersuisooqatigiit siulittaasuuffigilernissaannut piareersarnermut (360 t.kr. miss.), sinniisoqarfinnik nalilersui-nermi aningaasartuutit (250 t.kr.), suliassat amerlavallaarneri uippakajaarnermillu sulinnigiffeqarnerit ilaatigut peq-qutaallutik suliffiup avataanit sulisussarsiortariaqarneq peqqutaalluni aningaasartuuteqarnerit (400 t. kr. miss.) kiisalu Washington D.C.-imi sinniisoqarfimmut ernereernerup kingorna taartaasussamik immikkut ittumik pissar-siortariaqarneq peqqutaalluni aningaasartuuteqarnerusorpoq. (204 t.kr.)

Pisariaqarpat, siunissami kingunerisassat

Naalakkersuisoqarfiup, pingaartumik nunanut allanut immikkoortortaqarfiup, tatitunerulernissamut suliniuteqar-nissani aallukkusuppaa, taamaalilluni sulisut akisussaaferujussuarnik kisermaassitinneqassanngillat. Nalilerne-qarpoq, Kalaallit Nunaata Nunanut allanut sullissivia ukiuni aggersuni nunani tamalaani Kalaallit Nunaata soquti-gisaanik ingerlatsiniarluni illersuiniarlunilu maanngamut takorloorneqarsinnaanngitsumik suliassaqaalissasoq. Ta-manna naalakkersuisoqarfiup aqqissuussaananeramik isumalluutaanillu pitsanngorsaanissamik piumasaqaateqarta-riaqassaaq.

ISUMAGINNINNERMUT, ILAQUTARIINNUT, SULIFFEQARNERMUT NUNAMULLU NAMMINERMUT NAALAKKERSUISOQARFIK

Pingaarnertut suliassat

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik april 2021-mi naalakkersuisooqatigiit atuutilermata pilersinneqarpoq. Kingornalu oqartussaaffinnik 1. januar 2022-miit atuutilersumik allangortinneqarmat Isumaginninnermik Nakkutilliisut Nunamullu namminermut suliassaqaarfimmi suliassat ilanngunneqarlutik. Tamatuma saniatigut Ilaqutariinnut Suliassaqaarfimmut oqartussaaffik UKA2023-mi naalakkersuisoqarfimmut nuunneqarpoq. Oqartussaaffimmi allanguineq aningaasaliissutitigut 1. januar 2024-mi aatsaat atuutilerpoq. Naalakkersuisoqarfiup iluani inatsisilerinnermik Immikkoortortaqaarfimmi immikkoortortaqaarfinni inatsisilerinnermut tunngasunik tapersersuinnermik pingaarnertut suliaqartussamik 1. oktober 2024 aallarnerfigalugu pilersitsisoqarpoq. Naalakkersuisoqarfiup suliassat AI 2024-mi aamma IA 2024-mi kiisalu naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummi suliffeqarnermut suliassaqaarfimmi aamma inersimasunut atugarliortunut isumaginninnermut suliassaqaarfimmi suliassat allaaserineqartut suliarisarpai. Tassaniipputtaaq suliassat isumaginninnikkut inatsiseqarnermut, periusissiornermut, isumaginninnikkut ikiorsiissutinut² utoqqaallu illersuisoqarfiannut tunngasut. Ukioq 2024-mi Naalakkersuisoqarfimmi ukiumut suliffiusussat 32-t missaanniittut ator- neqarput.

Naalakkersuisoqarfimmut amerlassutsitigut anguniagassanik pilersitsisoqarsimanngilaq.

Inatsisinut suliassaqaarfik, tassunga ilanngullugit Inatsisartut inatsisaat, nalunaarutit il.il. Naalakkersuisoqarfik Inatsisartut inatsisissaatut siunnersuutini kiisalu utoqqarnut inatsimmik akuerineqartunik ukunanga 2024-mi suliaqarpoq:

- Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik allanguineq pillugu Inatsisartut inatsisaat (Utoqqalinersialinnut, utoqqalinersiaqarsinnaatitaangitsumik aappaqartunut, kisermaatut utoqqalinersianut tapermik pinsinnaatitaaffik).
- Inuussutissarsiutiniq ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutiniq ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat.
- Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarneranik, inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarneranik, unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik, Pisortat Pisiortortarneranni Neqeroorteqartitsinerimi Maalaaruteqartarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik aamma pinngortitamik illersui- neq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat (Naammagittaalliuteqar- tarfiit suleriaasiisa aalajangersarneqartarnerannut maleruagassanik allangortitsineq).
- Meeqqat pillugit inatsisip aamma meeqqat pilersorneqarnerat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutiler- sinneqarnerisa maliltsigisaannik meeravissartaartarnermut inatsisip, angajoqqaat akisussaanerit pillugu inat- sisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat allanguutaannik Kalaallit Nunaannut atuutilersitsinissamik peqqus- sut.
- Kalaallit Nunaanni sulitilluni ajoqusersinnaanermut isumannaarinninneq pillugu inatsimmut nalunaarut malil- lugu suliffimmut suliffimmi angallassinermi sulitilluni ajoqusersinnaanermut isumannaarinninneq pillugu nalunaarut.

Tamatuma saniatigut allaffissornikkut najoqqutassat tullinguuttut atuutilersinneqarput:

- Sulisitsisup sulinnermik inuussutissarsiuteqartumik atorfeqarnermi atugassarititaasut pillugit ilisimatitsisus- saanerit Inatsisartut inatsisaat (Atorfeqarnermut uppersaasarnermut inatsit) atuutlernissaanut Nam- minersorlutik Oqartussat nalunaarutaat
- Isumaginninnermik suliassaqaarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersor- lutik Oqartussat nalunaarutaat
- Suliffissarsiortunut Ikiorsiissutinut Inatsit pillugu ilitersuut

---

2 Pisortanit ikiorsiissutit, siusinaartumik pensionit, suliffissarsiortunut ikiorsiissutit (siornatigut suliffeerunnermut ikiorsiissutit), erninnermi ullormusiat, utoqqalinersiat il.il.

- Suliffissarsiornermi ikiorsiissutininik naatsorsuinerit.
- Pisortat ikiorsiissutaat pillugit inatsimmik ilitersuineq.
- Piginnaangorsaqquinnissamut aqqutissiuussineq.
- Akigititanut quppersagaq lsumaginninnermi akigititat Ulloq 1 januar 2025

Naalakkersuisoqarfimmi immikkut suliaqarneq

Nalinginnaasumik ingerlatsinerup isumaginerata saniatigut Naalakkersuisoqarfiup AI2024-mik kiisalu naalakkersuinikkut kissaatiniq suliniutinillu malitseqartitsinermi tullinguuttut immikkut ittumik suliarisimavai:

Utoqqarnut periusissaq

Naalakkersuisoqarfiup utoqqarnut periusissaq sulialalugu aallartissimavaa, taannalu utoqqarnut suliaasaqarfimmut tamanut isiginnilluni pilersaarusiornissamik qulakkeerinnissaaq. Utoqqarnut periusissiaq 2023-p aallartinne-rani tamanut saqqummiunneqarpoq tassanilu tassanilu peqqissutsimut, paaqqutarinninnermut isumassuiner-mullu, ineqarnikkut pissutsinut aamma utoqqaat aningaasaqarnerinut periarfissaannullu tunngatillugu utoqqarnut tunngasut sammineqarput. Naalakkersuisoqarfik periusissimi suliniutininik marlunnik 2024-mi suliaqarpoq: soraarnerusutisianik aqqissuusseqqinneq aamma utoqqarnut inatsisissatut siunnersuut.

Soraarnerusutisianik aqqissuusseqqinnissamut ilusilersugaq

Soraarnerusutisianik aqqissuusseqqinnerup siunertaa ilusilersorneqarpoq aamma Attassisinnaanermut Ineriar-tortitsinissamullu Pilersaarummi 2-mi ilaalluni. Tunuliaqutani allaqqavoq soraarnerusutisianik aqqissuusseqqin-nissamut periarfissanik arlalinnik ilusilersuigaartoq, aalajangerneqarporli paarlattuanik immikkut ilisimasalinnik suleqatigiissitaliortoqassaq soraarnerusutisianik aqqissuusseqqinnissamut innersuussuteqartussanik. Immik-kut ilisimasaqatigiit qinersititsisoqarnissaa sioqqullugu aallartingitsulaarput.

Utoqqarnut inatsisissatut siunnersuut

Inatsisartut 2024-mi ukiakkut ataatsimiinneranni utoqqarnut inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq siullermeerneqarlunilu.

Utoqqalinersialinnut imminut pilersogatigiittussaataitaanerup atorunnaarnera – § 5, imm. 2-p atuutilerseqqin-nera.

Utoqqalineri pensionit pillugit malittarisassat allannguutaat januar 2024-mi atuutilerput, tamatuma kingunerisaa-nik imminut pilersogatigiittussaataitaaneq atorunnaarsinneqarpoq utoqqalinersiallu tamatuma kingorna nam-minneq isertitat tunngavigalugit ikiliartortinneqarlutik. Taamaattorli § 5, imm. 2 naapertorlugu immikkut ittumik malittarisassaq eqqunneqarpoq, tamatuma kingunerisaa-nik utoqqalinersiallit utoqqalinersiaqanngitsumik aap-pallit inoqutigiillu ukiumut 300.000 kr.-t inorlugit isertitalit, utoqqalinersialinnut kisimiittunut malittarisassat ma-lillugit utoqqalinersiaqartinneqarlutik.

Puiguttortunut nittartagaq USI.GL

Nittartagaq qarasaasiatigut ilisimasanik avitseqatigiiffiuvoq nutaaq, inunnet puiguttortunut, qanigisaasunut sul-lissisinut puiguttorneq pillugu ilisimasanik pingaarutilinnik katersivik. Nittartagaq Naalakkersuisut utoqqarnut pe-riusissiaannut ilaatillugu inerisarneqarpoq.

Peqqissaanermik ikiortitut piginnaasaviit naliliivigineqarnerat tunngavigalugit ilinniartitaanermi piumasaqaatit allannguuteqarneri kiisalu najugarisaaq qimannagu ilinniartitaanermik neqeroortitsineq

Naalakkersuisut utoqqarnut periusissiaata ilaatut piginnaangorsarnissamut piumasaqaatit sakkukillineqarput, utoqqarnut suliaasaqarfimmi suliffimmi qaffakkiartornissamut periarfissagissaarnerusoqarnissaa anguniarlugu. Tapersortinut peqqinnissamullu ikiortinut piginnaasavinnik nalilersuisumik meritersinnaalersitsisumik pikkoris-sartitsineri ukiqqortussutsimut piumasaqaat inuussutissarsiummilu misilittagaqarnissamut piumasaqaat sak-kukillineqarput.

Utoqqarnut aningaasaliineq

Naalakkersuisut Utoqqarnut Periusissiaata atuutilersinniarnata ilaatut Naalakkersuisut Qasigiannuani utoq-qaat illuanni Qeersaat Illuanni ingerlatat amerlisarniarlugit Kommune Qeqertalimmut aningaasaliissuteqarput. Ingerlatat ilaatigut tassaapput najugaqartut piniarnermi peqataasarnat kalaaliminernillu suliaqartarnerit konto pingaarneq, 31.02.01 Inersimasunut inuunikkut atugarliortunut suliniutit, aqqutigalugu aningaasalersorneqartut.

Angerlarsimaffeqanngitsut pillugit periusissiaq

Angerlarsimaffeqanngitsut pillugit periusissiaq 2023-p aallartinne-rani tamanut saqqummiunneqarpoq. Angerlarsi-maffeqanngitsunut siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu tamakkiisumillu isiginnittumik periusissaqalernis-saanik qulakkeerinninniarnaq 2024-mi nangeqqinneqarpoq. Periusissiaq angerlarsimaffeqanngitsuni suliaasaqar-fiup iluani suliniutit pitsaanerulernissamik siunertaqarpoq. Periusissiaq suliniutininik 13-inik imaqarpoq, arlalillu atuutinneqalereerlutik. Angerlarsimaffeqannginneq pillugu nassuiaat kiisalu angerlarsimaffeqanngitsunik kisitsi-neq ilaatigut saqqummiunneqarput. Periusissiami suliniutit allat atuutinneqalernissaat suliniuteqarneq sulis-

sutigineqarpoq.

Housing first Kommuneqarfik Sermersooq suleqatigigalugu misiliummik inissianiittisineq.

Angerlarsimaffeqanngitsunut periusissiami suliniutinut ilaavoq inuuniarnermikkut unammillernartumik inissisimasunut housing firstimik ingerlatsinermik pilersitsinissamillu misiliineq. Angerlarsimaffeqanngitsut suliffeqartulli inissivissaqartilernissaat siunertaavoq. Tamanna najugaqartut suliffimminni suliinnarnissaannut piffissallu ingerlanerani namminneq initaarnissaannut sunniuteqaqataassaaq. Suliniut 2024-mi februarimi aallartinneqarpoq kommunimilu suliniutinik assigisaanik allanik sulissuteqartoqarluni. Najugaqartunik apersuinerit takutippaat suliniut iluatsissimasoq. 2025-mi upernaakkut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutmik nalilersuisoqassaaq.

Atugarliortunut Siunnersuisooqatigiit pillugit siunnersuut

Naalakkersuisut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut Atugarliortunut Siunnersuisooqatigiit pillugit siunnersuut nutaaq 2024-mi saqqummiuppaat. Naalakkersuisut siunnersuisooqatigiinnut suliakkiissutit, kiisalu atugarliortunut siunnersuisooqatigiit ataatsimiititalianut illersuisoqarfinnullu sanilliullugit pingaaruteqanngeratarsinnaanerit pillugu allagaq ataatsimiititaliamut saqqummiuppaat. Taamaattumik Naalakkersuisut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsisoqassappat, illersuisoqarfinnut isumalluutit atorineqartut pitsanngorsarnissaat, tassunga ilanngullugu ingerlataqarfinnik ingerlatsinerup pitsanngorsarnissaanut periarfissaq pisariaqarpallu atugarliortunut siunnersuisooqatigiinnik tamakkiisunik pilersitsinissamut periarfissaq misissorneqartariaqartut siunnersuutigaat.

Angerlarsimaffeqanngitsunut suliassaqarfimmi suleriuseq allanngortinneqartoq

Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq angerlarsimaffeqanngitsunut periusissiap suleriutsinik kommuninilu angerlarsimaffeqannginnermut periutsinik allannguisimasoq. Kommunit angerlarsimaffeqannginnermut periuseqanngikkallarnermut angerlarsimaffeqannginnerlu isumasiorneqanngikkallarneranut sanilliullugu angerlarsimaffeqannginnermut maannakkut allatorluinnaq periuseqalernikuupput. Annerunerusumik tamakkiisumik isigisumik sulisoqarpoq angerlarsimaffeqanngitsunilu ikiuinissaq annerunerusumik isiginiarneqarluni. .

Konto pingaarneq 31.02.01 Inersimasunut inuunikkut atugarliortunut suliniutit

Suliniut isumaginninnikkut suliniutinut tapiissuteqarnissamik siunertaqarpoq. Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik tapiissutit tunniunneqartarnerannut male-ruagassanik aalajangersaasarpoq, taakkunungalugu ilaapput naatsorsuusiortarnermut, ukiumoortumik nalunaarusiortarnermut, missingersuusiortarnermut suliassanilu kisitsisinut piumasaqaatit.

Kontomi pingaarnermi ukiumut katillugit 2,1 mio. kr.-t missaanniilerput.

Aningaasaliissutit innuttaasunut isumaginninnikkut immikkut pisunut eqqugaasimasunut isumaginninnikkut suliniutinut atorineqartarput. Suliniutinut aamma inersimasunik atugarliortunik kajungissutsimik sullissinnerut kiisalu utoqqarnut suliassaqarfimmut tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Aningaasaliissutit angerlarsimaffeqanngitsuunermt pingaarnertut atorineqartarput. Assersuutigalugu angerlarsimaffeqanngitsuunermt suliniutinut imaluunniit angerlarsimaffeqanngitsunut kajumissutsiminnik sulinerup nukittorsarnissaanut tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

Kontomi pingaarnermi, 31.02.01 Inersimasunut inuunikkut atugarliortunut suliniutit, suliniutinut ataani allassimasunut tapiissuteqartoqarpoq:

Siunertaq / suliniut	Aningaasat	Kommune
Frelsen Hærip ammasarfiinik sivitsuineq 2024/25	205.460 kr.	Kommuneqarfik Sermersooq
Utoqqaat illuanni suliassat	25.000 kr.	Qeqertalik
Takussaangitsumik angerlarsimaffeqanngitsunik paasiniaaneq	344.000 kr.	Qeqertalik
Angerlarsimaffeqanngitsunik paasiniaanermt kialaarfimmik pilersitsisineq	750.000 kr.	Kujalleq
Angerlarsimaffeqanngitsunut tamakkiisumik isiginnilluni suliamik suliarinnittarnermt akiitsorneqarnermt siunnersorti	350.000 kr.	Avannaata
Katillugit	1.674.460 kr.	
Aningaasat sinneruttut 2024	389.540 kr.	

Konto pingaarneq 31.02.12 Danmarkimi eqqartuunneqarsimasunik oqaloqatiginnittartoqarneq

Tapiissutit Københavnimi Kalaallit Illuannut tunniunneqartarput, taassuma aqqissuussineq isumagisaraa aningaasaliissutillu Kalaallinut innuttaasunut eqqartuunneqarsimasunut tapersorsorteqarnermt aqqissuussinnermt atorineqartarlutik, tassunga ilanngullugit:

- Danskiteqartuussissutaat aalajangiineralluunniit malillugit kalaallit Danmarkimi kiffaanngissusiagaasimasut.

- Kalaallit Nunaanni eqqartuussivikkut eqqarsartaatsimikkut misissorneqartussanngorlugit aalajangiiffigineqarlutik danskit napparsimmaviini kalaallit unitsinneqartut.
- Kalaallit tarnimikkut napparsimasunik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliisummik iliuseqartarneq pillugit Inatsisartut Inatsisaat malillugu pinngitsaaliisummik unitsinneqartut.

Kalaallit 2024-mi eqqartuunneqartut katillugit 66-it eqqartuunneqartut eqqartuunneqarsimasunik oqaloqatiginittartunit 20-t oqaloqatigineqartarput.

Imminut pilersorneq annertusisimasog

Naalakkersuisut imminut pilersornerulernissap qulakkeernissaanut aqqissuuseqqinnerisa ilaattut Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit aamma Pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsisit 1. januar 2024-mi atuutilerput. Tasunga atatillugu innuttaasunik tapiiffigineqartartunik sullissinnermut IT-systemi atulerpoq, ukiap tungaanut superbrugerinik ingerlaavartumik pikkorissartitsinikkut aamma Inussuk IT-mit systemimik pilersuisuusumit ikiorneqarluni tapersorneqarlunilu ineriartortinnera naammassineqarluni. Tamatuma saniatigut kommunini sullissisunik upernaakkut pikkorissartitsisoqarpoq.

Suliffeqarnermut tunngasut

Suliffeqarnermut tunngasuni kommunit, qitiusumik ilinniarfiit aamma Majoriaqarfiit suleqatigeqqissaarlugit Naalakkersuisut suliffeqarnermut politikianik atulersitsisoqassaaq. Naalakkersuisoqarfik kommunini sisamani piginnaanngorsaqqiinermik pikkorissartitsivoq. Majoriaqarfinnik qanimut oqaloqateqartarneq taamatuttaaq attatiinnarneqarpoq, matumani Majoriami pisortat Suliffissarsiortunut ikiorsiissuitt pillugit Inatsisartut inatsisaannik nutaamik aamma angusassatut isumaqatigiissutini pisussaaffinnik siuarsaanissaq pillugu 2024-mi marloriarlutik ataatsimiissimallutik.

Suliffissaaleqisut

Suliffissaaleqisut 2014-miilli ikiliartorput suliffissarsiortullu 2015-mi qaammammut agguaqatigiissillugit 3.456-iniit 2022-mi 931-nut ikileriarput, 2024-mi 1.449-nut amerleriarlutik. Suliffissarsiortunut ikiorsiissuitt pillugit Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2024-mi atuutilerpoq. Inatsisip nutaap kingunerisaanik innuttaasut eqimattat suliffissarsiortutut nalunaarsornissamut aningaasaqarnikkut kajuminnerulerput.

Inuiaqatigiit katitigaanerisa takutippaat siunissami utoqqat amerlanerussasut inuttaasullu sulisinnaasut ikinne-russasut, taamaattumik sulisinnaasut amerlassutsimikkut ilinniartitaanerullu qaffasissusaatigut qaffanneqarnis-saat pingaaruteqarluinnarput.

Naalakkersuisut suliffissaqartitsinnermut periusissiaata 2022-2024-p killiffia

Suliffissaqartitsiniarnermi periusissiaq nutaq 2022-mi saqqummiunneqarpoq: "Naalakkersuisut suliffissaqartit-sinnermut periusissiaat 2022-2024". Periusissiaq qanittumut ungasinnerusumullu siunertaqarpoq, aamma pingaar-nertigut pingasunik anguniagaqarluni. Suliffeqarnermut tunngasuni politikikkut anguniakkat naapertorlugit sul-i-niuteqarfiusut pingasut ukuupput:

- Suliniuteqarfisaaq 1 Suliffeqarfiit imminut napatittut.
- Suliniuteqarfisaaq 2 Inuusuttut suliffissaaleqisut ikinnerusut.
- Suliniuteqarfisaaq 3 Iltersuinerup pikkorissarnerillu sammineqarneri.

Suliffissaqartitsinnermut periusissiami suliniutini quliusuni qulingiluat 2023-mi naammassineqarput. Ukuusut:

- Inuusutissarsiutitut allanut piginnaanngorsarnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissat aamma sulisussanik pisariaqartitsiffiusuni suliffissaqarnissamut periarfissat.
- Ornigulluni aqqutissiuussineq – inuusuttunik ilinniakkamik ingerlataqanngitsut suliffissaqartitsinnermullu aqqissuussinerup avataaniittunut orniguttarnermik periuseq nutaq.
- Tunisassiornermut atuarfimmuk assingusumik pilersitsinissaq akuerineqarpoq matumanilu ineriartortitsineq aallartinneqarluni.
- PKU-mi ilinniarsimanngitsut piginnaasaviinik ilinniartitsinerit siammarnissaat qitiutillugu piginnaasanik ineriartortitsinerinik nalilersuineq ineriartortitseqqinnerlu.
- Sammisat akuersisarneq aamma inuuneq naallugu ilinniarneq pillugit isummersoqatigiinneq.
- Sunngiffimmi suliffeqarnermiit utoqqalinersiaqalernissamut paasititsiniaanermik ineriartortitsineq
- PKU-mi pikkorissartitsinnermi inuusuttunik peqataasunik 25-t inorlugit ukiulinnik misissuineq nalilersuinerlu.
- Utoqqaat sulisut inunnillu innarluutillit sulisut pillugit paasititsiniaaneq.
- Angajoqqaat inuusuttaminnut qanoq ikorfartuisinnaanerannik iltersuut pillugu suleriutsimik allaaserinninneq.

Suliassami kisitsisit

Piginnaasanik ineriartortitsiviusumik pikkorissarnerit		
	N 2024	AI 2024
Agguarneri		
Sap. akunneri pikkorissartitsiviusut	116,3	105
Sap. akunneri pikkorissartunut atorneqartut	1415,73	1500
Nuttarnerulersitsiniarluni aningaasaliissutit		
	N 2024	AI 2024
Tunniussinerit	6	50
Piginnaanngorsaaqqinneq		
	N 2024	AI 2024
Piginnaanngorsartut amerlassusiat	118	350
Suliffeerunnermut ikiorsiissutit/suliffissarsiortunut ikiorsiissutit tunniunneqartut amerlassusii	0	5
Majoriaq		
	N 2024	AI 2024
Ilitsersuineq		
Ilinniarnissamik qinnuteqarneq	36	
Ornigulluni ilitsersuisarneq	415	
Piginnaanngorsarneq		
AI	315	
NUIKI	44	
Atuagarsornerunngitsumik	107	
Sullivik	41	
Højskolertarneq	16	
Sulinermit sungiusarneq	34	
Siu Tsiu	17	
Katillugit	1025	741
Suliffissarsiortut isertarfiat		
	N 2024	AI 2024
CV-t nittartakkami qaammammut agg. amerlassusaat	1044	915
Atorfimmut inuttassarsiuussinerit amerlassusii	8.060	-

Nunamullu Namminermut tunngasut

Naalakkersuisoqarfik Aaqquissuusaanermut ataatsimiititaliamut pilersinneqartumut, tullinnguuttumi imalimmik isumaliutissiissusiortussamut piareersarnermik suliamut ataqatigiissaarisuuvoq:

- Pisortat ingerlatsinerannik, nunatsinni inoqarfinni tamani najukkami aalajangeeqataanissamik pitsanngorsaa-neq aamma innuttaasut oqartussaaqataanerannik nukittorsaasumik suliat pitsaanerumumik suliarineqartaler-nerannut iluaqutaasumik nutaamik aaqquissuusseqqinnissamut innersuussutit.
- Kommunit aaqquissuusaanerannut tunngavissatut atugassarititat
- Suliassat sorliit qitiusoqarfimmit isumagineqarunik pissusissamisoortuunerpaanersut aamma sorliit najukkami aalajangiiffigineqassanersut suliarineqassanersullu pillugit innersuussutit.
- Pisortani ingerlataqarfiit akornanni suliat agguataarneri qanoq ilusilersorneqartariaqarnerannik innersuussu-tit.
- Innersuussutit aningaasaqarnermik attanneqarsinnaasumik, siunissamut ungasinnerusumut attanneqarsin-naasumik qulakkeerinissapput.

Naalakkersuisoqarfik kommunip aaqqissuussaananik nalilersuivoq, innuttaasut kommunip sullissineranik kommuninilu najukkami aalajangeeqataasinnaanermik naammagisimaarinninnerannik nunap immikkoortukkuutaartumik misissuineratalimmik.

Naalakkersuisoqarfik siornatigut kommunit aaqqissugaanerannut uteqqinnermi allaffissornikkut aningaasartuutit pillugit nassuiaammut tunngatillugu suliariumannittussarsiorpoq. Nassuiaat naammassineqareerpoq tamanullu saqqummiunneqareerluni.

Naalakkersuisoqarfik kommuninit marlunnit nammineersinnaatitaanissamut qinnuteqaatinik tigusaqarpoq. Tamanna pillugu inatsissatut siunnersuut suliarineqarpoq.

Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuinikkut Ataqtatigiisaaarisartoqatigiit 2024-mi marloriarlutik ataatsimiittut allattoqarnerat isumagisaraa.

Kommunip nakkutilliinera

Naalakkersuisoqarfik suliani 60-ni 2024-mi siunnersuivoq aamma/imaluunniit nakkutilliivoq. Taakku ukununga tunngapput:

- Aqutsinermut inatsisip isumasiornera, suliat 26-t,
- Qinersinermut inatsisip isumasiornera, suliat qulingiluat,
- inatsisit pissutsilluunniit allat, suliat 25-t.

Isumaginninnikkut nakkutilliineq

Avannaata Kommuniiani inunnut innarluutilinnut tapersersuinermi isumaginninnermut inatsimmik kommunalbestyrelsip ingerlatsineranik aqutsineranillu 2023-mi pingaarnertut nakkutilliinerup saqqummiunniarneranik suliap saniatigut nakkutilliinermik ingerlatsivik 2024-mi ukunani nakkutilliivoq:

- Amaroq, Nuuk. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisoq,
- MIA, Nuuk. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisoq,
- Aqisseq, Nuuk. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisoq,
- Sikkerneq, Nuuk. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisoq,
- Akilliit, Qaqortoq. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisoq.

PEQQISSUTSIMUT NAALAKKERSUISOQARFIK

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup peqqinnissaqarfiup aqqissuussaanerata pingaarnertut aqunneqarnera aqqissuuttarpaa. Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi Peqqissutsimut Aqutsisoqarfiup peqqinnissaqarfik aqutaraa ineriartortitalugulu, Allorfiullu aanngajaarniutinik atornerluisunut katsorsaasarneq aqutaralugu.

Siunertaq

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup Peqqissutsimut Naalakkersuisoq naalakkersuinikkut sullitassaraa. Suliassat pingaarnertit tassaapput; pilersaarusiorneq, ineriartortitsineq, inatsisiliorneq, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit, nunani tamalaani attuumassutit naammagittaalliutinillu suliarinninnerit.

Peqqissutsimut Pitsaaliuiner Mullu Aqutsisoqarfiup siunertaraa peqqinnissaqarfimmi aqutsinissaq pisariillisaanis-sarlu taamaalilluni inuit peqqissuunissaannut periarfissiilluni siuarsaallunilu aamma pitsaaliuilluni inuillu nappaate-qartut katsorsarlugit. Peqqinnissaqarfiup aqqissugaanerani sulisussarsiornerikkut, sulisorinniinnartarnikkut peqqis-sutsimullu tunngasutigut sulisunik ilinniartitsinikkut ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit suliassaq ajornakusoorpoq.

Allorfik imigassamik aalakoornartumik, ikiaroortunik allanillu aanngajaarniutinit pinnguaatinillu pinngitsuuisinnaa-nermik ajornartorsiuteqartunik inunnik atornerluisunik pitsaaliuinissamik katsorsaaniissamillu siunertaqarpoq.

Nunatta Nakorsaanaera apequtini peqqissutsimut tunngasuni Namminersorlutik Oqartussanut oqartussaasunullu allanut siunnersuisarpoq ikiorisiarlunilu.

Pingaarnertut suliassat

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Kalaallit Nunaanni peqqissutsip siuarsarnissaa pingaarnertut suliassaraa. Naalakkersuisoqarfiup peqqissutsimut periusissat, Inatsisit aamma aningaasanut inatsimmi suliniutit pillugit isummernissamut tunngavissianik politikki-mut tunngasut, pingaarnertut peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanut aallaavillit suliarisarpai.

Peqqinnissamut Pinaveersaartitsinermullu Aqutsisoqarfik

Aqutsisoqarfiup misissueqqissaarnernut, tusarniaanernit akissutinut, §37 naapertorlugu akissutissanut pilersaa-rusiornernullu tunngatillugu Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisorlu sullitarpai. Tamatuma saniatigut napparsi-masunik katsorsaasarnertit, passussinissanut najoqqutasiornerit, pitsaangorsaalluni ineriartortitsinerit, nappar-simasunik siunnersuinerit, sullissinernit naammagittaalliutinik suliaqartarnerit, avammut attaveqartarnerit, pisut akuerineqarsinnaangitsut (UTH), suliassat ineriartortitassat, ilinniartitaaneq piginnaangorsarnerlu (ilinniartut, ilisimatusartut, pikkorissarnerit nakorsat immikkut piginnaangorsartarneri) Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup ingerlatsinera Peqqissutsimut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.

Nakorsaaneqarfik

Peqqinnissamut Naalakkersuisumik peqqinnissamut tunngasunik siunnersuineq, nappaatinik peqqissutsillu qanoq inneranik malittarinneq nakkutiginninnerlu, nakkutilliineq naammagittaalliutinillu suliaqarneq, peqqinnissaqar-fimmut nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarutit akuersissuteqartarnerillu pingaarnersut suliassaapput.

Sulisut amerlassusaat

Ukioq naallugu sulisut amerlassusaat, sulisussatut aalajangersakkat atuinerlu, 2024

	Sulisorineqartussat	Atuineq	Sulisussatut aalajangersakkat atuinerullu assigiinngissusaat
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Pisortat 5,0 Allat 14,0	4,8 8,7	0,2 5,3
Peqqinnissaqarfik	1.668	1.617	51
Nakorsaaneqarfik	Pisortaq 1,0 Allat 6,0	1,0 5,75	0,0 0,25

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi allaffissornermut inatsisileritooqarnermullu immikkoortortaqarfinni kiisalu suliniummut allattoqarfimmi atorfinnik inuttaqangitsunik peqarsimavoq. 2024-p naajartornerani allaffis-sornermut immikkoortortaqarfinni suliniummullu allattoqarfimmi atorfiit tamarmik inuttaqarsimapput. Inatsisi-leritooqarnermut immikkoortortaqarfinni atorfiit inuttaqangitsut suli marluupput. Taamaattumik immikkoortor-taqarfinni pisortat sulinikkut annertuumik tatineqarsimapput, atorfinnik inuttaqangitsoqaraluartoq naalakker-

suisoqarfik suliassamut pitsaasumik aaqqiissuteqarsimammat. Oqaasertaliussat naapertorlugit 2024-miit 2025-mut 1,0 mio. kr.-t akissarsiaassanut aningaasat, kræftertunut ikiorsiissutit inerisarnissaannut nuunneqarput.

Naalakkersuisoqarfiup missingersuutit eqqortissimavai.

Peqqinnissaqarfik

Peqqinnissaqarfik ukioq naallugu sulisuni 51-ini atuinikinnerusimavog, taakku sulisussatut aalajangersakkat 3%-eraat. Pingaartumik kigutit nakorsaat allaffissornermilu sulisut akornanni atorfiit inuttaqanngitsut amerlane-rusimapput. Peqqissaasutut atorfiit inuttaqanngitsut peqqissaasut suliassaat isumagineqarniassammata taartaa-sussarsiortarfiit ikiortigalugit aaqqiivigineqarsimapput. Kigutit nakorsaatut atorfiit inuttaqanngitsut kinguner-i-saannik sinerissami kigutit nakorsiartut ikinnerusimapput. Allaffissornermi atorfinnik inuttaqanngitsaqarnerati-gut misissueqqissaarnerit, tusarniaanermut akissuteqarniarnerit, §37 naapertorlugu apeqqutitut ilassuteqarniar-nerit aamma pilersarusiornermik suliassat sivisunerusimapput kiisalu ineriartortitsinerimik suliassat tunulluunne-qarsimallutik. Kigutit nakorsaannik allaffissornermilu sulisunik sulisussarsiortarneq sulisorinniinnartarnerlu suli isiginiarneqarput.

Peqqinnissaqarfiup missingersuutini 29 mio. kr.-nik sinnerpai.

Nunatsinni Nakorsaaneq

2024-mi aalajangersimasumik atorfillit arfiniliusimapput ilinniartutullu ikiortaasoq ataaseq. 2024-imi kvartilit pingajuata aallartinnerani ukiumi ataatsimi atorfeqareerluni nakorsaq ilinniartutut atorfinnik taamaatitsivoq. Atorfik inuttassarsioqqinneqanngilaq taamaallunilu taarserneqarani. Paarlattuanik nakorsaanertut atorfinnik inuttassarsiortoqarpoq, qinnuteqartut ikippallaarneratigut inuttalernerneqanngitsumik. Nunatsinni Nakorsaanerup pingaarnertut suliassaasa isumaginissaanut atorfinnut nutaatut pilersinneqartunut ilinniarnertuunik marlunnik atorfinitsitsinissaq sulissutigineqarpoq.

Nunatsinni Nakorsaanerup missingersuutini eqquutsissimavai.

Anguniakkanik naammassisaqarnermik naliliineq

2024-mi naalakkersuisoqarfiup, peqqinnissaqarfiup nunatsinnilu nakorsaanerup anguniagassat arlallit anguniarsi-mavaat. Anguniakkat taakku tullinguuttumi allattorsimapput..

Naalakkersuisoqarfik

Suliniutinik ukuninnga annerusunik pingaarnerusumik suliaqarsimavog:

Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut aamma peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup innersuussutai

2024-mi februarimi Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissummi suliniutit pi-viusunngortinnissaannut kiisalu Peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup innersuussutaasa malitseqartinneqar-nissaat qulakkeerniarlugu suliniummumut allattoqarfimmik pilersitsivoq. Suliniummumut allattoqarfik 2024-mi peqqis-sutsimut tunngatillugu isumaqatigiissummi suliniutinik malitseqartitsiniarluni suliniutinik arlalinnik aallartitsisi-mavog, taakku ilaatigut tassaapput:

- 1) peqqinnissaqarfimmumut nunanit allanit sulisunik sulisussarsiornermi kiisalu 2) ilinniartitaanermumut Naalaker-suisoqarfimmik qanimut suleqateqarnikkut peqqinnissamut suliassaqarfimmi ilinniakkamik ataqatigiissumik pilersarusiornerup ilaatut ilisimatusarfimmi peqqissaasunngorniarmik pitsanngorsaanissami suliniuteqar-neq pillugu WHO-mik suleqateqarnerup aallartinnera.
- Nuummi oktoberimi workshopertitsivoq, ilaatigut nunani tamalaani sulisussarsiornermumut akornutit, inuiaqa-tigiinnut peqataalersitsiniarnerumut tapersersuutit, peqqinnissamut tunngasutigut nunani allani ilisimasalinnik sulisorinniinnartarneq sukumiisumik qulaajarneqarput kiisalu suliassaqarfiit akornanni peqqissutsimullu ilin-niarfiit pitsanngorsarneqarnissaat pillugit oqallittoqarluni.
- Peqqinnissaqarfik Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfik suleqatigalugit kræftertunut ikiorsiissutitut ilassusiorpoq. Kræftertunut ikiorsiissutit siullit peqqinnissaqarfimmi sulinerimik periutsitut 2025-p aallartinnerani-qiterpaar-nerani misiligititut atuutilersinnissaat naatsorsuutigineqarpoq.
- Peqqinnissaq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsineq. Siunnersuisoqatigiit 14. oktober 2024-mi siuller-meerlutik ataatsimiipput. Ukiumoortumik nalunaarsuaq siulleq 2025-mi upernaakkut naatsorsuutigineqarpoq.
- WHO-mik suleqatigiinnissamik (Memorandum of Understanding, MoU) isumaqatigiissuteqarneq. Taanna pillugu killiffik pillugu allakkiaq immikkoortoq takuuk.
- Peqqissutsimut suliassaqarfimmi siammasissumi suliassaqarfiit akornanni suleqatigiinnerulerneq aallartippaa, tassunga ilanngullugu peqqissutsimut ilinniakkanut, isumaginninnermumut suliassaqarfimmumut, pitsaaliuinnermumut attaveqaasersuutinullu tunngasuni.
- Peqqissutsimut suliassaqarfimmi namminersortunik tapersersuinissamut periarfissanik qulaajaanissamut mi-sissuinissaq pillugu Innuttaasut Peqqissusiannik ilisimatusarfimmik isumaqatigiissuteqarpoq.

- Joint Committeep aqqani peqqissutsimut suliasaqqarfimmi suleqatigiinnerulernissamut Amerikami oqartus-sanik suleqateqarnerit aallartippai. Tassani ilaatigut upalungaarsimanermut, ilinniartitaanermut nakorsaatinik atortunut tunngasut pineqarput. *MALUGIUK - USA-mik suleqateqalerneq Donald Trumpip præsidentitut toqqagaanera sioqqullugu aallartippoq.*

Naammagittaalliornissamut Taarsiissuteqartarnermullu inatsit nutaaq aamma inatsit atuuttoq malillugu naammagittaalliutunik suliarinnittarneq

Naammagittaalliornissamut Taarsiissuteqartarnermullu inatsit UKA2024-mi akuerineqarpoq 14. februar 2025-mi illu atuutillerluni. Sulianik isumaginninnissaannut Patienterstatningimik allakkatigut isumaqatigiissut isumaqatigiissutigineqarnikuuvuq, suliareqqitassanngortitanillu suliarinnittarnerat pillugu Styrelsen for Patientklager allakkatigut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimalluni.

Inatsimmi atuuttumi peqqinnissaqqarfimmi napparsimasunit ajoqusernertut taarsiiffigitinnissamut qinnuteqarsimasunit suliat amerlanerusut suliarineqarsimapput..

Ilisimasat uppersarnarsarneqarsimasut tunngavigalugit aalakoornartumut politikkilliorneq inatsillu atuuttoq naaportorlugu nakkutilliineq.

Ilisimasat uppersarnarsarneqarsimasut tunngavigalugit aalakoornartumut politikkipissamut ukiuni arlalinni atuuttussamik innersuussusiornissamut Innuttaasut Peqqissusiannik Ilisimatusarfimmik aamma WHO/Europemik suleqateqarneq aallartinneqarsimavoq.

Inuuneritta III-mi naleqqat sisamaanni Inuuneritta III - 2020-2030 meeqqat inuunerinnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Naalakkersuisut periusissiaat suliniutitut atuutilersinneqarpoq. Meeqqat tamarmik nakuuserfigineqannginnissaat kannguttaatsuliorfigineqannginnissaannullu aamma aanngajaarniutinit tupanillu innarlerneqaratik pitsaasumik toqqissisimanartumillu peroriartornissaat naleqqat sisamaani siunertarineqarpoq.

Pikkorissarnermi tassani suliffinni suliamut atatillugu attaveqatigiittarnermi oqaasit atornerqartartut sammeneqarnerussapput.

- Ilisimasat uppersarnarsarneqarsimasut tunngavigalugit WHO-p innersuussutai aallaavigalugit aalakoornartumut politikkipissatut missingiut tunniunneqarsimavoq;
- innersuusiornermi innuttaasunik, suliamut ilisimasalinnik, inuussutissarsiortunik, kommuninik, Inatsisartuni partiinik aamma Imigassaq Ikiaroornartullu pillugit Siunnersuisoqatigiinnik siammasissumik peqataasoqarnissaa qulakkeerniarlugu 2024-mi ukiakkut aalakoornartoq pillugu isumasioqatigiissitsisoqarpoq.

Imigassat aalakoornartortallit pillugit inatsit naaportorlugu nakkutilliisoqarsimavoq tassungalu atatillugu nunatsinni kommunini tamani nakkutilliisoqarsimalluni.

Peqqissutsimut aningaasanik atugassanngortitsineq

Peqqinnissaqqarfiup ineriartornissaanut pingaarnernik sinaakkusiisumik Inatsisartuni amerlanerusuteqartut 2023-mi novemberimi peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarput. 2024-mut aningaasanut inatsimmi suliniutissat pingaarnarpaat aningaasalersornissaannut aningaasaliissutit 35 mio. kr.-niusut immikkoortinneqarput. Aningaasaqqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 3. april 2024 ataatsimiinnermi Naalakkersuisut aningaasaliissutit ukununga atortussanngortitsinnissaannut isumaqataapput:

- Kræftimik paasiniaasarnerup katsorsaasarnerullu pitsanngorsarnissaannut 4,7 mio. kr.
- Nuna tamakkerlugu naartusunik ernisunillu sullissinerup pitsanngorsarnissaannut 9,0 mio. kr.
- Peqqinnissaqqarfimmi sullinneqarnissamut periarfissap pitsanngorsarnissaannut pitsaannerusumillu sullinneqarnissamut 16,5 mio kr.
- IT-kkut kinguussaaqqanerup aqqiiviginissaanut, peqqinnissaq pillugu siunnersuisoqatigiit ingerlanneqarneranut aamma sanaartornissamut pilersaarusiornermut 4,8 mio. kr.

Peqqinnissaqqarfimmut aningaasaliissutit danskit naalagaaffiannit aningaasalersorneqartut

Danmarkimi naalakkersuisut nunatsinnilu Naalakkersuisut oqaloqatigeereersut danskit naalakkersuisui 2025-miit 2028-p tungaanut peqqinnissaqqarfimmut katillugit 140 mio. kr.-nik nutaanik immikkoortitsipput. Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqqarfik ukiuni taakkunani sisamani ukiumut 35 mio. kr.-nik aningaasaliiffigineqartassaaq.

Qatserisuni napasuliami 1-imi attartornermut akiliutip appartinnissaanut suliniut

Naalakkersuisut ukiumut 3,0 mio. kr.-nik tapiissuteqartoqarnissaanik Aningaasaqqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut inassuteqarnikkut Qatserisuni napasuliami 1-imi attartornermut akiliut appartinniarsimavaat. Aningaasaqqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 23. august 2024-mi ataatsimiinnermini Naalakkersuisut inassutaat itigartippaa. Aalajangiineq attartornermut akiliutip appasippallaalernissaatut taamaalillunilu peqqinnissaqqarfimmi sulisunik sulisussarsiornermut sulisorinniinnarnissaannullu tunngatillugu naammattumik sunniuteqartussaannngitsutut nalilerneqarneranik tunngavilersorneqarpoq.

Nassuiaatit periusissiallu Inatsisartunut agguanneqartut

- Tarnikkut napparsimasut pinerluuteqarsimasut, tarnikkut napparsimasut pinerluuteqarsimasut inooqataaler-seqqinnissaannut tunngatillugu unammilligassanik akornutinillu kiisalu iliuusissatut periarfissanik nassuiaasoq.
- Meeqqanut inuusuttunullu tarnikkut napparsimasunut immikkoortoq, Meeqqanut inuusuttunullu tarnikkut napparsimasunut immikkoortumik pilersitsinermut atatillugu aalajangiussassanut ilisimasat naapertorlugit tunngavimmik nassuiaasoq.
- Tarnikkut napparsimasut, tarnikkut napparsimasunut suliaasaqarfiup maannakkut aqqissuussaananerani ajornartorsiutinik pisariaqartitanillu nassuiaasoq aamma piffissamut qanittumut siunissamullu ungasinnerusumut pitsanngorsaatisatut pisarialinnik siunnersuuteqartoq tarnikkut napparsimasunut suliaasaqarfiup ineriartortinnerani ilanngunneqarsinnaasoq pingaarnersiorneqarsinnaasorlu.
- Cannabisimik atuineq, cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinermi iluaqutinik ajoqutinillu nassuiaasoq.
- Peqqinnissaqarfimmi naartusunik isumaginninnermut ernissusanillu kiffartuussinermut iliuusissatut pilersaarutissatut siunnersuut.
- Peqqissutsimut suliaasaqarfiup pingaarnertut aqqissuunneqarneranik naleqqussaaneq - immikkoortoq 1.

§ 37 nr.

Naalakkersuisoqarfik 2024-mi § 37 naapertorlugu apeqqutinik annertuunik 14-inik akissuteqarsimavoq.

Peqqinnissaqarfik

IVF-imik katsorsaaneq

2024-mi IVF-imik katsorsaasarneq aallartinneqarpoq. Katsorsaanerimi aappariit meerartaarsinnaanngitsut meerartaarnissaannik katsorsarneqartarput.

MR-scanneri

Dronning Ingridip Napparsimmavissua 2024-mi nutaamik MR-scanneritaarpoq. Taamaallilluni peqqinnissaqarfiup napparsimasunik isumaginnittarneranut isumalluutit tamarmiusut pitsanngorsarneqarput sukkannerusumillu nappaataannik paasiniaasarnerit qulakkeerneqarlutik. Sakkunik ullutsinni nalinginnaasunut naleqqussaaneq aamma Københavnimi Rigshospitalimik annertunerusumik suleqateqalernikkut nappaatit pitsaanerusumik suussusersisinaalissavagut siunissamilu ungasinnerusumi napparsimasunik amerlanerusunik Rigshospitalimukaatingikkaluarlugit najukkami scannersinnaalissallugit.

DIN ilanngunnagu

2024-mi alloplastikimik suliniut naammassivoq. Suliniutitigut alloplastikimik pilaasarnerit katersornerisigut pisariillisarneqarsimapput, matumani saanertigut naggussatigullu pilattaasartut, seeqquusalersuinerimi immikkut ilisimasallit pilattaajartorlutik Danmarkimiit DIN-imukartarlutik. Nuna tamakkerlugu napparsimasut sapaatit akunnerini suliarinniffiusuni Dronning Ingridip Napparsimmavissuanukartarput

Peruluttunik tungiuisarfimmik pilersitsinissamut piareersaatitut 2024-mi nuna tamakkerlugu piginnaasanik ineriartortitsinissamik peqqinnissaqarfimmut kommunimilu peqqinnissamut tunngasutigut sulisunut suliniut anner-tooq naammassineqarpoq.

DIS

Tamatuma saniatigut 2024-mi DIN-imi suliaritittartut amerlanerulersinniarlugit DIN-imi nakorsat amerlineqarnissaat, nuna tamakkerlugu naartusunik isumassuineq pitsanngorsarniarlugu kiisalu Peqqissutsimut Pitsaaliuinnermulu Aqutsisoqarfiup atorunnaarsinnissaa isiginiarneqarsimapput.

Nunatsinni Nakorsaaneq

Naammagittaalliutit

2024-mi Nunatsinni Nakorsaanerimut naammagittaalliutit 213-it tunniunneqarput 200 naatsorsuutigineqarsimagaluartut. Naammagittaalliutit 21-t 2024-meersut erseqqissaanissamut, piginnaatitsissuteqarnissamut il.il. qinnuiginninnerit pillugit naammagittaalliutinit akissutit amigaatigineqarneri pissutigalugit illikartinneqarput. Naammagittaalliutit 34-t sullissinermut taarsiivigitinnissamullu tunngapput, taakku Peqqinnissaqarfimmi qullersanut imaluunniit Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut suliareqqitassatut nassiunneqarput. Katillugit peqqinnissamut tunngasutigut naammagittaalliutit 27-t 2024-mi Danmarkimi peqqinnissaqarfimmi aalajangiisartunit aalajangiiffigissassanngorlugit nassiunneqarput, taakkunannga aqqaneq-marluk ukiup ingerlanerani aalajangiiffigineqarput, 15-illi Danmarkimi peqqinnissaqarfimmi aalajangiisartunit aalajangiiffigineqarnissaat utaqqineqarlutik. Taamaallilluni Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup naammagittaalliutit 82-t naammassimavai 120-t naatsorsuutigineqaraluartut.

2024-p ingerlanerani Nunatsinni Nakorsaaneqarfik peqqinnissaqarfimmi aalajangiisartunit aalajangiinerit 65-it ti-

gusimavai. 2023-miit naammagittaalliutit tamarmik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit nalilersorneqarput naammagittaalliutillu peqqissutsimut tunngasutigut naammagittaalliutitut isigineqartut Styrelsen for Patientklagerimut nassiunneqarput, sullissinermulli naammagittaalliutit peqqinnissaqarfimmi qullersanut, taarsiiviginninnissamullu suliat Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqarlutik.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup 2024-mi naammagittaalliutit naammassisassatut anguniakkat angusimanngilai sulisullu amerlisinnissaat kiisalu suliasat pingaernerit allat pisariillisarnissaat sulissutigineqarput, taamaalllutik sulisunik amerlanerusunik naammagittaalliutit suliaqartitsisoqarsinnaaniassammat

Peqqissaasunik akuersissutit

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik 2024-mi peqqissaasunik 325-nik akuersissuteqarpoq naatsorsutigineqartut 300-usimagaluartut.

Suliasat allat

Tamatuma saniatigut Nunatsinni Nakorsaaneqarfik apeqqutinik kisissaanngitsunik akissuteqarsimavoq peqqinnissamullu tunngasutigut siunnersuisimalluni.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik suliffeqarfimmik nakkutilliariorluni Aasianniissimavoq Kangaatsiamiillunilu. Tamatuma saniatigut Nunatsinni Nakorsaaneqarfik suliani arfinilinni piukkunnassutsimik nakkutilliisimavoq, suliffeqarfinni tallimani suliamut ilisimasatigut nakkutilliisimalluni.

Suliasatut anguniakkanik toqqakkanik malitseqartitsineq 2024

Suliasanut tabelini ataaniittuni peqqinnissaqarfik ataatsimut isigalugu inuit katitigaanerisa ineriartornerat nappaatillu inooriaatsimik aallaavillit pissutigalugu suliaqarnerusimasooq takutinneqarpoq, tamannalu aningaasaqarnikkut siunnerfiup eqquutsinnissaanut ajornarnerutitsisimavoq.

Timikkut napparsimasut nunani allani katsorsarneqartut AI2024-mi missingersuutigineqartunit 2024-mi amerlanerusimapput, tamatuma kingunerisaanik kontomi pingaarnermi 34.11.01-imi aningaasaqarnikkut tatisimaneq pisimavoq.

Napparsimasut tigummigallarneqartussatut eqqartuunneqarsimasut aamma A-mik eqqartuunneqarsimasut piffissami killiligaanngitsumi tigummineqartussat amerliartorput, taamaattumillu pinerluttulerinermi inatsit malillugu inissiisarnerni suliasat amerliartorput. Tamatuma malitsigisaanik nunani allani tarnikkut katsorsarneqartartut ikinnerusimapput, peqqinnissaqarfik Region Midtjylland Psykiatri R3-mi taamaallaat 16-inik inissaqarmat. Napparsimasut R3-mi inissamat utaqqisut allattorsimaffianniinneri DIN-imi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortotaqarfimmut tatisitsivoq. Region Midtjyllands Psykiatri R3-mi 2025-mi ukiakkut saniatigut inissamik alliilinnissamik sulissuteqarpoq. Tamatuma saniatigut peqqinnissaqarfik inissamik allanik pisinissaq pillugu Region Hovedstadens Psykiatrimik oqaloqateqarpoq.

Peqqinnissaqarfik 40%-inik amerlanerusunik pilattaasimavoq sinerissamilu AI2024-mi suliasatut pilersaarutitut sanillullugit 40%-inik amerlanerusunik angerlartitsisimalluni.

DIN-imi nunanilu allani suliat amerleriarneri pissutigalugit Nuummi napparsimasunut akunnittarfimmi aamma Danmarkimi Kalaallit Peqqissartut Illuanni AI2024-mi missingersuutigineqartunit amerlanerusut unnuisimapput. Tassa imaappoo aningaasanut inatsimmi aningaasaqarnikkut siunnerfiup eqquutsinnissaanut ajornakusoortitsisumik napparsimasut hotelini najugaqartinneqartarput.

Napparsimasunut taarsiissuteqarnerit		
Suliat amerlassusiat	N 2024	AI 2024
Naammagittaalliutit	213	200
Maalaarutit	0	27
Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerat, timikkut nappaatit		
Nunap immikkoortoqarfiini illoqarfiit pingaarnissaanni (Region Hovedstaden) katsorsakkat amerlassusaat	N 2024	AI 2024
DRG	251	150
Immikkorluinnaq ittumik suliaritittut	1.119	900
Inuup normui immikkuullarissut katillugit	1.318	1.050

Napparsimasunik nunani allani katsorsaaneq, tarnikkut		
(Risskov)	N 2024	AI 2024
Ullut uninngaffiusut	1.825	2.920
Inissat amerlassusii	5	8
Dronning Ingridip Napparsimavissua		
Angerlartitsinerit amerlassusiat	N 2024	AI 2024
Angerlartitsinerit, pilatsittut	5.659	4.575
Ullut uninngaffiusut, pilatsittut	18.255	19.710
Angerlartitsinerit, nakorsaatinik katsorsartittut	2.703	2.253
Ullut uninngaffiusut, nakorsaatinik katsorsartittut	9.825	13.870
Angerlartitsinerit, tarnikkut nappaatillit	362	208
Ullut uninngaffiusut, tarnikkut nappaatillit	4.307	4.380
Angerlartitsinerit, napparsimasunut akunnittarfik	5.362	2.272
Ullut uninngaffiusut, napparsimasunut akunnittarfik	33.562	25.550
Angerlartitsinerit katillugit	14.086	9.308
Ullut uninngaviit katillugit	65.979	63.510
Sinerissami nakorsanit immikkut ilisimasalinnit sullinneqarnerit – sap. ak. amerlassusii immikkut ilisimasalinnut DIN-nit aallartinneqartunut agguataarlugit		
	N 2024	AI 2024
Nakorsaait	20	11
Qitunnernik pilattaanerit	26	20
Saanernik pilattaasaneq	15	15
Arnat nappaataannik katsorsaaneq	13	11
Tarnikkut napparsimasunik sullissineq	10	15
Meeqqat tarnikkut nappaataat	0	4
Meeqqat nakorsaat (Pædiatri)	15	15
Katillugit	99	91
Sinerissami immikkut ilisimasalinnik sullinneqarneq – Danmarkimit immikkut ilisimasallit sap.ak. agguataarlugit		
	N 2024	AI 2024
Qaratsap nakorsaa	0	3
Isit nakorsaat	34	30
Siutilerisoq	1	4
Nappaatinut ikiorsiissutinik sananerit	7	9
Amertigut kinguaassiuutitigullu nappaatit	0	2
Meeqqat tarnikkut nappaataat	9	4
Napparsimavinni kigutit nakorsaat	4	5
Siutit, qinngat, toqqusaat nakorsaat	28	15
Katillugit	83	72
Uninngatitsinani katsorsaanerit		
	N 2024	AI 2024
Pilattaasarfiup ulluunerani nakorsiartarfia.	9.773	11.000
Nakorsaaitortinneqartunut ulluunerani nakorsiartarfik.	9.747	11.346
Tarnip pissusaanut susassaqaarfik	7.338	8.000
Ullormut katsorsartittut katillugit	26.858	30.346

Suliamut atatillugu angalanerit qassiuneri	N 2024	AI 2024
Pilattaanerit DIH:		
Arnat nappaataat/Naartusut	9.773	11.000
Nalinginnaasumik pilattaanerit/Nerisat arroriartortarfiisigut pilattaanerit	2.623	1.500
Saanernik pilattaanerit	1.167	850
Taakkunannga seeqqusalertittut siffiaasalertittullu	209	65
Kigutitut tunngasunik pilattaanerit	45	20
Siutilerineq (siut-qingaq-toqqusaaq)	301	385
Isinik pilattaanerit	71	100
Plastimik pilattaaneq	28	15

Sinerissami pilattaanerit:		
Qitunnernik pilattaanerit	643	100
Siutikkut pilatsinnerit	177	50
Arnat nappaataat/Naartusut	244	220
Isitigut pilatsittut	351	300
Pilatsinnerit katillugit	6.390	4.605

Oqaaseqaat: Pilattaanerit nalunaarsorneqartut tunngavigalugit kisitsisit naatsorsorneqarput. Nalinginnaasumik pilattaaneq taaguutaavoq matumani isumaqanngitsoq. DIN-imi nerisat arroriartortarfiisigut pilattaaneq ilanngunneqarsimavoq.

Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffiat

Unnuinerit	N 2024	AI 2024
Unnuineq, DgP	32.507	22.000
DgP-ip avataani unnuinerit	9.509	2.500

Tarnikkut napparsimasunik inissiisarfimmut Pinerluttulerinermut Inatsit malillugu inissiineq

Napparsimasut amerlassusaat	N 2024	AI 2024
Pinerluttulerinermi inatsit malillugu paaqqinnittarfimmut inissinneqartut	11	8

Nunap immikkoortuini peqqinnissaqarfiit, nakorsanit sullinneqarneq

Angerlartitsinerit	N 2024	AI 2024
Nunap immikkoortua Kujataa	1.744	1.600
Nunap immikkoortua Sermersooq	1.358	1.450
Peqqinnissaqarfik Qeqqa	1.986	1.650
Nunap immikkoortua Qeqertarsuup Tunua	2.020	1.350
Peqqinnissaqarfik Avannaa	4.920	2.550
Katillugit	12.028	8.600

Ullut uninngaffiusut	N 2024	AI 2024
Nunap immikkoortua Kujataa	6.101	6.000
Nunap immikkoortua Sermersooq	12.496	6.500
Peqqinnissaqarfik Qeqqa	6.699	7.500
Nunap immikkoortua Qeqertarsuup Tunua	8.513	4.500
Peqqinnissaqarfik Avannaa	15.291	8.500
Katillugit	49.100	33.000

Oqaaseqaat: Angerlartitsinernut ullunullu innangaviusunut napparsimasunut akunnittarfiit ilaapput

Napparsimasunik angallassineq angallassigasuarnerillu il.il.		
Aallarussigasuarnerit amerlassusaat	N 2024	AI 2024
DIH-mut	159	180
Danmark	29	33
Island	1	10
Nunap immikkoortuini	176	150
Katillugit	365	373
Tuberkulose, Quantiferoninik atuneq	N 2024	AI 2024
Nunap immikkoortua Kujataa	182	520
Nunap immikkoortua Sermersooq	1.170	1.410
Peqqinnissaqarfik Qeqqa	267	370
Nunap immikkoortua Qeqertarsuup Tunua	143	285
Peqqinnissaqarfik Avannaa	247	415
Katillugit	2.009	3.000
Kigutit nakorsaqaarneq		
Ukiuoorutimik tiguneqartatut	N 2024	AI 2024
Kigutigissaasut	10	0
Kigutigissaanermi assistentit	0	10
AI2024-mi kukkuneqarpoq, 2024-mi neqeroorutigineqartoq kigutigissaanermik ilinniarfiummat. Taanna AI2025-mi naqqinneqarpoq, taamaalilluni 2025-mi kigutit nakorsaata ikiortaatus ilinniagaq neqeroorutaalersillugu.		
Nakorsiartut amerlassusii	N 2024	AI 2024
Nanortalik	1.247	2.540
Qaqortoq	4.428	3.427
Narsaq	2.330	2.130
Paamiut	1.416	1.650
Nuuk	22.746	17.533
Maniitsoq	2.275	4.248
Sisimiut	5.386	5.908
Kangaatsiaq	517	473
Aasiaat	2.958	3.540
Qasigiannguit	777	1.113
Ilulissat	6.139	7.364
Qeqertarsuaq	1.408	1.654
Uummannaq	1.953	4.247
Upernavik	1.118	2.019
Qaanaaq	564	901
Tasiilaq + Ittoqqortoormiit	2.724	3.132
Katillugit	57.986	61.879
Nunatsinni Nakorsaaneq		
Naammagittaalliutit	N 2024	AI 2024
Naammagittaalliutit naammassiat	82	120
Naammagittaalliutit nutaat	213	200
Nalunaarut: Naammagittaalliorsinnaanermut aaqqissugaq nutaaq pissutigalugu qularnanngitsumik naammagittaallior-tarnerit amerleriaassapput.		

Makkuninnga qarasaasiakkut suliarinninneq	N 2024	AI 2024
Toqusimanermut uppersaatit	480	480
Erninerit nalunaarutigineqartut	860	860
Naartuersinnerit	850	850
Nappaatit tuniluuttut	4.000	4.000
Meeqqat nappaataannut akiuussutissiinerit	8.000	8.000
Kræftimik nalunaaruteqarnerit	270	270
Inuit tuberkulosemut katsorsartittut amerlassusiat	80	80

Ingerlatat allat	N 2024	AI 2024
Peqqissaasunut akuersissutit	325	300
Apequtiginninnerit siunnersuinerillu	175	175

Suliassatut kisitsisit tunngavigalugit inernillineq

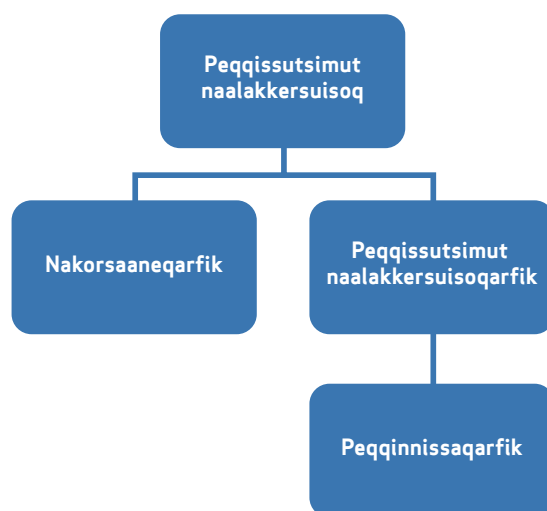
Peqqinnissaqarfiup illorsuartaí pisoqaapput, aserfallatsaaliinikkullu kinguaattooqqasoqarnera ersarissumik takuneqarsinnaavoq. 2024-mi suliassat amerlasimapput 2024-milu aserfallatsaaliuinissamut kontomi 13 mio. kr.-nik atuinerusoqarsimavoq. Atuinerussutit AI2025-mut nuunneqarput. Taamaalilluni 2025-mut aserfallatsaaliuinissamut suliniutit ikinnerusut aallartinneqarsimapput.

Tamatuma saniatigut 29 mio. kr.-nik atuinerusoqarsimavoq, tamatumunnga nunani allani katsorsaaneermut 18 mio. kr.-nik atuinerussutit kiisalu nunap immikkoortuini aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuani atuinerussutit pissutaapput.

Ataatsimut isigalugu peqqinnissaqarfik 29 mio. kr.-nik atuinerusimavoq, 2024-mi suliassat nakorsaatinillu atuinerup annertusisimaneri pissutigalugit aningaasaqarnikkut siunniussat eqquutsissinnaasimanngimmagit.

Pisariaqarpat, siunissami kingunerisassat

Peqqinnissaqarfiup aningaasartuutini tatisimaneqarnermik ajornartorsiutai pitsaanerumik iliuuseqarfiginiarlugit Naalakkersuisut 2024-mi peqqinnissamut suliassaqaarfimmi ataatsimut isigalugu aaqqissuussaaneq aamma suliassat akisussaaffiillu agguataarsimaneri naleqqussassallugit aalajangersimapput. Naleqqussaaneq 1. januar 2025-miit atuutilerput taassumalu kingunerisaanik Peqqissutsimut Pitsaaliuinerimullu Aqutsisoqarfik atorunnaarsinneqarpoq Allorfillu Peqqinnissaqarfiup ilaatut inissinneqarluni. Takussutissami Peqqissutsimut Naalakkersuisup ataani aaqqissuussaanneri nutaami pingaarnertut immikkoortut takutinneqarput.

Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut tassaavoq peqqinnissaqarfiup pitsanngorsaaffigineqarnissaanut naalakkersuinikkuit sinaakkutitut isumaqatigiissut. Peqqinnissaqarfik nutaaliaasoq Kalaallit Nunaanni pissutsinut naleqqussagaq, isumaqatigiissummi pingaarnertut sammeneqarpoq. Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut aqutigalugu najugaq apeqquataatinngu suliaritikkasuarnissamut nalinginnaasumillu suliaritissinnaanissamut periarfissiisaaq. Kræftertunut ikiorsiissutit nutaat, toqqissisimanartumik ernineq naartunerlu aamma tarnikkut napparsimasunik isiginiagaqarneq. Peqqinnissaqarfimmi sulisunik sulisussarsiortarnermut sulisullu sulisoriinnarnissaannut pitsaa-

nerusumik tunngavissaqarnissaq. Peqqinnissaqarfiup siunissaa pillugu naalakkersuinikkut isumaqatigiissutip ma-litsigisaanik AI 2025-mi suliaasaqarfinni pineqartuni pitsaassutsimik qaffassaatitut suliniutinik aningaasalersui-nissamut ukiumut 35,0 mio. kr.-nik immikkoortitsisoqarsimavoq.

Sanaartornermut pilersaarut piareersarneqarpoq peqqinnissarlugu pillugu isumaqatigiissummi anguniakkat aallaavi-galugit suliarineqarluni.

Sanaartornermut suliniutit tullinguuttut 2024-mi aallartinneqarput:

- Tarnikkut nappaatilinnut katsorsaavik, 2023-mi junimi Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata tarnikkut nappaatilinnut katsorsaaviup nutaap pilersaarusiornissaata nutaamillu suliaru-mannittussarsiornissaata piviusunngortinnissaa akueraat 2024-milu decemberimi ataatsimiititaliap illorsuup sanaartornissaata piviusunngortinnissaa akualugu. Sanaartornissaa pillugu Permagreen Grønland A/S isu-maqatigiissuteqarfigineqarsimavoq. Sanaartorneq 2025-mi upernaakkut aallartissangatinneqarpoq, taamaalil-luni 2027-p naanerani naammassineqarluni tunniunneqassangatinneqarluni.
- Nuna tamakkerlugu meeqqanut immikkoortoq, DIN-imi meeqqanut immikkoortuimmik, meeqqat unitsinneqar-simasut 0-17 akornanni ukiullit uninngavigisassaannik pilersitsinissamut suliaq aallartinneqarsimavoq. Immik-koortortaq DIN-imi nakorsartittunut qitiusumik immikkoortumut inissinneqarpoq.
- EPJ (Elektronisk Patient Journal), Kalaallit Nunaanni pisortaqarfinni ataatsimoorussamik IT-mi (Inussuk-It) EPJ-program pilersinneqarnikuuvoq, aamma periusissatigut aqutsisoqatigiinnik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmi pisortaq siulittaasoralugu suliniutip aaqqissugaanera aalaja-ngerneqarpoq. AIS 2024-mi 100 mio. kr.-nik aningaasaliissutit sanaartornermut sillimmatini siunertamut im-mikkoortitsisoqarsimavoq.

Peqqinnissaqarfik pilersitseqqinnissamut pilersaarusiuleruttorpoq tassani uku isiginiarneqassallutik:

- Peqqissaavinni minnerusuni ikinnerusunik inuttaqarnissaq nunallu immikkoortuini napparsimavinnit DIN-imiillu ikorfartuinerit amerlinissaat.
- Pilatsittunut immikkoortortaqarfimmi nakorsartittunullu qitiusumik immikkoortumi taartaasussarsiortarfinnit peqqissaasunik atuineq annikinnerpaaffissaaniitinniarlugu DIN-imi siniffinnik ikilisitsineq.
- Sulisoqarnikkut isumalluutit pitsaanerusumik aqunneqarnissaannut pigaartunut pilersaarusiornermut atorto-rissaarummik eqqussineq.
- Aserfallatsaaliuinermi kinguaattoorutini ilassutitut aningaasaliineq aamma peqqinnissaqarfiup illorsuartaan-nik ikuallattoornissamut qularnaarineq.
- Siunissami nakorsaatinik atuinernik misissueqqissaarneq.

ILINNIARTITAANERMUT, KULTUREQARNERMUT, TIMERSORNERMUT ILAGEEQARNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Naalakkersuisoqarfik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup naalakkersuisoqarfitsigut suliaasaanik isumaginnittuuvoq.

Naalakkersuisoqarfiup aqqissuussaananerani immikkoortortat makku ilaapput:

- Aqutsisunut allattoqarfik.
- Ilinniartitaanermut immikkoortortaqarfik.
- Kulturimut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Immikkoortortaqarfik.
- Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfik.
- Inatsisilerinermik immikkoortortaqarfik.
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsivik

Siunertaq

Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisut ilinniartitaanikkut, kultureqarnikkut kiisalu ilageeqarnikkut politikianik isumaginnippoq. Ataatsimut isigalugu anguniagaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi ilinniartitaanernik neqeroorutit atorfissaqartitsinerillu akornanni sapinngisamik pitsaanerpaamik oqimaaqatigiitsitsinerup qulakkeerneqarnissaa, matumani sulisartunik ilinniagaqarsimasunik nammineerluni pilersornissamik annertusaanissaq. Kulturikkut, timersornikkut ilageeqarnikkullu nalinginnaasumik anguniagaq tassaavoq kulturikkut timersornikkullu sammisallit siuarsaaffiginissaat ilagiinnillu tapersersuisarnissaq.

Sulisut 2024-p naanerani amerlassusaat

Immikkoortortaqarfik	Sulisut amerlassusiat (aqutsisut ilanngullugit)
Aqutsisunut allattoqarfik	5
Ilinniartitaanermut tunngasut	8
Kulturimut, timersornermut ilageeqarnermullu suliaasaqarfik	7
Aningaasaqarneq Sulisoqarnerlu	5
Inatsisilerinermik immikkoortortaqarfik	4
Uddannelsesstøtteforvaltningen	5

Anguniakkanik naammassinnineq

Ilinniartitaanermut tunngasut

			2024
Konto pingaarneq	ingerlataq/sullissiveqarfik	Ukiumut ilinniartut amerlassusiat	Sapaatit akunneri atuaqatigiiffiusut amerlassusiat
40.10.11	Ado Lyngep Atuarfia	8	40
40.10.12	Danmarkimi efterskolertut	256*	-
40.10.06	Nunatsinni efterskolertut	100*	-
40.12.35	GUX Aasiaat	216*	-
40.12.36	GUX Nuuk	474*	-
40.91.08	Kalaallisuuliornermik ilinniarfik	12	61
40.91.14	Imarsiornermik Ilinniarfik	51	275
40.91.16	Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk	196	843
40.91.20	Perorsaanermik Ilinniarfik	275	436
40.91.21	Inuussutissalerinermik Ilinniarfik, INUILI	73*	383
40.91.23	Campus Kujalleq	315*	980

40.91.25	Peqqissaanermik Ilinniarfik	45	210
40.91.27	Tech College Greenland/GUX Sisimiut	642	1.640
40.92.10	Folkehøjskoler	151	6x36
40.92.11	Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik	5	40
40.92.13	Ilisimatusarfik	623	**

*Atuarnerup aallartinnerani atuartut amerlassusaat.

** Ilisimatusarfiup sapaatip akunneranut holdit amerlassusaat naatsorsorneq ajorpai.

Nassuiaatit oqaaseqaatillu:

Ukiumut atuartoq tassaavoq ukioq naallugu atuarfiusumi atuartoq, ukualu tassunga tunngatillugu piumasaqaa-taapput;

- Kalaallit Nunaanni efterskolenut, ilinniarnertuunngorniarfinnut inuussutissarsiutinullu ilinniarnertut sapaatit akunneri 40-t.
- Kalaallit Nunaanni højskoleni sapaatit akunneri 2x18
- Ingerlaqqiffiusumik ilinniarnertut sapaatit akunneri 35
- Ado Lyngep Atuarfiata ilinniartut ulluni 200-ni atuartittarpai (sapaatit akunneri 40), atuarfimmiiinnermili ukiumi atuarfiusumi weekendit sapaatillu amerlanerit aamma ilaapput. Tamanna aamma efterskolertunut højskoler-tunullu atuuppoq.

Taamaalillutik kisitsisitigut ilinniartit katillugit ukiumut tunisassiaat takutinneqarput (Ado Lyngep Atuarfiani, efterskolemi højskolemilu atuartut minillugit). Oqaatigineqassaaq ukiumut atuartut amerlassusianni kisitsisit tassaangitsut "inuit amerlassusaat", tassaasulli ilinniartitaanikkut ingerlatat nassuiaataat immikkoortiterneq.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik

Meeqqat atuarfiata pitsaanerulernissaa nukittorsarnissaalu ingerlaavartumik sulissutigineqarpoq, tamanna inuiaqatigiinni tamani angajoqqaat, atuarfiit, kommunit, ilinniartitaanermut Instituttip aamma ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup akornanni avinneqarluni akisussaaffiuvoq. Tamatuma saniatigut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik kommuninik suliniummullu aqutsisunik meeqqat atuarfinni atuartitsinerup pitsanngorsarnissaanut tunngatillugu Kivitsisamik suliniut pillugu qanimut suleqateqarpoq.

Aqutsisoqarfiup ingerlatsinikkut suliaasaata inatsisitigut pisussaaffigisaata saniatigut, ukua 2024-mi isiginiarneqarsimapput:

- Meeqqat atuarfiani pitsaassutsit atuarfiullu ingerlaavartumik ineriartortinneqarnissaat anguniarlugu meeqqat atuarfiani susassaartut suleqatigiinnerat. Kommunit ataatsimut suliniutaat Kivitsisa pillugu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik kommuninik qanimut suleqateqarpoq pikkorissartitsinerit qarasaasiallu aqutitigalugit isumasioqatigiissitsinerit ingerlattarlugit.
- Meeqqat atuarfianni fagini fagillu immikkoortuini faginut ilisimasat pitsanngorsarnerat, 2024-mi pingaartumik kalaallisut, matematik kiisalu IT-mik ilisimasaqarnerulerneq aamma teknologiimut paasinnineq.
- Ingerlatsisut arlallit suleqatigalugit atuartitsissutinik kalaallisut allassimasunik ingerlaavartumik saqqummersitsisoqartarpoq.
- Trinini anguniakkanik, fagini anguniakkanik ilikkagassatullu anguniakkanik 1. august 2023-mi atuutilertunik atuutilersitsineq.
- Faginik fagillu immikkoortuiniq nutaanik meeqqat atuarfianni 1. august 2023-mi atuutilertunik atuutilersitsineq.
- Pimmatiginnineq akiorniarlugu nuna tamakkerlugu periusissiamik, meeqqanut inuusuttunullu ilinniartitsiner-mut suliaasaqarfinnut tunngasumik, tassa imaappoq ulluunerani neqeroorutitut, meeqqat atuarfiinut inuusut-tullu ilinniartitsinerit atuutilersitsiniarneq ingerlavoq - tassunga ilanngullugu nuna tamakkerlugu pimmatiginnittar-nerup akiorneqarnissaa pillugu ataatsimeersuartitsineq kiisalu atuartitsissutinik Kammagiittamik taaguutilim-mik nutarsaaneq.
- Meeqqani, inuusuttuni inersimasunilu naqinnernik ilisarinnissinnaangitsut aamma atuarniarnikkut allanniarnikkullu ajornartorsiutillit ikiorserniarlugit nuna tamakkerlugu iluississatut pilersaarutip naammassinnissaa - tassunga ilanngullugu iluississatut pilersaarutip naammassiniarnissaanut tunngatillugu workshopperititsineq isumasioqatigiissitsineq.
- "Atuanngitsoortarnermiit atuarfimmi nuannaalerneq" sammisaralugu atuarfimmi aqutsisunik isumasioqatigiis-sitsineq.

- Pinngortitalerinnermut fagimut ilinniartitsinnermut festivalertitsineq.
- Efterskolet pillugit inatsisinik nutarterinissamut tunngatillugu efterskolet pillugit workshoppertitsineq (ilinniartitaanermut naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu).

Ulloq 1. januar 2024-mi ilinniartitaanerup aqqissuussaananani IKT aamma GUX-imut suliaasaqarfimmi ingerlatsinnermut suliaassat ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut ilageeqqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmut nuunneqarput.

Illup iluani misissuinerit annertuumik oqoqarneranik takutitsisut tunngavigalugit ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup illorsui (Kissarneqqortuunnguaq 20 aamma HJ Rinksvej 35) oktoberip qaammataani matoqqatinneqarput. Taamanili aqutsisoqarfimmi sulisut illorsuit taakku qanoq innerannik nalilersuisoqarnissaanut illorsuullu qanoq innerannik qulaajaasoqarnissaanut utaqqinnermi Nuummi sumiiffinni assigiinngitsuni pingasuni allaffeqartitersimapput.

Kultureqarnermut tunngasut

Kulturikkut nersornaat 2024 titartaasartumut grafikerimullu Konrad Nuka Godtfredsenimut tunniunneqarpoq kajumissaatitullu nersornaat taalliorlumut erinniortumullu Heidinnnguaq Jensenimut tunniunneqarluni.

	FL2024	N2024
Kulturi pillugu atuagassianut, E.P.I.-mut, Ataatsimut peqatigiiffimmut Inuit-mut kulturilu pillugu suliniutinut allanut tapiissutigineqartut	2.800 t.kr.	2.796 t.kr.
Eqqumiitsuliortunut timersornermik aqqissuussanut angalanermut aningaasartuutinut tapiissutit	638 t.kr.	630 t.kr.
Qimussimik sukkaniunneq	2.500 t.kr.	2.500 t.kr.
Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik	9.714 t.kr.	9.714 t.kr.
e-Sport	100 t.kr.	0 t.kr.
Ataqqinninniutitut tunniuttakkat	1.000 t.kr.	1.000 t.kr.

Tipsernermit lottornermiillu aningaasanit tapiissutit 2024-mi imatut agguanneqarput:

2023-miit 2024-mut atuinerussutit nuunneqartut 9.644.713 kr.-upput, kiisalu 2024-miit 2025-mut atuinerussutit nuunneqartut 9.052.005 kr.-ullutik.

Immikkoortitat A:
Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat (GIF): 20.951.500 kr.

Elite Sport Greenland (ESG): 3.813.172 kr.

Immikkoortitat B:
Meeqqanut inuusuttunullu kattuffiit timersornermut tunnganngitsut: 4.859.121 kr.

Immikkoortitat C:
Tamanut iluaqutaasussatut siunertat katillugit: 12.871.915 kr.

Tamatuma saniatigut Najukkanut sanaartornermullu aningaasaateqarfimmut 1.250.000 kr.-t tunniunneqarput. Namminersorlutik Oqartussat aningaasaateqarfimmut ukiumut aningaasaliissuteqartarput, kommunit Najukkanut Sanaartornermullu Aningaasaateqarfimmut timersornerup, pinngortitami asimilu inuunerup aamma kultureqarnerup iluini sanaartornissamut tapiissutinik aamma/imaluunniit taarsigassarsiassanik qinnuteqarnissaminnut periarfissaqalersillugit.

Nunanut avannarlernut & Nunat avannarliit killiit:
Nunat avannarliit killiit ulluat Kalaallit Nunaanni NAPA-mit, Foreningen Nordenimit aamma Islandip Nunanut Allanut Sinniisuutitaanit imaq uatsinnut attaviliisoq qitiutillugu aqqissuunneqarpoq. Nunat avannarliit suliaqarneranni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinut kiisalu Atorfilittatigut Suleqatigiissitamut pingaartumik peqataasoqarpoq.

Isumasioqatigiinneq:
Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut ilageeqqarnermullu Naalakkersuisoq 4. aamma 5. september 2024-mi Nuummi "Tusagassiuutit aamma attaveqatigiittarfiit ineriartornerat 2024-2034" qulequtaralugu tusagassiorneq pillugu isumasioqatigiissitsivoq. Isumasioqatigiinneq piareersarnertut tusagassiorneq pillugu politikikkut isumaqatigiissutissamut piareersarnermut tunngaviliisinnaasumik ingerlanneqarpoq. Isumasioqatigiinnermi pingaarnertut innersuussutinik aalajangersimasunik pingasunik isumaqatigiinniarnissami tunngaviusussanik nassaarnissaq isiginiarneqarsimavoq.

Ilageeqarnermut tunngasut

2024-mi ajoqitut ilinniakkamut ilinniartut arfineq-marluk allatsissimapput.

Ilinniartut tallimat 2024-mi oqaluffimmi pattattutut ilinniagaq naammassivaat.

AALISARNERMUT PINIARNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq:

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik aalisarnermut piniarnermullu suliassaqaqfiup ataatsimut aqut-sivigineranut akisussaavoq, soorlu nuna tamakkerlugu, nunani marlunni, najukkani nunanilu tamalaani attaveqaatit. Tamatuma saniatigut naalakkersuisoqarfip aalisarnermut piniarnermullu suliassaqaqfimmik aamma Kalaallit Nunaanni uumasut nakorsaqaqarnermut inuussutissanullu suliassaqaqfimmik nakkutilliinissaq akisussaaffigaa.

Pingaarnertut suliassat:

Naalakkersuisoqarfip Kalaallit Nunaanni aalisarnermik piniarnermullu inuussutissarsiutinik aqutsineq pingaarnertut suliassaraa. Ilaatigut pisassiissutinik aalajangersaanikkut, aalisarnermi piniarnermilu killilersuinikkut kiisalu akuersissutinik atulersitsinikkut aqutsineq ingerlanneqartarpoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfik najukkani nunanilu tamalaani aqutsinermit suliniaqatigiiffinnut Kalaallit Nunaata ilaasortaaffigisaanut ilaasortaanermut akiliutit aqunneqarnerannut malitseqartitsisarnerannullu akisussaavoq. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfip qimminik qitsunnillu akiuussusersuinermit tunngasut, telemedicin, killeqarfinni nakkutilliineq kiisalu nioq-qutissanik nunatsinni niuerfimmukartunik nakkutilliineq, nersutit nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq akiuiniarnerlu kiisalu uumasunik illersuineq suliarisarpai. Taakku saniatigut naalakkersuisoqarfip sunngiffimmi pisuussutinik uumassusilinnik ingerlatsinermit tunngasut isumagisarai. Kiisalu aqutsinermit tunngasuni tamani aningaasaliissutit tapiissutigineqartartullu aqunneqarput, taakkununga ilanngullugit aallarteqqinnis-samut tapiissutit kiisalu aalisartunut piniartunullu siunnersuisoqarfimmut angusassatut isumaqatigiissutit.

Sulisut amerlassusaat:

Tabelini ataaniittuni 2024-mi APN-imi KANUAPNA-milu atorfillit amerlassusaat takutinneqarput.

KANUAPNA	Amerlassusii
Allaffissorneq	17
Nakkutilliisut	19
Alaatsinaattut	12
Umiarsuarmi inuttat	4
KANUAPNA katillugit	52
APN-imit saqqummiussassaq	Amerlassusii
ØKO/HR/ADM	6
Naalakkersuisumik sullissisarneq	2
Piniarneq Aallaaniarnerlu	9
Aalisarneq/ESU	13
UNIO	8
IAP	6
APN katillugit	48

Ukiumi ingerlatat:

Naalakkersuisoqarfik 2024-p ingerlanerani isummernissamut tunngavissianik Naalakkersuisunullu ilisimatitsisutinik 89-inik kiisalu inatsisissatut siunnersuutinik, akissuteqaatinik, nassuiaatinik il.il. 25-nik Inatsisartunut tunniussaqaqpoq. Tamatuma saniatigut naalakkersuisoqarfik saaffiginnissutinik 29-nik akissuteqaqpoq aamma Inatsisartut ataatsimiititaliaanut ilisimatitsissuteqaqpoq. Inatsisartut Ombudsmandianut aqqaneq-marlunnik akissuteqaqpoq kiisalu § 37 naapertorlugu apeqqutinik katillugit 37-nik akissuteqaqarnermut peqataalluni. Kiisalu naalakkersuisoqarfik allakkianik 90-inik Naalakkersuisoqarfip pisortaanut tunniussaqaqsimavoq, tusagassiorfinnullu nalunaarutinik 114-inik nassiuusaqarsimalluni.

Anguniakkanik naammassisaqaqarnermik naliliineq:

Suliassaqaqfimmi politikikkut anguniakkat kiisalu ingerlataqarnissamut pilersaarutit ingerlatassatullu anguniakkat aningaasanut inatsimmi takuneqarsinnaasut naammassineqarsimasutut isigineqarput.

Aalisarnek & ESU:

2024-mi aalisarnermik aqutsinermi aalisarnek pillugu inatsit nutaaq 2024-mi majimi Inatsisartunit akuerineqar-toq annertuumik isiginiarneqarsimavoq. Tassunga atatillugu Naalakkersuisoq ingerlatsisunik, soqutigisaqartunik aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamik arlaleriarluni ataatsimeeqateqarsima-voq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoq kiisalu naalakkersuisoqarfimmi sulisut aalisarnek pillugu inatsisissaq nutaaq aamma nammineq aqunneqarsinnaasunik Pisassiissutinik Niuerutigineqarsinnaasunik Nammineq Pigisa-nik, PNNP-mik Kalaallit Nunaata annersaani aasakkut ukiamilu atuutilersitsinissaq pillugu ilisimatitsiffiusumik arlalippassuariarlutik ataatsimiissimapput. Tamatuma saniatigut nalunaarutit sisamat; pisassiissutit niuerutigi-neqarsinnaasut nammineq pigisat pillugit aaqquissuussinermut nalunaarut, aalisarnerup teknikikkut iluarsartuus-sivigineqarnera pillugu nalunaarut, aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit aamma aalisarnermi pisassiissutit pillugit nalunaarut kiisalu inuttat pillugit nalunaarut 2024-mi novemberimi decemberimilu tusarniaassutigalugit nassiunneqarput. Taamaaliortoqarpoq aalisarnek pillugu inatsimmik nutaamik attuutilersitsinermut malitseqartit-sissutitut, matumani aalisarnermut suliaasaqarfimmi nalunaarutininik tamanik naleqqussaasoqarluni. Taamatuttaaq nalunaarutit allat sisamat suliaralugit aallartinneqarsimapput taakkulu 2025-p aallartinnerani tusarniaassutigalu-git nassiunneqarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Aalisakkanut aningaasarsiutinut aqutsinissamut pilersaarusiorneq suli ingerlavoq, matumani sinerissap qanittua-ni qalerallinnut, sinerissap qanittuani saarullinnut aamma avataasiorluni saarullinnut, Tunumi avataasiorluni sulup-paakkanut aqutsinermut pilersaarusiortoqarsimalluni PNNP-illu eqqunneqarneranut atatillugu saattussanut aqut-sinissamut pilersaarut iluarsaanneqarsimalluni. Aqutsinissamut pilersaarutit taakku tamarmik 1. januar 2025-mi atuutilerput. Aalisarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit qanimut suleqatigalugit suliarineqarpoq naatsorsuutigineqar-porlu aalisagaqatigiinnut tamanut aqutsinissamut pilersaarutit 2026-mi naammassineqassasut.

Naalakkersuisoqarfik attuumassutillit suleqatigalugit Tunumi sinerissap qanittuani aalisarnerup ineriartortinnis-saanut pilersaarusiorsimavoq taannalu 2024-p aallartinnerani akuerineqarpoq. Tassunga atatillugu Tunu tamakker-lugu peqataaffigineqartumik Tasiilami 2024-mi aprilimi aalisarnek pillugu isumasioqatigiissitsisoqarpoq. Inatsi-sartut Tunumi tulaassisussaataitanerup eqqunneqarsinnaaneranut periarfissamik Naalakkersuisut misissuinis-saannik peqqusimavaat, taannalu Ukiakkut ataatsimiinnermi tunniunneqarpoq taamatuttaarlu Tunumi suluppaak-kanik aalisarnek pillugu nassuiaasiortoqarluni. Suleqatigiissitamik Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqar-neq pillugu institutimik pilersitsinissamut siunnersuusiortussamik pilersitsisoqarsimavoq. Siunnersuutertik 2025-p aallartinnerani tunniutissangavaat.

Taakku saniatigut pisarnertut nunat marluk nunanilu tamalaani ataatsimiinnernik aalisarnerlu pillugu isumaqati-giinnarnertit ukioq sunnerneqarsimavoq. Ilaatigut aalisarnek pillugu isumaqatigiissummut tapiliussamik nutaamik 2025-2030-mut EU-mik isumaqatigiinninniarnertit, aalisarnermut suliaasaqarfimmi suleqatigiinnissamut Canada-mik isumaqatigiinninniarnernik aallartisaaneq aamma Kitaani raajat ataatsimoorussat avataasiortunullu qalerallit agguataarnerat aamma aalisarnek pillugu suleqatigiinnermut tunngavissatut isumaqatigiissutit, 1997-mit isu-maqatigiissummik taarsiutitut nutarternissaanut isumaqatigiinninniarnertit eqqaaneqarsinnaapput. Tamatuma sa-niatigut aalisarnek pillugu suleqatigiinnissamut Memorandum of Understandingimut (MoU) 2025-mi atsiorneqar-tussatut naatsorsuutigineqartumut Nunavumik isumaqatigiinninniarnertit aallartinneqarnikuupput. Taamatuttaaq avaleraasartuut pillugit naalagaaffinnut sinerialinnut isumaqatigiissutissamut isumaqatigiinninniarnertit suli inger-lapput, isumaqatigiinninniarnernullu tallimanut ukiumullu ataasiorluni ataatsimiittarneq isumalluutininik annertuumik atuiffiusariaqarsimapput.

ESU 2024-mut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aallaavigalugit aalisartunut piniartunullu tapiissuteqar-simavoq. Aalisartunut piniartunullu 90-inut pilersitseqqinnissamut silallu pissusiata kingunerisaanut tapiissute-qartoqarsimavoq kiisalu 20-nut aalisarnermut piniarnermullu umiatsiaaqqanik angallatinillu nutaanik pisinermut tapiissuteqartoqarsimalluni. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfik ESU pillugu inatsisinik aamma ukiuini kingullerni qulini tapiissutinik, aalisarnek pillugu inatsisissaq nutaaq peqatigalugu inatsimmik nutarterinermut tunngavissatut atorneqartussanik misissuilluni aallartissimavoq.

Piniarnek aallaaniarnerlu:

Piniarnermut aallaaniarnermillu Ingerlatsivik imaani nunamilu miluumasunut timmissanullu biologit siunnersuisar-nerinut malitseqartitsisarnermik sunnerneqarsimavoq. Tamatuma saniatigut aalisakkat pisassiissutaasut pisa-siissutaanngitsullu kiisalu piniarsinnaanermut uppernarsaatinik aaqquissuusaq piniakkanillu nalunaaruteqartarneq pillugit paasissutissat pillugit kommuninik ataatsimeeqateqarnerit arlaleriarluni ingerlanneqarsimapput. Tamakku kingunerisaannik aqutsiveqarfik innuttaasunik ataatsimiisitsinernut, nunap immikkoortuisa, nunat marluk akornan-ni nunallu tamalaat akornanni ataatsimiinnernut arlallinnut internetikkut najuullunilu peqataasimavoq. Allagartanut qinnuteqaatit digitalinngortinnissaat sulissutigineqarsimavoq 2025-milu tuttunik umimmannillu pisat nalunaaru-tigineqartarneri atuutilissapput. Suliami uumasut pisassiissutaasut allat aamma ilanngunneqassapput. Naalakker-suisup kissaatigisaatut Kangerlussuup eqqaani tuttut umimmaallu 2024-mi januarimi kisinneqarput. Uumasoaqati-giit qanoq inneri pillugit siammasinnerusunik pitsaanerusunillu ilisimasaqalernermik kinguneqarpoq, taamaallilluni nalornissutaasut Qeqqata Kommunianit KNAPP-miillu nalunaarutigineqartut kisitsinermi nalunaarusiatigut maan-na nassuiarneqarsimalerput.

Tunisassiorfinnut, pisiniarfinnut inuussutissaleriffiusunut il.il. pisat tunineqartut qarasaasiakkut nalunaarutigi-sarnerat atulersinniarlugu sulisulisoqarpoq, taamaaliornikkut sumiiffinni pisarineqartut tunineqarnerat tuniniar-neqarnerallu pillugit paasissutissanik APN pissarsisinniassammat, taakkunungalu ilaapput umimmaat amii qi-viui. Piniarnermut Aallaaniarnermullu Immikkoortortaqarfik uumasunut pisassiiffiusunut aqutsinissamik pilersaarutitut siunnersuutitnik suliaqarnermik nangitsisimavoq, tamakkulu piarenerat ilutigalugu tamanut tusarniutigineqartassapput. Naalakkersuisoqarfiup piniarneq aallaaniarnerlu pillugu inatsit 2023-mi naammassisimavaa akiliitsisillunilu piniartitsinerimik aaqqissuussit akuerineqarnissaannut ukiunik tallimanik piumasaqaat pillugu 2024-mi allannguut akueralugu. Piniarneq aallaaniarnerlu uumasoaqatigiit pillugit nalunaarutitnik arlalinnik malitseqartitsilluni aamma iluarsartuunneqalerput. 2024-mi appat piniagaanerat illersugaanerallu pillugit nalunaarut piffissami killiligaasamut akuerineqarpoq, kingunerisaanik piniarneq 5. januar 2025-p tungaanut sivitsorneqarpoq. Uumasoaqatigiit tuttit umimmaallu pillugit nalunaarutit iluarsisat 2025-mi januarimi, soorluttaaq arfernik minner-nik illersuineq piniarnerlu pillugit nalunaarut, qilalukkanik qaqqortanik qernertanillu illersuineq pillugit nalunaarut aamma akiliilluni aallaaniarneq aalisarnerlu pillugit nalunaarut akuerineqarput. Appat pillugit nutaamik 2024-mi decemberimi siunnersorneqareernermi kiisalu Canada-nerlernik pisat amerlinissaannut kissaateqareernermi tim-missat pillugit nalunaarutit pitsaangorsarnera aallartinneqarpoq.

2024-mi Piniarnermut Aallaaniarnermullu immikkoortortap umimmaat amiannik qiviunillu pitsaanerumik anner-tunerumillu atuinnisaq pillugu Ittoqqortoormiini piniartut arnanullu workshopertitsineq iluatsilluartoq naam-massivaa. Workshopertitsinikkut piniartut ilaqutaalu pitsaanerumik annertunerumillu atuinnisaannik periar-fissaqalerput, taamaalillutillu pisassiissutit tamakkiisumik atunngikkaluarlugit umimmannit isumalluutit anner-tunerumik isertitaqarsinnaalerlutik.

Piniarnermut Aallaaniarnermullu immikkoortortaqarfik Pinngortitaleriffiup Kujataata Kangiani Kujataanilu nannu-nik misissuineranut aningaasaleeqataasimavoq, matumani piniartut savaatillillu nannut pillugit najukkami ilisima-saminik apersorneqarlutik. Nalunaarut 2025-mi tiginissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Ukiopassuarni piareersaasoqareersoq isumaqatiginninniartoqareersorlu Arfanniarneq pillugu Nunat Tamalaat Ataatsimiititaliarsuani 2026-2031-mi arfernik angisuunik pisassiissutit Kalaallit Nunaannut ingerlaannartumik nutarterneqartalerat oqaluttuarisaanermi 2024-mi anguneqarpoq.

Kiisalu 2024-mi APN Nunani Avannarlerni Nerisassat Nutaat pillugit Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuiso-qatigiivisa Nutaaliorneq pillugu Pisortatigoortumik Ataatsimiinnermut peqataasimavoq, taanna najukkani nioq-qutissiasanik pitsaanerumik annertunerumillu atuilernissamut 2025-mi malitseqartitsilluni ataatsimiinner-mut tunngaviliissaq.

Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik

Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussat (UNIO) siullertut tassaapput nakkutilliiner-mi oqartussat, inatsisinik UNIO-p akisussaafigisaanut tunngasunik, tassunga ilanngullugit inuussutissat pillugit inatsimmik, uumasunik illersuinissamut inatsimmik, qimmit qimuttut pillugit inatsimik kiisalu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsimmik, taakkualu malitsigisaannik nalunaarutitnik tamanik atuutsitsinis-samik pingaarnertut suliaasaqarput. Tamatuma saniatigut UNIO-p nuna tamakkerlugu inuussutissarsiutigalugu uumasuutitut, tassunga ilanngullugit qimmit qimuttut kiisalu nunalerinermi passussinerimik ikorfartuisarnera kiisalu nersutit nappaataannut inunnut tunillaassuussinnaasunut nappaatinut nerisassaneersunut tunngasuni kiisalu uumasut nappaataanni, tassunga ilanngullugu perlerornermut, nualluummut timmissaneersumut aamma uu-masuutit uumasunilu nujuartani nappaatinut tunillaassuussinnaasunut allanut upalungaarsimanera taaneqarsin-naapput. Suliaasaqarfinnik taakkunanga ingerlaavartumik ingerlatsineq ukiut siulii assigalugit oqartussat 2024-mi piffissamik suliffigisaannik annertuumik atuiffiusimavoq, soorluttaaq angalatitsingaatsiarsimalluni.

2024-mi qimminut qimuttut telemedicinimik aaqqissuussineq 2023-mi aallartinneqartoq Ilulissat Qaanaallu sa-niatigut sumiiffinnut katillugit arfinilinnut siaruarsimavoq. Sisimiut, Aasiaat, Uummannaq, Tasiilaq, Qeqertarsuaq aamma Qasigiannguut. 2025-mi aaqqissuussinerup Upernavimmut, Ittoqqortoormiitut immaqalu Kangaatsiamut siaruarnissaa aamma pilersaarutigineqarpoq. Qimminut/qitsunnut suliaasaqarfimmi tamatuma saniatigut akiuussusersuinerimut pilersaarut allanngorsimavoq, kiisami 2024-mi akiuussutissamik tunisassior-toq allanngortinne-qarsimalluni kiisalu aaqqissuussineq naammassiuminarsarniarlugu, qimmit pitsaanerumik illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu, akiuussusersuisartunullu suliaq annikinnerumik artukkiisinniarlugu akiuussusersuinerup aku-likissusaa allanngortinneqarluni. Suliamut ilaapput nuna tamakkerlugu uumasut pillugit paasissutissaasiviup Uu-maReg-ip nutarternera, taamaalilluni aaqqissuussineq akiuussutissanik nakkutilliinerimut tunngatillugu atorumi-narnerulersinniarlugu pisariinnerulersinniarlugulu. Paasissutissaataasivimmik suliaq 2025-mi ingerlaqqippuq.

Kujataani 2024-mi januarimi aamma maj-junimi savanik nakkutilliineq isiginiarneqarsimavoq. Uumasut illersorne-qarnersut nakorsaattillu nakkutilliiffiginarlugit kiisalu uumasunut passussinerimik ikorfartuinarluni savaatit katil-lugit 40-sut 32-t alakkarneqarsimapput.

2024-mi inatsimmik atuuttumik aqutsinermi pitsaangorsaanissaq, pisariillisaanissaq torersaanissarluni kiisalu

inatsisinik nalunaarutinillu qitiusunik nutarterinissaq nutaamillu taarseernissaat isiginiarneqarsimapput. Pingaarnertut qimminut qimuttunut inatsit, maanna inatsisissatut missingiutunut immikkoortunut marlunnut avinneqartoq (ataaseq qimminut qimuttunut ataaserlu qimminut allanut qitsunnullu), akiuussusersuinerlut naluarnut nutaq, perlerortunut nalunaarummik nutarterineq, inuussutissalerineq pillugu nalunaarummik 1998-meersumik nutarterineq kiisalu inuussutissanik angerlarsimaffimmi tunisassiornermut nalunaarusiorneq nutaq pineqarput. Tamatumani saniatigut nunanit tamalaaniit mittarfiit nutaq ammarneqarneri tunngavigalugit uumasunik eqqussuinerlut naluarnummik nutaarlunnarmik suliaqartoqarpoq.

Inuussutissalerinerlut uumasullu nakorsaqaarnerlut suliaasaqarfinni Danmarkimi Fødevarestyrelsemit (FVST) isumagineqartuni Ruslandimik niueqateqaarnerup killilernissaanut, uumasunik eqqussuinerlut uumasuteqaarnermullu inatsimmut tunngasunik suleqatigiittoqarsimavoq. Tamatumani saniatigut Kalaallit Nunaannit puisinit tunisassianik avammut nioqquteqarnissaq pillugu Fødevarestyrelsemit oqaloqateqaarneq 2024-mi aallartinneqarsimavoq. Fødevarestyrelsemit maanna EU-mi inatsisit pingaartullit aquttissiuunnissaat sulissutigaa kiisalu Norgemut eqqussuinnissaq pillugu Norgemik oqaloqateqaarneq aallartissimallugu. FVST-ip Kalaallit Nunaanni allaffissaanik ammannissamut pilersaarusiornemut atatillugu oqartussanut marluusunut iluaqutaasussamik piginnaasanik paarlaasseqatigiinnissaq pillugu oqaloqatigiittoqarsimavoq.

2024-mi UNIO pisarnermisut nunat allat angallataannut avammut nioqquteqaarniarlutik Nuummi Sisimiunilu aalisakkanik aalisakkanillu nioqqutissanik usingiartunut FVST sinnerlugu killeqarfinnik nakkutilliinermik suliaqarsimavoq. 2024-mi tulaassisut killeqarfinnut tunngatillugu nakkutilliiffigineqartut katillugit 48-simapput, Nuummi 35-t Sisimiunilu 13-it. 2023-mut sanilliullugit qaffarilaarsimapput, taamani 44-t tikissimallutik.

Kiisalu 2024-p naanerani uumasunut nakorsaqaarnerlut inuussutissalerinerlummullu tunngasut tigusissaannut nalunaarusiaq sulii akuerineqanngilaq. Taamatuttaaq Qimmit qimuttut qimussertarnerullu tamatsaalinissaat pillugu periusissiaq 2024-mi naammassineqartoq aamma akuerisassatut inissisimavoq.

Inatsisilerineq, Aningaasaqarneq Pilersaarusiornemut (IAP):

Immikkoortortaqaarfiup inatsisissatut nalunaarutissatullu siunnersuusiornissaq aamma aningaasaqarneq pillugu misissueqqissaarnissaq kiisalu naalakkersuisoqaarfiup IT-systemianik nutarterisarnissaq atuutilersitsisarnerlu pingaarnertut suliaasarai.

2024-mi suliaasaq pingaarnerpaaq tassaasimavoq aalisarneq pillugu inatsimmik 16. maj 2024-mi akuerineqartumik suliaqarneq atuutilersinniarnerlu. Tamatumani saniatigut Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut inatsit allannguutaasoq kiisalu piniarnermut aallarnarnermullu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneranik inatsit suliarinissaat akuerinissaallu.

IAP 2024-p ingerlanerani naalakkersuisoqaarfiup akisussaaffeqarfiani Inatsisartut inatsisaat nutaat pingasut kiisalu nalunaarut nutaq ataaseq akuerisimavaat saqqummiullugillu. Tamatumani saniatigut inatsisissatut siunnersuutit nutaat, tassunga ilanngullugu qimminut qimuttunut inatsit aamma qimminut qitsunnullu inatsit nutaq 2025-p ingerlanerani tusarniaassutigineqartussat suliarineqarsimapput. Taakku saniatigut Justitsministeriap akisussaaffeqarfigisaani Kalaallit Nunaanni sakkut pillugit inatsisip allanngortinnissaa suliarineqarsimavoq.

2024-p ingerlanerani aalisarneq pillugu inatsisip atuutilersinniarnera suliarineqarpoq ilaatigut matumani aalisarnermut suliaasaqarfinni nalunaarutit nutaat sisamat suliarineqarlutik. Nalunaarutit 2024-mi tusarniaassutigineqarsimapput 2025-milu februarip ingerlanerani akuerineqassanganerarlutik. Inuttat pillugit nalunaarutip allannguutissaatut siunnersuut, Akuersissutit Pisassiissutillu pillugit nalunaarut kiisalu PNNP pillugu nalunaarutissatut siunnersuut aamma Aalisarnerup teknikkikkut nalimassarneqarnera pillugu nalunaarut pineqarput.

Aalisarneq pillugu inatsisip akuerineratigut paasisutissat allanngortartut tamanut saqqummitinnissaat piumasaqaataalerpoq. Paasisutissat taakku KANUAPNA-p nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqassapput aalisarnerlu pillugu paasisutissanik tamanik pissarsiaqarsinnaasitsinissaq siunertaalluni. Paasisutissat tamanut saqqummiunneqartut akunnerit 24-t tamatigut nutarterneqartassapput KANUAPNA-llu nittartagaanik annertunerumik allannguisitsisariaqarsimallutik. Taanna suliaq 2025-mi aamma isiginiarneqassaaq.

Immikkoortortaqaarfiup tamatumani saniatigut piniarnermut immikkoortortaqaarfik immikkoortortaqaarfiup umimmanut nalunaarutaanik tutunullu nalunaarutaanik nutaanik inatsisilerinermi teknikkikkut misissuinerlut ikorfartorsimavaa.

Tamatumani saniatigut IAP-p inuussutissat pillugit nalunaarutip (inuussutissanut nalunaarut nutaq) allanngortinneranik kiisalu angerlarsimaffimmi tunisassiornermut nalunaarummik 2025-mi akuerineqartussatut naatsorsuutigineqartumik UNIO ikorfartorsimavaa.

Aningaasaqarneq pillugu misissueqqissaarnernut tunngatillugu immikkoortortaqaarfinni aningaasaqarnermut ilisimasallip naalakkersuisoqaarfiup suliniutaasa aningaasaqarnikkut kingunissaannik pingaartumillu aalisarneq pillugu

inatsimmik atuutilersitsinerup aningaasaqarnikkut kingunissaanik misissueqqissarnermik ikorfartuisimavoq. Tassunga atatillugu nassuiaatit assigiinngitsut 2025-mi tamanut saqqummiunneqartussatut naatsorsuutigineqartut isiginiarneqarsimapput.

KANUAPNA:

Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfik (KANUAPNA) 2024-mi aalisarnermi nakkutilliisoqarnermik piniarnermillu nakkutilliisoqarnermik aqutsineramik ingerlatsinermillu isumaginnippoq. Suliassat nalunaarsugaaneri ukiut ingerlanerini qaffasissutsini tamani amerliartorsimapput avataasiorluni sinerissamilu qanittumi aalisarnerni kiisalu piniarnermi aallaaniarnermilu pisuussutiniq uumassusilinnik aqutsinerup annertusiar-tonnera naapertorlugu.

Inuussutissarsiortuniit paasissutissanik katersineq, suliarinninneq uppersaasaneerlu tassungalu ilanngullugu aningaasaqarnikkut nalunaarutit qarasaasiatigut aqqissuussinernut annertuunik piumasaqarsimapput ilaatigut KANUAPNA-p nakkutilliineranut, nakkutiginninneranut aamma aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliineranut ilaasut.

KANUAPNA-p umiarsuit allattuiffiiniq 12.143-t, nalunaarutit 3.686-it, EU-mi piniakkanut uppersaasatit 2.128-t, tulaassinerit 104.311-t suliarisimavai.

IT-kkut aqqiissutiniq pitsanngorsaaneq pisariillisaanerlu siunertaralugit sulisoqarpoq tassunga ilanngullugu elektroniskiusumik nalunaaruteqartarnermut systemimik (ERS) – e-logbogimik, 2022-mi nakkutilliineranut nalunaarutiniq nutaanik atuutilersitsinerup atatillugu eqqunneqartunik atuutilersitsinissaq. Kilisaat ataaseq tamakkiisumik digitalimik logbogeqarnermut ikaarsaarsimavoq. 2025 aallartinnerani/qiterpaarnerani kilisaatit pingasut aamma digitalimut ikaarsaassapput.

Ilinniartoqatigiit (hold 4) 2022-mi aallartittut ilinniartitaanermi modulit pilersaarutaasut, European Credit Transfer System (ECTS) pointiniq pissarsisitsisut iluatsittumik naammassisimavaat.

Oktoberimi marluk ataaserlu decemberimi naammassipput. Ataaseq 2025-mi martsimi misilitseqqereeruni naammassinissaa naatsorsuutigineqarpoq. NANOQ IV-p tigonera 1. februar 2023-mi naammassinineqarpoq, ukioq ataaseq tamakkerlugu iluatsissimavoq misilittagaqarfiginerulersimavarpullu. Tassunga NANOQ IV Kalaallit Nunaata avannaani, qeqqani kujataanilu arlaleriarluni nakkutilliartorsimavoq.

KANUAPNA pisarnermisut tamatuma saniatigut ilaatigut NEAFC-mi aamma NAFO-qarfimmi aalisarnermik nakkutilliisoqatigiinni arlalinni peqataasimavoq.

KANUAPNA Issittumi Sakkutooqarfik suleqatigalugu ukioq kingulleq kilisaatini suliaqarpoq.

Aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliineq pillugu tamakkiisumik isiginnittumik nalilersuineq aamma periusissamut iliuusissatullu pilersaarut, tassunga ilanngullugu nunap immikkoortuini aqqissuusseqqinneq pitsanngorsaaneerlu 2025-mi februarimi Inatsisartunut tunniunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. KANUAPNA aqqissuuteqqinneqarnikuuvoq, atia allanngortinneqarpoq pisortallu atorfiisa aqqi naleqqussarneqarlutik.

Nakkutilliisoqarfik maanna Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfimmik taaguuteqalerpoq (KANUAPNA).

Immikkoortortami pisortaq siornatigut Aalisarnermut nakkutilliisoqarnermi inspektøritut taaguuteqartoq, Nakkutilliinerup pisortamut allanngortinneqarpoq.

Aningaasaqarnikkut anguniakkanik naammassinninneq

Konto pingaarneq 50.01.01 – Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi aningaasaliissutit tamakkiisumik atorineqarsimapput. Aalisarneq pillugu inatsisip kingunerisaanik 1,2 mio. kr.-nik ilassutitut tapiissuteqartoqarnissaa akuerineqarnikuuvoq.

Konto pingaarneq 51.01.05 – KANUAPNA-mi aningaasaliissutit tamakkiisumik atorineqarsimapput.

INUUSSUTISSARSIORNERMUT, NIUERNERMUT, AATSITASSANUT, INATSIKINIK ATUUTSITSINERMUT NALIGIISITAANERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisik atuuksitsinermut naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup aatsitassanut tunngasuni pingaarnertigut pilersaarusiorneq isumagaa, tassunga ilanngullugit politikikkut oqallinnissanut tunngavissat suliarineqarneri aamma suliaasaqarfiimut aalajangiinerit atortussanngortinneqarneri. Inatsisik atuuksitsinermi inatsisinut suliniutillu allat inatsisik atuuksitsinermut attuumassuteqartunut naleqqiullugu Naalakkersuisoqarfiup danskit oqartussaasui peqatigalugit ataqtigiissartarpari. Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisik atuuksitsinermut naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aatsitassanut tunngasuni inatsisiliornermut akisussaavoq aammattaaq immikkoortumi tunngaviumik piumasaaqatitut tunngasunut akisussaalluni. Naalakkersuisoqarfik Ujarassiornermut Aatsitassanullu Aqutsisoqarfik peqatigalugu Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermut periarfissanik nittarsaassineri peqataasarpog.

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisik atuuksitsinermut naligiissitaanermullu naalakkersuisoqarfiup, inuussutissarsiornermut niuernerimullu tunngasuni Naalakkersuisut nalinginnaasumik politikikkut anguniagaasa piviusunngortinnissaannik qulakkeerinnissaaq. Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnerimullu Aqutsisoqarfik atuisut suliffeqarfiillu suleqatigiinnerisigut niuerfiit ingerlalluartut pillugit sulinnissamut tassunga taper-sersuisuuvog.

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Naalakkersuisoqarfik. Aatsitassanut, Inatsisik Atuuksitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut 2023-mi upernaakkut ataatsimiinneranni Aatsitassanut tunngasunik suliaqarneq pillugu Inatsisartut inatsissaatut siunnersuut saqqummiuppaa, siunnersuullu akuerineqarmat 1. januar 2024-mit atuutilersinneqarluni.

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Naalakkersuisoqarfik. Aatsitassanut, Inatsisik Atuuksitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik Isumaqtigiissitsiniartarnermut eqqartuussivimmi suliaasami nukinginnartumi aammalu eqqartuussissutissani nukinginnartuni pingasuni peqataalluni akuuvog.

Isumaqtigiissitsiniarnermi suliami naalakkersuisoqarfik Greenland Minerals A/S-imit naammagittaalliutiginerqarvog, taanna oqarsimalluni piiannissamut akuersissut pillugu qinnuteqaammik uran pillugu inatsimmut inner-suussisoqarluni itigartitsineq inatsisinut naapertuutinnigutvog. Isumaqtigiissitsiniarnissamik piumasaaqammut ilaangimmat suliaq itigartinneqassasog naalakkersuisoqarfiimut oqaatiginerqarvog. Suliaq marts 2022-mi aallartittoq 2025-p ingerlanerani naammassineqassangatinneqarvog. Suliaq Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani Københavni Byrettenimilu misilinneqarsimagaluarpogtaaq.

Nunatta Eqqartuussiviani suliami naalakkersuisoqarfik London Mining A/S-imit naammagittaalliutiginerqarvog, ingerlatseqatigiiffiup piiannissamut akuersissutaanik naalakkersuisoqarfiup utertitsinera inatsisinut naapertuutinnigutsutut oqaatiginerqarluni. Naalakkersuisoqarfik pisuutinneqannginnissani oqaatigisimavaa.

Nunat aatsitassarsiorut aatsitassanillu atuisartut Suleqatigiiffiani nunanit tamalaanit ilaasortaafigineqartumi MSP Forumimi Kalaallit Nunaat 2024-mi upernaakkut ilaasortanngorvog. MSP Forumi aatsitassarsiornermi isumannaatsumik ingerlatsinnissamut suleqatigiiffimmut ("MSP") ilaatinneqarluni pilersinneqarsimavog taannalu nunanit suliffissuaqarfiusunit killerneersunut 15-iusunit suleqatigiiffiuvog. MSP Forumip suliaasai avinneqarsimapput siulleq suliniutinik suliaqartartussaq aappalu naalakkersuinikkut oqaloqateqartarnenik suliaqartussaq. Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisik Atuuksitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik ("Naalakkersuisoqarfik") MSP Forum aqutigalugu MSP Partnerit qinnuigisinnavaa Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit ineriartortitsiviusinnaasut, avammut nioqquteqarnissamut aningaasaateqarfiit, inuussutissarsiutit ingerlanneqartut suliniutillu kiisalu aatsitassat pinngitsoorneqarsinnaanngitsunik peqarnera pillugit naalakkersuisuminnut paasisitsiniaqqullugit. Kalaallit Nunaanni suliniutit siuarsarnissat eqqarsaatigalugu MSP Forum-imi periarfissat Naalakkersuisoqarfiimut atorluarnierneqarput ilaatigut avataanit aningaasaliissarsior-nikkut. MSP Forum aqutigalugu Naalakkersuisoqarfik nunap assiliorinnissanut ilaatigut qinnuteqarsinnaavog.

Inuutissarsiornermut Niuernerimullu Immikkoortogtaq

Inuutissarsiornermut Niuernerimullu Immikkoortogtaq Kalaallit Nunaani inuussutissarsiorneq pillugu tunngavinnik patajaatsunik siuariartormimillu pilersitsissuunik suliaqarvog. Tamanna inuussutissarsiutitigut siuarsaalluni suliniutini arlalinni pivog aamma periusissiornikkut aamma ingerlataqarfinni pilersaarusiornikkut. Tassunga Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi inatsisit ingerlaavartumik nutarterneqarturput. Tamatuma saniatigut immik-

koortortaq nittarsaanikkut, nunani tamalaani ataatsimiititani suleqatigiissitanilu aamma nunat marluk niuernikkut isumaqatigiissutaanni assigisaannilu peqataanikkut nunani tamalaani inuussutissarsiutitigut suliniutini arlalinni peqataavoq.

Inatsisartut 2024-mi ukiakkut ataatsimiinneranni inuussutissarsiutinik siuarsaasarnermut takornariaqarnermilu akuersissuteqartarnermi inatsit nutartigaq kiisalu takornariaqarnermi inatsit nutaaq akuersissutigineqarput.

Takornariaqarneq eqqarsaatigalugu ikaarsaariarnermi periusissami 2023-2024 atuuttussami suliniutissat suliarineqarput. Nuna Tamakkerlugu Takornariaqarnermut Periusissiaq 2025-2035, politikikkut 2025-ip aallartisimaler-nerani suliarineqarsinnaaqqullugu 2024-ip naajartornerani tusarniutigineqarpoq.

Takornariartitsinermi akuersissuteqartarneq eqqarsaatigalugu Qeqqata Kommuni-ani kuunik sisamanik atuisussat pingasut atuisinnaanissamut 2024-mi akuerineqarput. Ukiut siulii assigalugit Visit Greenlandimi 2024 pillugu kif-fartuussinissamut Naalakkersuisut aamma isumaqatigiissuteqarsimapput Kalaallit Nunaata takornariarfissatut nittarsaannissaa siunertaralugu.

Inuussutissarsiutitigut siuarsaasarnermut tunngasuni inuussutissarsiutinik ineriartortitsiner- mut tapiissutinik aqut-siner- mut tunngasunik Nalik Venturesimik kiffartuussinissamut 2024-mi Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarsimapput. Taakku saniatigut kommunimut tapiissutitigut aqqiissuussinernik aqutsinerup sinerissamiit ingerlatilernissaa pillugu Qeqqata Kommuni- anik ukiuni marlunni misiligutaasumik suliniut ukiumik ataatsimik sivitsorneqar- nissaanik Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarsimapput. Misiligutaasumik suliniut aqutigalugu suliffeqarfinnut inuussutissarsiutinik siuarsaasarnermi aningaasanik aqutsiner- mut akisussaaffik Qeqqata Kommuni- anit aqunneqaler- simavoq. Aamma puisit amiinik tunisarneq pillugu aamma Qaqortumi Seal Centerip ingerlanneqarneran- ut Great Greenlandimi kiffartuussinissamut isumaqatigiissusiortoqarsimavoq.

Ilisimatusarnermut sananeqaatinik kingornuttagaasunik isumalluutinik katersiner- mut akuersissutit arlal- lit kiisalu kalaallit nunaanneersunut suliffeqarfinnut avammut niuernissamut akuersissutit arlal- lit 2024-mi nalunaarutigine- qarsimapput.

Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Atuisoqarnermut tunngasut Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit atortuutinneqarput. Aqutsisoqarfik atuisunut paasissutissiarnikkut atuisunullu siunnersuisarnikkut Atuisumik isumaginnittu-voq. Unammilleqatigiinnermut tunngatillugu kattunnerit annertuut aqutsisoqarfiup akuersissutigisarpai, unammilleqa- tigiinneq pillugu inatsimmik unioqutitsinerit misissortarpai akuleruffigisarlugillu, kiisalu unammilleqatigiinnermi maleru- aqqusanut atatillugu suliffeqarfiit pisortallu ilitersortarlugit. Tamatuma saniatigut Atuisartunut Unammil- leqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik aalajangiisartunut ataatsimiititalianullu arlalinnut allattoqarfiu-voq. Erseqqinne- rumik paasisaqarnerorusukkuut www.aua.gl takuuk.

Suliassami kisitsisit

Naammagittaalliutininik suliarinninneq	N 2024	AI 2024
Ineqarnermut tunngasut (pissarsiarineqartut)		
Ineqarnermut tunngasut (naammassisat)	55	30
Atuisartunut tunngasut (pissarsiarineqartut)	168	30
Atuisartunut tunngasut (naammassisat)	168	25
Neqeroorutit (pissarsiarineqartut)	41	2
Neqeroorutit (naammassisat)	49	2
Avatangiisinut tunngasut (naammassisat)	0	1
Avatangiisinut tunngasut (pissarsiarineqartut)	4	1
Pinngortitamut tunngasut (pissarsiarineqartut)	0	1
Pinngortitamut tunngasut (naammassisat)	0	1
Isumaginninnermut tunngasut (pissarsiarineqartut)	331	630
Isumaginninnermut tunngasut (naammassisat)	331	600
Assigiimmik pinnittussaaneq (pissarsiarineqartut)	4	0
Assigiimmik pinnittussaaneq (naammassisat)	2	0
Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersianut maalaarutit (tigusat)	2	20
Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersianut maalaarutit (naammassisat)	1	50

Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik

Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfiup aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik nalunaaruteqartarnermik aqutsivoq. Aatsitassanut Aqutsisoqarfiup aatsitassaqaqnermut tunngasunik aqutsinera Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermit Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Aatsitassanut Avatangiiisnut Aqutsisoqarfik qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Anguniakkanik naammassinnineq

Kalaallit Nunaani 2023-mi aatsitassanik ujaasinermi aningaasaliissutigineqarsimasut tamakkerlutik 340 mio. kr. missaaniipput. Kisitsisit 2023-meersut kinguariartoqarsimaneranik takutitsipput taamaattoorli covid19-ip angallaqqusiunnaarnermik nikeqqusaajunnaarnermillu malitseqartup pilinnginneranit sulii amerlanerullutik. Misissuiner-mi aningaasartuutaasimasut kipungasumik nalunaarutigineqartarput. Tassa imaappoq ukiumi aalajangersimasumi misissuiner-mi aningaasartuutaasimasunik nalunaaruteqartarnek aatsaat ukiup tulliani pisarpoq. Assersuutigalugu 2024-mi misissuiner-mi aningaasartuutaasimasunik nalunaaruteqarnissaq 1. april 2025-mut killeqarpoq. Taamaatumik kisitsisit 2024-meersut uuma allannerata nalaani (februar 2025) sulii pissarsiarineqarsimanngillat.

Ataaniittumi ulloq 30. december 2024-mi akuersissutit tamarmiusut amerlassusaat pillugit takussutissaqarpoq. Malugineqassaaq kisitsisit ilaatigut ulloq 31. december 2024 atorunnaartussanik akuersissutinik imaqaamata, kisiannili tunniussinissaq imaluunniit akuersissutip sivitsorneqarnissaa pillugu suliarinnineq sulii naammassineqarsimanani.

- Najukkani aatsitassanut tunngasunik suliaqarnissamut akuersissutit: 15
- Misissueqqaarneq: 13
- Misissuineq: 83
- Piiaaneq: 6

Atuinissamik suliniutit arfinillit tassaapput Nalunami kuultisiorfik, Qeqertarsuatsiaat eqqaanni rubinisiorfik, Kangerlussuup eqqaani anorthositimik aatsitassarsiorfik, Citronen Fjordimi zinkimik/aqerlumik aatsitassarsiorfik, Killavaat Alannguanni ujaqqat qaqutigootut pillugit suliniut kiisalu Moriusami titanium pillugu suliniut.

Kangerlussuup eqqaani anorthositimik aatsitassarsiorfik kisiartaalluni ingerlavoq. Nalunami gultisiorfik aallartisarnermini tamakkiisumillu tunisassiuernissaata tungaanut akuersissutaagallartunik arlalinnik tunineqarsimavoq. Qeqertarsuatsiaat eqqaanni rubinisiorfiup akiliisinnaajunnaartutut suliarineqarpoq.

Ujarassiornermut immikkoortortaqarfik

Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfik aqqissugaanikkut Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermit Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfinmiippoq, massakkullu ujarassiuunik misilittagalinnik aqqanilinnik sulisoqarluni. Nunap pissusia pillugu siunnersuineq nittarsaassinerlu, tassani siunertarinelarluni Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aningaasaqarnermullu iluaqutaasussamik aatsitassanik aningaasaliissusanik siuarsaanissaq immikkoortortaqarfiup pingaarnertut suliaasarai. Nunap pissusia pillugu siunnersuiner-mi ilaatinneqarput Naalakkersuisunut innuttaasunullu nunap pissusianik ilisimatusarnermut tunngasunik siunnersuineq, tassunga ilaallutik misissuinissamik atuinissamullu akuersissutinut tunngatillugu nunap pissusaanut tunngatillugu ajornartorsiutaajunnartunik, qinnuteqaatinik, avammut tuniniaanernik, atugassarititaasut assigiissaakkanik periaatsinillu nalilersuineq aatsitassanullu tunngasunik periusissiorneq. Immikkoortortaq misissuiner-mi aamma misissuiner-nut attuumassuteqartunik paasissutissanik katersuiffittut sulivoq, paasissutissat pitsaassusaat qulakkeerneqartarlutik, toqqorneqartarlutik tamanullu saqqummiunneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Aatsitassarsiornermi Periusissaq 2025-2028 suliaralugu 2024-mi naammassineqarpoq 2025-imilu januarimi Naalakkersuisunit akuerineqarluni. Aatsitassarsiornermi periusissiami Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornerup nanginnissaani aammalu aatsitassanik misissuinerit atuinerillu aqputigalugit siunissaq ungasisoq isigalugu qulakkiikkamik isertitsissutigisarnissaanut Naalakkersuisut anguniagaat allaaserineqarput. Nunap pissusaanut tunngatillugu suliat allat allaaserineqarputtaaq soorlu qaqqat innaat sisooqqajaasut nakkutigineri aammalu Carbon Capture and Storage (CCS). Aatsitassarsiornermi periusissiami qitiutinneqartut sisamaapput: 1) Piujuartitsineq inuiaqatigiillu, 2) Aningaasaliinissamut sinaakkutit kajungernartut, 3) Aatsitassat pinngitsoorneqarsinnaanngitsut, aamma 4) Nunap assiliorneq nunallu pissusaa pillugu paasissutissat.

Nunatsinni CO₂-mik pisaqartarnissamut toqqorsisarnissamullu periusissaq 2023-2028-p atuutilersinnissaa 2024-mi nanginneqarpoq nutaanik suleqateqalernikkut EU-millu aningaasaliisoqarnissaanik isumaqatigiissuteqarnikkut. Aatsitassiorneq eqqarsaatigalugu CCS inuussutissarsiummik nutaamik mingutsitsinngitsumik pilersitsinissaq siunertaalluni. Periusissamut sinaakkusiussat iluanni makku suliarineqassapput:

- SSC-ip aatsitassaqaqfiusinnaasunik nunap assiliorsinnaaner-nut periarfissat
- Nunatsinni CCS-imut atatillugu ilisimasanik piginnaasanillu qaffassaaneq.
- CCS pillugu niuerfinnik misissueqqissaarsimanermik nalunaarusiorneq.

- CSS pillugu suliffeqarfiup ilusaanik naliliineq kaammattuuteqarnerlu.
- Injektionsboringip ingerlanneqarnissaanut isummernissaq.
- CCS-imut atatillugu malittarisassaliorneq malittarisassanillu atuutsitsilerneq.
- Nittarsaassineq.

Ingerlatseqatigiiffiit misissuisartut aningaasaliinikkut annaasaqarsinnaanerit annikillisinniarlugu ujarassiorneq pillugu ilisimatuussutsikkut paasissutissat tunniunneqartarnissaat pissarsiarineqarsinnaanerisalu annertusinissaa pillugu Naalakkersuisut anguniagaqarput. Taamaattumik ukiut ingerlanerini nunap sananeqaataasigut suliniutit assigiinngitsut Naalakkersuisunit naammassineqartarput, nammineq suliaqarnikkut allanilluunniit suleqateqarnikkut. Suliniut aqutigalugu nunap sananeqaataanut aatsitassaqaarneranullu tunngasut paasissutissarsiffigiuminarsissaput misissuinissanullu aningaasaleerusussuseqalersitseqqinnissamut pingaaruteqarlutik. Pingaartumik Kalaallit Nunaanni piffiit killilimmik misissuiffigineqarsimasut eqqarsaatigalugit. Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfiup nunap pissusaatigut ilisimatuussutsikkut suliniutit ataqtigiissaartarnissaat suliarisarnissaallu suliassat pingaarnerit ilagaat, tassalu immikkoortortaqarfimmi immi aammalu ilisimatusartut suleqatigisat avataaneersut suleqatigalugit, soorlu GEUS, EU aamma USA. Suliniutit makku 2024-mi ilaatigut ingerlanneqarput:

- Aatsitassatigut paasissutissanut internetikkut iserfissap ineriartorteqqinneqarnera (www.greenmin.gl).
- Ujarassiuutut ilisimatuussutsikkut paasissutissaasiviup ineriartortinnera.
- Aatsitassaqaassusermut paasissutissaasiviup nutarterneqarnera.
- EU Inspirep atuutsinneqalernissaa.
- Tunup Avannaani Hudson Landimi ujarassiuut nunap assiliuunneri.
- Tunup Avannaani Hudson Landimi tineqassuseq aatsitassanngorsimasunillu peqassuseq
- Ilulissat eqqaanni nunap sananeqaataanik nunap assiliorneq
- Aatsitassanut qaqutigoortunut naleqqiullugu karbonatittigut periarfissanik misissuineq
- Kujataani ujaranguunnikuni litiumeqassutsip nunap assiliornera.
- CO₂-mik pisaqarsinnaanermik toqqortarinissaallu periarfissanik nunap assiliorneq (CCS)
- Qaqqanik sisoorfiusinnaasutut aarlerinaateqartunik nakkutilliineq
- Aatsitaasanik ujaasititsinerup Ujarassiorit naammassineqarnera

Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfik nittarsaassinermi Europamut Amerikallu avannaanut sammitinneqartunut peqataavoq, tassani Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi aningaasaliisartut nunanit tamalaaneersut soqutiginninnerat anguniarneqarluni.

Tamatuma saniatigut Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfik qillerinernut toqqortaasiviup ingerlanneranut, aamma ilisimatusarnerit aqutigalugit nunap pissusaanut paasissutissanik nutaanik pissarsiniartarnermut akissusaavoq. Toqqorsiviit pioreersut ulikkaarsimammata qillerinernit qallorneqartunik toqqorsivissamik nutaamik sanasoqarnissaa Naalakkersuisut 2024-mi decembarimi akuersissutigaa. Illorsuaq nutaaq avataaneersunit aningaalersorneqarpoq.

Inatsisilerinermut Immikkoortortaqarfik

Immikkoortortaqarfimmi ulloq 31. december 2024-mi sulisut tassaapput immikkoortortami pisortaq ataaseq fuldmægtigilu ataaseq. Naligiissitaanermut allaffik ataani allaaserineqartutut immikkoortortaqarfimmut ilaavoq.

Pinerluuteqarsimasunut sulianik suliarinnittarnerit pitsaanerulersinniarlugit politiillu misissuinissaminut periarfissaat pitsanngorsaaffiginarlutit eqqartuussisarnermut inatsit allanngortinneqarnissaanut UPA2024-mi, inatsisilerinikkut inatsisit ataatsimoortut saqqummiunneqarput.

Siunnersuut Inatsisartuni akuerineqarpoq aamma 2024-mi ukiakkut Folketingimi saqqummiunneqarluni tassani aamma akuerineqarluni.

Pinerluttulerinermut inatsimmi allannguutit arlallit UKA2024-mi akuersissutigineqarput, ilaatigut malersuinerit kinaassutisimillu atornerluinerit pinerluutitut isigineqalernissaanik aalajangersaasoqarluni. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut aqutigalugu inuit pinerluttulerinermut inatsit aammalu eqqartuussisarnermut inatsit naapertorlugit eqqartuunneqarnermikkut napparsimavinnut paaqqutarinnittarfinnulluunniit inissinneqarsimasut inatsisissatut siunnersuut aqutigalugu maleruagassiuunneqassapput. Siunnersuut 2025-mi upernaakkut Folketingimit suliarineqassaaq 1. marts 2025-ilu aallarnerfigalugu atuutsilersinneqassangatinneqarluni.

Inatsisilerisoqarfik Justitsministereqarfiup Nunanut Avannarlernut Allaffia suleqatigalugu Naalakkersuisut

pingaartitaasa oqaasertaliornissaannut atortussanngortinnissaannullu aamma suliaqarpoq. Eqqugaasunut siunnersuisarfimmik Kalaallit Nunaanni pilersitsinissaq 2024-imi 2025-imilu immikkut pingaartillugu suliniutigineqartussat ilagaat. Soqutigisaqartunik assigiinngitsunik ataatsimeeqateqartoqarsimavoq pilersaarutillu 2025-p ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigineqarluni.

Tamatuma saniatigut inatsisinik atuutsitsinermut immikkoortortaqarfik nunat avannarliit suleqatigiiffianut EK-JUST-imi peqataavoq, tassanilu aaqqissuusamik pinerlunniartarnernut inunnillu niueruteqartarnermut tunngasut arlallit 2024-mi suliarineqarsimapput. Inatsisinik atuutsitsinermut immikkoortortaqarfik inunnik niueruteqartarnermik inunnillu atornerluisarnermik akiuiniarluni suleqatigiissitami atorfilittat suleqatigiissitaanit pilersinneqarimasumi peqataavoq.

Naligiissitaanermut allaffik

Naligiissitaanermut allaffik Inatsisilerinermut Immikkoortortamiippoq 31. december 2024-milu allaffimmi pisortamik ataatsimik sulisoqarluni. AC-Fuldmægtigut atorfik 1. januar 2024-mili inuttalernerqarsimanngilaq, 15. februar 2025-miilli inuttalernerqartussanngorluni.

Naligiissitaaneq assigiinngisitsinnginnissarluni pillugit Inatsisartut inatsisissaatut siunnersuut UPA2024-mi appasaaneerineqarlunilu pingajussaaneerineqarpoq tamatumalu kingorna akuerineqarluni. Inatsit 1. juli 2024 atuutilersinneqartup assigiinngisitsinnginnissaq inuillu tamarmik assigiimmik pineqarnissaat siunertaraa. Inatsisissatut siunnersuummi suaassuseq, naartuneq, erninermi sulinngiffeqarneq, kinguaassiutitigut sammivik, suaassutsini ki-naassuseqarneq, suaassutsimik takutitsineq, suaassutsit ilisarnaataa, kingoqqiffik, ammip qalipaataa, inuiaqatigiit, inooqatigiinneq imaluunniit inuianni pinngorfik, innarluteqarneq, ukiut, politikikkut isiginnittaaseq, upperisaq upperisaqarnerlu tunngavigalugit assigiinngisitsinernik nalinginnaasumik inerteqquteqarnissaq eqqunneqarpoq. Aammattaaq inatsimmik unioqutitsineq pillugu naammagittaalliutitnik suliaqarsinnaasunik naammagittaalliutitnik aalajangiisartunik (Naligiimik Pineqarnissaq pillugu Ataatsimiititaliaq) pilersitsisoqarpoq. Arnat angutillu naligiissinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat atuuttup naleqqussarneratigut inatsisissaq nutaaq suliarineqarpoq.

Allaffik aammaarluni Naligiissitaanermut Naalakkersuisoq peqatigalugu NP Arnat ataatsimeersuarneranni (Commission on the Status of Women) CSW68 New Yorkimi peqataavoq. Tamanut ammasumik aaqqissuussinermi nuna- ni avannarlerni naligiissitaanermut ministerit oqallitsitsineranni Naalakkersuisoq peqataavoq. Naligiissitaanermut (LGBRI (MR-JAM-imullu tunngatillugu Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiiffianit aallartitatut peqataanerup saniatigut Danmarkimi, Savalimmiuni, Canadami, UN Woman, Naalagaaffiit Peqatigiit nunap inoqqaavi pillugit isumasioqatigiiffimmi ataavartumi allaffimmiut, Suaassusermik immikkoortitsisoqannginnissaa pillugu New Yorks kommissioni, aapparisamik persuttaasarnerit pinaveersaarniarlugit New Yorkimi statskontori kiisalu nunat inoqqaavisa kattuffii aallartitaallu illuatungeriilluni ataatsimeeqatigineqarput. Kalaallit Nunaata immikkularissumik inissisimanera aallaavigalugu nunat inoqqaavini arnat nivarsiaqqallu pisinnaatitaaffii erseqqissaatigineqaaqippat. Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlanersaat nunap inoqqaarivai nunarsuarmilu nunat inoqqaavinut allarpassuarnut paarlattuanik namminerisaminik naalakkersuisoqarluni.

Naligiissitaanermut allaffimmi suliniutissat arfinillit "Suliffeqarnerup suaassutsinut agguataarnera - Periusissiatigut suliniutit"-ini allaaserineqarsimasut suliarineqarput. Periusissiatigut suliniutissat Naalakkersuisut 2024-p aallartisimalernerani akuerineqartut tassaapput; "akissarsiat naligiit", "ilinniartitaaneq suliffeqarnerlu", "meerartaanermut atatillugu sulinngiffeqarneq", "naligiissitaaneq assigiinngisitaarnerlu" aamma "paasissutissat". Periusissiatigut suliniutit aqutugalugit anguniagaq tassaavoq siunissami kinguaariinnut atukkat assigiit kiffaanngissuseqarlunilu aalajangiisinaanerit qulakkeerneqarnissaat.

Periusissiatigut suliniutissat ataatsip suliarinissaata ilaattut ukiuni 2024-2027 suliffeqarnermut tunngatillugu immikkut suliniummik Gender Budgeting-imik taasamik aallartitsisoqarsimavoq. Suliap malitsigisaanik pisortat aningaasaataanik aqutsissutissaat pisortat missingersuutaani suaassutsinut tunngasut ilanngunneqartalernissaanik kinguneqartoq atornerqalissaaq. Siunertaq tassaavoq pisortat aningaasaqarnerat annerusumik tassaassanngitsaq suaassutsinut ataasiinnarmut iluaqutaasoq, kisianni innuttaasunut tamanut iluaqutaasoq. Periuseq atorlugu inuiaqatigiinni naligiinnermik equnganermillu pilersitsisinik pissutsinik toqqorneqarsimasunik ingerlaavartumik qulaajarneqartassaaq equngassutinullu aaqqiissutisarsiorinnassanut misissueqqissaarnernut atornerqarsinnaassalluni. Suliaq suleqatigiissitami pilersinneqarsimasumi suliffeqarnermut, aningaasaqarnermut naligiissitaanermullu tunngatillugu nalaakkersuisoqarfinit akisussaasunit ilaasortaqaartinneqarluni.

Naligiissitaanermut allaffik ilinniartitaanermut naalakkersuisoqarfik peqatigalugu suliniutinik assigiinngitsunik atuartut, ilinniartitsisut perorsaasullu ilisimasassatut piginnaasassatullu atorsinnaasassaanik aallartitsisimavoq, suaassuseq aallaavigalugu qeratasuumik eqqarsartaaseqarlutillu periuseqartartut atuarnermi, sulinermi ulluinarnilu initoqisut illuatungilersinnaajumallugit. Suliniutit aqutugalugit suaassutsinut tunngasut naligiissinneqarnissaat aammalu ilinniartitsisut tamani meeqqat atuarfiani tunngaviusumillu ilinniartitsisunngorniartitsisut, perorsaasunngorniartitsisut ilinniartitaanermullu tunngatillugu aqutissiuusut ilinniartitsisut naligiissitaanermut tunngasut ilinniartitsisutigineqartalernissaat qanillattorneqassaaq. Ilinniartitsisut nukappiaqqat nivarsiaqqallu suaas-

suseq apeqqutaatinnagu assigiimmik periarfissinneqartarnissaat taamaasillutillu meeqqanermi inuunerup naanisaata tungaanut inuiaqatigiinilumi tamanna assigiimmik pinnittarnissaq anguniagaavoq.

Kalaallit Nunaani naatsorsueqqissaartarfik suleqatigalugu Kalaallit Nunaani Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani naligiisitaanermut tunngasut immikkut saqqummiunneqartarsinnaanissaat sulissutigineqarsimavoq. Naligiisitaanermut tunngasut inuiaqatigiinnit ilisimaneqarnerulernissaat siuarsarniarlugit apeqqutit naligiisitaanermut tunngasut, suiaassutsit immikkoortillugit paasissutissanik kisitsisitigullu paasissutissanik nittartagaq imaqsaaq.

Naligiisitaanermut allaffik naligiisitaanermut aamma LJBTL pillugu nunani avannarlerni atorfilittat ataatsimiititaliaani (EK-JAM) ilaasortaavoq taamaattumillu tassunga atasunik ataatsimiinnissatut aalajangersarneqarsimasuni peqataasimalluni. Ilaasortaaneq nunani avannarlerni nunat (Danmark, Sverige, Norge, Finland aamma Island) assigalugit tamakkiisumik ilaasortaaffiunngilaq taamaalillunilu Savalimmiut Ålandillu assinganik atugassaqtitaalluni. Naligiisitaanermut allaffik nunat avannarlerni atorfilittat suleqatigiiffiani peqataasarnermigut nunani avannarlernit paasissutissanik isumassarsiorfiusinnaasunik katersisimavoq, nunanilu avannarlerni suleqatit Kalaallit Nunnaanni aammalu nunat inoqqaavisa atugaanik paasissutissimalluni. EK-JAM-imi ilaasortaanikkut Kalaallit Nunaata nunani avannarlerni allaniit allaanerusunik ajornartorsiutaanik oqaasertaliinissamut erseqqissaanissamullu periarfissiisoqarpoq, tamatumani nunanit avannarlernit allaaanerusuteqarluni.

Naligiisitaanermut allaffik Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarneranut aamma Naligiisitaanermut Naalakkersuisoqarfiup suliassaanik allanik ikiuuttarsimavortaaq. Tassunga ilaallutik naligiisitaanermut tunngasunik isiginninnerit akisussaaffeqarfiusup siunnersuutaani suliniutaanilu allani ilanngunneqarsimaneriniq nalilersuisarnerit.

INEQARNERMUT ATTAVEQAQATIGIINNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq

Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisut Inatsisartullu pineqartunut tunngatilugu anguniagaat aallaavigalugit ineqarnermut, sanaartornermut attaveqaqateqarnermullu tunngatillugu pingaarnertigut allaffissornermik, pilersaaruseriornermik aqutsinermillu isumagisaqarpoq.

Suliniutissat, takorluukkat naleqartitalu

Naalakkersuisoqarfiup suliassaraa akisussaaffiusup iluani Naalakkersuisup aamma Naalakkersuisut aalajangigaan-nik piviusunngortitsinissamut tunngavissanik pilersitsinissaq taakkulu iluanni killiliussat ineriartortinnerinut ikiu-tissalluni. Naalakkersuisoqarfiup takorluugaraa naalakkersuisoqarfiussalluni, qaffasissumik ilinniagaqarsimanik-kut ullormut oqaluuserisassaliortarnermut piginnaasap akulerutinneqarneratigut aamma aalajangersimasunik angusassanut naalakkersuinikkut anguniakkanut allanngortitsisarnermut ilisarnaatilik. Naalakkersuisoqarfiup pingaartitai tassaapput paasisimasaqarneq piginnaasaqarnerlu, ilanngusitsineq aamma akisussaassuseqarneq kiisalu anguniakkat anguneqarnissaat.

Inatsisinik ingerlatsineq

Naalakkersuisoqarfiup inatsisit makku ingerlatarei, allannguutit kiisalu tassunga atasut nalunaarutit ilanngunne-qarnatik:

Ataatsimut isigalugu: Ukiumoortumik Aningaasanut inatsimmi suliassaqaarfiit 70-72 aamma 80-89

Ineqarneq: Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat kingusinnerusukkut allan-guutilik; Inissiat nammineq pigisat pillugit Inatsisartut peqqussutaat; Namminersornerullutik Qqartussat kom-munillu inissiaataannik attartortittakkanik inissiatut imaluunniit illutut nammineq pigisatut tiguisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat; Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat (20/20/60); Pigin-neqatigiilluni inissiat pillugit Inatsisartut inatsisaat; Tapersiissutitalimmik inissialiortiternernut taarsigassarsitit-sisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat; Inissialiortnermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiis-suteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat (Kommunini illussanut katiteriaannarnut, illunut sunut tamanut atornerqarsinnaasunut, namminerisamik illulianut); Illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat;

Sanaartorneq: Sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (sanaartornermut inatsit); Sanaartornermi neqerooru-teqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (neqerooruteqartitsisarnermut inatsit); Sanaartorfigissaaneq, pi-sortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat (sanaartor-figissaanermut inatsit); Illuliortiternermi malitassat 2006; AP95 – Kalaallit Nunaanni illuliornermi sanaartorner-milu sulianut pilersuinerimullu ataatsimut piumasaqaatit. Tassunga ilaallutik imerpalasut ikuallasut pillugit Nam-minersorlutik Qqartussat nalunaarutaat ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaa naapertorlugu suliarineqarsimasoq Nunalerinermut, Nammineq Pilersornermut, Nukissiuutsinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit akisussaaffigineqartoq.

Attaveqaatit: Imarsiornermik ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat, Inatsisartut inatsisaat umiartor-tut isumaqatigiissusioqatigineqartarnerannut tunngasoq, Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit Kalaallit Nunan-nilu usinik imaatigut assartuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat, Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut Inatsisaat, Immakkut angallatit angallatikullu umiarsualivinniittut peerneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat, SIKUKI Nuuk Harbour A/S aamma Nuummi umiarsualiviliorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat, TELE Attaveqaatit aktiaate-qarluni ingerlatseqatigiiffingortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inat-sisartut peqqussutaat, Nalunaarasuartaatitigut atassuteqarneq nalunaarasuartaatitigullu kiffartuussinerit pillu-git Inatsisartut inatsisaat, Radiomik naalaarniarneq akornuserneqatsaaliniarlugu qanoq iliuuseqartarnissanik Inat-sisartut inatsisaat, Timmisartoqarfiit pillugit Inatsisartut inatsisaat, Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut ani-ngaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat, Mittarfeqarfiit A/S- pil-lugu Inatsisartut inatsisaat.

Pingaarnertut suliassat

Ineqarnermut Attaveqaasertuutinullu Naalakkersuisoqarfik pingaarnertigut allaffissornermik, pilersaaruseriorner-mik aqutsinermillu isumagisaqarpoq. Naalakkersuisoqarfik 2024-mi makkuninnga immikkoortortaqarpoq: Aqutsi-nermut allattoqarfik, Sanaartornermut Immikkoortortaqarfik, Iluarsartuussinernut allattoqarfik Attaveqaqatigiin-nermullu Immikkoortortaqarfik. Aammattaaq naalakkersuisoqarfiup ataani inissisimapput Nalunaarasuartaateqar-nermut Aqutsisoqarfik aamma Radiomik Ingerlatsivik.

Akisussaaffigisatut aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit uku naalakkersuisoqarfimmut atassuteqarput: INI A/S, Illuut A/S, Tusass A/S, Royal Arctic Line A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S, Air Greenland A/S kiisalu Kalaallit Airports Holding A/S.

Naalakkersuisoqarfiup pingaarnertut suliassai tassaapput:

- Naalakkersuisumik Naalakkersuisunut, Inatsisartunut, kommuninut, innuttaasunut soqutigisaqatigiinnullu al-
lanut atatillugu sullissineq,
- Maannakkut siunissamilu ilungersunartut qaffasissumik piginnaasaqarfigalugit misissueqqissaarnerit,
- Ilisimasaq suliamut attuumassuteqartoq tunngavigalugu ingerlaavartumik siunnersuusiortarnissaq isumassar-
siortarnissarlu,
- Suliqaartut oqaloqatigisarneri suleqatiginerilu tunngavigalugit aqqiissuteqartarnissaq,
- Naalakkersuinikkut aalajangikkanik malitseqartitsisarnarit,
- Suliqaarfiit allat suleqatigalugit suliassanik paasisimasaqarluartumik oqimaaqatigiissumillu naammassinnit-
tarnarit,
- Kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni ingerlatsinermi suliassanik isumaginninneq, aamma
- Suliassaqaarfiup sunniuteqarluarnissaanik nutaaliaanissaanillu qulakkeerinninneq.
- Akisussaaffigisap iluani ingerlaartumik ingerlatsineq.

Sulisut amerlassusaat

2024-p naanerani naalakkersuisoqarfimmi, Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisoqarfimmi Radiomillu Ingerlatsi-
vimmi atorfiit 54-iupput atorfiillu inuttaqanngitsut arfiniliullutik.

Anguniakkanik naammassisaqarnermik naliliineq

Naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigisani eqqarsaatigalugit naalakkersuisoqarfiup anguniagai suliassatullu pilersaarutai nalinginnaasumillu anguniagai aningaasanut inatsimmi, naalakkersuinikkut immikkut isumaqatigiissutini aqqiissusseqqinnernilu takuneqarsinnaasut naammassineqarsimasutut isigineqarput.

Aqutsisunut allattoqarfik

Aqutsisunut Allattoqarfik naalakkersuisoqarfimmut tamarmut kiffartuussiviuvuq sulisoqarfiullunilu, ilaatigut Naalakkersuisumik naalakkersuisoqarfimmi pisortamik ulluinnarni kiffartuussisarlu.

Anguniakkanik naammassinninneq: Allattoqarfiup pingaarnertut anguniakkani ilaatigut angusimavai eqquutsissimallugillu. Allattoqarfiup 2024-mi Naalakkersuisut naammaginnartumik sullissimavai. Allattoqarfiup tusagassiutitut nalunaarutit 45-t, Naalakkersuisut suliaanut atatillugu suliat 88-it, § 37 naapertorlugu apeqqutitut akissutit 50-t, immikkoortut 10-t inatsisartut UPA 2024-mi aammalu UKA 2024-mi oqallisaasa agguanneqarneri siullermiigassat isumagisimavai, taakkunannga 8-t akuerineqarsimallutik apeqquteqaatillu aallaavigalugit oqallinnerit ingerlanneqarsimangillat UKA 2024-milu oqaluuserisassat tallimat februar 2025-mi aappassaaniigassat isumagineqarsinnaasimangillat qinersisoqartussanngornera tunngavigalugu. Naalakkersuisoqarfimmi sulisunut nutaanut pitsaanerusumik tikilluaqqusisalnissamut aammalu suliassanik aqutsinermi pitsaanerusumik aqutsisinnaalernissaq anguniarlugu piginnaanngorsarnissamik pilersaarutit ukiap ingerlanerani naammassineqarput.

Sanaartornermut Immikkoortortaqaarfik

Qitiisumik Illuutitut Oqartussaaffik (QIO) >1>: Illuliassanik allanillu sanaartugassanik nappaaneq, ilusai aqqiissuunerilu pillugit aalajangersakkanik aqutsineq nutarterinerlu, kiisalu Namminersorlutik Oqartussani allaffeqarfiup illutigit sanaartornermilu suliassai pillugit najoqqutassat sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aammalu sanaartornermi neqeroorteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit immikkoortortaqaarfimmit isumagineqartarput. Tamatuma saniatigut ikuallajasut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu oqartussaasunit suliarineqartussat suliarineqartarput.

Anguniakkanik naammassinninneq: Anguniakkat suliassatullu pilersaarutit aningaasaliissutigineqarsimasut naapertorlugit naammassineqarsimapput. QIO-mi suliassat pingaartut ilagaat sanaartornermi maleruagassap nanigil-lugu suliarinissaa Eurocodes-imullu tunngatillugu kalaallit nammineq nunaminni maleruagassaqaalernissaat. Suli-
aq ukiame tamanut tusarniutigereernerata akissutaasullu suliarineqareernerisa kingorna naammassineqarpoq. Suli-
at allat tassaasimapput mittarfiliortiternernut atatillugu illuni sullissivittut pilersinneqartussani qatserisartoqarner-
mut oqartussatut suliassat suliarineqarneri. Tamatuma saniatigut kommunini sanaartornermi suliassanik suliqaar-
tartut attavissaqarnissaanik suli-
aq kommunini sullissinerit pitsanngortinniarlugit assigiissaarniarlugillu suli-
aq 2018-mi aallartinneqarsimasoq nangingeqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermut atuuffiat: Inissiatigut, ilinniartitaanikkut, kultureqarnikkut, peq-
qinnissakkut isumaginninnermilu suliassaqaarfiit iluanni Namminersorlutik Oqartussat nutaanik sanaartorneri isu-

magineqarneri. Isumassarsinermit atulernissaanut ingerlatsinermilu sanaartornermi suliap isumagina naalak-kersuisoqarfik akisussaasoq suleqatigalugu, tassunga ilanngullugit sanaartornermi suliap aningaasaqarnera, pitsaassusaa, ilusaa titarneqarneralu, tamakkiisumik aningaasaqarneq, sumiiffik sanaartorfiusoq, nalunartut, piffis-saliussat, sanaartortitsinerup ilusaa aqqissugaanerulu. Taakku saniatigut sanaartornermi nutaaliornissaq ineriartortitsinissarluni kiisalu sanaartortarnerup pisariinnerulersinneqarnissaalu eqqarsaatigalugit pingaarnertut anguniagassat arlalilit isumagineqartarput.

Anguniakkanik naammassinnineq: Sanaartortitsisut 2024-mi pilersaarutaasumik suliariumannittussarsiuussinisat ingerlassimavai, pilersaarutinilu amerlanerni najukkani suliffeqarfinnik isumaqatigiissusiortoqarsimalluni, pilersaarutinilu amerlanersaat aallartissimallutik. Suliariumannittussarsiuussineq ataaseq taamaatiinnarneqarsimavoq suliariumannittussarsiuussineri neqeroortut neqeroorutaasa qaffasippallaarmata suliasarluni kingusinnerusukkut suliarinnittussarsiuunneqartussanngorluni.

Sanaartortussat isumaqatiginninniutigineri sanaartornermi nalorninartumik inissisimasoqarnerata pilersitaanik nalorninartumik ingerlassimapput, tamanna sanaartornermi akigitinneqartut qaffasinnerisigut uppersarneqarsinnaavoq. Missingersuutitigut killiliussat aallaavigalugit pitsaanerpaamik angusaqarsinnaanissaq anguniarlugu sanaartortussat isumaqatigiinniarnerini sanilliussisarnertit tulluarsarneqartariaqarsimapput. Tulluarsaarnertit tassaanerussimapput aningaasartuutitut naatsorsuutiginnisanut aningaasat annertunerusut illuartinneqarnissaat, sanaartortussanik isumaqatigiissutini immikkoortitani assigiinngitsuni aamma agguarneqartut. Suliasani arlalinni naleqqussaarnertit tassaa simapput assartuinnermi nalunaartutit isumaqatigiissutitaasa naleqqussarneri taamaasiornikkut atortussanut pissarsiarineqartunut akiliutissat sanaartortoq aqqutigeqqaarnagu pissarsiffigisamut toqqaanartumik akilerneqartalersussanngorlugit. Nunatsinni najugaqarfinni mikinerusuniinnerusooq suliniutitut tunngatillugu naleqqussaasoqarpoq, tassani entreprenørit mikisut aningaasaqarniarnerminnik unammillernartumik inissisimasartut eqqarsaatigineqarnerullutik.

Inissiat Illuutillu (I&I): Inissiaqarnermut tunngasut tamaasa pillugit pingaarnertigut periusissamik suliaqarneq aqutsinerlu, Namminersorlutik Oqartussat sillimasiinnermi politikia aqutsinerulu, illuutini atortussatigullu pigisarnik Namminersorlutik Oqartussani piginnittuunerannik isumaginnineq (pisinerit tunisinerillu), kiisalu inissianik aningaasalersuinnissamut taarsigassarsianik aqutsineq.

Anguniakkanik naammassinnineq: I&I-p anguniagai anguneqarput naammassineqarlutillu, tamannalu pisinerit tunisinerillu aqqutigalugit takuneqarsinnaavoq tassalu kaaviiartitassatut naatsorsuutigisat anguneqarsimapput inissianullu taarsigassarsianik akiliisarnertit kaaviiartitassatut missingersuutigineqarsimasunit annertunerullutik. Naalakkersuinikkut isumaqatiginninniarnertit ineqarnermi arfineq marlunnik immikkoortortalimmik aqqissuusseqqittoqarnissamik inerneqarpoq. Tassunga tunngatillugu pilersaarut 2024-imi piviusunngortinneqarsimavoq. Tamatuma saniatigut aqqissuusseqqinnissani immikkoortut ilaat Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanik pitsanngorsaannissamut aningaasaliissutissatut Naalakkersuisut pilersaarutaat akuerineqarpoq. Tassunga atatillugu pineqartup aningaasalersornissaanut tunngasumik tamanut paasisitsiniaasoqarsimavoq Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanik attartortut pinerullugit. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanik allanngortitsinissamik siunnersuutit tallimat inatsisartunit akuerineqarsimapput, tamarmik innuttaasut namminerisamik ineqarsinnaanisaanut periarfissat pitsanngorsarniarlugit aqqissuuseqqinnissami immikkoortut ilaattut inissianut aningaasalersuinnissamut periarfissanik pitsanngoriartitsisussat.

Tamatuma saniatigut Nuummi inissianik suliamik taaneqarsimasooq I&I-mit 2024-p ingerlanerani naammassineqarsimavoq, Nakkutilliisoqarfillu tamanna pillugu januar 2025-mi ilisimatinneqarsimalluni.

Sillimasiisuteqarneq aamma BBR: Namminersorlutik Oqartussat sillimasiinnerinut, siunnersuineranut, sillimasiinnermi akunnermuliuttuunermilu isumaqatigiissutini isumaqatigiinniarnerit, sillimasiisarnermi siunnersortimut sillimasiisarfinnullu atassuteqarneq kiisalu allaffissorneq. Tassunga nuna tamakkerlugu ilanngutissapput Illuni Inissianillu Nalunaarsuisarnerup (BBR) ineriartortinnissaa, Namminersorlutik Oqartussat tunngaviumik paasisutissaasivianut atasoq.

Anguniakkanik naammassinnineq: Anguniakkat anguneqarlutillu eqqortinneqarput. Periusissiatut Naalakkersuisut akuerisaat naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissitsiniarnermik ajoqusersimasunillu suliaqartarnerinut tunngasunik suliariumannittussarsiuussineq ingerlanneqarsimavoq. Suliariumannittussarsiuussineq ingerlanneqarpoq ajoqusersimasunik suliarinnittarnermik, sillimasiinnissamut siunnersuisarnermik suliaqartarnerit pitsanngortinniarlugit kiisalu isumaqatigiissitsiartartumit ataatsimut suliarineqartalerneqarsigut. Periusissiaq naapertorlugu mississuueqqissaarnertit assigiinngitsut ingerlanneqarsimapput, Namminersorlutik Oqartussat pigisai nalillit tamaasa, politikii aamma Risk Managementimi programmi atorlugu pigisarnik nalilinnik misissuinerit. Suliasaqarfimmi nitartagaq tassunga atatillugu ataavartumik nutarterneqartarsimavoq, sillimasiinnerit pillugit Namminersorlutik Oqartussani immikkoortunut paasisutissat nutaat piareersarneri peqatigalugit. BBR-imik ineriartortitsinermut atatillugu tunngavissat kommuunit akuutillugit ineriartortinneqarsimapput kiisalu BBR pillugu nalunaarutissatut missingiut 2025-imi tusarniutigineqarlunilu atuutilersinneqartussaq suliarineqarsimalluni.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik: Aningaasaqarnek sulisoqarnerlu tassaapput naalakkersuisoqarfimmut sullissisuusut aamma naalakkersuisoqarfiup missingersuutaanut naatsorsuutaanullu akisussasuupput kiisalu naalakkersuisoqarfimmi aningaasanut inatsisiliornermi sulianik ataqatigiissaarisuusut. Sulisoqarnermut tunngasut immikkoortortaqarfiup aamma isumagisarpai. Aningaasaqarnek HR-ilu S&I aningaasaateqarfimik aqutsinermik aamma isumagisaraa, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, akisussaaffeqarfimmi akisussalluni oqartussaasoq tamanna pillugu isumaqatigiissutigineqartoq naapertorlugu.

Anguniakkanik naammassinnineq: Anguniakkat anguneqarlutillu eqqortinneqarput. Atorfimmut piffissami siviisuumi inuttaqarsimanngitsumut inuttaliinissaq. Atorfinnut tamanut tunngatillugu atuuffimmut suliassanillu allaaserinninnerit naammassineqarsimapput. Ulluinnarni sulianut naleqqunnerusumik, naalakkersuisoqarfiup suliassai allat tassungalu atatillugu aningaasaqarnermut tunngasut eqqarsaatigalugit sulianut siunnersuisarnerit suleqateqartarnerillu ikorfartornerusinnaajumallugit taamatut aqqissuussisoqarpoq. Peqatigisaanik aningaasaqarnikkut aqqissuussap (S&I) sulianik aqutsissutaata ineriartorteqqinnera sulisoqarsimavoq Namminersorlutik Oqartussat sanaartornissamut pilersaarutaasa naatsorsortarneri aammalu naalakkersuisoqarfiit akisussaasut tamakkuninnga nalunaaruteqartarneri pitsanngorsaaffiginarlugit.

Sanaartornermut immikkoortortaqarfik

Nutarterinerimut allaffiup suliassaarfiit uku iluanni iluarsaassinikkut, aserfallatsaaliinikkut isaterinikkullu suliassanik isumaginnippoq; inissiat, ilinniarfiit, iliniartut ineqarfii, oqaluffiit, isumaginninnermi paaqqutarinnittarfiit kiisalu umiarsualiviit. Sanaartornermi suliaq naammassineqarnera isumassarsiamiit atulersitsineri ingerlatsinerimullu isumagineqarpoq naalakkersuisoqarfik akisussaasoq suleqatigalugu, tassunga ilanngullugit sanaartornermi suliaq aningaasaqarnera, pitsaassuseq, ilusilersuineq titartarneralu, tamakkiisumik aningaasaqarnek, sumiiffik sanaartorfiusoq, nalunartut, piffissaliussat, sanaartornermi ilusit aqqissugaanerlu. Piorsaaneq ineriartortitsinerlu kiisalu iluarsartuusassat aserfallatsaaliugassallu taakkulu najoqutassartaat pillugit tamakkiisumik anguniakkat arlallit isumagineqartarputtaaq.

Anguniakkanik naammassinnineq: Nutarterinerimut allaffiup 2024-mi anguniagai suliassatullu pilersaarutai tamangajammik naammassineqarsimallutillu anguneqarsimapput. Iluarsartuusinnernut tunngatillugu suliassat amerlasimapput, atorfiillu inuttaqarsimanatik taamaanneratalu siuariartornissaraluaq sunnersimavaa taamaasillutillu suliassat naammassineqarnissaanut pilersaarutit suliassanillu ingerlatsinerit sunnerneqarsimallutittaaq. Ilutigalugu sulisut suliffiminni ilorrisimaarnerinut, ersarinnerusumik pingaarnersiuisarnissanut ataqatigiissaarisarnisanullu kiisalu suleriaatsinik pisariillisaanerit immikkoortortaqarfiullu suliassaanik aqutsinerinut tunngasut nangilugit suliarineqarlutillu ukkatarineqarsimapput, tamakkulu immikkoortortaqarfimmi tamani ilorrisimaarnerulernerimik tunniusimanerulernerimillu kinguneqarsimavoq.

Attaveqarnermut immikkoortortaqarfik

Imaatigut silaannakkullu angallannermi, umiarsualiveqarnermi mittarfeqarnermilu, allakkeriveqarnermi nalunaarsuartaateqarnermilu kiisalu qitiusumik umiarsualivinnik oqartussaanneri oqartussatut suliassat Attaveqaaser-suutitut immikkoortortaqarfiup akisussaaffigalugillu ineriartortitassaraa. Umiarsualivinnik oqartussaanneri oqartussatut qitiusumik suliassat najukkanilu umiarsualiviit suleqatigalugit ISPS-maleruagassat immikkoortortaqarfiup isumagisarpai. Umiarsualiviit takornariartaassuarnik nunat tamalaat akornanni angalasartunit tulaffigineqarsinnaassagunik ISPS-maleruagassanik malinnissinnaasariaqarput.

Anguniakkanik naammassinnineq: Suliassaqarfiup anguniagai ilaannakuusumik anguneqarlutillu naammassineqarput. Sulisut ukioq naallugu annertuumik taarserarsimanerat suliassanik naammassinninniartarnermut sunniuteqarsimavoq.

Silaannakkut angallannerimut allaffik: Nuup mittarfia 28. november 2024 atulerpoq. Suliassap suliarinera sivilusimaqaaq nukippassuillu ilaatigut Trafikstyrelseni, Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfik aammalu Greenland Airports A/S (Mittarfeqarfiit A/S og Kalaallit Airports A/S) suleqatigalugit atorneqarsimallutik.

Tamatuma saniatigut piffissamut 2021-miit 2030-mut ilaasunik assartuineq pillugu kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarsimaneq malitseqartinneqarpoq. Kujataani sikorsuaqarnerata nalaani qulimiguullit amerlineqarnissaanik isumaqatigiissuteqartoqarluni. Attaveqaasersuutit pillugit Qaortumi 2024-mi isumasioqatigiittoqarnissaa pilersaarutaasimagaluarpoq, ajoraluartumilli 2025-imi januarimut kinguartinneqartariaqarsimasumik.

Ilulissani, Nuummi Qaortuulu mittarfiliortiternernut atatillugu suleqatigiissitaq pilersinneqarsimasup malitsigisaattut Qeqqata Kommunian aammalu Kommune Kujalleq sulisuleqatigineqarput. Silaannakkut angallannermi allaffik Issittumut tunngatillugu Kangerlussuarmi tunngaviusumik ilinniartitsisalernissap suliarinerani ikiuuttarsimavoq. Ilutigalugulu Kangerlussuup mittarfiata siunissami atorneqarnissaanut tunngaviusumik isumaqatigiissutisaq pillugu Illersornissamut ministeriaqarfik pitsaasumik suleqatigineqarsimavoq. Sakkutuut Kangerlussuarmi sulis najuunnerat pillugu sulineq politikikkullu takorluugaq 24. april 2023-mi tunngaviusumik isumaqatigiissutikkut up- pernarsarneqarpoq, misissueqqissaarnermillu sulineq Illersornissamut ministereqarfimmi Greenland Airports A/S-imi ingerlalluni.

Kalaallit Nunaanni angallannermut inatsimmut politikikkut kissaatinik suliaqarneq Kalaallit Nunaanni Politiit, Aq-qusinikkut Angallannermut Aqutsisoqarfik aamma Angallannermut Ministeriaqarfik peqatigalugit pitsaasumi kinguneqartumillu suleqatigiinnermik sunnerneqarsimavoq, tassungalu atasumik Naalakkersuisoq Angallannermut ministerimik Thomas Danielsenimik ataatsimeeqateqarsimalluni.

Angallannermi inatsisip allanngortinneqarneranik inatsisip atuutilersinnissaa Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnerminni akuersissutigaa. Nalunaarasuartaatitigut atassuteqarneq nalunaarasuartaatitigullu kiffartuussinerit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut (Nunap immikkoortuini akitigut naliigiisaarisooqarnissaanut aamma ajunaalernerni isumannaallisaanikkullu sullissiffiusut anner-tusineqarnissaannut akuersisummik pigisaqartumut peqqusinissamut tunngavissaq) Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnerminni akuersissutigaa.

"Go Greenland"-imik taasamik paasissutissanik misissueqqissaarnernillu sakkumik nutaamik pilersitsinissaq Naalakkersuisut 2024-mi aalajangiuppaat. Allaffik pineqartup pilersinnissaa suliarisimavaa suliarlu 2025-ip aallartin-nerani naammassissangatinneqarluni. Kalaallit Nunaanni satellitsit siunissamilu nalunaarasuartaatitigut attaveqa-qatigeeriaasissat pillugit oktoberimi isumasioqatigiittoqarpoq nalunaarusiassarlu "Satellitsit: Periarfissat aarle-rinartullu" saqqummiunneqarluni.

Imarsiornermut allaffik: Suliassat Arctic Umiaq Linemut Arctic Umiaq Linemullu tunngasut 2024-miilli Aningaa-saqarnermut Naalakkersuisumit isumagineqalernikuupput. Royal Arctic Line A/S ataavartumik attavigineqartar-simavoq akuersissullu malitseqartinneqarsimalluni, suliassarlu taana imarsiornermut allaffiup suliassaasa anner-tunersarisimavaa. Suliassap taasuma saniatigut Inatsisartut aalajangiussaata naapertorlugu Royal Arctic Linep as-sartuinnermi kisermaassissuutaataanerata pitsaaqutai ajoqutaalu misissorneqarsimapput. Suliaq pineqartoq suli sukumiinerusumik misissuisooqarnissaanik Naalakkersuisut aalajangersimanerani aallaaveqarpoq suliarlu taana Royal Arctic Line A/S Imarsiornermullu Allaffik suleqatigalugit suliarineqarpoq.

Inatsisartut aalajangiussaasa malitsigisaanik Ilaasortaatit atorlugit imaatigut siunissami angallasseriaasissatut periarfissat pillugit nassuiaatissamik suliaqarnermi imarsiornermik allaffik Arctic Umiaq Linemik ajunngitsumik suleqateqarsimavoq, nassuiaallu politikikkut oqallinnissani tunngavissatut suliarineqartoq ilaatigut ingerlatseqa-tigiiffiup ingerlatsineranut, isertitaqartarneranut angusarsimasaanullu tunngasut immikkut isiginiarneqarlutik.

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut Inatsisaanniit Umiarsualiviit atorulersuutitallit imartallillu mininneqarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaatissat Naalakkersuisunit 2024-mi ukiakkut suliarineqarlunilu akuerineqarpoq, 3. januar 2025-milu Umiarsualivinnut pilersaarutit ilaattut atuutilersinneqarluni. Nalunaarummik atuutilersitsinermi umiarsualiviit mikinerusunut tunngatillugu allaffissornerujussuit annikillisinneqarnissaat aam-malu puttasut umiarsualivinnut inatsimmit ilaajunnaarsinnissat siunertaavoq.

Umiarsualivinnik iluarsaassineq aserfallatsaaliunerlu ingerlataqarfimmi pilersaarummik aallaaveqarpoq, Kullor-suarmillu umiarsualiviup pitsanngorsarnera naammassineqarluni. Namminersorlutik Oqartussat Sikuki suleqati-galugu Kangerlussuarmi sissiukkap isaariaata itilisarnera suliarlu 2025-mi naammassissangatinneqar-poq. Tamatuma saniatigut Tunumi sissiukkat aalajangersimasut itissusaasa uuttortarnissaat pillugu ASIAQ isu-maqatigiissuteqarfigineqarsimavoq, taamaasiornikkut umiarsualiviit pineqartut isaariaat isumannaannerusumik ingerlavigineqarsinnaaqqullugit.

Angallatit kalaallit nunaata imartaani angalasut tamarmik ERIPB-imik atortoqarnissaanik Naalagaaffimmi oqar-tussat saaffigineqarnissaanik inatsisartut Naalakkersuisut peqqunikuuat. Imaanni isumannaallisaaneq pitsan-ngorsaaffiginiarlugu imarsiornermut allaffiup taamaattumik Silap pissusaanut Aqutsisoqarfik Imarsiornermullu Aqutsisoqarfik oqaloqatigalugit aallartissimavai.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Radiomillu Ingerlatsivik

Nalunaarasuartaateqarnermut Aqutsisoqarfik aamma Radiomik Aqutsisoqarfik akuersissutinut, pilersuisussaati-taannermut allatullu sullissisartunut nakkutilliisuupput. Attaveqaatinut tunngatillugu Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni suliassat aqutsisoqarfimmittaaq isumagineqarput. Tamatuma saniatigut nunani tamalaani aaqqissuus-sanut atassuteqarnermik isumagisaqarneq. Aammattaaq aqutsisoqarfik nalunaarasuartaateqarnermut tunngasuni ineriartornermik nakkutilliinermik isumaginnittuuvuq. Taakku saniatigut aqutsisoqarfiup radiokkut attaveqatigiin-nermik ingerlatsineq isumagisaraa.

Anguniakkanik naammassinninneq: Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Radiomik ingerlatsivik pingaar-nertigut anguniagaat naammassineqarsimapput. Nalunaarasuartaateqarneq eqqarsaatigalugu isumannaallisaa-nermut tunngasut aqutsisoqarfimmit 2024-mi annertuumik sammineqarsimapput suliarlu taana 2025-mi ukiunilu tuliuttuni nangingeqassaaq. Nalunaarasuartaateqarneq eqqarsaatigalugu isumannaallisaanermut tunngasunik pingaarnertut suliaqartussamik aqutsisoqarfik 2024-mi atorfinitsisimavoq. Radiukkut aallakaatitsivimmi pi-lersaarutip ineriartortinnera suli ingerlavoq. Radiukkut aallakaatitsivimmi pilersaarutip radiukkut aallakaatitsi-viusumi aqunneqarnera pisariillisassavaa aamma radiukkullu aallakaatitsiviit ataasiakkaat pillugit malittarisassat paasiuminartuuneri pitsaanerulersissallugit.

Aningaasaqarnikkut anguniakkanik naammassinninneq

Ataavartumik missingersuutitigut malinnaaneq tunngavigalugu naalakkersuisoqarfiup konto pingaarnerni tamani naammaginartunik angusanik naalakkersuisoqarfik angusaqarsimavoq. Konto pingaarnerni ataasiakkaani annikinnerusumik atuineq kisimi pineqarpoq, tamannalu ukiup ingerlanerani piffissami atorfiit inuttaqannginnerinik pis-suteqartoq.

NUNALERINERMUT, IMMINUT PILERSORNERMUT, NUKISSIUUTEQARNERMUT AVATANGIISUNULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup suliassaqaarfii makku iluanni naalakkersuisoqarfisigut sulianik isumagisaqarpoq: Nunalerineq, imminut pilersorneq, nukissiuutsit, avatangiisit, pinngortitaq, nunatsinni silap pissusaata allanngoriartorneranut naleqqussarnissaq periusissioinnissarlut, silap pissusia pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaa naapertorlugu silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnert, qatserisartoqarnermut oqartussaaneq, upalungaarsimaneq qaartiteruteqarnermullu tunngasut. Naalakkersuisoqarfiup suliassaqaarfii taakku iluanni Naalakkersuisut Inatsisartullu ataatsimut isigalugu naalakkersuinikkut anguniagaat aalajangersimasunullu tunngatillugu aalajangiineri tunngavigalugit suliassaqaarfinni suliniutit aalajangersimasut arlallit tunngavigalugit pilersaarusiorneq, ineriartortitsineq naammassinnerillu aalajangersimasut pingaarnert suliarisarpai.

Naalakkersuisoqarfik makkunanga immikkoortortaqaqfeqarpoq.

- Imminut pilersornermut, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Immikkoortoaqarfik
- Nunalerinermut, Nukissiornermut Silallu Pissusaanut immikkoortortaqaqarfik
- Pinngortitamut Immikkoortortaqaqarfik
- Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu immikkoortortaqaqarfik

Naalakkersuisoqarfittaaq aatsitassanik suliassaqaarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfinnut, Asiamut, Pinngortitaleriffimmut, KNI A/S-imut, Kalaallit Nunanni Innaallagissanut Oqartussanut Nukissiorfinnullu naalakkersuinikkut oqartussaasuvoq.

Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu Immikkoortortaqaqarfik

Avatangiisinut upalungaarsimanermullu tunngasunik pingaarnertut allaffissorneq, pilersaarusiorneq aqutsinerlu naalakkersuisoqarfiup isumagisarai. Avatangiisinut tunngasutigit Naalakkersuisut anguniagaraat avatangiisit ulutsinnut naleqquttumik mingutsitsinermit illersorneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Inuiaqatigiit ineriartornerat annertunerujartuinnaartumillu suliffissuit atugaalernerat sunniutilimmik avatangiisit illersorneqarnerannik malitseqartinneqarnissaat anguniagaavoq, taamaallilluni Kalaallit Nunaanni tunisassiornermi nukissat atornerat atuinerlu avatangiisinut tunngatillugu sapinngisamik pitsaanerpaamik pissalluni kiisalu inuit pilersitaannik avatangiisinik mingutsitsineq minnerpaanngortinneqassalluni. Illoqarfiit nunaqarfiillu eqqaanni avatangiisinik illersuineq sapinngisamik kommunit suleqatigalugit pisassaaq.

Avatangiisinut tunngassuteqartut iluini assersuutigalugu suliassaapput eqqagassat pilersaarusiortfigineqartarnerat, imikup suliarineqartarnera, suliffeqarfiit mingutserisartut avatangiisitigit akuersissuteqartfigineqartarnerat, ASN, imermik imerneqartartumik pilersuinermit nakkutillineq akuersissuteqartarnerlu, imermut imerneqartartumut killiliussani ingerlatanut immikkut akuersissuteqartarneq, poortuutissat, Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup aqunneqarnera, nunami mingutsitsineq kiisalu 3 sœmilip iluani imartat avatangiisat - tamatuma saniatigit aamma avatangiisit pillugit upalungaarsimanissaq nunanillu tamalaanik suleqateqarneq.

Kalaallit Nunaanni upalungaarsimanermut tunngasut ingerlataqarfinni akisussaaffinnut agguarsimapput. Tassa oqartussaasut ulluinnarni nalinginnaasumik ingerlatsinermit akisussaasut aamma akisussaaffigaat suliaqarfiup ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu ingerlanneqarsinnaanera. Taamaammat Naalakkersuisut upalungaarsimanermut tunngatillugu anguniagaraat suliassat upalungaarsimanermut tunngassuteqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik isumagineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Ataatsimoortumik navianartorsiornermik, aarleri-nartuusinnaasunik sanngiiffiusinnaasunilu nalilersuineq eqqarsaatigalugu nuna tamakkerlugu isiginninneq amigaa-taammat piffissami aggersumi tamanna immikkut sammineqassaaq. Ingerlataqarfiit ingerlatsisullu ataasiakkaat sumiiffinni naliliinerit pingaartumillu nuna tamakkerlugu naliliineq aallaavigalugu upalungaarsimanissamut pilersaarusiussapput. Naliliineq taanna nunap isumannaatsuujuaannarnissaanut pingaaruteqarlunnarpoq, pilersaarutit piareersaatillu tamatumunnga tunngaviussallutik.

Upalungaarsimanermut tunngassuteqartut iluini suliassaapput inatsisit, najoqqutassiorneq, nakkutillineq, qatserinermut qaartiterutinullu suliaqarfiup iluani ilinniartitaaneq paasissutissiisarnertu, Qatserinermut Atuarfik pillugu ataatsimiititaliami peqataanissaq, kommunini annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq pillugu ilinniarsimanikkut qaffasissutsimik nakkutiginninneq kiisalu Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuarmut allattaaneq - tassunga ilanngullugit Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuaq suleqatigalugu sungiusarnerit inerisaanerillu. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliarsuarmut nalinginnaasumillu nunap upalungaarsimanerani ikorfartuinermit ata-

sumik ingerlataqarfinnik akisussaaffeqarfinnillu sammisumik suliniutit tamanit ataqatigiissarneqartut nutaamik sammineqarnissaat pisariaqartinneqarpoq, tamannalu upalungaarsimanermut tunngasut iluanni taamaalillunilu upalungaarsimanermut immikkoortortap suliassaani pingaarnertut suliassatut isigineqassalluni.

Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Aatsitassat pillugit inatsit aatsitassarsiornermut atatillugu avatangiisinik illersuinissamut piumasaqaatinik anner-tuunik aalajangersagaqarpoq, tassunga ilanngullugu atuinissamut pilersaarutinut avatangiisinut sunniutininik nali-lersuinissamut (ASN) piumasaqaatinik aalajangersagaqarluni. Avatangiisinut Aqutsisoqarfik Aatsitassanut Aqut-sisoqarfik peqatigalugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanut oqartussaaffimmik suleqateqarpoq.

Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup suliassaraa aatsitassarsiornermi suliaqartoqartillugu, tassunga ilanngullugu ujaa-siffiusup nalaani, ASN-ip nalaani, sanaartornerup piiannerup matusinerullu nalaani aatsitassatigut suliat, avata-ngiisit pissusissamisoortumik aaqqiiffiginissaasa qulakkeerneqarnissaa. Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup akisu-saaffianut aamma ilaapput annikitsunik ingerlataqarnermi, ujaqqanik sioqqanillu piiannermi, aatsitassarsiorfiusu-mi ilisimatuussutsikkut misissuinermi kiisalu nunani tamalaani suleqatigiinnermi avatangiisitigut pissutsit ilaap-put.

Pinngortitamut immikkoortortaqlarfik

Naalakkersuisoqarfiup pinngortitamut tunngasut oqartussatut inerisaassussatullu suliassat isumagisarai.

Nunat tamat isumaqatigiissutaannut, pinngortitap ingerlanneqarnera pinngortitallu illersorneqarnera pillugit isu-maqatigiissutinut suleqatigiiffinnullu tunngatillugu pisussaaffiit arlallit Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqar-tarput. Pinngortitamut tunngasuni immikkoortortaqlarfiup ilaatigut Pinngortitamik illersuineq pillugu inatsimmik aqutsineq aammalu Uumasut assigiinngisitaartuunerinik Naalakkersuisut periusissiaannut 2030-mut naleqqiullugu suliassanik isumaginnittuuvog.

Tassunga ilaatigut makku ilaapput:

- Pinngortitami sumiiffiit immikkut nakkutigineqartut eqqissisimatinneqarnissaat aqunneqarnissaallu (soorlu Ramsar-eqarfik, Nunarsuarmioqatigiit kingornussaata Ilulissat Kangerluanik, Kalaallit Nunaata Avannaaniittoq Tunumiittorlu Nuna Allannigutsaaliugaq, nunat allannigutsaaliugassat nutaat suliarineri, nunaannarni annertuu-mik sanaartortoqassatillugu pinngortitamut sunniutissanik nalilersuisarneq, il.il.)
- Angalasarnermut nalunaartut naapertorlugu avinngarusimasuni ilisimasassarsiornerit nunamilu sulinerit akuersissutigisarnarat.
- Uumasut naasullu nungutaanissaminut ulorianartorsiorlut pillugit Washingtonimi Isumaqatigiissut (CITES) pillugu sulianik suliarinnittarneq.
- Uumasut Assigiinngiiaarnerat pillugu Isumaqatigiissutip atulersinnissaanut kiisalu nunatta oqartussaaffigin-gisaani uumasut assigiinngiiaarnerannik illersuinissaq aamma isumannaatsumik atuinissaq pillugu Naalagaaf-fiit Peqatigiinni (BBNJ – Biodiversity Beyond Areas of National Jurisdiction) sulinerit naleqqiullugu Kalaallit Nunaata pisussaaffiik isumaginnippoq.
- Issittumi Siunnersuisoqatigiit Uumasut assigiinngisitaartuunernut suleqatigiissitaani (CAFF) Kunneqarfik sin-nerlugu Issittumi Siunnersuisoqatigiinni aallartitani siuttutut sulinerup isumaginera, tassunga ilanngullugu su-leqatigiissitamut 2023-2025-mi aqutsisuuneq.
- Pikialasorsuarmi aqutsinerit anguniakkat ataatsimoorussat pillugit Canadamik suleqateqarneq.
- Immap naqqanut tunngatillugu aqutsinissamut pilersaarussiaq suliarineqassaaq.
- Atlantikup Avannaata Kangiani imaani avatangiisinik illersuineq pillugu isumaqatigiissummi (OSPAR) sulineri Kunneqarfiup peqataanerani Kalaallit Nunaata sulinerit immikkoortortaq sinniisuuvoq.
- Immikkoortortaqlarfik Uumassusillit assigiinngisitaartuunerini (NBD-mi) suleqatigiissitami Nunani Avannarler-ni Ministerit Siunnersoqatigiivisa ataani inissisimasumi peqataasarpoq aammalu Nunat Avannarliit Avatangii-sinut Silap Pissusaanullu tunngatillugu atorfilittatigut suleqatigiiffimmi (EK-MK) ilaasortaaneq aqutigalugu apequtininik soorlu pinngortitamut uumassuseqatigiillu allannorartuuneri, uumasoqatigiillu nuuttartut, pin-ngortitap ataqatigiinnera aallaavigalugu aqutsinissamut aaqqiissuteqartarnissanullu tunngasunik suliaqarner-mi peqataasarluni.

Pinngortitaleriffik

Suliassami kisitsisit

Nunat tamalaat ataatsimiinneri il.il.	N 2024	AI 2024
Nunat tamalaat ataatsimiinnerisa amerlassusaat	100	80
Ataatsimiinneri allattugaatit, saqqummersinneqanngitsut	50	40
Ilisimatusarnikkut allaaserisat, saqqummersitat	60	60
Nalunaarusiat	40	30

Pinngortitaleriffik – aningaasaqarnikkut anguniakkanik naammassinnittarnek

Pinngortitaleriffik sulianik ingerlatsinerminut matussutissanut 2024-milu oqartussaasut upalungaarsimaneranut tunngatillugu sulianik isumaginninnerinut immikkut aningaasaliiffigineqarnikuvoq. Pinngortitaleriffiup ilisimatusaatitut angallatitaavata "Tarajup" 2024-imi attartorneqarneranit isertitakissimaneq pissutaalluni aningaasartuusartut qaffasippallaalersimanerat aningaasaliiffeqqittariaqarneranut pissutaavoq. Tarajoq 2024-mi 2023-misut annertutigisumik attartorneqarsimanngilaq, 2023-mimi umiarsuaq suliniutinut avataaniit aningaasaliiffigineqartunut attartortinnera Pinngortitaleriffiup tamakkiisumik aningaasaqarniarneranut ilapertuutaasimavoq Tarajullu ingerlanneqarneranut aningaasartuutinut matussutaasinnaasimasunik.

Pinngortitaleriffiup aningaasaqarniarnerata tatisimaneqarnera qaangerniarlugu siulersuisut qullersallu suliniutik missingersuutinut pitsaanngoriaataasinnaasunik aningaasartuutikillisaataasinnaasunillu 2024-mi allartitsisimapput. Naak taamaakkaluartoq Pinngortitaleriffiup amigartoorutissatut naatsorsuutigisai ilassutitullu aningaasaliiffigineqarnissamik pisariaqartitai 2024-imi 7,5 mio. kr.-iupput. Taakku tassaapput 1,2 mio. kr. missaanik aningaasartuutit annertuseriarneri 6,3 mio. kr.-illu tassaallutik Tarajoq-imut tunngatillugu 2019-imi missingersuutiviusunut sanilliullugu 6,3 mio. kr.-inik aningaasartuuteqarnerusimaneq. Amigartoorutit ima annertutigaat allaat pinngortitaleriffimmi namminerimi ileqqaarniarnikkut matussuserneqarsinnaasimanatik. Taamak annertutigisumik sipaarniartoqarneranut Pinngortitaleriffiup misissuisarnissanut pilersaarutai, suliai pingaarutillit oqartussatullu upalungaarsimaneq annertuumik eqqorneqassapput.

Illassutitut aningaasaliissutit 7,5 mio.kr.-iusut matussutissaatut konto pingaarnermi 20.11.50 Ingerlatsinerminut Silimmatit 2,4 mio.kr.-inik ilanngarneqarput. Sinneruttullu 5,1 mio. kr.-iusut naalakkersuisoqarfimmut aningaasaliissutit atorlugit matussuserneqarlutik. Taakkunannga 1,5 kr.-it kontomit pingaarnermit, 77.05.07 Avatangiiisit innarlitsaaliorneqarneranit Avatangiiisinut immikkoortortaqaqarfimmi sulisussaaseqineq pissutigalugu atuinikinnerusima-sumit aningaasaliissutigineqarput. 3,6 mio. kr.it kontomit pingaarnermit, 73.04.04 Taarsigassarsiat ernialersukkanit savaatillit aningaasatigut ajornartorsiorneri pissutigalugit atuinikiffiunerusimasumit aningaasaliissutigineqarput. Tamatuma malitsigisaanik nunaatillit amerlasuut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliissutissanik qinnuteqaraangamik tigutsisissaminik ajornartorsiuteqartarsimapput.

Pinngortitaleriffiup 2025-mut missingersuutaata oqimaqatigiississinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taamatut naatsorsuuteqarnermut aningaasartuutaasartut isiginiarneqarnerulernissaanik aallaaveqarpoq, ilaatigut missingersuutini suliaqartarnerit nutarternerisigut aammalu aarlerinartumut pinnginnissamut sakkut pitsaanerusut atulernerisigut minnerunngitsumillu Tarajup attartortittarneratigut isertitaasartut annertusinerisigut.

Imminut Pilersornermut, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Immikkoortoqaqfik

Imminut pilersornermut tunngasuni naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqartartut tassaapput imminut pilersulernissamut qinnuteqaatinik aqutsineq ineriartortitsinerlu, suliffeqarfissuag KNI (Nioqqutissani sullissineq, nukis-siutinik sullissineq, aningaasanik pilersuineq, Neqi A/S-imut tunngasut nunaqarfinnilu aningaaseriveqartitsineq) kiisalu GrønlandsBANKEN (nunaqarfinni aningaaseriveqartitsineq), aammalu imminut pilersornissamut politikip ineriartortinnissaa ilisimaneqarnerulernissaalu inuttaasut susassaqaqtinnissaa isumasioqatigiittarnissat. Immik-koortortaqaqfik Nunat Avannarliit Ministeriisaa Siunnersuisoqatigiiffiata nunat innuttakitsut pillugit suleqatigiis-sitaani peqataasarlunilu siulittaasuutitaqartarpoq, nunanilu avannarnerlarni najukkani innuttakitsuni isumaginnin-nikkut avatangiiisitigullu unammilligassat soqutiginaatillit sammeneqartarlutik. Nunat innuttakitsut pillugit sule-qatigiissitami suliassaqaqfiit ataasiakkaat aallaavigalugit nalunaarusiortoqartarlunilu suliamut atatillugu isumasi-oqatigiissitsisoqartarpoq.

Nunalerinermut, Nukissiornermut Silallu Pissusaanut Immikkoortortaq

Naalakkersuisoqarfiup nunalerinerup, nukissiornerup aamma silap pissusaanut tunngasunik oqartussatut inerisaa-sartutullu suliassat isumagisarai.

Nunalerinermut tunngasuni naalakkersuisoqarfik nunalerinermut tunngasuni aamma uumatitsivinnut tunngasuni aqutsinerimi ineriartortitsinermillu kiisalu nunalerinermut inuussutissarsiutinut tapiissutini tunniussisarnermik naammassinnittarpoq.

Silap pissusaanut tunngatillugu nunatsinni silap allanngoriartorneranut naleqqussarnissamut suliniutissat, nunatsinni silap pissusaanut periusissiasaqq silallu pissusaa pillugu nunanik allanik suleqateqarnerit naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartarput. Tamakku aallaaviatigut tassaapput; Parisimi isumaqatigiissutip akuersissutiginerata naleqqussaannermut pinaveersaartitsinermullu sammisumik atuutsilersinnissaa, silap pissusaanut tunngatillugu nunanik tamalaanik suleqateqarnerit minnerunngitsumillu FN-ip silaannaq pillugu isumaqatigiissutaa (UNFCCC), Parisimi isumaqatigiissut kiisalu Issittumi Siunnersuisoqatigiit suleqatigiissittaa AMAP. Tamatuma saniatigut gassimik kissatsikkiartortitsisumik aniatitsinerit, silap allanngoriartornerani suliniutit aammalu gassimik kissatsikkiartortartumik aniatitsinerit annikillisinneri pillugit FN-ip allattoqarfianut nalunaarusiornerit naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartarput.

Nukissiuuteqarneq eqqarsaatigalugu nunatsinni nukissiuutsinut, imeqarnermut imermillu pilersuinermut tassunga ilanngullugit imip pitsanngortinnissaanut suliniutissat naalakkersuisoqarfimmi akisussaaffigineqarlutik suliarineqartarput. Inatsisitigut tunngavissat, akinut tunngasut aningaasassaqqarnermullu tunngasut kiisalu pisortat pilersuisussaataitaanerisa nangillugu ineriartortinnissaat naalakkersuisoqarfimmit akisussaaffigineqarput. Nukissiorfimmi qullersat suleqatigalugit tamanna pisarpoq. Pisortat pilersuisussaataitaanerata akisussaaffiginerata saniatigut nukissiuutsinik ataavartunik atuinnissaaq naalakkersuisoqarfimmit isiginiarneqarnerulersimavoq taamaasiornik-kut inuussutissarsiutini tamani nukissiuutsinik mingutsitsinngitsunik atuineq taperserniarlugu.

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguaniit Nuummur erngup nukingani pilersuinerup annertusinissaa kiisalu Aasiaat Qasigiannguillu pilersornerinut erngup nukiani nukissiorfimmit pilersitsinissaaq pillugu sanaartornermi inatsit UKA 2021-mi Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq. Erngup nukinga atorlugu nukissiuutsit atorineqalerneqisigut Kalaallit Nunaani nukissiuutsinik mingutsitsinngitsunik atuineq annertusiartorpoq. Naalakkersuisut 2023-mi aalajangerput sanaartugassatut suliniutit taakkulu aningaasalersortarnerinut tunngasut NunaGreen A/S-imit siunertamut tassunga ingerlatseqatigiiffinnik NunaGreen Construction A/S -imik NunaGreen Disko Bay A/S-imillu pilersitsisimasumit akisussaaffigineqalissasut. NunaGreen Construction A/S-ip Nukissiorfiit naalakkersuisoqarfiillu Namminersorlutik Oqartussaniittut suleqatigai. Ingerlatsineq Nukissiorfinnit isumagineqassaaq.

Avatangiisinut innarliinngitsumik aningaasaliisarnertit annertusarnissaat Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarportaaq. Tasersiap eqqaanilu nukissiorfiliorsinnaanissamut periarfissat annertuut unammillersinnaassuseqaler-nissaat Inatsisartut UKA2021-mi aalajangiuppat. Nunatsinni pisariaqartitatsinnit annertunerujussuarmik erngup nukinga atorlugu nukissiuutseqarnissamut periarfissaqarpoq. Kalaallit Nunaanni erngup nukinga atorlugu nukis-siuuteqarnissamut periarfissat suliariumannittussarsiuunnerisigut aningaasaliisinnaasut nunanit allaneersut so-qutiginnilersinneqarsinnaapput. Taamaasiornikkut nunatsinni nunanilu allani nukissiuutsinik mingutsitsinngitsunik atuineq annertusineqassaaq Kalaallit Nunaallu nutaamik aningaasarsiorfissanilluni.

Sulisut 2024-p naanerani amerlassusaat

Aqutsiveqarfik	Sulisut amerlassusaat (aqutsisut ilanngullugit)	Sulisussarititaasut (aqutsisut ilanngullugit)
Avatangiisit Upalungaarsimanerlu	10	14
Pinngortitaq	9 (+ ilinniarnermi saniatingut ikiorti)	11
Nunalerineq, Nukissiorneq aamma Silap pissusaa	9	8,5
Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik	4	5
Imminut Pilersorneq, Aningaasaqarneq Sulisoqarnerlu	5 (+ ilinniartoq)	5

2025-mut aningaasanut inatsit aqqutigalugu silap pissusaanik suliaqartussat ukiumut suliffimmik affarmik amerli-neqarput. Taamaasilluni immikkoortortaqqarfimmi 2025-mi sulisut arfineq sisamaalerput (pisortaaq ilanngullugu).

Pinngortitami immikkoortortaqqarfimmi, Nunalerinermut, Nukissiuutsinut Silap pissusaanullu immikkoortortaqqar-fimmi minnerunngitsumik Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu immikkoortortaqqarfimmi 2024-mi piffissap ilaani annertuumik amigarsimapput, tamannalu Naalakkersuisoqarfimmi sulianik suliarinnittarnermut sunniuteqar-simavoq sulisuusunullu ulapisitsinermik kinguneqarsimalluni.

Anguniakkat naammassineqarneri

Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu Immikkoortortaqqarfik
 Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu Immikkoortortaqqarfik suliniutinik aamma suliffeqarfinniit kommuniniillu qinnuteqaatinik assigiinngitsunik ingerlaavartumik suliassanik isumaginnippoq. Avatangiisinut upalungaarsimaner-mullu immikkoortortaqqarfik ingerlaavartumik saaffiginissutinik taakkuninnga akissuteqartarmat aamma ingerla-tanut sanaartukkanut assigiinngitsunut akuersissutinik atulersitsisarmat naliiisoqarpoq anguniakkanut annertuu-mik naammassinnittoqarsimasooq.

Kalaallit Nunaanni puiaasanik utertitsisarnermik aqqissuussineq ulloq 1/1 2024-mi ingerlanneqalerpoq, taamaat-tumik akisussaaffiup matuma iluani immikkoortortaarfik annertuumik angusaqarsimasooq oqaatigineqartariaqar-luni. Tamanna tunngavigalugu utertitsisarnermilu periarfissat annertusarniarlugit utertitsisarnermi atortut mikine-rusut najukkani inukinnerusuni atugassat 2024-mi pisarineqarsimapput.

Ilulissani imeqarfimmut killerititaasut iluani ukiuunerani angalasoqarsinnaanissaa 1. januar 2025-imit atuutsiler-tussanngorlugu immikkut akuerineqarsimavoq.

Nuna tamakkerlugu eqqakkanut tunngatillugu Nuummi Sisimiunilu qitiusumik ikuallaavinnik marlunnik pilersitsinik-kut nuna tamakkerlugu eqqakkatigut aqqiinnermik pilersitsinissap piviusunngortinneratigut Naalakkersuisut eq-qakkanik passussinnermik pilersaarutaa (ingerlataqarfimmi pilersaarut) naapertorlugu sulisoqarpoq. Nuummi ikua-llaavik 2024-mi upernaakut atulerpoq. Tassunga atasumik kommunimi ingerlatsivinnut, taakkulu eqqagassanik passussinnerinut tapersersuinissaq immikkut isiginiarneqalerluni. Eqqakkat 2024-2025 immikkut ittumik suliniut aallartinneqarpoq, tassungalu Avatangiisinut Aningaasaateqarfik ukiuni marlunni atugassanik 15 mio. kr.-inik ani-ngaasaliissutissanik illikartitsisimalluni. Avatangiisinut aningaasaateqarfiup aningaasaliissutai kommuninut ta-piissutitut tunniunneqassapput taamaasiornikkut eqqakkanik assartuisarnissat 2024/2025 ingerlanneqarsin-naaqullugit. Tassalu kommuninut ataasikkaanut ukiuni marlunni ukiumut 3. mio. kr.-inik aningaasasaqartitsissal-luni. Naalakkersuinikkut ataqatigiissaarisartoqatigiit 2024-mi ukiakkut ataatsimiinneranni aalajangerneqarpoq nuna tamakkerlugu eqqagassalereriaasissap suliarinerani nuna tamakkerlugu ikuallaasarfissat marluusut 2025-mi upernaakkut piareernissaasa tungaanut najukkani eqqaavinni ikuallaasarnissaq pisariaqartoq, taamaattumillu ikuallaasarnermut nalunaarutip allanngortinnissaanut ikuallaasarnissamillu immikkut ittumik qinnuteqaatinik su-liaqartarnermut 2024-ip ukiaa suliaqarfiusimavoq.

Upalungaarsimanissamut tunngatillugu Arctic Pride-mik taasamik allaffissornikkut sungiusartoqarsimavoq. Su-ngiusarneq sapaatip akunneranik sivisussuseqartoq upalungaarsimanermut ataatsimiititamit allattoqarfimmillu pissarsiffiullaarsimavoq. Upalungaarsimanissamut suliasat eqqarsaatigalugit umiarsuit kivisimasut uuliakkoor-tullu suliaasarsimapput Kalaallit Nunaatalu isumannaatsumik pilersorneqarnissaanut tunngatillugu allakkiaq sulia-rineqarsimalluni.

Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup suliai pingaartumik ukununga eqiterussimapput:

- Akuersissutinik tunniussinnermut atatillugu avatangiisinut pissutsit nalilersortarnissaat
- Nunaannarmi suliaqarnerup avatangiisitigut naliliiffiginissaanut tunngatillugu sulianik suliarinnittarneq.
- ASN-nassuiaatit suliarinissaasa ataqatigiissaarnerat.
- Inatsisit ilitersuutillu atuuttut nutarteriffignerat.

Aatsitaasanut inatsisip 2023-mi upernaakkut ataatsimiinnermi akuerineqarsimasup 2+023-mi nutarternerani Avatangiisinut Aqutsisoqarfik peqataavoq. Tamatuma saniatigut Avatangiisitigut Aqutsisoqarfik sumiiffinni aatsi-tassarsiorneq pillugu inatsisip nutaap 2024-mi upernaakkut ataatsimiinnermi akuerineqartumi piareersarneranut ikiuussimavoq. Inatsisit nutaat aallaavigalugit Avatangiisinut Aqutsisoqarfik aatsitassanut tunngasuni avatangi-i-sigut malittarisassaliornissamut periusissiassamut nutaamik 2025-mi atuutsilersussamik missingersuusiorsima-voq. Nunat tamat akornanni aatsitassarsiornermut isumaqatigiissutit malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu Avata-ngiisinut Aqutsisoqarfik Avatangiisit Upalungaarsimanermullu immikkoortorta quleqatigalugu nalunaarutini ar-lalinnik suliaqarsimavoq.

Avatangiisinut Aqutsisoqarfik 2024-mittaaq anguniagassatut aalajangersarneqarsimasunik naammassisaqarsima-voq, tassunga ilaallutik:

- Suliniutissat qinnuteqaatillu aatsitassarsiorfinneersut suliatigut peqqissaartumik piginnaasaqartuniillu sulia-ri-neqarnerat, tassani aalajangersimasumik piffissaliussat eqqortinneqarsimallutik.
- Pinngortitaleriffik aamma DCE suleqatigalugit ilisimatuussuseq tunngavigalugu ineriartortitsineri suliniutit nanginneqarneri, pingaartumik Kujataani nunap immikkoortuani tunuliaqutaasunik misissuinerit naammassine-qarneri kiisalu Naturemap-ip nutarterneqarnera.
- Aatsitassarsiorfiit ammasut marluk matoqqasullu marluk avatangiisit eqqarsaatigalugit nakkutilliiartorfigine-qarsimapput:
  - o Kangerlussuup eqqaani anorthositimik aatsitassarsiorfik (Lumina Sustainable Materials A/S)
  - o Nalunap eqqaani guultisiorfik (Amaroq Minerals)
  - o Maamorilik

2024-mi aatsitassarsiornermi siuariarfiit:

- Nanortallip eqqani aqerlussaq, (*Greenroc Graphite Limited – siusinnerusukkut Obsidian Mining Ltd-iusima-soq.*). Aatsitassarsiornermut inatsit nutaaq naapertorlugu ingerlatseqatigiiffik atuinissamik qinnuteqassaaq. Suliniutissami sulinissami tunngavissaq 2025-mi januarimi allaffissornikkut akuerineqassaaq qinersisoqareer-neratalu kingorna Naalakkersuisunit isummerfigineqassalluni.
- *Nanortallip eqqaani guultisiorfik (Amaroq Minerals siusinnerusukkut AEX GOLD)*. VVM aamma VSB Naalakker-suisunit 2024-mi junimi akuerineqarput. Aatsitassarsiorfiugallartoq matuneqarnissaanullu pilersaarut 2024-p naajartornerani Naalakkersuisunit akuerineqarput. Aatsitassarsilivinnissamut tunngasut matunissaanullu pi-lersaarut Aatsitassanut Aqutsisoqarfik suleqatigalugu massakkut suliarineqarput.
- *Nerlerit Inaanni Malmbjergip eqqaani Molybdæn pillugu suliniut (Greenland Resources Inc.)*. VVM-issamut mis-singiutit aappaa kukkunersiorneqaleruttoq.
- *Qeqertarsuatsiaat eqqaani, Majoqqap Qaavani anorthositimut suliniut (Greenland Anorthosite Mining)* Suli-niutip allaasineqarnera VVM aamma VSB eqqarsaatigalugillu sulinissami tunngavissat 2022-mi juni politikikkut akuerineqarput. VVM aamma VSB 2025-mi januarimi tamanut tusarniutigineqarput. Sukumiisumik nalunaaru-siassaq suliarineqaleruttoq.
- *Narsap eqqaani Killavaat Alannguani ujaqqat qaqtigoortut (Tanbreez Mining Greenland A/S)* Aatsitassanik eudialyt-imik aamma affvedsonit-imik 500.000 tonsinik ukiumut piiaanissamut ingerlatseqatigiiffik akuerine-qarsimavoq, ukiuni siullerni qulini Kalaallit Nunaata avataani suliarineqarsinnaasut. Ingerlatseqatigiiffiup piiaa-nissamut matusinissamullu pilersaarutit akuerinissaannut piffissaliussaq sivitsortissimavaa, 2025-p naanis-saata tungaanut.

Pinngortitamut immikkoortortaqarfik

Avatangiisinut immikkoortortaqarfiup 2024-mi anguniakkani aallaaviatigut angusimavai. Immikkoortortaqarfiup suliniutit suliasartaat ilisimasassarsiorinissamik qinnuteqaatit assigiinngitsut, CITES- akuersissutit, Pinngortita-mik illersuinissamik inatsit naapertorlugu immikkut akuersissutit tusarniaanerillu (Suliasat tamarmiusut 70% missaat) suliarisarpai.

Tamatuma saniatigut ineriartortitsilluni suliasat piviusunngornissaat isumasioqatigiilluni isumaqatiginninniartar-nerit assigisaalu taaneqarsinnaapput. (suliasat tamarmiusut 30% missaat):

- Qeqqata Kommuniata Kommune Qeqertaliullu kissaataat naapertorlugit mingutsitsiviunngitsumik ineriartor-nermut EU-p aningaasaliissutai atorlugit nunatta kitaani nunamik eqqissisimatitamik nutaamik pilersitsinissa-mik suliap aallartinnera.
- Naalagaaffiit inatsisitigut akisussaaffigisaasa (BBNJ-p) avataani imaani uumassuseqatigiinnik assigiinngisi-taartunik illersuinermit piujuartitsinerlu tunngavigalugu atuinermit inatsisitigut pituttuiffiusumik FN-imut ilassutitut isumaqatigiissutaa malillugu misissueqqissaarnernik aallartitsineq.
- Issittumi Siunnersuisoqatigiit Uumasut assigiinngisitaartuunerut suleqatigiissitaani (CAFF) 2023-2025-mi Kunngaqarfik sinnerlugu Issittumi Siunnersuisoqatigiinni aallartitani siuttutut sulinerup isumaginera.
- Uumasut Assigiinngisitaartueneri pillugit Isumaqatigiisummi nunarsuaq tamakkerlugu pinngortitaq pillugu isumaqatigiisummi nutaami december 2022-mi COP15-imi isumaqatigiissutigineqartunik ukiuni qulini atuut-tussamik pinngortitamut atatillugu isumaqatigiissuteqartoqarnissaata tungaanut (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework) iliuusissat pilersaarutillu eqqarsaatigalugit nunat ataasiakkaat anguniagaat /angu-niakkat 22-t/anguniakkallu ilaat 107-it) killiffissaa nalunaarusiorneri.
- Ilisimasassarsiorluni angalanissanut qinnuteqaatit kiisalu qarasaasiaq aqqutigalugu qinnuteqartalernissaq eqqarsaatigalugu nittartakkamik nutaamik pilersitsillunilu atuilernissaq.
- Pikialasorsuarmi aqutsineq pillugu ataatsimut anguniakkat pillugit Canada peqatigalugu siunniussat paasinia-rnissaat.
- Savaaqqat tammartarnerinut imaluunniit toqusarnerinut pissutsinik misissuineq. Misissuineq sumiiffimmi ili-simasanik tunngaveqarpoq aamma Kujataani nattorallit amerliartornerinik naatsorsuinermik kiisalu Kujataani nattorallit pissusaasa allanngortissinnaaneriniq imaqaassalluni. Nalunaarusiaq Inatsisartut 2025-mi upernaak-kut ataatsimiinneranni agguassassaq.

Imminut Pilersornermut, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Immikkoortoqarfik

Kalaallit Nunaani immiut pilersornerulernissamut periusissiaq 2025-2030, 2024-mi decembarimi saqqummiun-neqarpoq, nunatsinni immiut pilersornerulernissamut periusissiaq siullerpaaq.

Immiut Pilersornerulernissamut immikkoortortaqarfik tunisassiaasinnaasut periarfissallu eqqarsaatigalugit im-

minut pilersorneq pillugu innuttaasunut paasititsiniutissanik inuussutissallu nunarsuatsinni avatangiisinut sunniutigtisartagaat innuttaasunit ilisimaneqarnerulernissaat anguniarlugu tusagassiuutit assingitsut aqutugalugit saqqummiunneqartussanik suliaqarsimavortaaq. Inuussutissanik imminut pilersorneq imminullu pilersornikkut inuttut peqqinnissakkullu iluaqutissat pillugit 2023-mi qarasaasiaq aqutugalugu isumasioqatigiissitsisoqarpoq. Illup iluani inuussutissanik naatitsisinnaanerit imminullu pilersornerup meeqqat atuarfiani ilinniartitsissutitut ilaatinneqalernissaat siunertarlugu Imminut Pilersornermut Immikkoortortaqarfik Kivitsisa-mik suleqateqalersimavoq, taannalu 2025-mi saqqummiunneqassanganneqarpoq. Nunatsinni meeqqat atuarfiini naatitsissutitik maskiinanik mikisunik pigisaqalernissaq Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaliiffigineqassaaq. Imminut pilersornermi isumassarsiorsinnaajumalluni tamakkuninnga suliaqartartut Canadameersut, Alaskameersut, Islandimeersut Savallimmiuneersullu Imminut Pilersornissamut Immikkoortortaqarfimmit attavigineqartarput.

Naatsorsuusiortarnikkut naapertuuttoqannginneranut KNI A/S-imi tassanilu immikkoortuni paasineqartunut atattillugu imminut pilersorsinnaanermut immikkoortortaqarfik ukiup affaata aappaani KNI-mi immikkoortunut assigiinngitsunut tunngatillugu qulaajaanermik aallartitsisimavoq. KNI-mi immikkoortuinut taakkununga tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussanik kiffartuussinissamik isumaqatigiissusiortoqarnikuuvuq, nammineq pilersornermut immikkoortortaqarfimmit ukiumoortumik aqunneqartut. KNI A/S-imi immikkoortortat kiisalu Neqi A/S-ip Imminut Pilersornermut Immikkoortortaqarfimmit qulaajaaffigeqqissaarneri ingerlanneqarput, 2024-mili unittikkallarneqarsimallutik.

Tamatuma saniatigut imminut pilersorsinnaanermut immikkoortortaqarfik nunaqarfinni isorliunerusunilu tunisassiorfinnut assigiinngitsunut tapiissutitik aamma aqutsisuunikuusimavoq. Namminersorlutik Oqartussat tunisassiorfimmut ataatsimut aalisakkanik panertitsinermik katoffilinillu tunisassiornermik ingerlatsisumut 2023-mi tapiissuteqarsimapput. Imminut pilersornissaq sukkannerusumik pisinnaaqullugu ineriartorsinnaaqullugulu tunisassiornermut tapiissuteqartarneq 2024-mi allanngortinneqarpoq imminut pilersornissamut ineriartortitsinernut tapiissutinngorlugu. Nunatsinni imminut pilersornissaq siunertarlugu tunisassiorartut taamaasillutik tapiiffigineqarsinnaalerput. Annikitsumik naatitsisartut, qeqqussanik, kartoffilinik, aalisakkanik neqinillu panertunik pisiorlorlutillu tunisassiorartut tallimat 2024-mi isumaqatigiissuteqarfigineqarsimapput.

Asiap nittartagaa saassunneqarnikuunerata kingunerisaanik ilassutitut 1,2 mio kronerini aningaasaliisoqartariaqarsimavoq. NunaGIS-ip Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit Asiaq-imut nuunneqarsimalerpoq 1. januar 2025-miillu ASIAQ-imut pisortatigoortumik ilaalerluni. Ilisimatusarfik Zackenberq 2024-2028 ingerlanneqarnissaa aserfallatsaaliorneqarnissaanullu isumaqatigiissut atsiorneqareerpoq. Asiaq 2024-p aasaanerani asimi arlaleriarluni suliaqartarsimavoq.

Nunalerinermut, Nukissiornermut Silallu Pissusaanut immikkoortortaq.

Nunalerinermut, nukissiornermut silallu pissusaanut tunngasuni 2024-mut anguniakkat annertuutit anguneqarsimapput.

Nunalerineq

Nunalerinermut tunngatillugu nunalerinermut periusissiaq 2021 -2030 malillugu Naalakkersuisoqarfik ineriartortitsivoq makkulu 2024-mi anguneqarsimallutik:

- Nunalerinermi periusissiaq atulersinnissaanut nangilluni ikorfartuineq.
- Nunalerinermik inuussutissarsiutip siuarsarnissaanut inatsisissaq nutaaq Inatsisartunit UPA2024-mi akuersisutigineqarpoq.
- Nunalerinermi siuarsaanissaq pillugu nalunaarut nutaaq Naalakkersuisunit 2024-mi decembarimi

Silap pissusaa

Parisimi isumaqatigiissutit atuutilersinneqarnissaanik Inatsisartut (UKA2023/60) aalajangernerisa kingunerisaanik ingerlatsinermut suliaasat nalinginnaasut suliarisarnerisa saniatigut silap pissusaanut atattillugu ineriartortitassatut suliniutinik arlalinnik aallartitsisoqarlunilu ingerlatsisoqarsimavoq.

- Kalaallit Nunaata FN-ip ataani silap pissusaa pillugu isumaqatigiinniartarnernut peqataasarnera eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut danskillu naalakkersuisuisa Silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata nutarterneqarnera.
- Silap pissusia pillugu isumaqatigiissutit ilaattut Parisimi isumaqatigiissutit atuutilersinnera.
- Copenhagen Climate Ministerial-imi peqataaneq.
- Green Overseas Climate Finance Forum-imi peqataaneq.
- COP29-imi, Baku, Aserbajdsjan-imi ingerlanneqartumi Nunap inoqqaavisa suleqatigiiffiat sinnerlugu silap pissusaanut tunngatillugu isumaqatiginninniarnerni ataatsimiinnernilu peqataaneq.
- Beyond Oil and Gas Alliance-mik suliaqarnermi peqataaneq.

- Issittumi Siunnersuisoqatigiit ataadni suleqatigiissitaliami Arctic Monitoring Assessment Programme-mi (AMAP) peqataaneq.
- Nunap immikkoortuini aniatitsinerit naatsorsortarnissaanut aamma gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsinerit siumoortumik naatsorsortarnissaanut periusissamik suliaqarnissami paasisutissatut tunngavis-sanik pitsanngorsaaneq.
- Nuna tamakkerlugu silaannaap kissatsikkiartorneranut periusissap ineriartortinnissaani akuutitsinissaq.
- Tunumi Nuummilu innuttaasunik workshop-ertitsineri peqataaneq.
- Suliffeqarfinnik silap pissusaanik isumaqatigiissuteqartarnerit aallartinnissaanut EU-mut qinnuteqaatissat piareersarneri.
- Suliffeqarfiit Oqaasileriffillu peqatigalugit silap pissusaanut taaguutini ineriartortitsineq (ordbog).

Nuummi aamma Aasianni Qasigiannuanilu erngup nukinga atorlugu nukissiorfissat

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani aamma Aasiaat/Qasigiannuit eqqaanni sanaartugassatut pilersaarutitut aki-sussaaffik NunaGreen Construction A/S-imut Naalakkersuisunit 2023-mi tunniunneqarpoq ingerlatseqatigiiffillu Nukissiorfiit aamma Namminersorlutik Oqartussat suleqatigalugit erngup nukinganik nukissiorfinnik pilersaarutit piviusunngortinnissaannik siunnerfeqartumik sulillutik, *Nuup kiisalu Qasigiannuit Aasiaallu pilersorneqarneran-nut erngup nukinganik nukissiorfinnik taakkunungalu atatillugu atortunik sanaartornermut, aningaasalersuiner-mut ingerlatsinermullu killiliussatut atugassarititaasut pillugit Inatsisartut inatsisaat 1. december 2021-imeer-soq.*

Nukissiorfiit naalakkersuisoqarfillu suleqatigalugit NunaGreen Construction A/S-ip 2024-mi makku naammassisi-mavai:

- Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutissatut naatsorsukkat nutarterneri misissornerilu,
- Politikut akuersissuteqartarnissat sullinnissallu isumannaatsumik pisarnissaat.
- Qularnaveeqquisiarnerit taarsigassarsisitsisarnerillu isumaqatigiissutigisarneritut atugassamik NunaGreen Construction A/S aamma Nukissiorfiit isumaqatigiissutigisartagassaata 'agreed form' -inngorlugu suliarinera.
- Nuummi innaallagissap pilersinneqartartup atorineqarnerli ajortup tunineqartarsinnaanerani misissueqqis-saarneq.

Tasiilami erngup nukinga atorlugu innaallagissiorfik

Avitseqatigiilluni aningaasaliisarnissamut periusissaq naapertorlugu Tasiilami erngup nukinga atorlugu nukissior-fiup allilernissaata pilersaarusiornissaanut ingerlanneqarnissaanullu aningaasaliisoqarnissaa Naalakkersuisunit 2022-mi aalajangiunneqarpoq. Nukissiorfiit 2024-mi ukiakkut suliarinnittussarsiorneq isumagisimavaa neqeroo-rummillu tigusaqarsimalluni.

Tasersiap eqqaaniittunilu Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik nukissiorfiit anginerpaannik unammisitsinissaq, tak. UKA2021/85-imi Inatsisartut aalajangiinerat.

Mingutsitsinngitsumik siuariartornissamut EU-mik 2024 - 2027-mi isumaqatigiissummi unammilleqatigiinnermut kinguartitsisarnerit ineriartortinnissaanut katillugit 15,6 mio. kr.-inik 2025-imut Aningaasanut inatsimmi isumaqa-tigiissutit naapertorlugit aningaasaliisoqarsimavoq. tamatumalu saniatigut unammisitsinissap piareersarneranut EU-mi Capacity Facility-mi 1,5 mio. kr.-it immikkoortinneqarsimallutik. Mingutsitsinngitsumik siuariartornissamut isumaqatigiissutimmi aningaasaliissutit atorlugit neqeroortitsinermi pisortat suliassaata akilerneqartarput. Tama-tuma kingunerisaanik suliassamik taassuminnga suliaqartussatut atorfiit nutaat marluk 2024-mi pilersinneqarsi-mapput. Tamanna ima isumaqarpoq:

- Erngup nukinga atorlugu neqeroortitsinissani sulisut amerlinissaat allaffimmilu pisortassamik atorfinitsitsinissaq qulakkeerneqarpoq.
- Erngup nukinga atorlugu neqeroortitsinissani siunnersortimik(/inatsisilerituumik atorfinitsitsinissaq qulak-keerneqarpoq.

Tamatuma saniatigut anguniakkat makku naammassineqarsimapput:

- Naalakkersuisut 2024-mi aasakkut akuersissuteqarnerisigut qulaajaaneq naammassineqarpoq. Tasersiap eqqaa attakusiunni alakkarterneqarsimavoq.
- LCOE-p ilusissaanik (innaallagissap tunisassiarineqartup agguaqatigiissillugu akigisartagassaanik naatsorsue-riaasissaq) suliaqarneq.
- Government take misissueqqissaarneq isumagineqareerpoq politikikkulu oqallinneq annertoq pisimalluni.

- Pinngortitaleriffik DCE-lu suleqatigalugit avatangiisinut tunngatillugu paasissutissat nutarterneri aallartinneqarput.
- Neqeroortitsinissani atortussat suliarineri ingerlalluarput ilaallu politikkikkut isummerfigineqarnissaminnut piareereerlutik tassunga ilaalluni government take-p ilusissaa.
- Suliariumannittussarsiuussisarnissani ingerlatseriasissat suliarineri aallartinneqarput.
- Erngup nukinga atorlugu innaallagissiorfinnik suliarinnittussarsiornermi aningaasaliissutit misissoqqissaartarnissaanik periarfissat inatsisilerituunit nalilerneqarnikuupput.
- Aningaasaliisinnaasunik niuerfimi oqaloqateqarnerit ingerlaavartumik ingerlanneqartarput.
- Tasersiaq aamma Tarsartuup Tasersua eqqarsaatigalugit innaallagiakq pissarsiarineqarsinnaasoq naatsorsorneqarsimavoq.
- Ilisimasanik paarlaaqatigiittarnissaq pilersaarutillu najugaqartunit pigiliunneqarnissaa sinertaralugu Qeqqata Kommunia ataavartumik oqaloqatigineqartarpoq.
- Kalistat Lundip Nukissiuutsinut Naalakkersuisutut isumagisimavai:
  - o Future Greenlandip ataatsimeersuartitsinerani oqallitsitsinerimi peqataaneq.
  - o Kalaallit Nunaani erngup nukinga atorlugu nukissiornissamut periarfissat annersaasa EU Business-imut saqqummiunneqarneri.
Mission Greenland 2024.
  - o Arctic Circle Assembly-p oqallitsitsinerini arlalinni peqataasarneq.

MEEQQANUT INUUSUTTUNULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Siunertaq

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfiup isumaginninnermi suliaasaqarfiup ilaa meeqqanut, inuusuttunut, innarluutilinnut kiisalu meeqqanut suliat atualinnngitsunut tunngassuteqartut isumagisarai. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik tassaavoq Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfimmut immikkoortortaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik isumaginninnerup iluani ingerlatsinnermut suliaasanik suliaasanullu innuttaasunut tunngasunik isumaginnittuavoq.

Pingaarnertut suliaasat

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik

- Meeqqanut, inuusuttunut innarluutilinnullu tunngasuni isumaginninnermi iluarsaasseqqinnerit.
- Isumaginninnerq pillugu inatsisitigut inatsissiatut siunnersuutit, allannguutit kiisalu inatsisitigut unamillernartut pillugit ilitsersuusiinnerit - matumani meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit kiisalu innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut inatsit ilanngullugit.
- Suliat Meeqqat pisinnaatitaaffiisa illersuisoqarfiata aamma Inuit innarluutillit Illersuisoqarfiata suliaanut attuumassutillit.
- Oqartussaaffeqarfinni periusissat iliuusissatullu pilersaarutit ineriartortinnerat.
- Suliniutinik aamma suliniarnernit nakkutilliineq aamma taakkua pillugit ukiumoortumik killiffiit nalunaarusiaa-nik paasititsiniaanerit.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik

- Kommunit suleqatigalugit isumaginninnikkut suliffeqarfiit inerisarnissaat.
- Isumaginninnikkut ajornartorsiutit pinaveersaartinnerat suliarinnerallu.
- Nuna tamakkerlugu meeqqanut inuusuttunullu paaqqinnittarfiit kiisalu innarluutilinnut inissamik neqeroorutit.
- Ilitsersuineq kiisalu kommuninut, paaqqinnittarfinnut il.il. pikkorissartitsisarnertit.
- Naalakkersuinnermik sulialinnit periusissiat aamma iliuusissiatut pilersaarutit naapertorlugit suliniutinik aalajangersimasunik atuutilersitsinnerit.
- Meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu sammillugit pinaveersaartitsinnermik suliniutit - soorlu Klinik Killiliisa, Tusaannga, Alliaq, Meeqqat 0-18 aamma Inuiaat peqqissuusaannik suliniut Inuuneritta III.

Sulisut amerlassusaat

Kontomit pingaarnernit 30.01.01 Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik aqutugalugu 2024-mi 17-inik sulisoqartussatut nalunaarsorsimavoq. Atorfiit 17-iusut tamarmik inuttaqarput.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik 2024-mi 96-inik atorfeqartussatut inuttalersugaavoq. Atorfiit 94-it inuttaqarput. Atorfinnit katillugit 94-iusunit ataaseq suliniutinik suliaqartussatut atorfeqarpoq.

Anguniakkanik naammassisaqarnermik naliliineq

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik

NA-p februar 2024-mi ataatsimiinneranni Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfiup Innarluutilinnik sullis-sarneq ulloq affaq samminiartulugu pilersaarusiortapaa piviusunngortillugulu. Sammisag innuttaasumit qanigisaasu-miillu paasissutissiissutiginerpoq kiisalu innarluutilinnik illersuisumit kommuninilu sulianik suliaqartartunit saqqummiussisoqarluni.

Taassuma saniatigut Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik Narsami Siusissukkut Iliuuseqarneq ujartuil-lunilu sullissineq pillugit juni 2024-mi isumasioqatigiisitsivoq. Isumasioqatigiisitsinnermi kommunit arlallit, MIO, Tilioq, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik, Ilisimatusarfik, NISIP aamma PI ilaatigut peqataapput. Isumasioqati-giisitsinnermi ilaqutariit atugarliortut pillugit suleriaqqinnissag pillugu ataatsimoorussamik nalunaarutissap ilusi-lersorneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Taakkua saniatigut Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik Kommune Kujallermi aamma Avannaata Kom-muniani peqatigiilluni suliniuteqarnerit *Pitsaanerusumik pinaveersaartitsineq, inissiinerit ikinnerusut*: -p aallartineqarnissannut ilaasumik 2024-mi isumasioqatigiisitsivoq. *Ilaqutariit pinaveersaartitsivigineqarnissaasa iliuusis-*

satut pilersaarutaat 2023-2030.

Taakkua saniatigut Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfiup *Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffii Peqatigiit isumaqatigiissutaata malinneqarnissaanut iliuusissatut pilersaarut 2024-mi saqqummersippaa kiisalu Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut pitsaannerusumik suliniuteqarnissaq pillugu kalaallit danskillu oqartussaasoqarfiisa assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinneq 2020-2023 pillugu inaarutaasumik nalunaarusiorluni.*

Kalaallit Nunaat, Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik, Danmarkip aallartitaasa ilaattut, NP-p innarluutinnut ataatsimiititaliaanit august 2024-imi misissuinermi peqataavoq. Kalaallit Nunaat Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffii Peqatigiit Isumaqatigiissutaata malinneqarnissaanut iliuusissatut pilersaarummi saqqummersitsisimanerminik nersorneqarpoq aamma isumaqatigiissutip malinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut atatillugu suleriaqqinnissamut arlalinnik innersuussuteqarluni.

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfimmi 2024-mi ukiaanerani suliassarpassuaqarpoq, Kommune Kujaliup isumaginnittoqarfiani unammilligassarpassuarnut taakkua annerusumik tunngasuupput. Meeqqanut Inuusuttunut Naalakkersuisoqarfik Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aamma Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugit kommunip isumaginninnikkut malittarisassaataasa ilaasa atorunnaarsinneqarnissaannik Naalakkersuisut aalajangerinissaat sioqqullugu sulinermi peqataalluinnarpoq. Isumaginnittoqarfiup suliaqarfiisa ilaasa ingerlanneqarnerannik Naalakkersuisut pilersitseqqinnissaat 2025-mi nanginneqarallassaaq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik

Allattoqarfik

Nittartakkap "Planorama"-p atuutilersinneqarneranut atasumik internetsikkut pikkorissaaneq kingulleg 2024-mi naammassineqarpoq, taanna tassaavoq kalaallit danskillu suliniutaannit digitalikkut peqataanissamut nalunaarneq aamma pikkorissaatinik aqutsineq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup immikkoortuini tamani sulisut internet aqqutigalugu ilinniartitsinnermut attaveqaataasut 2024-mi pilersinneqarput. Periusissiat iliuusissatullu pilersaarutit naalakkersuinerмик suliallinit akuerineqareersut suliaqarfinnit tamanit tapersersorneqarnerini internet aqqutigalugu ilinniartitsinnermut attaveqaatit digitali atorlugu aqqiissutit (webinarit il.il.) assigiimmik pitsaassuseqarnissaat qulakkiissavaat.

Ulloq unnuarlu inissititerinermullu immikkoortortaqarfik

Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu neqeroorutaataanni aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaanni tamani assigiimmik periuseqarnissaq suliatigullu ineriikiartortitsinissat qulakkeerneqarnissaat 2024-mi sammeneqarput, taamaattumik "Suliatigut Ataatsimoorneq" pillugu perorsaanerмик suliallinit pikkorissaasoqarpoq.

Suliaqarfiup ingerlanneqarneranik qulakkeerinneq aamma 2024-mi assut ukkatarineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu forstanderit ukiumoortumik isumasioqatigiittarnerat ingerlatsinnermut saatillugu allangortinneqarpoq. 2024-mi ingerlatsineq pillugu isumasioqatigiinnermi sammeneqarput suliaqarfiup aqqissuussaanera, sulisut amerlassusaat, aningaasanut inatsit, akigitit pillugit isumaqatiginninniartarnerit kiisalu 2025-mut missinger-suutit.

Paarisa

Inuiaat peqqissuunissaannut pilersaarut *Inuuneritta III - 2020-2030 meeqqat inuunerinnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Naalakkersuisut periusissiat* aallaavigalugu Paarisa sulivoq. Inuuneritta III-mik suliaqarnerup ilagisaatut Paarisa suleqateqarnissamut isumaqatigiissutit arlallit naammassereerpai, isumaqatiginninniutigai aamma suliniutinik arlalinnik aallartitsereerluni. Suleqatigisat ilaat taaneqarsinnaasut tassaapput: Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq (isumaqatigiissut suliat siorneqanngilaq), Kattulluta Inuuneritta, IGASA, Ataatsimoorluta Aalasa kiisalu Atuarfimmi Aalasa.

Taakku saniisigut Innuttaasut Peqqissusiannik Ilisimatusarfimmi imminnut toquttarnerup pinaveersaartinneqarnissaanut tunngasuni aamma Inuuneritta III-ip atuutilersinneqarnerani Paarisa suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarpoq. Paarisa CFG suleqatigalugu illuatungeriulluni suleqatigeeriaatsimik Inuuneritta III-p aallaavigalugu ineriartortitseqataavoq, tassani suliassaqarfiit assigiinngitsut immikkoortortaasa suleqatigiinneri qanoq ilusilersorneqarsinnaanersut ilaatigut allaaserinnittoqarpoq.

Imminut toquttarnernik pinaveersaartitsinnermut periusissiaq Qamani 2023-2028 februar 2024-mi Ilulissani saqqummiunneqarpoq. Taassuma saniatigut ulluni pingasuni Paarisa, soqutigisaqatigiit katersuutsinniarlugit, misilittakkani avitseqatigiissutiginninniarluni aamma periusissamik atuutilersitsineq nukittorsarniarlugu november 2024-mi ataatsimeersuartitsivoq.

Kommunini sulisut il.il. imminut toquttarnerup pinaveersaartinneqarnissaanut maj 2024-mi ilitsersuisutut Livslin-

jen suleqatigalugu ilinniartinneqarput. Paarisap suliniut "Yellow September" siullerpaamik aamma nittarsaappaa, imminut toquttarnerup pinaveersimatinneqarnissaanik malugininnerulernissaq anguniarlugu, tamannalu massakut ingerlateqqinneqassaaq.

Suliniutit allat ukununga tunngapput, app-imik kalaallisut toqqissilluni imminut naalaarnermut tunngasumik ineriartortitsineq kiisalu Børns Vilkår i Danmark suleqatigalugu Tusaannga.gl-ip inuusuttunut tulluarnerulersinniarnera, taanna Qamani periusissiamit aningaasalersorneqarpoq.

Taakkua saniatigut meeqqat atuarfianni peqqinnartumik atoqatigiinneq pillugu suleqatigiinnerup pitsanngorsarneqarnera Paarisap 2024-mi pingaartippaa. Peqqinnartumik atoqatigiinneq pillugu atuartsissutit atuartunut angajullernut atulersinneqarneri aallartippoq, taanna 2025-mi qaammatini pingasuni siullerni aallartissaaq.

Killiliisa: Killiliisap silarsuaq digitaliusoq 2024-mi sammivaa. Red Barnet suleqatigineqalerpoq, kiisalu quppersa-gaaraq Killiliisa isumassarsiorfigalugu atuagaqqamik inerisaasoqarluni.

Meeqqanik Inerisaanermi Immikkoortortaqaarfik

Kalaallit Nunaata Danmark-illu akornanni suliaqarfiit assigiinngitsut suleqatigiinneranni suliniutit arlallit naam-massereernerisa kingorna Meeqqanik Inerisaanermut Immikkoortortaqaarfimmi sulineq nutaaq ukioq 2024-mi aal-lartinneqartoq malunnartinneqarpoq. Suliniut 1, 2 aamma 3 immikkoortortaqaarfimmit suliarineqartussaapput.

Meeqqanik Inerisaanermut Immikkoortortap naalakkersuineramik suliallit periusissiaat taakkualu atuutilersinne-qarneri 2024-mi sammineruui.

Meeqqat 0-18

Avannaata Kommuniiani suliniut TOPI (siusissumik paasinnittarneq) siulleg tamakkiisumik atuutilersinneqarmat Meeqqat 0-18 pillugit sulineri anguniagaq pingaarutalik 2024-mi anguneqarpoq.

TOPI-mut akisussaaffiup Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut tunniunneqarnissaanik naalakkersuinikkut aalajangerneq ukiumi tullermi atuutilissaaq, taamaalliluni immikkoortortaqaarfiup toqqaannartumik atuutilersitsi-nermi peqataanera aamma naammassisoq nalliussineqarpoq.

MANU: Teknologi ajornannginnerusumillu pissarsisinnaaneq sammineqarput

Pilersaarutit MANU-p ajornannginnerusumik pissarsiarineqarsinnaanera aamma angajoqqaat piginnaasaanik ine-risaanerit eqaallisarniarlugit digital atorlugu aqqiissutinik arlalinnik 2024-mi pingaartitsilluni sulisoqarpoq. Uku eqqaaneqarsinnaapput: MANU App-i, MANU qarasaasiakkut ilinniartitsineri atorineqartartoq, aalasuliat MANU, oqaloqatigiinnermi kortit MANU+, MANU pillugu tusarnaagassiat, MANU pillugu immersugassat apeqqutitallit, fa-cabook-imi MANU.

Siusissukkut Suliniuteqarneq: Iltersuutit nutaap atuutilersinneqarnera

Siusissukkut Iliuseqartarnermik suliaqartut Suliniutit 2-p ilaanik inerisaanerminnut atatillugu Siusissukkut Iliuuseqartarneq pillugu Iltersuutit sulisut attuumassuteqartut qanimut suleqatigalugit ineriartortitsippat. Suleqatigiit akornanni iltersuutit atuutilersinneqarnissaanik 2024-mi immikkut sammisaqarput. Taamatut sulinerup suliat anguniagallit aqqutigalugit tapersorsorpari, soorlu makkua: qarasaasiatigut aalajangersimasumik ataatsimiinnerit, qarasaasiatigut ataatsimiinnissat pilersaarusiorneqarneri aamma Siusissukkut Iliuseqartarneq pillugu survey.

Ulluunerani neqeroorutit: Digitalinngorsaaq aamma piginnaanngorsaaq

Nuna tamakkerlugu perorsaanermi atorlut atoruminarsarniarlugit, imminut akilersisinnarniarlugit aamma ulluunerani neqeroorutini sulisut piginnaanngorsarneqarneri eqaallisarniarlugit kikkut tamat eqqarsaqatigiisinneqarne-ri aamma digitalinngorsaanerup siuarsarneqarnera 2024-mi assut sammineqarput. Ulluunerani neqeroorutini su-lisut qarasaasiakkut ilinniartitsineri atorineqartartoq ilaatigut atorlugu suliaqartoqarpoq, ulluunerani neqerooru-tini ingerlatsivinni fagcheft, perorsaanermik siunnersortit aamma MISI tamakkerlugit naapillugit ataatsimeeqati-gineqartarput. Ulluunerani neqeroorutini sulisut meeqqallu imminnut attaveqatigiinnissaannut piginnaanngor-saanerit sammineqarnissaanik aalajangertoqarpoq.

Meeqqanik Inerisaanermut Immikkoortortaqaarfimmi 2024-mi sammineqartut allat

Suli atualinngitsunut inatsit nutaaq pillugu inatsisitigut iltersuusiorneq, nuna tamakkerlugu suli atualinngitsunut suliaqarfimmit igalaasanik atuinerit pillugit innersuussutit inerisarneqarneri, MANU-mik suliaqarnerup iluani pina-veersaartitsineri suliat pitsanngorsarniarlugit taakkunanga samminninneruneq, Siusissukkut Iliuseqartarneq aamma Kommune Kujalleri ulluunerani neqeroorutit 2024-mi aamma suliniutigineqarput.

Sullissisunik Siunnersuisarfik

Sullissisunik Siunnersuisarfimmi Immikkoortortaqaarfik suliaqarfiit Meeqqanik Ilaqutariillu Illuinik aamma Ilaquta-riit aqqutissioqatigiisinneqartarnerat ilanngullugit 2024-mi allillerneqarpoq.

Immikkoortortaqaarfik meeqqat inuusuttut, ilaqutariit paarsisartut, inuit innarluutillit aamma ilaqutariit aqqutissio-

qatigiisinnegartarneri pillugit siunnersuisarpoq, sulianik suliaqarnerni aqqutissiuussisarpoq. Taakkununga atatil-lugu immikkoortartaqarfik 2024-mi saaffiginnissutinik 424-nik tigusaqarsimalluni nalunaarsuisimavoq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aamma Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaan-nut Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugit Kommune Kujallip aqutsinera Naalakkersuisut ulloq 7. november 2024-mi atorunnaarsinniarlugu aalajangiinerannit 2024-p naanera sunnerneqarpoq. Immikkoortartaqarfimmi sulisut ta-matuma kingunerisaanik Kommune Kujalleri sulisinnegarnissaat pingaernerutinneqalerpoq.

Meeqqanik Inuusuttunillu suliaqarfik

Meeqqanik inuusuttunillu suliaqarfiup suleriaatsini 2024-mi allanngortippaa, taamaalluni kommunit tamarmik su-leqatigiinni sulisumik aalajangersimasunik innunik marlunnik attaveqaateqalersinneqarput. Inuit attaveqaataasut aallaaviatigut kommunimi aalajangersimasumi pikkorissartitsisassapput aamma sanileralugu ilinniartitsisassap-put.

Meeqqanik inuusuttunillu suliaqarfik suliat inissiinermut tunngasut suliarineqartarneri pillugit arfinileriarluni 2024-mi pikkorissartitsivoq, Avannaata Kommunian minillugu kommunit sinnerini ataasiarluni-marloriarluni pikkorissar-titsisarluni.

Taakkua saniatigut "Isumaginninnikkut misissuineq aamma Iliuusissatut pilersaarutit" marloriarlugit pikkorissaas-sutigineqarput, taakkua pikkorissarnernik marlunnik aamma "Signs of Safety" qanoq atorineqarnissaanik sanilera-lugu ilinniartitsinermik kiisalu "Systematisk sagsbehandling"-ip qanoq atorineqarnissaanik sanileralugu ilinniartitsi-nermik ilalerlugit kiisalu illoqarfinni pingasuni sanileralugu ilinniartitsinerit 2024-mi suliarineqarput.

Taamatuttaaq 2024-mi internet atorlugu saqqummiisoqartarlunilu, pikkorissaasoqartarlunilu attaveqaatinik ataatsimiisitsisoqartarpoq.

Ilaqutariinnut paarsisartunut suliaqarfik

Ilaqutariinnut paarsisartunut suliaqarfik ilaqutariinnik paarsisartunik nutaanik tunngaviusumik sisamariarluni 2024-mi pikkorissartitsivoq.

Nuna tamakkerlugu kommunit ilaqutariinnik paarsisartunik suliaqarneri pitsanngorsarniarlugit ilaqutariinnut paar-sisartunut siunnersortit 2024-mi isumasioqatigiinnertalimmik pikkorissarneqarput.

Internet atorlugu suliat aallaavigalugit saqqummiisoqartarpoq aamma ilaqutariit paarsisartut aamma ilaqutariin-nut paarsisartunut siunnersortit attaveqaataat ataatsimiisinneqarlutillu 2024-mi isumasioqatigiisinnegartarput, soorlu aamma inuit ilaqutariittut paarsisartunngornissaminnik soqutiginnittut paasissutissiivigineqarlutik ataatsi-miisinnegartarput.

Ilaqutariit aqqutissioqatigiinnerat

Ilaqutariinnik aqqutissioqatigiisitsisartoqatigiit illoqarfinni assigiinngitsuni arfinilinni 18-eriarlutik ilaqutariit aqqutissioqatigiisinnegartarneri pillugit 2024-mi pikkorissaapput, taakkualu ilaqutariit aqqutissioqatigiisinnegar-tarnerisa ilinniartitsissutigineqarnerinut atasuupput.

2024-mi Ilulissani, Aasianni Kangaatsiamilu naammassineqarput aamma Upernavimmi, Sisimiuni Nuummilu aallar-tinneqarlutik.

Suliaqarfik Meeqqanik Ilaqutariinnillu Sullissiviit aamma ilaqutariit illui

Meeqqanut Ilaqutariinnillu Sullissiviit, Ilaqutariit Illui aamma Qimarnguut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat januar 2024-mi atuutilerpoq, taassuma ilitersuutitaa suliarineqarpoq.

Nalunaarut tunngavigalugu nipangiussisimasussaataitanermit, nalunaaruteqartussaataitanermit aamma paasis-sutissat innnut tunngasut suliarineqartarnerannut malittarisassiortoqarpoq aamma taakkua pillugit internet aqqutigalugu tunngaviusumik pikkorissarnerit neqeroorutigineqarlutik.

Suliaqarfik Meeqqanik Ilaqutariinnillu Sullissiviit aamma ilaqutariit illui kommunini sulineri nalunaarutip atuuti-lersinnegarnissaanik sulineq sammillugu ukioq naggaserlugu isumasioqatigiisitsivoq.

Meeqqat ilaqutariillu illuini aamma ilaqutariit illuini aqutsisut attaveqaataat internet aqqutigalugu aamma 2024-mi ataatsimiisinnegarput.

Innarluutilinnut immikkoortoq

Innarluutillit pillugit suliaqarfimmi nuna tamakkerlugu sulianik suliaqartartut aqutsisullu aqqissuussaasumik sulianik suliaqartarneq pillugu 2024-mi ukiakkut pikkorissartinneqarput.

Innarluutillit sapaatip akunnerat 41 2024-mi ima qulequtaqartinneqarpoq: *Inuunerup pitsaassusia – Ulluinnarni in-gerlalluarneq nammineernerunerlu*. Naalakkersuisut innarluutillit sapaatip akunnerannut 41-mut aqqissuussaa-

nut 17-inut 2024-mi tapiissuteqarput.

Pissassarfik - Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik

Pissassarfik tapersersortinut marloriarluni 2024-mi pikkorissaavoq, sulisunut allanut ataasiarluni aamma qanigisaasunut ataasiarluni, soorlu aamma innarluutilit naapisinneqarput angajoqqaat innarluutilinnik meerallit aamma inersimasut ADHD-imik nappaatillit.

Pissassarfiup angalasartoqatigiivisa Kommune Kujalleq aamma Avannaata Kommunian 2024-mi tikeraarpat, taakkunani sulisut attuumassutillit ilaatigut isumasioqatigiisinneqarput.

Innuttaasut 16-it ingiallortitillu 12-t Pissassarfimmi 2024-mi katsorsartippat. Innuttaasunik qanigisaasunillu katsorsaanerit, perorsaasutut sulisut il.il. katsorsartikkiartorluni angalanernut ukiut siuliinisulli aningaasaliisoqarsimannginneranit aamma kommunit namminneerlutik taakkununga aningaasartuuteqartussaanerinit sunnertisimapput. Pissassarfiup katsorsartinnissamik qinnuteqaatit malunnaatilimmik ikileriartut tassunga atasumik misigivai. Pissassarfik angalanernut aningaasartuutitut akiliisinnaanissaminut juni qiteqquttoq aningaasanik pissarseqqippoq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik Pissassarfillu Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu suliaqarfinni immikkoortortat assigiinngitsut piginnaangorsaaqqiineq aamma Pissassarfimmi immikkut ittumik piginnaangorsaqqittarneq pillugit suleqatigiinnerisa nukittorsarneqarnissaat anguniarlugit september 2024-mi isumasioqatigiisitsipput.

Angallannermut aningaasaliissutit nutaat aamma isumasioqatigiisitsineq Pissassarfimmut innersuussisarnerit katsorsartinnerillu amerlinissaannut tapertaassangatinneqarput, taakkua amerlanerpaartaat 2024-p affaani kingullermi pippat aamma ukiut siuliini innersuussisarnerit amerlaqataanik 2025-mi innersuussisoqarnissaa ilimagineqarpoq.

Inulinerimut immikkoortortaqaarfik (siunissami Nuna Tamakkerlugu Tarnikkut Piginnaangorsaaq Siunnersuisarfillu)

Tusaannga

Tusaannga 2024-mi saaffigineqarnerpaajuvoq katillugit 7022-it saaffiginnittutut nalunaarsorneqarput. 2023-mi saaffiginnittunut sanilliullugit taakkua 1978- nik amerlanerupput procentinngorlugit katillutik 39,2%-ullutik.

Ukiup ingerlanerani angusaq annerpaaq tassaavoq internet atorlugu meeqqanut inuusuttunullu siunnersuisarnerup silarsuaanik, www.tusaannga.gl, -mik ulloq 17.maj 2024-mi nittarsaassineq. internet aqutigalugu nittartagaq assut iluatsippoq aamma katillugu 7.167-init 2024-mi alakkarneqarsimavoq, taakkunannga atuisut assigiinngitsut 4847-pput. Agguaqatigiissillugu nittartakkamik atuisut 4:38 minutsit atortarpaat. Internet aqutigalugu siunnersueriaatsip nutaap nittarsaanneqarnera malunnaatilimmik sunniuteqarpoq. Meeqqanit inuusuttuniillu 18-it inorlugit ukiulinnit saaffiginninnerit 64,5%-mik amerleriartut. Taakkua takutippaat eqimattaniq sullinniakkanik taakkunannga sulineq kinguneqarluartoq aamma internet aqutigalugu toqqissisimanartumik pissarsiareriaannarmillu eqimattamiittut pisariaqartitsisimasut, periarfissammi tamakkerlutik atorluarneqarmata.

Ataatsimut oqaatigalugu Tusaannga toqqaannartumik aamma toqqannanngitsunik 14.189-erluni 2024-ip ingerlanerani siunnersuisarpoq.

Meeqqanik katsorsaasut angalasartut

Meeqqanik katsorsaasut angalasartut Maniitsumi, Ilulissani aamma Paamiuni 2024-mi katsorsaapput. Suliaqarfiit assigiinngitsut suleqatigiinnerisa nukittorsarneqarnerinik aamma sammisanit siammasissunit ukioq sunnertisimavoq, matumani Qaqortumi oqaloqatigiinneq atorlugu imaajaanerit, Upernavimmi qulaajaalluni oqaloqatigiinnerit kiisalu Nuummi Meeqqat ataatsimeersuarneranni Ilulissanilu Meeqqat siunnersuisooqatigiivisa ataatsimiinneranni saqqummiinerit ilanngullugit.

danskit kalaallillu suliaasaqarfiisa assigiinngitsut suleqatigiinnerisa suliniutaata suliniutip 10-p suliniarfigineqarnerata naamassinera 2024-mi aamma nalliussineqarpoq. Tassunga atasumik suliniutip piffissarititaani Meeqqanik katsorsaasut angalasartut suliniutaasa VIVE-p naliliinerim nalunaarut saqqummersippaa.

Meeqqat Meeqqanik katsorsaasut angalasartuni qulaajaaffigneqartut imaluunniit katsorsarneqartut 85 %-ii ni-viarsiaarpput. Katsorsaanerup aallartinnerani ukiui siammasippat 4-niit 18-inut, taakkunannga 73 %-ii 13-it 18-illu akornanni ukioqarput aamma 27 %-ii 4-t 12-llu akornanni ukioqarlutik.

Inersimasunik katsorsaallutik angalasartut

Inersimasunik katsorsaallutik angalasartut illoqarfinni marlunni 2024-mi katsorsaapput aamma februar 2025-mi sulinertik unitsissallugu ilimagaat. Sulineq ima aqqissuussaavoq; katsorsaasut illoqarfimmut pineqartumut qaamatit tamaasa angallutik suliaartortarput.

Alliaq

Alliaq ukioq 2024-mi inunnik 141-nik katsorsaavoq, angutit 85-it aamma arnat 56-it. Sullinneqartut amerlanerpaartaat Kommuneqarfik Sermersuumeersuupput.

Spirali pillugu suliniut

Spirali pillugu paasititsiniaaneq 2022-mi, 2023-mi aamma 2024-mi katillugit inunnik 205-nik katsorsaavoq, Inersimasunik katsorsaallutik angalasartuni, Alliami aalajangersimasumik sulisut suliffeqarfiullu avataani katsorsaaner-mik suliaqartartut sullitanik katsorsagassanik tigooqqaasarput. Ulloq unnuarlu suliffik Tusaannga suleqatigalugu taamatut sulisoqarpoq.

Sulineq KNR TV aamma Radio Tusaanngallu inunnut attaveqatigiittarfia aqutugalugit 2024-p aallartinnerani paasititsiutigineqarnikuuvoq.

Ikiuiguasuarnissamut upalungaarsimasut

Katsorsaasut, ikiuiguasuarnissamut upalungaarsimasuutitanut ilaasut, pingaarnertut suliassamik saniatigut Kangerlussuarmi, Qamani isumasioqatigiinnermi aamma Kommune Kujalleri sulisinneqarnikuupput.

Klinik Killiliisa

Eqimattat sullinneqartut katsorsarneqarnissaannik pisarialimmik ikiuineq 2024-mi pitsanngorsarlugu aamma sulisoqarpoq. Katsorsaariaatsip nalimmassarneqarneranik sulineq 2024-p aallartinnerani erseqqinnerusumik oqaasertalersorneqarpoq: *"Inuit meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutaasigut kanngutsaattuliorlutik pissusilersortartut sakkortuumik misigisaqartitsisarnermik paasititsisarlu ataasiakkaarlugit katsorsarneqarneri"*.

Canadamut isumassarsiorluni angalaneq immikkut pingaaruteqarpoq, soorlu aamma Danmarkimi katsorsaasut attaveqatigiittarfianni sulii ilaasortaaneq suliat ineriikkiartortinnissaannut aamma sunneeqataasoq.

"Aqqusinermit" saaffiginnissinnaanermut periarfissaq aasap naajartornerani matuneqassasoq aalajangertoqarpoq aamma Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfimmit innersuunneqartut kiserluinnaasa sulisut naammattut sulisorineqalernissaasa tungaannut tigooqqarneqalerput.

Klinik Killiliisami katsorsaasunit ukiup ingerlanerani 33-t, sivisunerusumik sivikinnerusumiluunniit, oqaloqateqarnissaminik neqeroorfigitipput. Sullitat 15-it ukiup/ukiut siuliani/-nni aallartipput aamma 2024-mi sullitat 18-it katsorsarneqarlutik aallartipput.

Suliassatut anguniakkat toqqarneqartut malitseqarfigineqarneri

Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit

Inissat amerlassusii	N 2024	AI 2024
Inuusuttut Inaat, Qaqortoq	12	23
Angerlarsimaffik Aja, Nuuk	12	11
Kaassassuk, Nuuk	6	6
Meeqqat Illuat, Nuuk	12	16
Angerlarsimaffik Ivaneq, Nuuk	29	28
Qasapermiut, Sisimiut	7	12
Pilutaq, Sisimiut	15	16
Sarliaq, Ilulissat	15	20
Meeqqat Angerlarsimaffiat, Uummannaq	21	21
Prinsesse Margrethes Børnehjem, Tasiilaq	15	18
Angerlarsimaffik Isikkivik, Sisimiut	6	16
Kigutaarnat, Sisimiut	0	3
Katillugit	150	190

Atuinerup annertussusia	N 2024	AI 2024
Inuusuttut Inaat, Qaqortoq	53,2%	100%
Angerlarsimaffik Aja, Nuuk	108,9%	100%
Kaassassuk, Nuuk	104%	100%
Meeqqat Illuat, Nuuk	75,3%	100%
Angerlarsimaffik Ivaneq, Nuuk	104,3%	100%
Qasapermiut, Sisimiut	59,7%	100%
Pilutaq, Sisimiut	91%	100%
Sarliaq, Ilulissat	73,4%	100%
Meeqqat Angerlarsimaffiat, Uummannaq	98,8%	100%
Prinsesse Margrethes Børnehjem, Tasiilaq	82,5%	100%
Angerlarsimaffik Isikkivik, Sisimiut	37,9%	100%

Meeqqamut ataatsimut sulisorisassat	N 2024	AI 2024
Inuusuttut Inaat, Qaqortoq	2,1	1,7
Angerlarsimaffik Aja, Nuuk	1,4	2,1
Kaassassuk, Nuuk	2,4	3,0
Meeqqat Illuat, Nuuk	1,5	1,9
Angerlarsimaffik Ivaneq, Nuuk	2,2	1,8
Qasapermiut, Sisimiut	2,8	2,3
Pilutaq, Sisimiut	2,3	2,5
Sarliaq, Ilulissat	1,9	1,8
Meeqqat Angerlarsimaffiat, Uummannaq	1,6	1,7
Prinsesse Margrethes Børnehjem, Tasiilaq	2,7	1,8
Angerlarsimaffik Isikkivik, Sisimiut	4,6	3,5
Kigutaarnat, Sisimiut		4,0

Ullut inissiiffiusut	N 2024	AI 2024
Inuusuttut Inaat, Qaqortoq	4.482	8.418
Angerlarsimaffik Aja, Nuuk	4.385	4.026
Kaassassuk, Nuuk	2.283	2.196
Meeqqat Illuat, Nuuk	4.498	5.856

Angerlarsimaffik Ivaneq, Nuuk	10.685	10.248
Qasapermiut, Sisimiut	2.624	4.392
Pilutaq, Sisimiut	5.333	5.856
Sarliaq, Ilulissat	5.374	7.320
Meeqqat Angerlarsimaffiat, Uummannaq	7.598	7.686
Prinsesse Margrethes Børnehjem, Tasiilaq	5.436	6.588
Angerlarsimaffik Isikkivik, Sisimiut	2.220	5.856
Kigutaarnat, Sisimiut		1.098
Katillugit	54.918	69.540

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit

Inissat amerlassusii	N 2024	AI 2024
Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, Qaqortoq	14	15
Angerlarsimaffik Palleq, Paamiut	10	10
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	30	31
Najugaqarfik Elisibannuaq, Maniitsoq	16	21
Gertrud Rask Minde, Sisimiut	15	16
Sungiusarfik Ikinngut, Ilulissat	20	21
Nasippi, Tasiilaq	5	6
Angerlarsimaffik Ulineq, Nuuk	14	15
Meeqqat Angerlarsimaffiat - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Uummannaq	2	6
Holbøllsvej, Angerlarsimaffik Aja, Innarluutilinnut immikkoortortaqarfik, Nuuk	2	2
Katillugit	128	143

Atuinerup annertussusia	N 2024	AI 2024
Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, Qaqortoq	92,7%	100%
Angerlarsimaffik Palleq, Paamiut	97%	100%
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	97,7%	100%
Najugaqarfik Elisibannuaq, Maniitsoq	76,2%	100%
Gertrud Rask Minde, Sisimiut	91,9%	100%
Sungiusarfik Ikinngut, Ilulissat	94%	100%
Nasippi, Tasiilaq	90,2%	100%
Angerlarsimaffik Ulineq, Nuuk	100%	100%
Meeqqat Angerlarsimaffiat - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Uummannaq	30%	100%
Holbøllsvej, Angerlarsimaffik Aja - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Nuuk	100%	100%

Meeqqamut ataatsimut sulisorisassat	N 2024	AI 2024
Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, Qaqortoq	2,6	2,6
Angerlarsimaffik Palleq, Paamiut	2,7	2,7
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	2,3	2,5
Najugaqarfik Elisibannuaq, Maniitsoq	1,8	2,3
Gertrud Rask Minde, Sisimiut	3,2	2,8
Sungiusarfik Ikinngut, Ilulissat	2,0	2,5
Nasippi, Tasiilaq	3,5	2,2
Angerlarsimaffik Ulineq, Nuuk	3,0	3,4

Meeqqat Angerlarsimaffiat - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Uummannaq	3,0	1,7
Holbøllsvej, Angerlarsimaffik Aja - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Nuuk	1,7	2,0

Ullut inissiiffiusut	N 2024	AI 2024
Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, Qaqortoq	5.087	5.490
Angerlarsimaffik Palleq, Paamiut	3.552	3.660
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	11.086	11.346
Najugaqarfik Elisibannguaq, Maniitsoq	5.856	7.686
Gertrud Rask Minde, Sisimiut	5.380	5.856
Sungiusarfik Ikinngut, Ilulissat	7.228	7.686
Nasippi, Tasiilaq	1.981	2.196
Angerlarsimaffik Uulineq, Nuuk	5.248	5.490
Meeqqat Angerlarsimaffiat - Innarluutilinnut immikkoortortaq, Uummannaq	659	2.196
Holbøllsvej, Angerlarsimaffik Aja, Innarluutilinnut immikkoortortaqar-fik, Nuuk	732	732
Katillugit	46.809	52.338

Inuit innarluutillit pillugit sullissivik

Pikkorissaanerit / modulit amerlassusii	N 2024	AI 2024
Inunnik tapersersortasunik sulisunillu perorsaasunik pikkorissartit-sinerit	4*	4
Innuttaasut ilaatigut qanigisat, perorsaanermik suliallit il.il. peqatiga-lugit katsorsartittut	16	60
Inuit innarluutillit naapeqatigiinneri	2	2
Katillugit	22	66

*Innuttaasunut qaratsamikkut pissusilersornermikkullu innarluuteqartut qanigisaannut pikkorissarnerit ilaat ataaseq sammisuuvoq

Suliassami kisitsisit	N 2024	AI 2024
Peqataasut amerlassusaat katillugit		
Inunnik tapersersortasunik sulisunillu perorsaasunik pikkorissartit-sinerit	72*	80
Innuttaasut, qanigisatik, perorsaanermik suliallit il.il. peqatigalugit, katsorsartittut	28	120**
Inuit innarluutillit naapeqatigiinneri	34	40
Katillugit	134	240

*Taakkua saniatigut sulisut 20-t, soorlu tapersersortinik ataqatigiissaarisut, sulianik suliaqartartut aamma timimik sungiusaasut kommunineersut peqqinnissaqarfimmeersullu september 2024-mi isumasioqatigiisinneqarput

ANINGAASALIISUTIT NAATSORSUUTAAT 2024-MUT ANINGAASANUT INATSIMMI
ANINGAASALIISUTIT NAATSORSUUTAANNUT AGGUATAARLUGIT

Aningaasanut Inatsimmi kontot

Mio. kr.	Aningaasanut Inatsit	Ilassutitut aningaasa- liisutit	Aningaasa- liisutit iluarsiat	Atuineq	Nuussinermi immikkoortits- inernilu allannguutit	Atuinerit iluarsiat	Nikingassutit kr.-inningorlugit	Nikingassutit %-inningorlugit
01 Inatsisartut Siulittaasoqarfik	104	0	104	96	2	98	6	6%
10 Naalakkersuisut Siulittaasuat	74	390	464	559	-9	550	-86	-18%
12 Kalaallit Nunaata Sinnisoqarfia	14	0	14	13	0	13	1	7%
20 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik	-2.602	-56	-2.658	-2.649	5	-2.645	-14	1%
24 Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik	-2.823	13	-2.810	-2.798	1	-2.798	-13	0%
30 Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik	199	-2	196	191	3	193	3	1%
31 Isumaginninnermut Ilagutariinnullu Naalakkersuisoqarfik il.il.	811	4	815	836	0	836	-21	-3%
34 Peqqisutsimut Naalakkersuisoqarfik	1.684	55	1.739	1.783	-14	1.769	-30	-2%
40 Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1.201	6	1.207	1.197	-4	1.193	15	1%
50 Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	25	2	26	23	5	28	-1	-6%
51 Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	-77	0	-77	-69	0	-69	-7	9%
64 Naalagaaffingornissamut Nunanullu allanut Naalakkersuisoqarfik	43	0	43	45	0	45	-2	-4%
66 Aatsitassanut ikummatissanullu Aqutsisoqarfik	7	-25	-19	-20	0	-20	1	-5%
67 Aatsitassanut Inatsisinilu atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik	124	0	124	131	-1	129	-5	-4%
70 Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik,	19	-2	16	10	6	16	0	3%
72 Inissiat	250	1	251	214	0	214	37	15%
73 Nunalerinnermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik Nukissiuuteqarneq Avatangiiisilu	51	-2	49	47	3	49	0	-1%
77 Pinggortitaq Avatangiiisilu	97	8	105	113	-7	107	-1	-1%
80 - Sanaartormermut tunngasut	50	-57	-8	-1	0	-1	-7	93%
82 Sanaartorneq, IT-qarnermi atortut	6	12	18	18	0	18	0	0%
83 Sanaartorneq, Inunnik Isumaginninneq	30	31	61	61	0	61	0	0%
84 Sanaartorneq, Kultureqarneq aamma Ilinniartitaaneq	132	2	134	134	0	134	0	0%
86 Sanaartorneq, Peqqimissaqarfik	48	-12	36	36	0	36	0	0%
87 Sanaartorneq, Inissiat, Attaveqaatit aamma Immikut siunertat	34	30	64	64	0	64	0	0%
89 Sanaartormermut inissianullu taarsigassarsititsisarneq	208	20	229	229	0	229	0	0%
Aningaasanut Inatsimmi kontuniittut katillugit	-291	416	125	261	-11	250	-125	

2024-MI ANINGAASALIISSUTINI ANGUSAT SIUNERTANUT AGGUATAARLUGIT

Mio. kr.	2024 Naatsor- suutit	2024 Missinger- suutit	2024 Nikingassut
Isertinneqartut			
Akileraarutit akitsuutillu	-2.980	-2.986	6
Pisortat oqartussaaffeqarfiinit nuussinerit	-4.755	-4.783	28
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	-11	-10	-1
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	-99	-177	79
Pilersuineq	-242	-213	-29
Allaffissorreq	0	0	0
Isertinneqartut	-8.087	-8.170	82
Ingerlatsinermut aningaasartuutitut			
Akileraarutit akitsuutillu	86	87	-1
Naalakkersuisoqarneq tamallu oqartussaaqataanerat	105	105	0
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	465	479	-13
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	77	76	1
Isumaginninnermi siunertat	121	150	-29
Peqqinneq	1.713	1.671	42
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusionermullu tunngasut	114	99	15
Sunngiffik, kulturi upperisarlu.	104	96	8
Attaveqaasersuutit	23	27	-4
Pilersuineq	14	1	13
Upalungaarsimaneq pinerluttunullu isumaginnittoqarfik	1	1	0
Nunanut allanut sullissiveqarfik/nunani tamalaani ingerlatat	42	45	-3
Allaffissorreq	440	432	8
Ingerlatsinermut aningaasartuutitut	3.305	3.269	36
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut			
Akileraarutit akitsuutillu	94	87	7
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	416	437	-20
Isumaginninnermi siunertat	684	660	24
Peqqinneq	57	54	3
Allaffissorreq	12	11	2
Siunertat allat	2	0	2
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut	1.265	1.247	18
appasippoq			
Pisortat oqartussaaffiisa akornanni nuussinerit	1.771	1.771	0
Naalakkersuisoqarneq tamallu oqartussaaqataanerat	32	30	2
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	74	76	-2
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	649	660	-11
Isumaginninnermi siunertat	113	125	-12
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusionermullu tunngasut	30	21	9
Sunngiffik, kulturi upperisarlu	192	193	-1
Attaveqaasersuutit	78	81	-3
Pilersuineq	269	265	4

Nunanut allanut sullissiveqarfik/nunani tamalaani ingerlatat	7	8	-1
Allaffissorneq	12	14	-2
Siunertat allat	0	0	0
appasippoq	3.227	3.245	-18
Sanaartornermut aningaasartuutit			
Akileraarutit akitsuutillu	14	14	0
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	134	133	1
Isumaginninnermi siunertat	61	63	-2
Peqqinneq	36	34	3
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusiornermullu tunngasut	-4	-1	-4
Sunngiffik, kulturi upperisarlut	0	0	0
Attaveqaasersuutit	30	34	-5
Pilersuineq	230	230	0
Siunertat allat	41	27	14
Sanaartornermut aningaasartuutit	540	533	7
IST-imi ANGUSAT	250	125	125
IS-imi ANGUSAT	257	132	125

ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERI, 2024

Oqaase- qaat	Mio. kr.	2022	2023	2024
	Akileraarutitigut isertitat	-1.473	-1.445	-1.521
	Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasa- liissutininik Aningaasaateqarfimmut nuussat	66	70	88
	Nioqqutissanut, sullissinernut nukissanullu akitsuutit	-1.389	-1.450	-1.437
1	Tapiissutit naligiissaarinerlu	-4.396	-4.520	-4.730
	Akileraarutinit, akitsuutinit nuussinernillu isertitat katillugit	-7.192	-7.345	-7.600
	Akiliutinit isertitat	-222	-237	-222
	Nioqqutissanik kiffartuussinernillu tuniniaanermis iser- titat	-539	-531	-534
	Isertitat allat	-92	-282	-131
	Isertitat allat katillugit	-853	-1.050	-887
2	Pissarsiassanik isumakkeerinninneq	88	85	127
	Isertitat katillugit	-7.957	-8.310	-8.360
	Innuttaasunut nuussinernit inatsisitigut maleruagassiukkat	161	159	150
	Innuttaasunut nuussinernut inatsisitigut maleruagassiuk- kanut utertinneqartut	645	633	673
	Inatsisitigut aaqqiissutit nuunneqarnerinut ilanngaatis- sat ilanngaatigereerlugit aningaasartuutit	806	792	823
	Suliassat naammassinissaanut toqqaannartumik aningaa- sartuutit	621	593	639
	Suliassanik suliarinnittussarsiuussinermut aningaasar- tuutit	133	151	150
3	Suliffeqarfimmut peqatigiiffinnullu tapiissutit	1.197	1.129	1.212
4	Kommuninut tapiissutit	1.617	1.676	1.771
	Aningaasartuutit tapiissutillu innuttaasunit aamma su- liassanik allanngorartunit pilersinneqartartut	3.568	3.549	3.772
	Atuisunut toqqaannartumik aningaasartuutit katillugit	4.374	4.341	4.595
5,6,7	Sulisunut taartaasartunullu aningaasartuutit	2.540	2.632	2.757

7	Allaffinni sulisunut aningaasartuutit ataatsimullu aningaasartuutit allat	83	92	98
	IT-mut data-mullu aningaasartuutit	196	211	210
	Atortunut, pequtunut il.il. aningaasartuutit	59	65	75
	Atortorissaarutitut assakaasulinnut, angallatinut timmisartunullu aningaasartuutit	67	61	66
	Illunut, nunaminertanut aqqusinernullu aningaasartuutit	269	250	271
	Isumalluutitut aningaasartuutit katillugit	3.214	3.311	3.477
	Innuttaasumut aningaasartuutit katillugit	7.588	7.652	8.072
	Sanaartornermi isertitat	0	0	0
	Sanaartukkatigut aningaasartuutit (sanaartukkanut aningaasaliissutit ingerlatsinermut tunngasut)	467	407	477
	Aningaasat allasimaffii sioqqullugit angusat	98	-251	189
	Aningaasaliinikkut isertitat	-433	-466	-344
	Aningaasaliinikkut aningaasartuutit	148	21	16
	Ukiunut kingusinnerusunut nuussinissat sioqqullugit angusat	-187	-696	-139
	Atuinerussutitik/atuinikinnerussutitik nuussinerit	-9	-2	-11
	UKIUMI ANGUSAT	-196	-698	-150
	Suliffeqarfinni aningaasaliinerit	275	556	500
	Taakkunannga piffissamut ungasinnerusumut aningaasaliinernut aningaasaateqarfimmiit aningaasaliinerit	-151	-243	0
	Suliffeqarfinnut attuumassutilinnut taarsigassarsititsinerni nikinganerit	-16	-16	-12
	Innuttaasunut suliffeqarfinnullu taarsigassarsititsinerni nikinganerit	-35	-30	-88
8	IST-imi ANGUSAT	-123	-431	250
9	Atuisunit aningaasalersorneqartumik taarsigassarsiat kingumut nuunneqarnerat	10	10	7
	IS-imi ANGUSAT	-113	-421	257

KILLIFFINNUT OQIMAAQATIGIISSITSINEQ, 31. DEC. 2024 KILLIFFIA

Oqaase- qaat	Mio. kr.	2022	2023	2024
10	Piginnittut pissarsiassa	5.142	5.698	6.198
11	Suliffeqarfinnut attuumassutilinnut taarsigassarsititsinerit	1.849	1.834	1.821
12	Innuttaasunut suliffeqarfinnullu taarsigassarsititsinerit	579	527	443
13	Allanut taarsigassarsititsineq	0	21	18
	Sanaartornermi aningaasalersuinikkut pigisat nalillit	7.570	8.080	8.480
24	Sanaartukkanik pigisat	7.570	8.080	8.480
	Innuttaasunit suliffeqarfinnullu pissarsiassa	993	1.202	1.107
	Kommunini pissarsiassa	75	55	93
14	Suliffeqarfinnit pigisanit pissarsiassa	22	9	33
	Nunanit allanit pissarsiassa	41	41	36
	Pissarsiassa allat	6	4	39
	Nalunaakkat piffissamut killilikkat	93	38	39
	Pissarsiassa katillugit	1.230	1.349	1.347
	Pappiaqqat nalillit	672	667	360
	Aningaasaatit tigorianaat	416	422	335
15	Pappiaqqat nalillit aningaasallu tigorianaat katillugit	1.088	1.089	695
	Kaaviiartitsinermi pigisat nalillit	2.318	2.438	2.042
	PIGISAT NALILLIT KATILLUGIT	9.888	10.518	10.522
	Nammineerluni aningaasaatit - ukiup aallartinnerani	7.126	7.305	8.123
	Ukiumi angusat toqqaannartumik nammineq aningaasaatinut nalunaarsorneri	-17	120	0
	Ukiumi angusat angusanut naatsorsuinerneersut	196	698	150
16	Nammineerluni aningaasaatit - ukiup naanerani	7.305	8.123	8.273
17	Sanaartornermut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik	937	802	611
18	Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliisuteqarnissamut Aningaasaateqarfik	243	196	284
19	Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfik	8	9	10
20	Avatangiisinut aningaasaateqarfik	19	33	29
21	Ukiut akornanni nuussinerit allat	161	141	134
	Immikkoortitsinerit katillugit	1.368	1.181	1.068
	Nunanit allanit taarsigassarsiat	71	48	24

22	Akiitsut sivisuumik taarsersugassat katillugit	71	48	24
	Innuttaasunut suliffeqarfinnullu akiitsut	123	122	85
	Kommuninut akiitsut	23	306	326
	Suliffeqarfinnut attuumassutilinnut akiitsut	104	26	5
	Nunanut allanut akiitsut	139	152	171
	Akiitsut allat	124	115	147
	Nalunaakkat piffissamut killilikkat	631	445	423
	Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat katillugit	1.144	1.166	1.157
	Akiitsut katillugit	1.215	1.214	1.181
	AKILIGASSAT KATILLUGIT	9.888	10.518	10.522

AKILIISINNAASSUTSIMIK NAATSORSUINERIT, 2022-24

Mio. kr.	2022	2023	2024
INGERLATSINERMI ANGUSAT	196	698	150
Sanaartornermut aningaasaliissutitik aningaasartuutitut nalunaarsukkanik kingumut nuussineq	467	407	477
Pisassat isumakkeernewartut kingumut nuunnerat	88	84	130
Pisassani nikerarnerit	-110	-203	-128
Akiitsuni piaartumik taarsersugassani nikerarnerit	-17	22	-9
Ingerlatsinermi akiliisinnassuseqarneq	624	1.008	620
Ukiumi sanaartornermut aningaasaliissutit ingerlatsiner- mut nalunaarsukkat	-467	-407	-477
Suliffeqarfinnut attuumassutilinnut taarsigassarsititsi- nerit	16	16	12
Innuttaasunut suliffeqarfinnullu taarsigassarsititsinerit	35	30	88
Piginnittutut agguagarsiassat takkuttut	-275	-556	-500
Aningaasaliissutit akiliisinnassuseqarneq	-691	-917	-877
Namineerluni aningaasaatinut toqqaannartumik nikerarnerit	-17	120	0
Immikkoortitsinerit nikerarnerit	32	-187	-113
Namineerluni aningaasaatinut nikerarnerit illikartitallu	15	-67	-113
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	-24	-23	-24
Aningaasaliinernit akiliisinnassuseqarneq	-24	-23	-24
UKIUMI UNINNGASUUTEQARNERUT SUNNIUTIT	-76	1	-394
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	1.164	1.088	1.089
Ukiup naanerani uninngasuutit	1.088	1.089	695

NALUNAARSUKKAT

1 TAPIISSUTIT NALIMMASSAANERILLU

Mio. kr.	2022	2023	2024
Nuussinertit Qallunaat Naalagaaffianit isertitat			
Naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutai	-3.986	-4.142	-4.324
Nationalbankenip sinneqartoorutaanit pissarsiassat	0	0	0
Danske Spil A/S-imi kaaviiartitsinermit pissarsiassai.	-38	-49	-53
Isertitat nuunneqartut allat	0	-1	-4
Katillugit	-4.024	-4.192	-4.381
EU-mit nuussinernit isertitat			
EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut	-223	-207	-218
Aalisarneq pillugu EU-mik isumaqatigiissutit	-149	-121	-131
Katillugit	-372	-328	-349
Danmarkimit EU-millu nussinertit katillugit	-4.396	-4.520	-4.730

2 PISSARSIASSANIK NALIKILLILIINEQ

Mio. kr.	2022	2023	2024
Ukiup aallartinnerani annaasat iluarsiiiffiginissaannut immik-koortitat	-348	-386	-388
Ukiumut nalikilliliinerit	50	83	79
Ukiup naalernerani annaasat iluarsiiiffiginissaannut immikkoortitat	386	388	436
Pissarsiassanik nalikilliliinerit katillugit	88	85	127

3 PEQATIGIIFFINNUT SULIFFEQARFINNULLU TAPIISSUTIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Naalakkersuisoqarneq tamallu oqartussaaqataa-nerat	24	27	33
Ineriartortitsineq ilinniartitaanerlu	258	259	283
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	141	111	138
Isumaginninnermi siunertat	131	127	139
Peqqinneq	1	1	2
Teknikimut, avatangiisinut pilersaarusionermullu tunngasut	40	6	33
Sunngiffik, kulturi upperisarlut	181	187	197
Attaveqaasersuutit	94	103	103
Pilersuineq	275	283	274
Nunanut allanut sullissiveqarfik/Nunani tamalaani ingerlatat	6	26	7
Allaffissor- neq	46	-1	3
Peqatigiiffinnut suliffeqarfinnullu tapiissutit katillugit	1.197	1.129	1.212

4 KOMMUNINUT TAPIISSUTIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Kommune Kujalleq	248	253	265
Kommuneqarfik Sermersooq	488	516	554
Qeqqata Kommunia	301	313	329
Kommune Qeqertalik	231	234	244
Avannaata Kommunia,	349	360	379
Kommuninut tapiissutit katillugit	1.617	1.676	1.771

5 SULISUNUT, NUTSERISUNUT/OQALUTSINUT TAARTAASARTUNULLU ANINGAASARTUUTIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Akissarsiat katillugit	2.118	2.172	2.291
Sulisut amerlassusaat	7.706	7.949	7.925
Ukioq naallugu suliffiit	4.126	4.175	4.231
Ukioq naallugu sulinermut akissarsiat agguaqatigiissillugu, t.kr.-ninut	513	520	541
Akissarsiaqartitsinermut katillugit ajunngitsorsiassat ukununga:			
Inatsisartuni ilaasortat *	24	24	24
Naalakkersuisuni ilaasortat	12	11	12
Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisoqarfinni pisortat	15	16	14

* Inatsisartuni ilaasortanut ilaasortaanermusiani ilaapput ilaasortaajunnaarnermusiat pensioni-
siallu. Inatsisartut ukiumoortumik nalunaarutaat 2024 aamma takuuk.

6 SIUNNERSORTINUT ANINGAASARTUUTIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Eqqartuussissuserisoq	10	11	15
Ingeniøri	0	0	3
Illussanik titartaasartoq	0	0	0
Oqalutsit	14	13	14
Sanatitsisunut siunnersorteqarneq	0	0	0
Sanaartugassanik suliassinneqartartut sanasullu	5	7	9
Taartaasunut aningaasartuutit	42	61	68
Taartaasartunut angalanermut aningaasartuutit	1	3	4
Siunnersortit suliatigut ilisimasallit	50	57	48
Siunnersortinut suliatigut ilisimasalinnut angalanermut aningaasartuutit	3	3	4
Siunnersortit allaffissornermik suliallit	8	10	5
Qarasaasialerinermut siunnersortit	44	42	36
Siunnersortit allat*	83	90	84
Siunnersortinut allanut angalanermut aningaasartuutit	2	3	2
Siunnersortinut aningaasartuutit katillugit	262	300	292
* Akissarsiat aningaasartuutitut imatut ilanngunneqarput	37	44	48

7 ANGALANERNUT ILASSINNINNERNULLU ANINGAASARTUUTIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Sulinermut atatillugu angalasarnerit	54	58	63
Sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanek	3	2	2
Tunissutit nerisitsinerillu (Ilassininnerni)	2	2	2
Angalanernut, ilassininnernullu aningaasartuutit katillugit	59	62	67

8 IST

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut
Inatsisaanni nr. 26, 28. november 2016-imeersumi §18, imm. 3 naapertorlugu nunatta karsiata
naatsorsuutaani IST-mi sinneqartoorutit Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasa-
liissuteqarnissamut Aningaasaateqarfimmut nuunneqartussaapput. § 18, imm. 4 malillugu Inat-
sisartut nunatta karsiata naatsorsuutaanik akuersinerata kingorna ukiup aningaasanik inatsise-
qarfiup naanerani ukiut sisamaanni ukiunilu aningaasanut inatsiseqarfiusuni akunnermiliuttuni
amigartoorutaasinnaasut ilanngaaticigineqareernerini piaarnerpaamik aningaasaateqarfimmut
nuunneqartassapput.

9 ATUISUNIT ANINGAASALERSORNEQARTUMIK TAARSIGASSARSIANIK KINGUMUT NUUSSINEQ

Mio. kr.	2022	2023	2024
Sanaartornermut taarsigassarsiarititat Nukissiorfiit	60	60	63
Nukissiorfinnut nunagissaanissamut taarsigassarsiarititat	-	-	-
Nukissiorfinni sanaartugassanut taarsigassarsianut akilersuutit	-70	-70	-70
Kommuninut taarsigassarsisitsinerit	-	-	-
Ilanngaaseereerluni taarsigassarsiat katillugit	-10	-10	-7

10 PIGINNEQATAASSUTIT

Mio. kr.	Ejerandel %	Primo i året	Køb/Salg	Ultimo *)	Indre værdi **)
KNI A/S	100	613	0	613	1.381
Royal Greenland A/S	100	1.249	0	1.249	1.482
Tusass A/S	100	310	0	310	1.309
Royal Arctic Line A/S	100	125	0	125	632
INI A/S	100	33	0	33	72
Visit Greenland A/S	100	15	0	15	6
Great Greenland A/S	100	135	0	135	24
Nalik Ventures A/S	100	110	0	110	316
NunaGreen A/S	100	102	400	502	4
Air Greenland A/S	100	475	0	475	747
Illuut A/S	100	0	0	0	280
Sikuki Nuuk Harbour A/S	100	70	0	70	165
Kalaallit Airports Holding A/S	100	2.461	100	2.561	2.010
Piginneqataassutit katillugit		5.698	500	6.198	8.428

1) Illut A/S ullormi 22. december 2009 pilersinneqarpoq pigisanik nalilinnik akiliuteqarnikkut.

2) Ingerlatseqatigiiffiit tamarmik nalingi ingerlatseqatigiiffiup 2023-mut ukiumoortumik naatsorsuutai naapertorlugit naatsorsorneqarpoq, taamaattumik 2024-mut ukiumoortumik naatsorsuutit suli saqqummiunneqanngillat.

3) NunaGreen-imut 2024-mi 400 mio. kr.-nik kiisalu 100 mio. kr.-nik aningaasanut katersukkanut toqqortanulluunniit ilanngussilluni aningaasaliisoqarpoq. Kalaallit Airports Holding A/S. Aningaasaliissutit aningaasanut katersukkanut toqqortanulluunniit ilanngussilluni aningaasaliinertut aningaasaliissutaapput.

5) Namminersorlutik Oqartussat 2024-mi namminneq piginneqataassutiminniit 87,6 mio. kr.-nik pissarsipput. Tusass A/S missingersuutaasunut sanilliullugu 87,6 mio. kr.-inik amerlanernik tunniussaqqarpoq.

*) Pissarsiarinninnermi naligitinneqartoq atorlugu ingerlatseqatigiiffiit naatsorsuutitut ilanngunneqarput.

**) Suliffeqarfiup namminerisamik nalingata nalilersornerani ingerlatseqatigiiffiit 2023-mut ukiumoortumik naatsorsuutaat tunngaviupput, taakkulu ingerlatseqatigiiffiup namminerisamik aningaasaatai Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassutaannut naapertuuttumik kisitsinnermi atorneqartarput.

11 SULIFFEQARFINNUT ATTUUMASSUTILINNUT TAARSIGASSARSITITSINERIT

Mio. kr.	2022	2023	2024
Nukissiorfiit	1.608	1.598	1.591
Sikuki Nuuk Harbour A/S	109	104	98
Kalaallit Airports International A/S ¹⁾	132	132	132
Suliffeqarfinnut taarsigassarsiarititat katillugit	1.849	1.834	1.821

¹⁾ Taarsigassarsititsineq ukiuni arfineq-pingasuni akilersuutitaqanngitsutut iluseqqarpoq Nuummilu mittarfiup nutaap ullormit atuutilerfianit aallartittumik naatsorsuineq aallartittussaassalluni.

12 INNUTTAASUNUT SULIFFEQARFINNULLU TAARSIGASSARSARITINNEQARTUT

Mio. kr.	2022	2023	2024
a) Nammineq inissamut aningaasaliinerit			
Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	351	324	282
Ukiumi nikerarnerit			
Akilersuut	0	0	0
Ernialiinerit	0	0	0
Erniat akilerneqarsimasut	0	0	0
Taarsigassarsiat isumakkeerneqartut nalikilliliiffineqartullu	-5	-11	-23
Ilanngaaseereerluni taarsigassarsitsinerit	-22	-30	-59
Annaasanut immikkoortitat	-	-1	0
Ukiumi nikerarnerit katillugit	-27	-42	-82
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	324	282	200
Taakkunannga neriorsuutit	0	0	0

Taarsigassarsiarititat taakkua 200 mio. koruuniusut saniatigut Namminersorlutik Oqartussat 1.104 mio. koruuni-nik nalilinnik ernialersugaanngitsunik akilersugassaangitsunillu taarsigassarsitsippit, taakkunannga 771 mio. kr.-t Illuut A/S-imut taarsigassarsiaritinneqarlutik.

b) Ineqarnermut tapiissutitut taarsigassarsitsinerit

Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	81	75	65
Ukiumi nikerarnerit			
Illut utertillugit tunniunneqarsimasut	0	-1	0
Erniat	4	3	3
appasippoq	-3	-3	-2
Erniat akilerneqarsimasut	-2	-2	-1
Sullissinerit akilerneqarsimasut	-5	-6	-5
Akit allanngorarneranni annaasat/ iluanaarutit	0	1	0
Ilanngaaseereerluni taarsigassarsitsinerit	0	0	0
Annaasanut immikkoortitat	0	0	-1
Nalikilliliinerit	0	-2	-2
Ukiumi nikerarnerit katillugit	-6	-10	-8
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	75	65	57

Taarsigassarsiarititat taaneqartut taakkua 57 mio. kr.-iusut saniatigut Namminersorlutik Oqartussat erniaqan-ngitsunik akilersugassaangitsunillu 140 mio. kr.-nit nalinginut namminersortunut taarsigassarsitsinikuupput.

Ineqarnermut tapersiissuteqartarnermi taarsigassarsiarititat katillugit	2022	2023	2024
Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	432	399	347
Ukiumi nikerarnerit	-33	-52	-90
Ukiup naanerani Ineqarnermut tapiissutitut taarsigassarsiaritit	399	347	257

TAARSIGASSARSJARITITAT ALLAT

Mio. kr.	2022	2023	2024
a) ESU-mit taarsigassarsiat			
Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	99	104	106
Ukiumi nikerarnerit			
Erniat	2	2	2
Erniat akilerneqarsimasut	-1	-2	-1
Akilersuut	-7	-6	-10
Nalikilliliinerit	0	0	0
Ilanngaaseereerluni taarsigassarsitsinerit	11	8	5
Annaasanut immikkoortitat	0	0	-1
Ukiumi nikerarnerit katillugit	5	2	-5
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	104	106	101
Taakkunannga neriorsuutit	1	1	1

Namminersorlutik Oqartussat aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu taarsigassarsianik ernialersukkanik aamma ernialersugaanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsitsisarput. 2024-p naalernerani taarsigassarsiat ernialersukkat 610-t aamma taarsigassarsiat ernialersugaanngitsut akilersugassaanngitsullu 332-t pigineqarput, taakkua 49 mio. kr.-nut naapertuupput. Nerukkaatissat il. il. qularnaveeqqusiissutaannut Namminersorlutik Oqartussat akiliutaat taarsigassarsianut allanngortinneqarsimapput, tamatumalu kingorna akilersorneqartussanngorlutik.

b) Ilinniarnermut atatillugu taarsigassarsiat

Mio. kr.	2022	2023	2024
Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	78	76	74
Ukiumi nikerarnerit			
Taarsigassarsiarititat	12	12	13
Erniat	1	3	3
Akilersuut	-10	-11	-11
Nalikilliliinerit	-5	-6	-7
Ilinniarnermut atatillugu taarsigassarsiat akilersunngitsuukkat ilanngaaserisunut nassiussat	0	0	12
Ukiumi nikerarnerit katillugit	-2	-2	10
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	76	74	84

Taarsigassarsiarititat allat katillugit

Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	177	180	180
Ukiumi nikerarnerit	3	0	5
Ukiup naanerani taarsigassarsiarititat allat	180	180	185

Innuttaasunut suliffeqarfinnullu taarsigassarsiaritinneqartut katillugit

Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	609	579	527
Ukiumi nikerarnerit	-30	-52	-84
Ukiup naanerani taarsigassarsiarititat allat	579	527	443

13	ALLANUT TAARSIGASSARSITITSINERIT					
	Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani	5	0	21		
	Ukiumi nikerarnerit					
	Taarsigassarsiarititat	0	21	0		
	Akiitsunik isumakkeerinnineq	-5	0	0		
	Akilersuut	0	0	-3		
	Ukiumi nikerarnerit katillugit	0	21	-3		
	Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani	0	21	18		
14	SULIFFEQARFINNIT ATTUUMASSUTILINNIT PISSARSIASSAT					
	Mio. kr.	2022	2023	2024		
	Nukissiorfiit	15	9	33		
	Mittarfeqarfiit	7	0	0		
	Suliffeqarfinnut akiligassat katillugit	22	9	33		
15	PAPPIAQQAT NALILLIT ANINGAASALLU UNINNGASUUTIT					
	Mio. kr.	2022	2023	2024		
	Aningaaserivinni karsimilu uninngasuutit:	416	422	335		
	Pappiaqqat nalillit, pissarsiarinerani akiusoq	672	667	360		
	Allassimasutut nalinga	661	676	366		
	Pappiaqqanik niueqatigiiffimmi naligititat 31.12-imi	614	641	353		
	Aningaasat uninngasuutit katillugit	1.088	1.089	695		
16	NAMMINERISAMIK ANINGAASAATIT					
	Mio. kr.	2022	2023	2024		
	Ukiup aallartinnerani	7.126	7.305	8.123		
	INI-p taarsigassarsiarititaasa aaqqiiffigineri	0	0	0		
	IST 2018 Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissutiniq Aningaasaateqarfimmut nuussat	-168	-123	0		
	Kalaallit Airports-imut aningaasaliinissanut Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliinernut Aningaasaateqarfimmit atorineqartut	151	243	0		
	Ukiumi ingerlatsinerimi angusat	196	698	150		
	Ukiup naanerani	7.305	8.123	8.273		
17	SANAARTUGASSANUT ILUARSAGASSANULLU ANINGAASAATEQARFIK 2024					
	Mio. kr.	Ukiup aallartinnerani	Aningaasaliissutit	Atuineq	Allanngortinneqartut	Naanerani
	Sanaartugassatut pilersaarutit	802	470	-661	-191	611
	Sanaartornermi pilersaarutitut inaarutaasumik naatsorsuutit	0	7	-7	0	0
	Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik katillugit	802	477	-668	-191	611

18 PIFFISSAQ UNGASINNERUSQ EQQARSAATIGALUGU ANINGAASALIINISSANUT ANINGAASAATEQARFIK

Mio. kr.	2022	2023	2024
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	160	243	196
2020-mi aamma 2022-mi IST-mut nuutat	168	123	0
Ukiuni akileraarfiusuni 2016-2020-mi akileraarutitigut isertitat tamarmiusut immikkut ittut	1	0	0
Ukiumi akileraarfiusumi 2021-mi akileraarutitigut isertitat tamarmiusut immikkut ittut	7	0	0
Ukiumi akileraarfiusumi 2022-mi akileraarutitigut isertitat tamarmiusut immikkut ittut	58	0	0
Ukiumi akileraarfiusumi 2023-mi akileraarutitigut isertitat tamarmiusut immikkut ittut	0	73	28
Ukiumi akileraarfiusumi 2024-mi akileraarutitigut immikkut ittumik isertitat tamarmiusut	0	0	60
Kalaallit Airports Holding A/S-imut aningaasaliineq	-151	-243	0
Ukiup naanerani uninngasuutit	243	196	284

Mittarfiliortiternernut killiffik pillugu sukumiinerusumik nassuiaammut tunngatillugu Kalaallit Airports Holding A/S-imut ukiumoortumik nalunaarusiaq innersuussutigineqassaaq.

19 AATSITASSANUT ANINGAASAATEQARFIK

Mio. kr.	2022	2023	2024
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	8	8	9
Aatsitassanut aningaasaateqarfimmut aningaasaliineq	0	1	1
Ukiup naanerani uninngasuutit	8	9	10

20 AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIK

Mio. kr.	2022	2023	2024
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	43	19	33
Isertinneqartut	16	16	15
Aningaasartuutit	-40	-2	-19
Ukiup naanerani uninngasuutit	19	33	29

Aningaasaateqarfimmi suliarineqartut pillugit sukumiinerusumik nassuiaammut Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu ukiumoortumik Nalunaarut innersuussutigineqarpoq.

21	UKIUT AKORNANNI NUUSSINERIT ALLAT	Ukiup aallar- tinnerani	Allanngor- tinneqartut	Ukiup naanerani
	Inatsisartut Siulittaasoqarfiat	0	2	2
	Naalakkersuisut Siulittaasuut	10	-8	2
	Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu	4	6	10
	Meeqqat, Inuusuttut	12	2	14
	Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu il.il.	8	0	8
	Peqqinneq	2	-14	-12
	Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	16	-4	12
	Aalisarneq Piniarnerlu	26	5	31
	Namminersorneq, Nunat allat	5	-5	0
	Aatsitassat Inatsiseqartitsinerlu	3	3	6
	Inissiaqarnermut Attaveqaatillu	52	6	58
	Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avata- ngiisinullu	1	2	3
	Pinngortitaq avatangiisillu	2	-2	0
	Immikkoortitat katillugit	141	-7	134

22	AKIITSUT SIVISUUMIK AKILERSUGASSAT			
	Mio. kr.	2022	2023	2024
	Akiitsut sivisuumik taarsersugassat ukiup aallartinnerani	95	71	48
	Ukiumi akilersorneqartut	-24	-23	-24
	Akiitsut sivisuumik taarsersugassat ukiup naalernerani	71	48	24

23	AATSITASSANIT ISERTITAT			
	Mio. kr.	2022	2023	2024
	Ukiup aallartinnerani isertitanut nassuiaanerit naapertorlugit isertinneqartut	8	8	9
	Akuersissutiviit naapertorlugit isertinneqartut	0	0	1
	Kalaallit Nunaanni akileraarusuinikkut isertinneqartut	0	1	0
	Ingerlatseqatigiiffinni il.il. piginneqataassutinit isertinneqartut	0	0	0
	Kalaallit Nunaanni pissarsianut akileraarusiisarnermi isertinne- qartut	0	0	0
	Isertitanut nassuiaaneq naapertorlugu ukiup naalernerani isertinneqartut tamarmiusut	8	9	10

Aatsitassat aqqutigalugit isertinneqartut Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsit (namminersorneq pillugu inatsit) nr. 473, 12. juni 2009-meersumi kapitel 3 naapertorlugu naatsorsorneqarput. Malugeqquneqarpoq 2024-mi Kalaallit Nunaanni akileraarusiisarnermit isertitat august 2025-mi aatsaat naatsorsorneqarsinnaaler-
tussaeneri. Taamaammat isertitat taakkua Nunatta Naatsorsuutaannut aappaagu ukiumoortumik allakkiami tul-
lermi aatsaat ilanngunneqarsinnaalissapput.

24 SANAARTORNERMI PIGISAT

Sanaartornermi atortutigut pigisat 0 kr.-nik nalilerneqarsimapput, tak. naatsorsuusiornermi tunngavissat.

Namminersorlutik Oqartussat illuutitik sanaartukkanillu arlalissuarnik pigisaqarpoq, taakku 31.12. 2024-mi 27,1 mia. kr.-nut naatsorsorneqarput. Illut sanaartukkallu suliffeqarfinni namminersortuutitani inissinneqarsimasut ataatsimut piseqqinnerup nalinganut 7,4 mia. kr.-nut ilanngunneqarput.

Ukiunut sisamanut tulluittunut aserfallatsaaliuinissamut pitsanngorsaaniissamullu aningaasartuutitik pisariaqar-
titsisoqalersinnaanerani missiliuussinnermut tunngatillugu 2023-mi Nuna tamakkerlugu pilersaarusiorneq pil-
lugu nassuiaat innersuutigineqarpoq, tassani Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu aserfallatsaaliuiner-
mi aningaasaleeqqinnissamullu kinguaattoorutit oqaluuserineqarput.

PISUSSA AFFIORATARSINNAASUT

Nunatta Karsia ulloq 31. december 2024-mi imatut akiliussiniarluni neriorsuutiniq qularnaveeqqusiinernillu tunniussisimavoq:

Grønlandsbanken A/S-imut, Bank Nordik A/S-imut aamma Vestnorden Fonden-imut qularnaveeqqusiissutiniq qularnaveeqqusiinernillu tunniussisoqarsimavoq. Qularnaveeqqusiissutiniq tunniunneqartunut taarsigassarsisimasu-niit sillimmasiissutaasunik assigiinngitsunik tigusaqartoqarsimavoq.

Nunatta Karsia nammineq akiitsunut qularnaveeqqusiisitsisimavoq Nuummi Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani nukissiorfiup allilernissaata kiisalu Qasigiannguani Aasiannilu erngup nukinganik nukissiorfiup pilersuutip atulernissaata tungaannut NunaGreen A/S-imut imaluunniit Nunagreen Construction A/S-imut 144 mio. kr.-nik akiliussisus-sannorsimavoq.

Namminersorlutik Oqartussat ukiup ataasiinnaap ingerlanerani nunalerinermik inuussutissarsiutilinnut nerukkaa-tissanik suliareriigaanngitsunik pisinissanut qularnaveeqqusiisinaapput, taakkulu ukiup nikinnerani nutarterne-qartarput. Grønlandsbankenimut qularnaveeqqusiussassat 1,0 mio. kr.-nik nalillit tunniunneqarput.

Grønlandsbankenimut Namminersorlutik Oqartussat aqqutigalugit ilinniartut taarsigassarsiaannut katillugit 0,1 mio. kr.-nik qularnaveeqqusiisoqarsimavoq. Grønlandsbankenip ilinniartunut taarsigassarsiaasaat Namminersor-lutik Oqartussat sinnerlugit aqutsinerani 71,6 mio. kr.-nik sillimmasiinnermut immikkoortitsisoqarpoq. Aningaasat aningaasanut taarsigassarsiaritinneqartunut naapertuupput.

Grønlandsbanken A/S-imi aningaasanik pilersuinissamut 7 mio. kr.-nik KNI Pilersuisoq A/S-imut akiligassarsisin-naatitsisoqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat suliasarivaat Kalaallit Nunaani Landsrådimut, Inatsisartunut aamma Naalakkersui-sunut sivisuumik ilaasortaasimasunut soraarnerussutisiaqartitsinissamut pisussaaffik.

Ingerlatseqatigiiffiit namminersortitat arlallit aamma KNR nunatta karsianit aningaasatigut atuisinnaatitaane-rat Namminersorlutik Oqartussanit piginnaatitsissutigineqarsimavoq. Aningaasanut inatsimmi konto llanngaase-riikkanik ernialiussat naapertorlugu aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussani tigusiinnaatitaaneq takuneqarsin-naavoq.

Ingerlatseqatigiiffiit namminersortitat pisussaaffittut isumaqatigiissutaat pillugit, taakkua naatsorsuutit immik-kut ittumik saqqummiuttaga at innersuussisoqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat illunik ininillu ingerlatsineranut utaqqiisaasumillu ineqartitsinissamut atortussanik 300-it missaannik amerlatigisunik attartornissanik isumaqatigiissusiornikuupput. Attartuiunnaarnissamut pif-fissaq amerlanertigut qaammatinit pingasuniit ukiunut pingasunut allanngorartarpoq, kisiannili sanaartornernut nutaanut attartuiunnaarnissamut kalerriinissaq sivilisunerusinnaavoq. Siunissami attartuinnermut isumaqatigiissuti-nut aningaasartuutissat naatsorsorneqanngillat.

Namminersorlutik Oqartussat illunik sanaartornissaq pillugu pilersuisunik isumaqatigiissusiorsimavoq, sanaartor-nerlu taamaallaat unitsinneqarsinnaalluni Namminersorlutik Oqartussanut annaasaqaataasumik.

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsineranut Naligiissitaanermullu Naalak-kersuisoqarfik isumaqatigiissitsiniaanermi suliami ingerlasumi aamma suliami eqqartuussivinni ingerlasumi illua-tungitut peqataavoq. Pineqartoq pillugu naalakkersuisoqarfiup nalunaarutaani qupperneq 57 innersuussutigine-qarpoq.

NAATSORSUUSERINERMI SULERIAASEQ ATORNEQARTOQ

ATAATSIMUT ISIGALUGU

Nunatta Karsiata naatsorsuutaanni Inatsisartut aningaasaliissutaattaq tamarmik ilaapput. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq aamma Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit nalunaarut nr. 6, 20 januar 2022-meersoq naapertorlugit naatsorsuusiortoqarpoq.

Naatsorsuutini ukioq qaammatisiutit malillugit aningaasaliiffiusimasoq aallaavigineqartarpoq. Ukiumut pineqartumut piffissaq ilasiffiususaaq ilanngunneqarsimavoq. Qaammatini taakkunani marluusuni ukiumi aningaasaliiffiusumi aningaasartuutaasimasut isertitaasimasullu nalunaarsorneqarsinnaasarpur, ukiup aningaasaliiffiusup naann-ginnerani nioqqutissat sullissinerillu pisarineqarsimasut imaluunniit pisassarisat akiitsulluunniit tiguneqarsimatil-lugit.

Naatsorsuutini kisitsisit tamarmik mio. kr.-nut akunnaallisinneqarput ilanngussamilu 1.000 kr.-nut akunnaallisinne-qarlutik. Akunnaalliliinerup kingunerisaanik nikingassuteqalaartoqarsinnaavoq.

NAATSORSUUTINI ANGUSAT

Ingerlatsinermi angusat

Ingerlatsinermi angusani Namminersorlutik Oqartussani ingerlatsinermut sanaartornermullu aningaasartuutit ilanngaategereerlugit isertitatigut angusat saqqummersinneqarput.

Ingerlatsinermi angusat taamaasillutik pisortat suliffeqarfiini allani periutsit aamma suliffeqarfiit namminersortut periusaat assigalugit saqqummersinneqartarput.

IST-mi angusat

IST-imi angusat (Ingerlatsineq, Sanaartorneq Taarsigassarsiarititallu) Namminersorlutik Oqartussat ukiumi taarsi-gassarsiarititaat aningaasaliissuteqarnerilu naleqqussariarlugit ingerlatsinermi angusatut saqqummiunneqarput, taakkunani taarsigassarsiarititat aningaasaliinerillu amerlineri Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaat-tut isigineqartarput. Aningaasaliissutitut akilersuisarneq ikiliartortitsinerlu Namminersorlutik Oqartussat iserti-taattut isigineqartarput.

IS-imi angusat

IS-imi angusat (Ingerlatsineq, Sanaartorneq) aqqutigalugit IST-imi angusat imminut akilersinnaasunut taarsigas-sarsiarititat (soorlu erngup nukinga atorlugu nukissiorfiit atuisut aqqutigalugit akilersorneqartussat) naleqqus-sareerlugit taarsigassarsiarititat takutinneqartarput. Tassani taarsigassarsiarititat annertuseriarnerat iserti-taasarpur (aningasat IST-imi angusani aningaasartuutitut nalunaarsorneqarsimasut taarserneqartut) aammalu aningaasartuutit (aningasat IST-imi angusani isertitatut nalunaarsorneqarsimasut taarserneqartut).

INGERLATSINERMUT ANINGAASARTUUTIT ISERTITALLU

Aningaasartuutit isertitallu nioqqutissanik pisinermit sullissinerinullu tunngassuteqartut pisinnaatitaaffimmik pissarsinermit tunngaveqarluni suleriaaseq naapertorlugu nioqqutissat sullissinertilluunniit tunniunneqareerne-risigut nalunaarsorneqartarput. Aningaasartuutitut isertitanullu allanut tunngatillugu nalingi naatsorsorneqarsin-naatillugit kingusinnerpaamillu ulloq akiliiffissaq eqqorlugu nalunaarsorneqarsinnaasarpur.

Ukiumi aningaasaliiffiusumi nunatta karsianut annertuumik piumasaqaateqartoqartillugu nalunaarsuiffissarlu nal-lertinnagu pineqartut eqqortumik naatsorsorneqarsinnaatinnagit akiligassat ukiumut aningaasartuuteqarfiusumut missingiineq allaavigalugu aningaasartuutitut kontumut nalunaarsorneqartarput. Tamatuma kingorna naqqiisoqar-tarpoq aningaasanut inatsiseqarfiusumi naatsorsoqqissaareernerisigut inissillugit.

Naatsorsuutini suliaqarnermi tamakkiisumik kontulersuisarnermi periuseq atorneqartarpoq tamatumalu kingu-nerisaanik aningaasartuutit isertitallu immikkoortillugit immikkut kontulerlugit nalunaarsorneqartarput. Tassani namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaat namminersortitat ilanngunneqanngillat.

AKILERAARUTITIGUT ISERTITAT

Ukiumi naatsorsuusiorfiusumi akileraarutitigut ingerlaavartumik isertitaasartut.

- 1. Akileraarutit A-t qaammatikkaartumik isertitatut nalunaarsorneqartarput sulisitsisut akileraarutitut A-nut nassuiaataat naapertorlugit. Nassuiaatinik tigusaqartoqarsimatinnaq akileraartarnermut oqartussaasut mis-singiisarput. Akileraarutit A-t missingerneqarsimasut eqqortumillu nassuiarneqarsimasut nuna tamakkerlugu akileraarutitigut isertitanut ingerlaavartumik nalunaarsorneqartarput. Ukioq naatsorsuusiorfiusoq pillugu nassuiaatit ukiullu naatsorsuusiorfissap tulliani januaarimi tiguneqarsimasut nuna tamakkerlugu akileraarutiti-gut isertitat naatsorsornerinut ilanngunneqartarput.
- 2. Akileraarutit B-t piffissakkaartumik (qaammatit 10-t) Akileraarutit B-t naligiissarneqarsimasut aallaavigalugit isertitatut nalunaarsorneqartarput.
- 3. Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat, pissarsianit akileraarutit royaltitu aqqutigalugu akileraarutit naligiissaari-nikkut isertitatut nalunaarsorneqartarput.

Ukiut siuliini akileraarutitigut isertitaasimasut ingerlaavartumik nalimmassarneqartarneri

- 1. Akileraarutit ingerlaavartumik isertitatut nalunaarsorneqartarput (takuuk imm. 1 aamma 2) aammalu naam-massillugit naligiissaarinerit assigiinngissutaat ukiumi akileraarutaasussat naatsorsorneqarfiani akileraartar-tumullu naligiissaarinerit pereernerisigut iluarsiiqqineqartarput.
- 2. Tamatuma kingorna isertitanut akileraarutaasussanut allannguutit (annertusiinerit/appaanerit) ukiumi allan-ngortitsiviusumi naqqinneqartarput.

Akileraarutitigut akitsuutitigullu annaasanik isumakkeerinninnerit immikkoortitsinerillu

Akileraarutitut akitsuutinullu akiitsut aallarteqqissinnaanissamut periarfissaqalersillugu akileraarutit aqutsineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat naapertorlugu periarfissaaruttoqartillugu nalikillilerneqartarput. Tassani qamuti-nut motoorilinnut akitsuutinut aamma aningasanoorluni pinnguaatinut akitsuutinut immikkut maleruagassaqqarpoq. Akiliisinnajaajunnaarnikkut aamma toqusoqarsimatillugu akiitsuulersut annaasat paasineqartarneri malillugit isu-makkeerinnittoqartarpoq. Piffissap sivisujaap atortariaqartarnerata kingunerisaanik akileraarutit periutsit makku atorlugit piffissalersorneqartarput:

Akileraarutitigut akiitsut annaasat immikkoortiterneqartarnerat

Toqqanartumik akileraarutaasartut eqqarsaatigalugit akileraarutitigut akiitsut akilerneqarnissanut piffissakkaar-lugit naatsorsorneqartarput annaasatullu immikkoortinneqartarnerinut missingiisarnerit makku malillugit:

	Ukiut 0-1	Ukiut 1-2	Ukiut 2-3	Ukiut 3-4	Ukiut 4-5	Ukiut 5 imaluunniit pisoqaane- rusut
Annaasassatut naatorsuutigineqar- tunut illikartitsineq	7,5 pct.	15 pct.	30 pct.	50 pct.	75 pct.	100 pct.

Kisitsisit toqqarneqarsimasut procentinngorlugit akiliisitsiniutigineqarnissaat pisoqaliartortillugit akilersortinni- arneri ajornarnerusarput, tamannalu peqquteqartarpoq akiitsut pisoqaliartornerini akiliisitsiniarnermi atortorisat killeqaratarsinnaanerannik. Immikkoortinneqartut aqqutigalugit akileraarutitut akiligassat nalikilliliinissanut mis-singiinerit takuneqarsinnaasarput.

SANAARTORNERMUT ANINGAASARTUUTIT

Ulloq 1. januar 2000 aallartiffigalugu missingersuutitigut teknikikkut sanaartugassanut iluarsagassanullu ani-ngaasaateqarfimmik pilersitsisoqarpoq. Sanaartugassanut iluarsagassanullu siunertanut aningaasaliissutit ta-marmik suliniutinut ataasiakkaanut tunngassuteqartut aningaasaateqarfimmut tunniunneqarput. Taamaattumik aningaasaliisutit angusat naatsorsorneqarneranni tamakkiisumik aningasartuutitut nalunaarsorneqarsimapput.

TAARSIGASSARSIARITITAT

Aningaasat pissarsiassat arlallit allannguutaat nunatta karsiata IST-inernerani (Ingerlatsineq, sanaartorneq Taarsi-gassarsisitsinerillu inernerit) ilapput . Taamatuttaaq Namminersorlutik Oqartussat aktiat pisiaat tunisaallu IST-ine-rani ilaasarput.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nunatta karsia aqqutigalugu tiguisinnaatitaanermut piginnaatin-neqarneri IST-inernerini ilaaneq ajorput.

PIGISAT NALILLIT AKIITSULLU

Pigisat nalillit pisarsiarinerini akii naapertorlugit ilanngunneqartarput. Akiitsut nalit aalajangersimasut aallaaviga-lugit ilanngunneqartarput.

Namminersorlutik Oqartussat, kommunit pisortallu suliffeqarfiutaannut tunngatillugu akiliisitsiniartarneq 2008-miit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit qitiusumik ingerlanneqalerpoq. Tamakku "pissarsiassat allat" il-luatungaatigullu "akiitsut piffissami sivikitsumi akiligassat"-inut kontererlugit ilanngunneqartarput.

IMMIKKOORTITSISARNERMUT TUNNGAVIGINEQARTUT

Taarsigassarsititsinerimi annaasaqarnissaq pissarsiassanillu annaasaqarnissaq pinngitsoortinniarlugu 01.01.2022-miit periutsit makku atorlugit immikkoortitsisoqartarpoq:

Immikkoortitsineq, angusanik naatsorsuinerimi ukiumi ingerlatsinerimi angusaniittoq ima naatsorsorneqassaaq:

	Ukiut 0-1	Ukiut 1-2	Ukiut 2-3	Ukiut 3-4	Ukiut 4-5	Ukiut 5 imaluunniit pisoqaane- rusut
Annaasassatut naatorsuutigineqar- tunut illikartitsineq	7,5 pct.	15 pct.	30 pct.	50 pct.	75 pct.	100 pct.

Akiitsortoq pisortani oqartussaaffiuppat, uuma ataani nunami allami oqartussaaffik imaluunniit suliffeqarfik pi-sortanit ingerlanneqartoq, aalajangersimasumik naliliiffigineqareernerata kingorna pissarsiassanut akiitsunut illi-kartitsineq pissaaq.

Akiitsumik piffissaagallartillugu akiliiffissaq imaluunniit akiliinissamut piffissarititaq ullut 60-it sinnerlugit qaa-ngerneqarpata taarsigassarsititsineranut immikkoortitsisoqartarpoq. Taarsigassarsiat ataasiakkaat imaluunniit eqimattat assigiiaamik aningaasanik taarsigassarsisut nalilersorneqareerpata immikkoortitsinerit ukiumi angusat pillugit naatsorsuutitut ilanngunneqassapput.

Ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2022-mi kingusinnerusukkulluunniit pissarsiassat akilertussanngortinneqartunut immikkoortitsinissamut tunngavissat nutaat atuutilissapput.

Ulloq 31.12.2021 tikillugu annaasaqarnissaq pinngitsoortinniarlugu periutsit makku atorlugit immikkoortitsiso-qartarpoq:

Ineqarnermut tapiissutitut taarsigassarsiat, akiligassiissutiviit/aallaaviatigut taarsigassarsiat illunut annaasa-qaataasussanut ukiut 2-t kingumut qiviarluni nutaamillu piginnittoqalersimatinnagu, iluarsaassinerit aserfallat-saaliinerilluunniit aallartinneqartut.

Ineqarnermut tapiissutitut taarsigassarsiarititat, pisassat allat – immikkoortinneqartarput akiligassat ukiup ataatsip ingerlanerani akilernerqarsimatinnagit. Akiligassallit akiitsutik taarsigassarsianngorlugit 1999-imiilli al-lanngortissinnaalerpaat. Ineqarnermut tapiissutitut akiligassat ukiumut marloriarluni akilernerqartartussaapput, taarsigassarsiallu qaammatikkaartumik akilersorneqartartussaallutik. Akilersugassat akilernerqarsimatinnagit akiligassiissutiviit immikkoortitaqarneq ajorput taamaallaalli akiligassat akilernerqartussat immikkoortinneqartar-lutik.

Akiligassaqarfinnut assigiinngitsunut akiitsut tassunga ilanngullugit ilinniagaqarnermi inuussutissarsiutinullu ta-persiisarfikkut taarsigassarsiat eqqarsaatigalugit immikkoortitsisoqarneq ajorpoq, akiitsut kontut pingaernerit aqqutigalugit isumakkeerneqartarmata, akiligassat namminersorlutik oqartussat akiliisitsiniartarfiatigoorlugit akiligassanngortinneqartarmata, tamannalu akileeqqusigaluernerit ingerlanneqareernerisigut pisarluni.

SULIFFEQARFIIT NAMMINERSORTITAT

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat namminersortitat ilanngaasereerluni aningaasaliissutitut naapertuuttumik naatsorsuutit tunniussisarput.

Ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit nunatta karsiata naatsorsuutaani aningaasartuutitut nalunaarsorneqartarput.

Suliffeqarfiit ilaat Nunatta Karsianit tiguisinnaanermut pisinnaatitaaffilerneqarnikkuupput uungalu tunngatillugu aningaasanik isumannaagassalittut nalunaarsorneqartarlutik.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfiit ilaat Namminersorlutik Oqartussanut akiitsoqarput, tamakkulu nunatta karsiani pissarsiassat akiitsullu sivisuumik piffissalikkatut nalunaarsorneqartarlutik.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017 naapertorlugu suliffeqarfiup naatsorsuutaannik saqqummiussisarput.

NAATSORSUERIAATSIT ATORNEQARTUT ALLANNGORTINNERI

Naatsorsueriaatsit atorneqartut ukiumiit ukiumut allamut allanngortinnerisigut ukiup siuliini naatsorsuutit sunniutaat aallaqqaammut naligitinneqartut iluarsiiiffiginnerisigut nalunaarsorneqartarput. Taamatut naqqiinerit nunatta karsiata naatsorsuutaani allakkiami nassuiaataasumi ersarissarneqartarput.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND